

Budapesti Ujság

Noviszád, 1940 augusztus 4, vasárnap

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 213. szám

Japán védnökség alá veszi Indokínát és Holland-Indiát

Bukarest a legrövidebb időn belül határozott ajánlatot tesz Budapestnek és Szófiának — A német buvárhajók és repülők újabb sikerei

Ma magyar gazdasági küldöttség utazik Moszkvába

Berlinből jelentik: A Frankfurter Zeitung szombat reggeli számában foglalkozik a Romániával szembeni revíziós törekvések kielégítésére irányuló tárgyalások közeli megkezdésének lehetőségével. Hangsúlyozza a lap, hogy ezek a tárgyalások a nagy nyilvánosság kizárásával folynak majd le, ami sok zavaró jelenség elkerülésére ad alkalmat.

Genéből jelentik: A Journal de Genève római jelentése szerint a Messaggeronak azt jelentik Bukarestből, hogy a román kormány a magyar területi követelések ügyében a legrövidebb időn belül konkrét ajánlatot tesz Budapestnek.

»NÉMA INTELEM BUKARESTNEK«

Rómából jelentik: A Telegrafo »Néma intelem Bukarestnek« címmel közli a Berliner Börsenzeitung tegnapi számunkban ismertetett cikkét a magyar—román és a román—bolgár megegyezés szükségességéről. A német félhivatalos megállapítja — írja a Telegrafo —, hogy erőlyes figyelmeztetést intéztek azokhoz a román államférfiakhoz, akik még nem látták be, hogy Romániának feltétlenül meg kell egyeznie Magyarországgal és Bulgáriával.

Az olasz lapok feltűnő címmel közlik azt a jelentést, amely szerint a román kormány a legutóbbi koronatanácson elhatározta, hogy a jövő hét elején közli Magyarországgal és Bulgáriával azokat a területi engedményeket, amelyeket Románia tenni hajlandó. E kérdésről kapcsolatban a Telegrafo budapesti tudósítója megállapítja, hogy a sajtóvita tovább folyik és nem enged hevességéből. Ugy látszik, Romániában ezzel növegni szeretnék a magyar—román tárgyalások nehézségeit. Budapesten úgy tudják — írja a lap —, hogy Erdélyben nagy hiány van ételkészletekben.

BULGÁRIA ALLÁSPONTJA

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia szófiai tudósítója szerint a bolgár külügyminiszter és a román követ megbeszélésének igen nagy fontossága van. Bulgária álláspontja a dobudzsai kérdésben már ismeretes. Bulgária Dél Dobudzsza visszaadását követeli. Szil-

isztria, Tutraikan, Dobrics és Baltics városokkal, valamint az északdobudzsai bolgár és a déldobudzsai román lakosság kicserélését. Szófiában hangsúlyozzák, hogy ha ezt a kérdést megoldották, Románia és Bulgária kapcsolatai ismét normálisakká válhatnak. A bolgár közvélemény nyugodtan várja a fejleményeket.

A Basler Nachrichten jelentése szerint Bulgária a jövő hétre várja Románia ajánlatát. Délkelet Európában tehát gyorsan fejlődnek az ügyek — írja a lap. — Román

részről a fősúlyt a népcserére helyezik. Világosan le kell szögezni — írja a svájci lap —, hogy Magyarország ezt a megoldást teljesen elfogadhatatlannak tartja. A román kormánynak ebben a törekvésében Budapesten az elhalasztási politika megnyilvánulását látják és hangsúlyozzák, hogy ez a politika nem vezethet eredményre. Budapesten különben kevés hajlandóságot mutatnak arra, hogy a különböző felmerült fellebbeések vitába bocsátkozzanak, hanem pozitív román ajánlatot várnak.

Román lap a területi engedményekről

A Neamul Romanesc egyik cikkében azt írja, hogy a délkelet-európai megegyezés érdekében területi engedményekre lehet szükség. Magától értetődő dolog, hogy nem Bulgária vagy Magyarország enged át területet — írja a lap.

A demarkációs vonal

Milánóból jelentik: A Stampa idézi a Pester Lloyd egyik cikkét, amely szerint a magyar—román tárgyalások alapjául az 1918 november 13-i demarkációs vonalat kell venni, mert ezen a napon Magyarország és az antant között létrejött katonai egyezmény újból megállapította a fegyverszüneti feltételeket és ez volt az utolsó legális tény, amely a Magyarország és Románia közti kapcsolatokat meghatározta. Ez a megállapodás úgy szólt, hogy a magyar demarkációs vonal Máramaroszigettől a nagy Szamos völgyén és Besztercén át a Marosig húzódik, majd a folyó irányát követi. Olasz körökben élénk magyarázatokkal kísérik a magyar területi kívánságoknak ezt az első, félhivatalos jellegű megfogalmazását.

Magyar-szovjet gazdasági tárgyalások

Budapestről jelentik: Nickl Alfréd rendkívüli követ vezetésével magyar gazdasági küldöttség utazik Moszkvába a még függőben levő gazdasági és külkereskedelmi tárgyalások lefolytatására. A küldöttség, amelyben az érdekelt minisztériumok is képviselve vannak, vasárnap délben hagyja el Budapestet.

A japán kormány döntése

Rómából jelentik: Olasz politikai körökben nagy figyelmet keltett a japán kormánynak az az elhatározása, hogy rövidesen védnöksége alá veszi Indokínát és a holland-indiai szigetcsoportot. Római megítélés szerint a japán kormány teljes szabadsággal hozhatta meg ezt a határozatát, mert a szovjet—japán viszony annyira javult, hogy Japánnak észak felől nem kell támadástól tartania.

Német hadijelentés

A német véderőfőparancsnok-bruttotonna ellenséges hajóteret és egy angol torpedórombolót süllyesztett el.

Repülők augusztus 2-án Anglia keleti partján, valamint a Hebridáknál bombákat dobtak több felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajóra. Három megtámadott

hajó, mintegy 16.000 tonna tartalommal elsüllyedt.

Szombatra virradó éjszaka támadásokat hajtottunk végre Angliában köolajtároló berendezések és légvédelmi tüzérési állások ellen. Ez alkatomma az egyik köolajtárolóban nagy tüzeket figyelünk meg. Néhány ellenséges repülőgép napközben berepült Hollandia és Észak-Franciaország fölé, de mindenütt eredményes légelhárító tüzelésbe és német vadászgépekbe ütközött, úgyhogy bombáit kénytelen volt célzás nélkül ledobni. Légi harcok során két angol gépet, Le Havrenél pedig légvédelmi tüzérésünk egy angol gépet lőtt le.

Szombatra virradó éjszaka az Észak- és Nyugat-Németországba berepült angol repülőgépek ismét nem katonai célokra dobták le bombáikat. A bombák lakóházakat döntöttek romba és megöltek vagy megsebesítettek polgári személyeket.

ANGOL JELENTÉS

A LÉGI TÁMADÁSOKRÓL

Londonból jelenti az Avala: A légügyi minisztérium közli: Az elmúlt éjjel ellenséges repülőgépek Északkelet-Skócia, Délkelet-Anglia és a Bristol-csatorna vidékét bombázták. A bombák sehol sem okoztak nagyobb kárt. A Bristol-csatorna környékén néhány ember megsebesült.

HOLLAND-INDIÁBAN

ROSSZUL BANTAK A NÉMET INTERNÁLTAKKAL

A »Nieuw Rotterdamsche Courant« írja, hogy a hollandindiai hatóságok rosszul bántak a német internáltakkal. A lap szerint a hatóságoknak felelniök kell ezért az eljárásért és felelősek azért, ha Németország emiatt ellenintézkedéseket tesz. Eljön az idő, írja a lap, amikor a hollandindiai kormánynak felelnie kell eljárásáért.

UJABB KANADAI CSAPATOK ANGLIÁBAN

A Reuter-iroda jelentése szerint Angliába újabb kanadai csapatok érkeztek. A csapatok szállítása minden zavar nélkül történt meg.

Amerika havi 300 repülőgépet szállít Angliának

Az angol hadianyaggyárak egy részét Kanadába helyezik át – Molotov világosan válaszolt a békebontóknak – írja a német sajtó

Newyorkból jelenti az Avala: Az angol hadianyagvásárló bizottság közli, hogy az Egyesült Államok ezidőszent havi 300 repülőgépet szállít Angliának, vagyis száz géppel többet, mint ez év áprilisában. Nagybritannia eddigi amerikai hadianyagvásárlásai meghaladják a kétmilliárd dollárt.

BEAVERBROOK AZ ANGOL KORMANYBAN

Londonból jelenti az Avala: Hivatalosan közlik, hogy Churchill miniszterelnök Beaverbrook lordot felszólította, lépjen be az angol háborús kormányba. A Reuter-iroda ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy az angol kormány átalakítására is sor kerül.

PAPEN SZÓFIABAN

A Stefani-iroda szófiai jelentése szerint von Papen ankarai német nagykövet Berlinből jövet péntek délután Szófiába érkezett, ahol megbeszélést tartott Filov miniszterelnökkel és Popov külügyminiszterrel, valamint a szófiai olasz követtel. Papen szombat délben tovább utazott Ankarába. (A. A.)

LETARTÓZTATOTT JAPAN UJSÁGAIROK

Tókióból jelenti az Avala: A Domei-iroda és a japán sajtó különkiadásokban közli, hogy péntek este Londonban letartóztatták 4 japán lap tudósíóját. A japán sajtó szerint ez ellenintézkedésnek tekinthető a tókiói angolok letartóztatása miatt. Az Avala lisszaboni jelentése szerint Makihara tekintélyes japán gazdasági vezetőt néhány nappal ezelőtt szintén letartóztatták Londonban.

A GIBRALTARI KÁROK KIJAVITÁSA

A Stefani-iroda tangeri jelentése szerint az angolok sürgősen igyekeznek kijavítani az olasz repülőátadások következtében megromlott gibraltári katonai berendezéseket. A javítási munkálatok azonban lassan haladnak, mert nincs elegendő munkaerő, különösen azóta, amióta a spanyol munkások a bombázásoktól való féltelmükben elhagyták Gibraltárt.

A Stefani-iroda madridi tudósíója Lalineából úgy értesül, hogy péntek délután hat órakor két repülőgép jelent meg Gibraltár felett és bombákat dobott le. A gépek az erős léghárító tevékenység ellenére sértetlenül távoztak.

TÖRÖK LAP A FÖLDKÖZI-TENGERI HELYZETRŐL

Isztanbulból jelenti az Avala: A Son Posta azt írja, hogy az angol hajóhad számbelileg felülmúlja ugyan az olasz hajóhadat a Földközi-tengeren, de ez a fölény csak akkor lehetne hatásos, ha Angliának sikerülne a zárlatot megvalósítani. Ez pedig csak akkor volna lehetséges, ha Angliának kétszerannyi repülőgépe lenne, mint amennyi most van. A mai helyzetben Anglia semmivel sem érhet el többet a Földközi-tengeren, mint amennyit eddig elért.

Az olasz sajtó a francia veszteségekről

Rómából jelenti az Avala: Az olasz sajtó foglalkozik azzal a francia hivatalos jelentéssel, mely szerint Franciaország összes vesztesége halottakban, sebesültekben és foglyokban másfél millióra tehető. Ez a szám mindenestre túl magas — írják az olasz lapok — és a legnagyobb fenntartással kell fogadni. Számot kell vetni a német veszteségekkel és ennek alapján következtetni az ellenfél veszteségeire. Amint a német főparancsnokság közölte, a német veszteség a szövetségesek elleni offenzíva megindulásától, május 10-étől kezdve a fegyverszünetig 27.014 halott, 18.384 eltűnt és 111.037 sebesült volt. A franciák védekező háborút folytattak, tehát lehetetlen, hogy nagyobb veszteségük le-

gyen, mint az ellenfélnek, amely fámádott — írják az olasz lapok. Végül emlékeztetni kell arra, hogy a világháború alatt, amely négy évig tartott, Franciaországnak 1.800.000 halottja volt, lehetetlen tehát, hogy a mostani háborúban másfél millió embert veszített volna, még ha ezek nagy része sebesült is.

HOLLANDIA VESZTESÉGE

Hágából jelenti a német távirati iroda: Illetékes helyről közlik, hogy a holland hadsereg vesztesége a májusi hadműveletek során a következő volt: 2890 halott, 689 sebesült és 29 eltűnt. A rotterdami városi tanács megállapítása szerint az ottani hadműveletek alkalmából 619 ember veszítette életét.

Ujabb csalódás

Rómából jelentik: A Messaggero »Ujabb csalódás« címmel ismerteti a havannai értekezleten hozott határozatokat és azt írja, hogy az értekezlet az Egyesült Államok elszigetelődési álláspontját domborította ki, amely semmiképpen sem felel meg az Anglia részéről óhajtott és a londoni sajtóban beharangozott beavatkozási hangulatnak. A Messaggero megjegyzi, hogy ez súlyos csalódás Angliára nézve, annál is inkább, mert Hull külügyminiszter is igyekezett nyilatkozataiban elkerülni minden, Németországra ked-

vezőtlen kijelentést. Sőt június 5-én kijelentette, hogy Németországnak nincsenek birtokai az amerikai féltéken és semmi ok sincs annak feltételezésére, hogy szándékában állna ilyen birtokok szerzése. Az olasz lap hozzátéti, hogy az Egyesült Államok kormánya Havanna után is egyre újabb csalódásokat okoz London reményeinek. A washingtoni kormány legutóbb elrendelt tilalma repülőgépzemanyagok kivételére újabb komoly nehézségeket jelent Angliának.

Válasz a békebontóknak

Berlinből jelenti a német távirati iroda: A berlini lapok Molotov beszédének tartalmát és visszhangját elsősorban abból a szempontból méltatják, hogy a szovjetunió kormányelnöke alaposan összetörte Anglia ábrándjait. A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz ezzel kapcsolatban azt írja, hogy ez a beszéd a világpolitikai helyzet időszerű megvilágosodását eredményezte. Angol részről és bizonyos amerikai propagandaközpontokban fáradhatatlanul igyekeztek megzavarni a német és szovjet kapcsolatokat állandóságát. Most már elég világos az a válasz, amelyet Molotov a javíthatatlan békebontóknak adott.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy Szovjetország szilárdan megmarad politikájának azon a vonalán, amelyet a Németországgal kötött szerződések vontak meg. A Deutsche Allgemeine Zeitung kifejti, hogy az angol politika újabb tévedést könyvelhet el és a brit hanyatlás történetéről talán ezt nevezik majd a legdöntőbb tévedésnek. A német lapok a beszéd többi részéből főleg a Szovjetországnak Rómához és a délkelet-európai államokhoz fűződő kapcsolatairól tett kijelentéseket emelik ki. Ezzel kapcsolatban most már világos lehet mindenki előtt az a tény — írják —, hogy a Balkánon az angol zavarteltőknek és tengerentúli segítőiknek többé nincs mit remélniök.

AZ ALCANTARA VESZTESÉGLISTAJA

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal közlése szerint az »Alcantara« királyi hajó tisztszei közül egy elesett, egy pedig megsebesült. A tengerészek közül egy halt meg és hatan sebesültek meg. Ugyancsak közli a tengernagyi hivatal, hogy a »Stownton« hajóról egy tiszt eltűnt és azt hiszik, hogy életét vesztette. Még 12 tengerész is eltűnt, akik valószínűleg szintén életüket veszítették.

NÉMET ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS A MULT HETI HARC ESEMÉNYEKRŐL

Berlinből jelenti a német távirati iroda: Az elmúlt hét hadijelentései szerint a brit légi támadások központja Hannover városa volt, mely egy időn keresztül az angol uralkodók kontinensj fővárosa volt. A harctéri jelentések figyelmes olvasójának bizonyára szembetűnt az, hogy a brit bombázók dolgvégezetlenül tértek vissza Németországból, mivel nem találták meg a feladatuk kitűzött célokat. Így már előre alibit szerezhettek maguknak nyílt városok és békés polgárok lakhelyei ellen intézett támadások esetére.

A német állami és katonai igazgatás ebben a háborúban sokkal

inkább, mint azelőtt bármikor, bebizonyította, hogy bármilyen körülmények között is türelmes tud maradni. Senki se gondolja azért, hogy Hannover és a többi hasonló embertelenség kiadós válasz nélkül fog maradni.

A német légi csapatok heti jelentését a kedvezőtlen időjárásról szóló közlések jellemezték. Ennek ellenére is meg akarta azonban mutatni fölényét az ellenség szemben. Így például az ellenség július 24-én légi támadások következtében 30.000, másnap 63.000, július 29-én 32.000 tonna ürtartalmu hajóteret vesztett. Napról-napra, éjjelről-éjjelre éppen úgy bombázták az ellenséges arzenálokat, kikötői berendezéseket, repülőtereket, amelyeket vagy teljesen tönkretettek, vagy súlyosan megromlottak.

Ami a haditengerészet hadi működési területét illeti, rá kell mutatni arra, hogy a megszállás alatt levő francia és belga tengerpart közvégső gyorsnászádaink számára előnyös működést biztosít. Tengeralfutáraink kereskedelmi háborúja két példában jut legjobban kifejezésre: július 27-én a német tengeralfutárók 65.000 tonna veszteséget, másnap pedig 80.000 tonna veszteséget okoztak az angoloknak. Tengeralfutáraink nagy sikereket értek el a hajókaravánok ellen is. Mindezekből az adatokból nyilvánvaló, hogyan akarnak az angol államférfiak befolyást gyakorolni népükre, hogy még inkább fokozzák a kínos feszültséget. Tény az, hogy a brit szigetek elleni h'okód napról-napra szorosabbá válik és Anglia ellátása a hajótaralom csökkenése következtében mind nehezebb lesz. Anglia, hajóürtartalmának csökkenése következtében nem vásárolhat már annyi húst Argentínában, amennyit azelőtt vásárolt. A hajókaravánok is nagy nehézséget jelentenek, mert itt még a gyorsjáratai hajóknak is lassabban kell haladniuk, hogy a lassujáratuak el ne maradjanak. Mindehhez hozzájárul még a hajózási vonalak meghosszabbítása, amiért válogatás nélkül kell még a rossz kikötői berendezéseket is igénybe venni.

Mivel július 25-én megszűnt a fegyverzaj az európai szárazföldön, az Anglia elleni háborút nem vették eléggé komolyan. Az Anglia elleni háború azonban nem késlekedett egy pillanatig sem és azt a szükséges hadianyag felhasználásával idejében folytatják. Ez a német hadvezetőség tízhónapos diadalmas hadviselésének annyi új eszméje és módszere után sem ismeretes még. Nem kell minden harcban az összes hadieszközöket s fegyvereket igénybe venni, hogy bebizonyítsák a harci akaratot. Most már csak az Anglia elleni háború, az egyetlen ellenség elleni háború vár eldöntésre a harctéren,

A háboru legnagyobb meglepetései következnek

— írja egy amerikai légügyi szakértő —

Roosevelt a védkötelezettség bevezetését kívánja

Tovább romlik a japán-amerikai és japán-angol viszony

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a pénteki sajtóértekezleten első ízben foglalt állást az amerikai védkötelezettség kérdésében, amelynek bevezetése mellett határozottan sikra szállt. A védkötelezettség bevezetését a nemzelveleményes feltételének mondotta. A mostani háboru tanulságai bebizonyították — mondotta Roosevelt elnök — hogy a védekezésnek totálisnak kell lennie. Az Egyesült Államok 1917-ben négy millió főnyi hadsereget állított fel, de csapataink csak 13 és fél hónap múlva léptek harcba. A közbeeső időben egy puska lövés sem dördült el az Egyesült Államok 1917-ben négy millió főnyi hadsereget állított fel, de csapataink csak 13 és fél hónap múlva léptek harcba. A közbeeső időben egy puska lövés sem dördült el az Egyesült Államok ellen, de ez csak véletlen volt, amely nem fog megismétlődni a történelem során. Az Egyesült Államoknak először is kiképzett haderővel kell rendelkezni, azonkívül sok új gépet és felszerelési tárgyat kell beszerezni, amelyek még nincsenek meg. A mostani háboru megmutatta, hogy a nemzetek kiképzett csapatok nélkül rossz helyzetben vannak. A ki nem képzett hadse-

reg ugyanis a tapasztalatok szerint lényegesen nagyobb veszteséget szenved. Roosevelt végül kijelentette, hogy a részletek kidolgozását a kongresszusra bizza.

ELUTASITOTT KORLATOZÓ JAVASLAT

Washingtonból jelenti az Avala: A szenátus hadügyi bizottsága hét szavazattal 2 ellenében elutasította Lee szenátor javaslatát a hadkötelezettségi törvényjavaslat megváltoztatásáról. Lee szenátor azt indítványozta, hogy a legközelebbi tizenkét hónap alatt ne hívjanak be többet kilencszázezer embernél.

AMERIKAI—SZOVJET TÁRGYALÁSOK

A német távirati iroda moszkvai értesítése szerint az Egyesült Államok ügyvivője pénteken ismét felkereste Mikojan külkereskedelmi népbiztost. Ugy tudják, hogy ezuttal is a szovjet—amerikai kereskedelmi szerződés meghosszabbításának kérdéséről, valamint a szovjetunióval a Balti-államok Amerikában lefoglalt aranykészleteire irányuló követeléseit tárgyalták meg.

Japán és az angolszász hatalmak viszonya

A Messaggero tókiói jelentése szerint ottani diplomáciai körökben elkerülhetetlennek tartják Japán, valamint Nagybritannia és az Egyesült Államok közti kapcsolatok további romlását. Mint Sanghajból jelentik, az Egyesült Államok kereskedelmi tevékenysége Kínában teljesen megbénult. Az amerikai cégeknek adott engedélyeket nem újították meg és az Egyesült Államok minden kapcsolata megszünt a csunkingi kormányval.

A Popolo di Roma tókiói értesítése szerint Konoye miniszterelnök fogadta az olasz nagykövetet és hosszas megbeszélést tartott vele a politikai helyzetről. A japán sajtó nagy fontosságot tulajdonít ennek a megbeszélésnek, mert a nagykövet egyik legnagyobb híve a Japán és a tengelyhatalmak közötti szövetségnek.

LETARTÓZTATOTT ANGOLOK

Stockholmból jelentik: A svéd sajtó értesítése szerint az angol kémek letartóztatása kínai területen is folyik. Tiensinben számos angolt vettek őrizetbe.

Amerikai szakértő a háboru következő szakaszáról

Newyorkból jelenti az Avala: William Órnagy légügyi szakértő a Newyork World Telegramm-ban azt írja, hogy a háboru következő szakasza a legnagyobb meglepetéssel szolgál majd, amelyet a világ valaha látott. Azt a körülményt, hogy Németország időt enged önmagának, egyes megfigye-

JAPÁNELLENEK ANGOL INTÉZKEDÉSEK

Mint Tókióból jelentik, azok az angol rendszabályok, amelyek szerint az angolok lefoglalják azokat az Európába szülő hajókiutak nyakait, amelyek nem rendelkeznek megfelelő származási okmányokkal, Japánban élénk visszahatást keltettek. Az Asahi azt írja, hogy ez a rendszabály még jobban csökkentette Japán kereskedelmi kapcsolatait Spanyolországgal, Portugáliával és más semleges államokkal. A Japán külügyminisztérium ezeket a rendszabályokat törvényellenes cselekményeknek és a nemzetközi jogszokások teljes semmibe vételének tekinti. A lap végül hozzászól, hogy az Európába irányuló japán hajóforgalom ma Spanyolországra és Portugáliára szorítkozik csupán és csak jelentéktelen árumennyiségekről van szó. Az, hogy Anglia származási okmányokat követel olyan rakományok után, amelyek semleges országoknak szólnak, a nemzetközi jog világos megsértését jelenti.

lők tévesen értelmezik. A hadüzenet után szintén szünet állott be, amelyet az üresfejűek »unalmasnak« tekintettek. A továbbiakban az amerikai szakértő azt írja, hogy Németország a nyugati arcvonalon nem vetette latba egész légi haderejét. A német vezérkar felbecsülte a szö-

A NIVEA ULTRA OLAJ

biztosan megvéd a napégéstől!

Addig maradhat a napon, ameddig jól esik, mert a NIVEA ULTRA OLAJ felszívja az égető napsugarakat és csak a barnító hatást engedi át. Szép és egyenletesen barna lesz tőle az egész test.

Nivea ultra olaj hatása:

— rövidhullámú (égető) sugarakat visszatartja
— a hosszuhullámú (barnító) sugarakat átengedi

vetségesek légi erejét s ezzel csak amennyi a fölény biztosításához akkora légi erőt állított szembe, szükséges volt.

A német sajtó Molotov beszédéről

Berlinből jelenti az Avala: Az a nagy figyelem, amelyet Molotov beszéde Németországban keltett, a lapok megjegyzéseiben is kifejezésre jut. A német sajtó főleg a német—szovjet viszony tekintetében elfoglalt határozott álláspontot emeli ki.

A Frankfurter Zeitung szerint Molotov Németországról tett kijelentései teljesen félreérthetetlenek voltak és egyben Anglia címére is szóltak. Ezek a kijelentések ugyanazon a síkon mozogtak, mint a Führer legutóbbi birodalmi gyűlési kijelentései a német—oroszi viszonyról.

A német sajtó hangsúlyozza Molotovnak azt a kijelentését is, mely szerint az orosz—olasz viszony az utóbbi időben megjavult és további javulása várható. A Frankfurter Zeitung ezzel kapcsolatban így ír:

Azok a lehetőségek, amelyek emondathatók, valamint Molotovnak a Balkánról tett megjegyzéseiből kirajzolódhatnak, csak a már fennálló tényeket világítják meg. Nem lehet kétség az iránt, hogy az európai újrendezés, amely már folyamatban van, semmi lehetőséget sem nyújt azoknak az angol terveknek, amelyek ennek a rendnek megzavarására irányulnak.

OLASZ LAPVÉLEMÉNYEK

Rómából jelenti a Magyar Távirati Iroda: Az olasz lapok továbbra is részletesen foglalkoznak Molotov beszédének nemzetközi visszahatásával. A Popolo di Roma hangsúlyozza, hogy a beszéd teljesen összhangban áll azokkal a kijelentésekkel, melyeket Hitler kancellár legutóbb a szovjet—német kapcsolatokról tett. Molotov megemlékezett Olaszországról is és hangsúlyozta, hogy a szovjet—olasz kapcsolatok az utóbbi napokban javultak. Tisztán politikai vonatkozásban — írja a lap — örömmel vesszük tudomást erről a kijelentésről, minthogy nem Olaszország volt a múltban az, amely megzavarta a két ország kapcsolatát.

MOLOTOV ÉS A PLUTOKRÁCIÁK

Rómából jelenti az Avala: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztő-

je többek között ezeket írja:

Molotov különösen éles kifejezéseket használt Anglia ellen, melyről azt mondotta, hogy ellenséges magatartást tanúsít Szovjetországgal szemben. Ami Franciaországot illeti, Molotov sajnálkozását fejezte ki ama nem mindennapi közömbösség felett, amellyel Franciaország vezetői Szovjetországot szerepét megítélték. Az, ami a szovjetet mindig elválasztotta a plutokráciáktól, a nyugati hatalmak ama tarthatatlan ábrándja volt, hogy a szovjet fegyveres erejét a versaillesi igazságtalanság védelmére használhatják fel, holott ez Szovjetországot életérdekeit is megkárosította — amint éppen Molotov beszédéből kitűnik.

FRANCIA MINISZTERTANÁCS

Vichyből jelenti az Avala: A pénteki minisztertanácsban beszámoltak a nemzetközi helyzetről, a kamerunji és madagaszkári incidensekről, továbbá francia területet Anglia által történt zár alá vételéről. Az igazságügyminiszter felhatalmazta, hogy adjon ki rendeltörvényt a titkos egyesületek feloszlásáról. Ezenkívül rendeltet fogadtak el a szárazföldi és légi haderő első részének elbocsátásáról.

A francia kormány a rádió útján utolsó felszólítást intézett a francia hadsereg tagjaihoz, hogy ne vegyenek részt a további háboruban sem azzal, hogy idegen állam szolgálatába lépnek, sem pedig másképp, még olyan országokban sem, melyekkel Franciaország nincs harcban.

A FRANCIA SAJTÓ AZ OSTROMZÁR ELLEN

Tangerből jelenti az Avala: A marokkói francia sajtó továbbra is állást foglal az angol ostromzár ellen, amelyet most már Észak-afrikára, különösen pedig Marokkóra is kiterjesztettek. Anglia az ostromzár alkalmazásával úgy jár el Franciaország és gyarmatbirtokai ellen, mintha Franciaország nem szövetségese, hanem legádázabb ellensége lett volna Angliának — írja a francia sajtó.

HALLÓ!

Portorico szigetén nagy spanyol-láz-járvány lépett fel. Az orvosok véleménye szerint Portorico egymillió 800.000 lakosa közül százezer betegedett meg spanyollázban.

Angol újságírók kérdést intéztek De Gaulle francia tábornokhoz, akit a vichy-i hadbírók öt évi börtönrre ítélt, mert Angliában szervezte a francia ellenállást, hogy mit szól az ellene hozott ítélethez. De Gaulle az újságíróknak a következőket válaszolta: »En a vichy-i kormány intézkedését semmisnek tekintem.« Hozzátette még a tábornok, hogy »a leszámolásra majd a győzelem után fog sor kerülni.«

A moszkvai rádió közlése szerint augusztus 3-án megkezdődik Csitában a szovjet-mongol-japán-mandzsú vegyes bizottság munkája. A vegyes bizottságnak kell a vitás határkérdéseket rendezni.

Honolulu jelentés szerint Peral Harbock kikötőjébe tegnap érkezett vissza dél felől az Egyesült Államok flottájának tíz hajóból álló egysége. A hajók között páncélos cirkálók, cirkálók és torpedórombolók vannak.

A madridi földtani bizottság jelentése szerint Spanyol-Marokkóban nagy petróleum forrásokat találtak. Igumation község közelében. Egy petróleum társaság már megkezdte a furásokat.

A Petit Parisien newyorki jelentése szerint a Bermuda szigetekre háromszáz nagy értékű agár érkezett Angliából, mert tulajdonosaik nem akarták kitenni őket a német légi támadások veszélyeinek. Közölték azt is, hogy rövidesen a Bermuda szigetekre küldik az ismert angol versenylovakat is.

Németországban, ide számítva a filharmoniai társaságok, operák és más elsőrendű művészeti értékű zenekarokat, összesen körülbelül tízezer zenekar működik, amelyeket iskolázott professzionista zenészek alkotnak. Ezekben a zenekarokban 150.000 zenész működik. Legnagyobb számban a fuvószenekarok vannak, 6.600, utána következnek 1.200 vonószenekar, 1.100 harmonikás zenekar stb.

A moszkvai »Krasnij Flot« című haditengerészeti szaklap azt írja, hogy a napokban elkészült a Dnyepert a Buggal összekötő 202 kilométer hosszú csatorna és ezzel a Fekete-tengert összekötik a Keleti-tengerrel. A Dnyeper-Bug csatornának nagy jelentősége van a szovjet-német kereskedelemben is. Hat hónap alatt kijavították a keletporoszországi elavult csatorna-rendszert is. A Dnyeper-Bug-csatorna munkájánál 220.000 embert foglalkoztattak. Ez a víziút jelenleg Kievtől Breszt-Litovszkig, vagyis a szovjet-német érdekerület határáig hajózható. Breszt-Litovszk és Pinszk között négy zsilipet építettek. A csatornát a szovjet kormány bizottságának jelentésében ünnepélyes körülmények között adják át a forgalomnak.

Egész Görögországban nagy előkészületeket tesznek, hogy megfelelően üljék meg augusztus 4-ét, a mai görög rezsím bevezetésének negyedik évfordulóját. Vasárnap százötvenezer ember fog elvonulni Metaxasz miniszterelnök előtt az olimpiai stadionban.

Bristol szálloda BUDAPEST, DUNAPARTON

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egy ágyas szoba 6 P-től, két ágyas szoba már 12 P-től. — Kitűnő étterem és kávéház. — Előzékeny kiszolgáltság. Lapunk olvasóinak 20% eng.

A beográdi sajtó a román kérdéstről

A magyar hadsereg visszautasítana minden román kihívást

Az összes beográdi lapok tegnap reggeli számaikban is vezető helyen foglalkoznak a román kérdéssel és közlik az érdekelt államok fővárosaiban levő tudósítóiknak jelentéseit.

A BEOGRÁDI ROMÁN KÖVET SZÓFIÁBA, A RÓMAI BUDAPESTRE UTAZIK

A német távirati iroda következő bukaresti értesülését közölték tegnap a beográdi lapok:

Bukarestben úgy tudják, hogy Kadere Viktor beográdi román nagykövet a napokban Szófiába utazik, hogy az első előzetes megbeszéléseket megkezdje a bolgár kormánnyal Dobrudzsa kérdésében. Román beavatott körökben úgy tudják, hogy az előzetes tárgyalásokat minden nehézség nélkül lefolyathatják majd, úgyhogy rövidesen összehívhatják a végleges román-bolgár konferenciát, amely minden valószínűség szerint Crajovában lesz.

Rosi római román nagykövet Budapestre fog utazni, teljesen hasonló feladattal, mint amilyennel Kadere beográdi követet Szófiába küldik. Azt hiszik, hogy Rosi különösen alkalmas erre a feladatra, mert éveken keresztül budapesti követ volt, ezenkívül pedig hosszú ideig a román külügyminisztériumban is teljesített szolgálatot.

KADERE ELUTAZOTT SZÓFIÁBA

A beográdi Pravda bukaresti munkatársának jelentése szerint a román kormány azonnal megkezdte a diplomáciai tárgyalások előkészítését, hogy rendezhesse a szomszéd államokkal való viszonyát. Még Salzburgban elhatározták, hogy először Bulgáriával tárgyaljanak a dobudzsai kérdésben, mivel ezt időszerűbbnek tartották a magyar követeléseknél.

E tárgyalásokkal kapcsolatosan Filoti szófiai román követ tette az első lépést Popov bolgár külügyminiszternél. Bukarestben úgy tudják, hogy ez alkalommal megállapodtak abban, hogy a végleges tárgyalásokat szerdán, augusztus 7-én kezdik meg. Popov bolgár külügyminiszter ezért Bukarestbe

utazna, ahol Manojlescu külügyminiszterrel találkozna.

Tegnap későn este terjedt el Bukarestben az a hír, hogy dr. Kadere Szófiába utazik. Dr. Kadere péntek éjjel már el is utazott Szófiába, ahova tegnap érkezett meg.

ROMÁN VÉLEMÉNY SZERINT A BOLGÁR-ROMÁN TÁRGYALÁSOK NEM JÁRNAK MAJD NEHÉZSÉGEKKEL

A Vreme bukaresti tudósítója azt jelenti, hogy a meginduló tárgyalásokkal kapcsolatosan a román fővárosban rámutatnak arra, hogy Magyarország meglehetősen tartózkodóan viselkedik. Az a vélemény, hogy követeléseinek sorsát a tengelyhatalmak kezébe helyezte és elhatározta, hogy nem tesz semmi olyat, ami a salzburgi megállapodás kereteit túllépné.

A román sajtó éles állásfoglalása a magyar területi követelések teljesítése ellen, azt az elhatározást szülte, hogy a román kormány tekintsen el a Magyarországgal való közvetlen tárgyalásoktól. A Bulgáriával való közvetlen tárgyalások sokkal könnyebbek lesznek, mert a román kormány elvben már is elfogadta a bolgár követeléseket. Az a körülmény, hogy Románia már is közölte, miszerint hajlandó Bulgária »ésszerű követeléseit« teljesíteni, azt jelenti, hogy hajlandó Dél-dobrudzsát átadni és így a szófiai tárgyalásoknak csak formális jellegük lesz.

Erdéllyel kapcsolatosan egészen más a helyzet. Nemzeti mozgalmat szerveztek Erdély visszacsatolása ellen és ennek élén Maniu áll. Az a körülmény, hogy Maniu csak nemrég tárgyalta Gigurtu miniszterelnökkel, azt a látszatot kelti, hogy az egész mozgalom a kormány tudtával történik.

A román sajtó még mindig azt a nézetet képviseli, hogy a Románia és Magyarország közötti vitás kérdéseket lakosságserével lehet a legjobban elintézni.

Budapest Románia ajánlatát várja

A Vreme budapesti tudósítójának jelentése szerint magyar politikai körökben várják a már bejelentett román emlékirat megérkezését, bár erről semmiféle hivatalos közlést nem adtak még ki. A magyar sajtóban nagy elégedetlenséget kelt a román lapok állásfoglalása, amelyből arra következtetnek, hogy Románia nem öhajítja a délkeleturópai terület teljes megbékülését. Igen beavatott körökben azt mondják, hogy érthetetlennek tartják a román kormány álláspontját, amely mintha nem számolna a tény-

nyel, hogy nem tudja elkerülni a magyar területi követelések teljesítését. E körökben azt is hangoztatják, hogy mindenféle taktikázás csak káros lehet Romániára nézve.

Budapesten ismételt hangoztatják, hogy a tengelyhatalmak megígérték Magyarországnak, hogy Romániával szemben támasztott területi követeléseit teljesíteni fogják. Hangoztatják Budapestben, hogy a joges magyar követelések teljesítése Délkelet-urópa megbékülésének egyik feltétele. Hangoztatják azt is, hogy Magyarország követeléseit

sejt ezen vagy más úton, de teljesíteni fogják

Jól beavatott budapesti diplomáciai és politikai körökben azt mondják, hogy amennyiben Maniu vezetésével alakulna kormány Romániában, amely a szovjetre támaszkodna, akkor ez súlyosan veszélyeztetné Délkeleturópa békéjét. Ebben az esetben Románia arra kényszerítené a tengelyhatalmakat és Magyarországot, hogy revízió alá vegyék eddigi álláspontjukat Romániával szemben. Hangoztatják azt, hogyha Románia magatartásával valami konfliktust akarna előidézni, akkor Magyarország fiatal és kitűnően felgyeztetett hadseregével mindenféle kihívást visszautasíthatna.

Ugyanakkor azt hiszik, hogy erre nem fog sor kerülni, mert Románia az utolsó pillanatban belátja majd, hogy éppen reá nézve lenne káros és veszélyes ez az út. Magyarország a maga részéről, a tengelyhatalmakkal egyetértésben, mindent meg fog tenni, hogy megegyezéssel megállapodásra jusson Romániával az összes vitás kérdésekben.

Az elmebeteg orvos megölte ápolóját

A vasszorgalmu szegény diák itagédiája

Beogradból jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt a szerbiai Szvilajnac városkában.

Dr. Velickovic Radomir idegbeteg orvos egy orvosi operálókéssel agyonszurta közeli rokonát és ápolóját, Gyurics Bránkó földművest.

Az orvos évekkal ezelőtt betegedett meg. Azelett rendkívül szerencséskezu orvos híreben állott. Ifju korában mint teljesen szegény fiu nem járhatott középiskolába, de mégis vasakarattal tanult, hogy felküzdje magát. Magánuton elvégezte a gimnázium ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik osztályát. Ugyanilyen szorgalommal szerezte meg az orvosi oklevelet. Utána Kalinovikon és Sahinovicson volt orvos. Miután idegbeteggé vált, az orvosi gyakorlatot abbahagyta. Anyjánál élt. Az utóbbi időben rohamai voltak. Rokona, Gyurics Bránkó ápolta, aki időnként ágyához kötözte a dühögő embert.

Tegnapelőtt Gyurics ismét meg akarta kötni az orvost, aki azonban gyorsabb volt. Előkapta orvosi kését és azzal

ápolóját kétszer mellbeszurta. Gyurics Bránkó azonnal meghalt. Az orvost elmekórházba szállították.

Hallotta már?

hogy az első, igazán tudományos színvonalu magyar főiskolát, a gyulafehérvári, később nagyenyedi kollégiumot 1622-ben alapították.

hogy az első tulipánok 1466-ban Törökországból kerültek Közép-Európába.

A cigánykérdés megoldása

Dr. Gesztelyi Nagy László érdekes tanulmánya

A magyar társadalom, különösen pedig a mezőgazdasági rétegek, fokozott érdeklődésre tarthat számot az a kitűnő, minden részében alaposan átgondolt és közhasznú munka, melyet dr. Gesztelyi Nagy László, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója bocsátott a napokban nyilvánosság elé. »A magyarországi cigánykérdés rendezése« címen. Kissé távolról nézve, a cigány-probléma általános társadalmi kérdésnek tűnik fel, ha azonban közelebbről tesszük vizsgálat tárgyává, akkor nyomban megértjük, hogy miért kell a magyar mezőgazdaság prominens egyéniségeinek szorgalmaznia e kérdés gyors és radikális megoldását. A cigánykérdés, — mint ahogyan ez dr. Gesztelyi Nagy László érdekes és alapos fejtegetéséből kitérünk —

általános szociális, bűnügyi és egészségügyi vonatkozásain túl par excellence mezőgazdasági kérdés, mert a mezőgazdaság az, amely a legtöbb anyagi és erkölcsi kártevést kénytelen elszenvedni a semmiféle intézményes eszközzel meg nem zahlózható kóbor és sátoros cigányság részéről.

Dr. Gesztelyi Nagy László tisztalagú munkája távol áll attól, hogy antihumanitárius rendszabályokat sürgessen. A Magyarországon tartózkodó, — mert hiszen azt állítani, hogy a cigányok »laknak« Magyarországon, túlzás lenne — mintegy 100.000 cigány, akiknek túlnyomóan legnagyobb része kóborol vagy legjobban sátorban vagy putriban lakik, anyagi, életbiztonsági, egészségügyi és erkölcsi tekintetben állandó és imminens veszélyt jelent. Ez a veszély különösen a falusi, sőt a legszegényebb sorban élő tanyai mezőgazdasági lakosságot fenyegeti. Ez az a réteg, amellyel a kóbor cigánykaravánok a legeredményesebben erőszakoskodhatnak, ezt gyilkolják, ezt károsítják, ezt fertőzik meg a tüdővésszel és más ragályos betegségekkel és ennek erkölcsi életét veszélyeztetik a maguk nomád, sok tekintetben teljes erkölcstelen életének destruáló példamutatásával.

Az érdekes mű szerzője 500 éves perspektívában történelmi visszapillantást vet az Európában bevándorolt cigányság kulturális, gazdasági és társadalmi fejlődésére, vagy inkább visszafejlődésére. Eltekintve a cigányságnak attól az elenyésző és leginkább csak Magyarországon feltehető töredékétől, amely zenei hajlamainál fogva rászoktatható volt bizonyos helyhez kötöttségre, sőt a társadalmi együttélés bizonyos formáinak kényszerű elfogadására,

a cigányság nagy tömegei öt évszázad alatt sem voltak hajlandók engedni nomád, törvényen kívüli életmódjukból és határozottan állati jellegű felfelfajlásuknál s ösztönös intelligenciájuknál fogva ötszáz éven át tudatosan helyezkedtek szembe az európai etatizmus minden rendőri és gazdasági intézményével.

A magántulajdon elve számukra egyáltalában nem létezik, sőt tudatos és iparszerűen üzött parazitizmussal, a cigányság tízezres és százezres tömegei azt az egyetlen »tevékenységet« tűzik ki életcélul, hogy koldulás, szemfényvesztés, szélhá-

moskodás, vagy ha kell rablás és gyilkolás formájában a szorgalmasan dolgozó néprétegek verejtékes keresményéből éljenek. Az állami, a rendészeti és az egészségügyi hatóságok európaszerint már számtalanszor próbálkoztak meg a cigányság megrendszabályozásával, ezek a próbálkozások azonban mindannyiszor sikertelenül végződtek.

Az egyes államok vagy azt a hibát követték el, hogy egyszerűen rendőri és csendőri problémává deklarálták a cigánykérdést és ezáltal kiteremtették a cigányság hagyományos s a néphumor által számos tréfa anekdotájában megörökített szembenállását a rendfenntartó intézményekkel, vagy túlzott humanitással, abból az elgondolásból indultak ki, hogy a cigányság gondolkodásmódja emberi és erkölcsi nivója nagyjában megegyezik a többi európai népekével s komoly büntető szankciók nélküli törvényekkel akarták őket munkára, rendre, tisztaságra, helyhez kötöttségre és általában állampolgári felelősségérzetre szoktatni.

Milyen célravezető eszközöket lehetne tehát igénybevenni a cigányságnak, ha nem is teljes civilizálására, de legalábbis ártalmatlanná tételére — veti fel a sokat vitatott gondolatot dr. Gesztelyi Nagy László. Az eddigi intézkedések, mint látjuk, nem voltak elégségesek. Ha a kóborló vagy sátoros cigányoknak házhelyet, vagy kisebb mezőgazdasági ingatlanokat juttattak, ha megteremtették számukra a polgári munka alapfeltételeit és utána hagyták, hogy a saját emberségükből vigyék valamire, a kísérlet minden egyes esetben valóságos humoros formák között mondott csődöt.

A cigányok hamarosan otthagyták házaikat, földjeiket felverte a gaz, maguk pedig továbbra is koldultak, csaltak, hókuszpokuszaikkal kicsalták a nehéz krajcárt a falusiak és tanyaiak zsebéből, ették a hullott állatot, terjesztették a ragályt és olykor förtelmes gaztettekkkel döbben-tették meg az egész világ közvéleményét. Nyilvánvaló tehát, hogy az eddigi uton továbbhaladni nem lehet.

A legcélravezetőbbnek a szerző szerint az a megoldás látszik, hogy a cigányokat nemenként elkülönítve, munkatáborokba kell internálni és állandó felügyelet mellett fel kell őket használni a nehezebb közmunkák (erdőirtás, kötörés, utépités) elvégzésére. Az erős felügyelet szökésüket és további undorítóan henye életmódjukat feltétlenül megakadályozza. Ez az internálási eljárás nemcsak a munkárevelés szempontjából bir nagy jelentőséggel, hanem biztos hatású és megfellebbezhetetlen szelekció is. A munkatáborokba internált cigányságnak az a része, amely nomád szokásai és erkölcsi ellenére is hajlandó az életét munkával fenntartani, az internálás tartama alatt hozzászokik a rendszeres munkához, lelkeben és életfelfogásában bizonyos mértékig átfemlódik és ha elhagyja a munkatáborot, megfelelő felügyelet mellett, akár még hasznos tagja is lehet a dolgozó társadalmának. A cigányságnak az a másik része, amely semmiféle eszközzel, paranccsal és felügyelettel

A leányszoba diszitására...

az indanthrenfestésű anyagok a legalkalmasabbak. Iztés szerint választhatunk virágmintás, csikos, diszes, képes vagy stilszerű anyagokat. A függönyök, asztalterítők és párnák derüs szineikkel barátságossá teszik a szobát. Napfény és mosás nem árt a színeknek, mert az indanthrenfestésű anyagok felülmúlhatatlanul moshatók, szintartók és időjárásnak ellentállóak.

munkára nem szorítható, az internálás során életképtelenné válik és soha többé nem kerülhet abba a helyzetbe, hogy üzelmével továbbra is veszélyessé válhassék az államra. Emellett a nemenkénti elkülönítés a cigányság természetes szaporodását is megátalja anélkül, hogy ennek érdekében a sterilizációhoz, vagy egyéb drákói rendszabályokhoz kellene folyamodni.

Bármiként is azonban a cigánykérdést a legsürgősebben meg kell oldani, mert mint a szerző a mű be-

fejező soraiban mondja: »Szégyenünk, hogy mintegy százezer ember van ebben az országban olyan, akiknek nincs rendes lakása, nincsen rendes foglalkozása, akik magukat rablásból, gyilkolásból, mások becsapásából, megcsalásából tartják fenn, ragályt terjesztenek, pusztulást hoznak sokszor egész vidékekre és ezt évtizedek óta türjük.«

Dr. Gesztelyi Nagy László nagyérdéku munkája megérdemelten nagy figyelmet és feltűnést keltett mindenütt, ahol ezt az érdeklődést fel akarta kelteni a cigányprobléma országos fontosságú ügye iránt.

Égő autó a szálloda udvarán

Novivrbászról jelentik: Csütörtökön késő este Dolezár József bácska-palánkai takszisofför egy beográdi utazót hozott a novivrbászi Greifenstein szállodába. Az autót a hátsó udvarban állította le, majd elsielt a vasútállomás közelében levő Krsztics vendéglőt bérlő bátyjához vacsorára és szállásra. Röviddel távozása után a szálloda cselédsége arra lett figyelmes, hogy az autóból lángok csapnak fel. Megközelíteni senki sem mert az égő autót, hanem értesítették a közeli tűzoltóságot, mely egy-kettőre a helyszínen termett, addigra azonban az autó belseje már teljesen lángban állt. A tűzoltóság közbelépésére a motort és a kerekeket még meglehetősen menteni, de a kár így is nagy. A szerencsétlen sofför órákkal később a vendéglőbe betért rendőrfőosztálytól értesült csak a tűzkárról és kétségbeesésében öngyilkosságot akart elkövetni, miután az autó Szevera Antal palánkai lakos tulajdona

és csak mint annak alkalmazottja vezette az autót.

A 15.000 dinár értékű, 2090 rendszámú Fiat-autót tulajdonosa csak a napokban hozta nagy költséggel rendbe. Az általános javítás azonban nem lehetett kifogástalan, miután a sofför már utközben észrevette, hogy a világítás nem működik szabályszerűen és Vrbászra is már csak egy lámpával futott be. Feltevése szerint a tüzet csakis rövidzárlat okozhatta. A kár nem térül meg, miután a kocsit nem volt biztosítva.

Csütörtökön még egy autóbaleset történt Novivrbászon. A kora reggeli órákban a kendergyári katonai anyagraktárból egy katonai teherautó építőanyagot szállított az erődtési munkálatokhoz. A zsilip közelében az autó befordult egy mély árokba és a rajtaülő katonáknak csaknem mindegyike lábát-karját törte. Némelyikük életveszélyes sérüléseket is szenvedett.

Teljes végeladás az összes rövidárúkbán!

SAJÁT ERDEKÉBEN SIEMEN VÁSÁROLNI MÍG A KÉSZLET TART ÉS VÁLASZTEK VAN, MERT ÜZLETÜNKET LEZÁRJUK!
HASZNALJA KI AZ EGYETLEN JÓ ALKALMAT OLCÓS, VÉGELADÁSI ÁRAKON VALÓ VÁSÁRLÁSRA! Niky maja, ing, harisnya, törülköző, nyaktkendő, zsebkendő. ORIÁSI VÁLASZTEK: női fehérnemű, fűző és téli éru.

„LAFAJET“, Noviszád, Kralja Petra II. ul. 2

A béke első hónapjai Finnországban

(Helsinki, július.) — Jól emlékszem még arra a hóviharos, hideg márciusi napra, midőn néhány finn és külföldi újságíróval együtt ott álltunk a lappeenraanti országúton és néztük a karjalaiak költözését. Véget nem érő menet vonult el előttünk: magasan felpakolt szánokon, roskadásig megrakott teherautokon jöttek az erdős Karélla lakói, akik inkább otthagyták szülőföldjüket, házukat, birtokukat, de nem akartak idegen uralom alatt élni. Az ut két szélén butorok, mezőgazdasági gépek, szerszámok, kocsik, biciklik, varrógépek, gyalupadok, ágyak, az élet és a munka mozdítható eszközei hevertek s a hó lassan vastag fehér réteggel vont be őket. Fantasztikus és lenyűgöző látvány volt: egy ország egész vándorlása! S ahogy ott álltunk, a szó önkénytelenül is a jövőre terelődött. — Hogyan fog megbirkózni Finnország az elébe tornyosuló nehézségekkel? — kérdeztem a finn kollégákat. — Hogyan tudnak új otthon, új munkalehetőséget teremteni ennek a majd félmilliónyi embernek, hiszen az ország többi része is romokban hever?

— Ne féltsen bennünket! — felelte mosolygva az egyik kucsmás, bekecses finn újságíró. — Igaz, értünk a háborúhoz is valamit, ezt megmutattuk — hunyorított felém —, de azért igazi mesterségünk mégis a békés munka. Meglátja, olyan hamar újáépítjük az országunkat, hogy szebb lesz, jobb lesz, mint volt.

Alig kötötték meg a békét, midőn Helsinkiben a bombatepelt házak tetetein már megjelentek az öreg, deresfejú ácsok — a fiatalabbak akkor még »ott valahol« szolgálták a hazát — és buzgón faragták a tetőszek gerendáit, szögezték a bádogot; a sebheyles házak mellett nemsokára feltűntek az első építőlámpák és aztán... aztán a világháború vihara átterjedt a skandináv félszigetre is és ezzel a finn kikötők, mielőtt a tavasz meleg levelete felolvasztotta volna róluk a jégpáncélt, védképp »befagytak«. — Kereskedelmi kapcsolatainkat a Keleti-tengeren túl fekvő államokkal csak igen korlátozott mértékben, főképp Petsamon keresztül tudjuk fenntartani — változta a finn gazdasági helyzetet Rytli miniszterelnök a minap egyik parlamenti beszédében. — A Keleti-tenger államai viszont messziről sem tudják felvenni minden kivitelű cikkünket és még kevésbé képesek arra, hogy ellássanak bennünket a szükséges élelmiszerekkel, nyersanyagokkal és behozatali cikkekkel. Mindennek következtében exportiparunk már eddig is kénytelen volt nagy mértékben csökkenteni termelését és több iparágunkat, így a fontos építőipart a nyersanyaghiány s ennek folyamánként a természetes csökkenése, illetve teljes beszüntetése fenyegeti. A kivitel és behozatal elapadása hat a hajózásra és a kikötők forgalmára; az áruforgalom csökkenése megbénítja a kereskedelmet és a szállítóipart s a benzinhány sokszor még azt a forgalmat is lehetetlenné teszi, aminek lebonyolítása pedig föltétlenül szükséges lenne. Gazdasági életünk benuválsága természetesen hátrányosan hat ki a munkapiacra is és ezer meg ezer hazatérő katonára keserves csalódással tapasztalja, hogy képtelen előbbi mesterségében munkához jutni, mivel munkaadója a fentebbi okok következtében nem tudja fenntartani vállalatát.

BENZIN ÉS SZÉN HELYETT — FA

Az ezer tő országában valóban súlyos a helyzet. Tavaly ilyenkor hatalmas tempóban folytak az építkezések Helsinkiben és szinte gomba módjára nőttek ki a földből a szobnól szebb modern lakóházak, kórházak, sportépületek. Ma egyetlen új épületállvány sem emelkedik az ég felé s az újépítés is nehezen, akadovza indul. Ahol a bomba csak kisebb károkat okozott, csak a tetőt vitte el vagy a ház falát tette »himlőhelyessé«, azt hamar kijavították; de a Lönnrath-utcában még mindig lesztő sivársággal merednek a leszakított házfalak, a nehéz vasra-vezek elgörbülve, letörve függenek alá. Ide vas kellene az épülethez — és vas nincs!

Nehéz idők járnak ma Szuomi felett, de északi rokonaink, akik a tél viharos, vérzivataros hónapjaiban megmutatták, hogy csodákra is képesek, most sem esnek kétségbe. Böcs takarékosággal, furfangos ügyességgel és egymás becsületes megsegítésével ezeket a zord időket is átvészelik. Nincs benzín? Nincs szén? Sebaj, rengeteg erdő van Finnországban s a parlament külön törvénnyel biztosította, hogy telire az ország rendelkezésére álljon a szükséges fa mennyiség. A rendelkezés értelmében minden erdőbirtokost kötelezni lehet arra, hogy hektáronként megfelelő mennyiségű fát vágasson ki s a közeljövőben ötvenerer munkás fog fejszét és fogja dönteni a sudár fenyőket. Mert kell a fa: nemcsak a lakásokat, nemcsak a vonatokat, gyárakat kazánjaikkal fűtik fával, hanem a minap fafűtéses propellerrel mentem ki Korkeasaari szigetére és — és ma a legtöbb autó, meg autóbusz is fával pótolja a benzint! Az autóbuszok ormányára ezüstös ládikó van szerelve, a teherautók oldalán otromba kis kályha éktelenkedik, az elegáns Mercedes-kocsik pedig külön kerekeken járó »gesztenyesütő« vonszolnak maguk után: a fagázósító kemencé! A »puuvikaasu — fagáze« ma a jelszó a finn automobilisták között; másutt, főképp Svédországban szintén elterjedt találmány a fagázósító: egyelőre kicsit otromba szerkezet hiszen minden kocsiira csak több szerelték fel a »gesztenyesütőt«. De a fontos, hogy az

autó vidáman gurul vele és nem kell félni tőle, hogy kifogy az »üzemanyag«, hiszen fa van bőven.

A BICIKLI KONJUNKTURÁJA

A benzinhány okozta azt is, hogy a kerékpározás hatalmasan fellendült. A finnek nem »városiak« emberek s aki csak teheti, szívesebben lakik vidéken: minden jobbmodu embernek van vilálája valahol a város környékén s a szegényebb munkásember is kiköltözik ilyenkor nyáron azokba a szellős, csinos kis faskatulyákba, amik ezerszám tarkállanak a Helsinkit körülvevő erdők lombjai alatt. Azelőtt pompás és olcsó autóbuszok bonyolították le a forgalmat a »nyaralók« és a város között — de ma? Ma kénytelen kerékpárra ülni nemcsak a munkásember, de a gyárigazgató ur is, mivel autójához nem kap benzint és »gesztenyesütőt« sem olyan könnyű beszerezni: ezt is elsősorban a teherautók számára készítik. Emlékszem még egy ismerősöm, egy nagy szövetkezeti vállalat reklámfőnökének kétségbeesett arcára, midőn behozták a benzintilalmi rendeletet. Hogy fog ő most bejárni az irodába, hiszen a lakása kint van, nyolc kilométerre a várostól, mélyen az erdő közepette! Nos, a minap újból összekadtunk az utcán: a forgalmi rendőr éppen tőrsra állította a piros lámpát s mi egyszerre szálltunk le a biciklikről.

— Nos, igazgató ur is? — hunyorítottam a kerékpárja felé.

— Igen, én is! Pompás dolog egy ilyen kerékpár! — felelte s míg együtt karikáztunk tovább a hosszú Turuntien, büszkén mesélte, hogy egyszer, hazafelé menvén, összekadt a vállalat kifizetőjével és kegyetlen kerékpárosversenyt rendeztek a városon át.

— Megnyertem! — mondta büszkén az igazgató ur. — Igaz, amikor hazatértem, a feleségem ágyba akart dugni, úgy át voltam izzadva!

Elismeréssel néztem fel rá, mert az igazgató ur egyike a legkövérebb embereknek a finn fővárosban: jóval fölötte van a száz kilón! Hja, de a sport-szenvedély...

(Befejező közlemény holnapi lapunkban)

RÁCZ ISTVÁN

Miért nevezték ki a windsori herceget az amerikai angol szigetek főköormányzójának?

A hivatalos vélemény szerint igen fontos diplomáciai megbízással megy az exkírály a Bahama-szigetekre

Genfből jelentik: A világsajtó néhány héttel ezelőtt sokat foglalkozott a windsori herceg személyével a Bahama-szigetek főköormányzójává történt kinevezése alkalmából. A windsori hercegnek e távoli gyarmatra történt kiküldetése nagy feltűnést keltett egész Angliában és Londonban még ma is sokat beszélnek azokról az okokról,

amelyek miatt az ex-királyt a francia összeomlás után a Bahama-szigetek főköormányzójává nevezték ki.

A Journal de Genève szerint az angol társadalom nagy érdeklődést tanúsít a windsori herceg sorsa iránt.

KEGYVESZTÉS?

A windsori herceg tudvalevően

a háború kitörésekor az expedíciós hadseregénél kapott beosztást. Összekötő tiszt lett az angol és a francia hadsereg között. A francia összeomlás után ez a beosztása megszűnt. Olyan hírek is elterjedtek ekkor, hogy a windsori herceg lemondott katonai megbízatásáról. Ezeknek a híreknek feltűnő magyarázatot adtak az indokok szerint

a windsori herceg élesen szembekeült volna az angol kormány hivatalos politikájával.

A windsori herceg állítólag fivérével, VI. György királlyal tiltakozott az angol kormány egyes ténykedései ellen, melyeket elhibáztattnak tartott. Az előbb említett svájci lap szerint a

windsori herceg közölte az uralkodóval, hogy elítéli az oráni akciót, amelynek során francia hadihajókat süllyesztettek el az angol hadihajók és kijelentette volna az uralkodó előtt azt is, hogy helytelenítő véleményét nyilvánosságra hozza.

E tiltakozásnak következménye, a hírek szerint, a windsori herceg kinevezése a Bahama szigetek főköormányzójává.

Churchill miniszterelnök nevezte ki a herceget erre az állásra, hogy eltávolítsa Angliából. E beállítás szerint tehát a windsori herceg gyarmati beosztása a kegyvesztettséget jelenti.

Az angol sajtó is élénken foglalkozik ezekkel a hírekkel és

az újságok legnagyobb része a leghatározottabban tiltakozik a windsori herceg új beosztásának ilyen magyarázata ellen.

A Daily Mail azt írja, hogy a windsori herceg, midőn a hadseregben viselt szerepe befejeződött, a királytól új megbízatást kért és ennek alapján nevezte ki az uralkodó a Bahama-szigetek főköormányzójává. A Times ugyanilyen szellemben ír és rámutat arra, hogy a herceg állandóan hangoztatta szilárd elhatározását, hogy továbbra is szolgálni kívánja hazáját. A kinevezéshez fűzött érdekes kommentárjában a Times még ezeket írta:

»Kétségtelen, hogy

a birodalomban vannak még állások, amelyek kiünöbbségek, mint a Bahama szigetek köormányzó állása.

Ezeknek a szigeteknek azonban különleges fontosságuk van és lehetetlen azt állítani, hogy a hercegre bizott feladat nem felel meg volt uralkodói rangjának.

MIÉRT FONTOSAK A BAHAMA-SZIGETEK?

A »Times« kommentárját azzal magyarázzák, hogy a Bahama-sziget, amely gyönyörű fekvéséről híres, az előkelő amerikai társaságok kedvelt üdülőhelye. A szigetcsoport Florida partjai közelében fekszik és kies fekvésű fűrdőhelyein gyakran találkoznak az amerikai társadalmi és pénzügyi előkelőségek. Az amerikai elit társaság természetesen nagy érdeklődéssel veszi körül a Bahama-szigetcsoport illusztris köormányzóját.

A Journal de Genève szerint

a windsori herceg befoyasát és presztizsét fel tudja majd használni arra, hogy az Egyesült Államok és a kormány döntésére hatást gyakoroljon.

A legilletékesebb angol körökben nagyon elterjedt ez a vélemény, amely szerint a windsori herceg tulajdonképpen nem kegyvesztett lett, hanem éppen ellenkezőleg igen fontos diplomáciai megbízatást kapott. A windsori herceg kinevezéséhez fűzött ezeket a kombinációkat az angol sajtó nem tárgyalja, viszont politikai körök annál nagyobb figyelmet szentelnek a volt uralkodó új munkakörének.

A windsori herceg walesi herceg korában nem egyszer helyes diplomáciai érzékről tett tanúságot s

külföldön hasznos szolgálatokat tett hazájának.

Tekintélyében és diplomáciai érzékében bízza, angol körökben azt hiszik, hogy a Bahama-szigeteken az amerikai felső tízezerrel történő érintkezése során is használni tud Nagybritanniát ügyének.

HIREK

MINDENFELŐL

A BRITANNIC CUNARD-gőzösön Amerikába érkezett gyermekekkel kapcsolatban a »Völkischer Beobachter« a következőket írja: A plutokrata gyermekeket Amerikában biztonságba helyezik, míg a nép gyermekeinek viselniük kell a londoni plutokraták okozta háboru terheit. Hogy a gőzösön a felső tízezer versenylóvai és agarai is ott voltak-e, azt sajnos nem jelentik Newyorkból.

KALISCHBAN a különbíróóság két lengyelt halálraítélte, mert 1939 szeptemberének első napjaiban 50-60-as bandákban megrohmozták a német kisebbségiek házaít és tanyáit

A SVÉD ORSZÁGGYÜLÉS ülészaka ma zárul le, azonban a rendkívüli helyzetre való tekintettel augusztus 2-ára ismét összehívták a parlamentet.

VASAT TERMELNEK a Róma melletti tengerpart vastartalmu fővenyéből. Ezt a munkát Leguori mérnök ujonnan tervezett homokmosó gépeivel végzik. E gépek segítségével — szakkörök véleménye szerint — már a legközelebbi hetekben sikerül majd több mint 400.000 tonna vasat termelni. Ezek szerint 22 ilyen gép működik és a napi ásványtermelés 6000 tonna.

A VILÁGHIRŰ LONDONI FILHARMONIKUSOKAT Jack Hilton kermester mentette meg a nyomortól és pusztulástól, mint most ismeretessé válik. A háboru következtében a filharmónikusok borzalmas anyagi helyzetbe kerültek, úgy hogy a munkanélküliségből kellett az életüket tengetniök. Jack Hilton most hangversenykörutat szervezett részükre Skóciában és Észak-Angliában. A zenekar tagjai már hónapok óta népkonyhákön éltek s jobbet közülük kilakoltattak. Ezek menhelyeken huzódtak meg éjszakánkint.

A SZUEZSATORNA TÁRSASÁG jelentése szerint a csatorna forgalma, amely teljes mértékben megszűnt az olasz hadüzenet után, újból megindult. A forgalom számadatai szerint a helyzet lassan közeledik az elmúlt háborut követő idők viszonyaihoz.

A NÉMET KORMÁNY — mint ismeretes — a megszállt és meg nem szállt francia területek közötti vasuti és országuti forgalmat ismét megnyitotta abból a célból, hogy a menekültek hazatérhessenek. A vonalakon naponta egy személyvonat közlekedik, amelyet kizáróan menekültek és hozzátartozóik használhatnak. Az országutat pedig csak olyan autótök engednek tovább, amelyek megfelelő benzinkészlet felett rendelkeznek.

A POPOLO D'ITALIA jelentése szerint Máltát a háboru kitérése óta ötvenedszer bombázták. Máltára az olasz repülök 1500 bombát dobtak le.

A KENYÉRJEGYEKET most vezetik be Franciaországban — a Berlingske Aftenavis jelentése szerint Minden személy 12-70 év között napi 300-500 gr, gyermekek 12 éven alul, valamint 70 éven felüli felnöttek 200 gram és végül harmadik életévüket még be nem töltött gyermekek 120 gram kenyeret kapnak naponta.

Az 1940. évi lipcsei őszi mintavásárt

augusztus 25-29 bezárólag tartják meg.

Feltélenül látogassa meg e nevezetes vásárt, mert ez Önnek kifizetődik! Vasuti kedvezmények: Németországban 60%, az átutazó államokban 33%-ig.

A német vízum ingyenes. A vízum iránti kérvényl legbésőbb augusztus 5-ig kell beadni a lipcsei mintavásár i letékes képviselő ének. Minden felvilágosítást nyujt a lipcsei mintavásár balkáni hivatalos irodája:

BEGRAD, KNEZ MIHAJLOVA ULICA 33 vagy a tiszteletbeli képviselök:

Lebherz Friedrich Konrad Kornel Waiterschan János
igazgató, N. Sad, Zelenička 96. Subotica, Aleksandrova ul. 6 Petrovgrad

A szovjet állam Finnország ellen újabb akcióra készül

Paasikivi moszkvai finn követ Helsinkibe utazott

Moszkvából jelentik: A szovjet sajtó részletes jelentéseket közöl arról az állítólagos terrorról, amelyet Finnországban a szovjetbarátok ellen kifejtének. A moszkvai lapok elítélik ezt a terrort.

Moszkvában úgy tudják, hogy Helsinkiben és más városokban a szovjet barátai és a rendörség között összetalálkozásra került a sor és ez alkalommal igen sok személyt letartóztattak. A moszkvai sajtó hangoztatja, hogy ennek a terrornak véget kell vetni.

Moszkvai politikai és diplomáciai körökben bizonyosra veszik, hogy a szovjet sajtó e magatartásának politikai jellege van és bizonyosra vehető, hogy a szovjet Finnországnak is ugyanazt a sorsot szánta, mint a három balki államnak

A helyzet komolyságára a legjellemzőbb az a körülmény, hogy Paasikivi moszkvai finn követ váratlanul Helsinkibe utazott, hogy fontos megbeszéléseket folytasson kormányával.

Hogy vannak felszerelve a német légvadászok?

Berlin, július 31. — Az ejtőernyős vadászok még az előkelő repülőkhöz viszonyítva is válogatott s kimondottan elit csapatok. A legalaposabb kiképzésen esnek át, a felszerelésüket pedig különös gonddal állították össze. Külön tudósítónknak sikerült néhány igen érdekes részletet megtudni német hivatalos köröktől arról a korszerű és egyelőre még alig ismert fegyvernemről.

Az ejtőernyős csapatoknak egyik legérdekesebb csoportját az ugynevezett tetőkülönítmények alkotják. Ezek városok felett ereszkednek le külön az utcai és a háztetőkön folytatandó harcokra alkalmas fegyverzettel. Fémvágó ollók és zúzósasak vannak, hogy lyukat vágassanak a bádógtetőkbe és betörhessék a házfedeleket és vastag ablakokat. Hogy szükség esetén az utcákra is leereszkedhessenek, acékapoccsal ellátott erős selyemkötelet hordanak magukkal. A tetőkön való leszállást és harcmodort már előzőleg jól begyakorolták.

»A tetőkülönítmények, — mondják mértékadó német körökben — különös előnnyel alkalmazhatók, mert könnyen találhatnak maguknak jó fedezéket és széles megfigyelési lehetőséget. Másrészt az ellenség nem igen tarthat minden házon

elég erős őrséget, amely elháríthatná a támadást.

A BROMBERGI GYAKORLAT

Bromberg város keleti negyedét kiürítették. Az üres városnegyedet utána elzárták s átadták a légi fegyvernemnek, hogy megfelelő terepen gyakorolhassák be a légi vadászokat. Kiképzésük hasonlít a hegyi harcosokéhoz. Hegymászásra, mesterugrásokra és a hegymászó kötél használatára tanítják meg őket. Valóban a rotterdami harcokban készült filmfelvételek mutatják, — erre külön felhívták figyelmünket — hogy milyen macskaugyességgel mozognak és rejtőznek el az ellenség elől a háztetőkön az ejtőernyős vadászok.

Az ejtőernyősökre a legnagyobb veszedelmet eddig a leereszkedés jelentette. Ezt a veszélyt is sikerült újabban 80 százalékkal csökkenteni az újfajta ködfelhő alkalmazásával, amelyet nem kémiai, hanem finom pórszerű anyag szétosztásával fejlesztenek. A porfátyol nagy előnye ugyanis, hogy a szél nem oszlatja fel olyan gyorsan, mint a füstfelhőt. A poranyagot légmentes, tokalaku bombákba töltik, még pedig két különböző nagyságúba.

A kisebb bomba azonnal nyílik, míg a nagyobb egy darabig zuhan

és csak aztán pukkan szét, hogy köddé alakuljon. Így aztán lefele összefüggő ködoszlopot lehet építeni, melyben láthatatlanul érnek földet a légi katonák, annál is inkább, mert mind egyikük jőpár »pormagot« hord magával egy gumizsákban. Ha tűz alá veszik, láthatatlanná teszi magát.

Az ejtőernyősök fő fegyvere egy új mintájú, gyorstűzelő, Mauser fegyver. A rászertelt világító fonálkeresztrel elátott távcsőnek és az alapos lövészkiképzésnek köszönhető, hogy a légi vadásznak egyszóván minden lövése talál. De azért arra is gondoltak, hogy csupán fegyverrel aligha lehet jól felfegyverzett csapatokkal szemben tartós ellenállást kifejteni. Teljesen új módszerekkel lehetővé tették, hogy minden ejtőernyős csapatietet nagy tűzerejű harcieszközökkel is el lehessen látni. Ma már nem hadítottok, hogy nehez fegyvereket, mint például nehezebb gyalogsági ágyukat is földre lehet tenni ejtőernyő segítségével.

A rendőr agyonlötte a községi elnököt

Gyilkosság egy bánáti községben

Petrovgrádról jelentik: A szomszédos Andrejevác községben a községházán gyilkosság történt.

Cukics Mita 53 éves községi rendőr szolgálati revolverével lelötöte Papics Milenkó 28 éves községi elnököt.

Papicsot az elmúlt hónap 14-én megtartott községi választások alkalmával választották meg községi elnöké, mint az ellenzék jelöltjét. Cukics a korábbi községi vezetőség hive volt és amikor Papics listája győzött, állandóan hangoztatta, hogy most el fogják bocsájtani állásából, de ő ezt nem várja be, hanem

valami nagyot cselekszik.

Közte és a községi elnök között napi renden voltak az összeszólalkozások, mert nem fogadta meg Papics rendelkezéseit és nem engedelmesskedett utasításainak.

Pénteken este Cukics kocsmába ment és egész éjjel ivott, úgyhogy reggel részegen ment a községházára, ahol izgága módon viselkedett és mindenki belekötött. Így összetalálkozott Papics községi elnökkel is, aki rendreutasította. A rendőr felett az elnöknek, heves szóváltásra került sor, aminek során Cukics

előrántotta szolgálati revolverét és közvetlen közelről rálötö a községi elnökre.

Papics hangtalanul összeesett és a lövés zajára elősiető községi alkalmazottak kocsin rögtön a petrovgrádi kórházba szállították. Itt megállapították, hogy a golyó a jobb füle fölött furódott a fejbe és az agyban maradt, úgyhogy

életbenmaradásához nincs remény.

A véres tett után a községi rendőr a kocsmába ment és mindenkit lelövélssel fenyegetett, aki a közelébe jön, úgyhogy

senki sem merte lefogni.

Közben értesítették a petrovgrádi fészolgabíróóságot és Putnik Enri járási fészolgabíró személyesen ment ki Andrejevácra, ahol letartóztatta a gyilkos községi rendőrt.

Noviszádon megállapították a tűzifa legmagasabb árát

I városi előljáráság rendelete

Noviszád város előljárásága megállapította a fa kicsinybeni legmagasabb árát. Az alábbiakban közzétesszük a Noviszád városában közzétett legmagasabb árakat. Az első szám egy köbméter fa árát jelenti az állomáson eladva, a második szám egy köbméter fa ára a fakereskedőnél. Mindkét ár a hasítottan és aprítottan fára vonatkozik.

Ha a fa métermázsájának árát akarjuk megtudni, akkor a fa köbméterének árát el kell osztanunk öttel.

Hasított és aprított fa vásárlásánál a kereskedőnek joga van 6.50 dinárt felszámítani minden métermázsára után.

Az új árak a következők:

Ia bükkhasáb 170 és 197, IIa bükkhasáb 159 és 187.50, IIIa 145 és 174.50 dinár.

Bükk-dorong Ia 159 és 187, IIa 150—179.50 dinár.

Gyertyánhasáb Ia 178 és 204.50, IIa 163 és 192.50, IIIa 153 és 182.

Gyertyándorong Ia 159—187, IIa 153—182.

Cserhasáb Ia 155—184.50, IIa 148—177, IIIa 140—169.50.

Cserdorong Ia 134—164.50.

Körishasáb Ia 161—189.50, IIa 137—167.

Tölgyhasáb Ia 150—179.50, IIa 137—167.

Hárshasáb 164—192.

Vegyes kemény hasáb 140—169.50.

Vegyes puha hasáb 137—167 dinár.

Szilfahasáb 133—163.

Bükkdorong másodrendű 119—149.50.

Tuskó 110—139.50.

Bükkhulladék kötetlen 115—144.50.

Vegyes hulladék 110—139.50.

A fakereskedők kötelesek a fenti árakat látható helyen kifüggeszteni.

Aki ezeket az árakat nem tartja be, 6 hónapig tartható elzárást és 50.000 dinárig terjedhető pénzbüntetést kap.

NOVISZÁDON 860 DINÁRT KELL FIZETNI EGY VAGON FA VASUTI FUVARDIJÁÉRT

A minisztertanács rendelete értelmében azok, akik közelebbi vasútállomásra hozatják a fát, ugyanannyi vasuti fuvardíjat tartoznak fizetni, mint azok, akik messziről hozzák. Akik közelebből hozzák a fát, azok a városi fogyasztási adóhivatalnál tartoznak kifizetni a tényleges fuvardíj és a város által megállapított vasuti fuvardíj közötti különbséget, míg azok, akik messziről hozzák a fát, vissztérítést kapnak a várostól. A noviszádi árelenőrző bizottság határozata szerint minden Noviszádra szállított vagontól 860 dinár fuvardíjat vesznek alapul. Akik közelebbi állomásról kapták a fát és ennél kevesebb fuvardíjat fizetnek a vasutnak, azok a különbséget a városi fogyasztási adóhivatalnál tartoznak kifizetni, akik pedig ennél többet fizettek, azoknak a város visszafizeti az összeget, amennyivel többet fizettek 860 dinárnál.

A brit birodalom felbomlásának jelei

Rómából jelentik: (A. A.) A »Relazioni Internazionali« politikai hetilap tegnap reggeli számában »A brit világbirodalom felbomlásának jelei« cím alatt cikk jelent meg, amelyben többek között a következő megállapítások is vannak:

»A brit birodalom ma a következőket állapíthatja meg és veheti tudomásul:

1. A dominiumokkal és tengerentúli birtokokkal való összeköttetés mind lazábbá válik. Ezek a központtól eltávolító erők hatása alatt állnak. Kanada nem akar több embert a haretérre küldeni. Délafrikában a háború folytatását ellenző erők mind hatásosabbakká válnak. Indiában a nacionalista mozgalom mind élesebb jelleget ölt.

2. Európában Nagybritannia legcserősebb támaszát, Franciaországot felszámolták és hosszú évekre harc képtelenné tették. A brit birodalom másik támasza, a Népszövetség, bezárta kapuit. Franciaország, Bel-

gium, Hollandia, Dánia és Norvégia eltűnése után a brit szigetre nem hullik többet vaj, tojás és főzelék, hanem német bombák.

3. A Balkánon sincs már semmi remélni valója Angliának.

4. A földközi-tengeri részt elzárta Olaszország, a július 30-i spanyol-portugál egyezmény pedig a portugál politika nagy megváltozását jelenti, különösen, ha figyelembe vesszük Lisszabon hagyományos angolbarát politikáját.

5. A Csendes Óceánon is rosszul áll Nagybritannia ügye. A japán birodalom politikája mind aktívabb és erőteljesebb lesz.

6. A brit birodalom anyagi és erkölcsi támasza az Egyesült Államok voltak. De az a semleges politika, amit Roosevelt elnök a választásokra és alkotmányos okokra való tekintettel kénytelen folytatni, mind inkább arra kényszerül, hogy az Egyesült Államok eltávolodjanak a brit birodalomtól.

„A másik Páris“

Németek a csendes metropolisban — Új gondok, új megoldások — Az első nagytakarítás a háború után

Páris, július 30.

Milyen Páris? A krónikásnak akaratlanul is a mesebeli Csipkerózsikára kell gondolnia. Páris halott, csendes és fakó. Az élet még mindig nem tért vissza a világváros falai közé, az utcák néptelenek, a tágas kocsutak elhagyatottak, Passyban, Auteuilben, Neuillyben és a többi előkelőbb városrészekben, amelyeknek lakói inkább el tudtak utazni, mint a szegények, még ma is egész házsorok állanak lezuhott redőnyökkel és jelzik, hogy az elhagyott metropolis még nem ébredt fel tetszhalálából.

Mert Páris csak tetszhalott. Ez a város egyszerűen nem tud meghalni s még ha a német repülőbombák nem is kimélték volna meg ennyire, akkor is Páris, az örök Páris — ha még romjaiban is — szellemével túlélte volna a legkeményebb időköt.

Páris 4.5 millió lakosából a tegnap megjelent első német népszámlálás mindössze 1.9 millió embert összegezett.

A gyárkémények még mindig nem füstölnek, délben nem lepi el az utcákat a dezsónéhez siető százezrek tömege, az uolsó szállig elrekvirált párisi autóbuszok és taxik talán még mindig szétlőve fekszenek valahol Charleroy és Sedan között és hajnalban a lumpokat azért nem kíséri hazáig az első, a városon végigcsörmpölő tejeskocsi, mert Párisban egyszerűen nincsen tej, éjjel azért nem villannak a párisi égbe a színes neoncsövek, mert a fővárosnak most már az esetleges angol repülő-támadások ellen kell védekeznie, nincsenek pompás kirakatok, csak lezuhott vasredőnyök.

nincsenek divatrevük, sem löverse-nyek és a színházpénztárak helyett most az elmarasztalások előtt állunk sorfalat. Igen... Párisban most inkább az élet negatívumaival ismerkedünk meg és bővebben lehet

felsorolni azt, ami nincs, mint azt, ami van, vagy ami még megmaradt.

NÉMET KATONAZENE A PÁRISI OPERÁNÁL

De ugyanakkor új színek és hangok töltik be az utcákat. A németek. Az itt állomásozó, okkupáló csapatok. Itt egy páncélos ezred katonái nevetgélnek éppen egy nem rég kinyitott kávéház terraszán, amott a legendás ejtőernyős csapatok néhány katonája sétálgat jellegzetes fekete, buggyos nadrágjában. A gyalogosok egyenruhája zöld, a repülőké kékeszürke és néha belesodródik még a németek sokaságába egy éppen leszerelt francia poilu kéksapkás, borostás, fáradt arca is. A világhírű párisi opera lépcsőjén bajor katonazenészek feszes német marsokkal látnak hozzá az arckorba rátsárgasabbatételéhez, az Eiffel-torony rádiója most a Wehrmachtnek ad híreket és a közvetítést pattogó »Heil Hitler«-rel zárja. Az újságosbódékban a 6 héttel ezelőtt még kitöltött Völkischer Beobachter, a Schwarzes-Korps és a többi nemzeti szocialista lap kínálgatja magát a franciáknak eladásra, a papírkereskedésekben »Gruss aus Paris« feliratu német képeslapokat és kézi szótárakat tettek ki a legfrissebb részletre is gondoló szervezők, az utca-sarkokon pedig élelmes naplopók most német katonáknak ajánlkoznak, mint a párisi élet szakavatott ismerői, de a kávéházak és más szórakozóhelyek ajtajain már mindegyütt ott vannak a szigorú figyelmeztető cédulák, hogy melyik helyiségbe szabad, vagy hová tilos a német katonáknak belépnie.

Páris új színei és hangjai most már kaleidoszkópszerűen folynak össze a régi színekkel és hangokkal. Ez a »másik Páris«.

MEGSZÁLLÁS PROPAGANDÁVAL

A németek gondoskodása azonban,

TEHNIKA ORTOPEDIA
Bándázások és ortopédgépek szakintéze

NOVISZÁD, PETRA ZRINJSKOG ULICA 1 (a postával szemben)

nemcsak az okkupáló katonaság életének és igényeinek megszervezésére terjed ki, hanem azonnal kezébe vette a franciák polgári és gazdasági életének beszervezését is. A cél kettős: biztosítani a termelést és megnyerni a szíveket. Mint már ebből a rövid mondatra leegyszerűsített programból is kitűnik, Párisban nemcsak a német katonáknak és német gazdasági szakértőknek, a legújabb »Lebensraum« termelési irányítóinak nyitnak teret, hanem legalább ugyanolyan fontos poszton áll itt most a német propagandista is.

Ezzel a propagandával azonban természetesen csak csinjáná bannak a megszállók. Hiába, a francia élet olyan más és annyira eltérő a német élettől, a francia individualizmus annyira szemben áll a német kollektívizmussal, hogy itt már a legkisebb balfogás is a legtorzabb felnagyításban tükröződhetik vissza. Az első kisebb-nagyobb propaganda-hibák ennek ellenére is elkerülhetetlenek.

A legjobb és legtermészetesebb propagandának eddig kétségtelenül a megszálló katonaság hangsúlyozottan udvarias modorra bizonyult.

A front más, mint a »Hinterland«! Éppen ezért, amilyen keményen és könyörtelenül, a modern haditechnika minden fogását latbavetve tört előre a német hadsereg Franciaország szíve felé, olyan előzékenyen, szinte simulékonyan lépnek most fel a célba érkezett győzők a legyőzöttel szemben. S ez helyesnek is bizonyult. A légkör így lényegesen kellemesebb és az egész irányítás is szívesebben adja oda azt, amit most tőle elkernek a francia kormány is könnyebb szívvel teljesíti a kemény feltételeket és a hatóságok is több alkalmazkodással látnak hozzá az első német-francia együttműködéshez, mintha a »bitte« szó helyett a »soll«-al kezdődne minden mondat.

A SZOBROK UJRA »LEVETVEŐZNEK«

S megkezdődött az első, háború utáni nagytakarítás is. Bár légvédelmi készültségben van még egész Franciaország (az idők változnak: most a németek parancsára és az angolok ellen!) és Páris ege felett éjjelente még gyakran villannak a milliogyertyás fényoszlopok felhőkbe kapaszkodó sugarai, a műemlékekről sorra veszik le a gáz és bomba ellen védő apró bombázókat.

A gondosan letakart szobrok, a Concorde-tér »Kleopátra tüje«, az etoilei Diadalív »Marseillaise« reliefje egymásután vetkőznek le ujra és ejtik bámulatba csodálóikat. A földalatti vasút állomásai is mintha tisztábbak lennének, mióta németek járnak Párisban. A rendőrök erőlesebbek, mint ezelőtt; az este 11 órai általános zárórát és kinnlevési tilalmat másodpercnyi pontossággal tartják be. Mintha Párisban most még a rend is peckesebben járna.

Dég Attila

Német munka a Csatorna fölötti légi térben

Husz angol hajóból nyolc megsemmisült

A Völkischer Beobachter legutóbbi számában Fritz Mittler haditudósító érdekesen írja meg a német zuhanóbombázók eredményes munkáját, amikor husz angol hajóból, remek telitalálattal, nyolcat semmisített meg. Az eleven ütemű haditudósításból a következő részletet közöljük:

Táborhelyünk sátrában élveztük a kényelmet. Skat-ot játszottunk, újságot olvastunk, a német rádiót hallgattuk, néhány levelet írtak, de nem volt nyükre a dolog... »Valami van a levegőben« — jövendöli tüközatos arccal gépünk pilótája, aki vel épp egy nagyszerű skat-partit bonyolítottunk. És látom rajta, hogy légitámadásra gondol. Az időjárás is rendkívül megfelelne egy támadásra... Nagyszerű kilátás, pompás felhősödés, többre nincs szüksége a Stuka-köteléknek...

De készül is valami. A legnagyobb eszében hallszik fel ariadójelzés. És jön a hír, hogy 20 hajóból álló karaván uszik a Csatornában. Gyorsan felgatoljuk az uszómellényt, a kombinált ruhát, a sisakot és percek alatt startol velünk a »Ju 87« az angol flotta ellen. Egyre feljebb szállunk és már körülöttünk keringnek a német vadászgépek, amelyek az angol vadászok ellen indultak.

Még nem értük el a calaisi partot, amikor már tisztán látjuk a Dover-től 4—6 kilométerre lassan uszó hajókat. Ugyanezen a ponton bombáztunk néhány nappal ezelőtt egy csatahajót és két angol rombolót. Ugyáztik, ismét »kövér halak« adódtak számunkra. Pillanatok alatt végigfut a szemünk az angol partokon. Felismerjük Eastburne, Astings, Dungenes, Littletown kikötőit. London körül csak egy nagy szürke ködgomolyag látszik és a köddel lepett többmillió város periferiája.

Olyan gyorsan érünk a tett színhelyére, hogy az angol léghárító üteg csak akkor kezd munkába, amikor már zuhanunk. Először a doveri léghárító nehéztüzérség kezd munkába, amelynek löterületén repülünk át. De már alattunk is felvillant valami. Kis hajók usznak a partok mentén elhárító ágyakkal és iker-gépfegyverekkel felszerelve.

Örülettel gyorsasággal zuhanunk megadott célunk felé. A szem alig bírja ellenőrizni a gyorsan pergő eseményeket. A zuhanóbombázó vezetője már leküldte a bombákat és gépünk már ismét a magasság felé száll. Szempillantás alatt sikerült a bombák eredményét megállapítani. Egy 5000 tonnás hajót fogtunk ki épp, de én csak a nagy szikra- és füstfelhőt látom, ami mindent elborított és utána nagy lángnyelveket. A hajó ég és rövid idő kérdése, hogy a habok elnyeljék.

Az angol léghárító ütegek füstje fekete gomolyként száll az ég felé. A tehetetlen düh az oka, hogy még mindig dolgoznak az ágyuk, holott mi már rég a felhők fölött járunk. Jól dolgoztunk, nyolc hajót ért telitalálat. Az angol flotta, Anglia nagy ütőkártyája, naponta kisebbre zsugorodik. A német zuhanóbombázók és egyéb harci eszközök állnak az őrségbe és mindennapi munkával szolgálnak rá a legújabb büszke címre: »Csatornamunkások«.

Olcsó cipők Noviszádon!

Mint már augusztus 1-i számunkban jeleztük, a közismert noviszádi TOLVETH cipőárúház egynehány száz pár elsőrendű márkás női cipőt becsát önbeszerezési áron eladásra. A nagyközönség, mely az általános áremelkedés folytán erősen sújtva van, örömmel vette tudomásul a Tolveth-cég ezen akcióját, mert 125, 155, 175, 195 dináros áron gyönyörű divatos női cipőt vásárolhat, mely két héttel ezelőtt még kb. 100 dinárral többbe került. A nagy érdeklődéssel való tekintettel ajánlatos, hogy a vevőközönség az olcsó áru cipőket még a jövő hét folyamán válassza ki.

TOLVETH cipőárúház, Noviszád

Anglia a menekültek országa

Franciaországot is nagy tömegekben özönlítették el a háboru kizűltojei — Nyilvántartó közvonió közláják fel a szélszört családokat

Anglia háborus gondjait a menekültekről való gondoskodás is szaporítja a szigetországot ugyanis Európa minden részéről emigránsok és menekültek tizezrei árasztották el. Németek, osztrákok és csehek kerestek menedéket mindenekelőtt Anglia földjén, a háboru kitörése óta pedig Anglia volt a célpontja mindazok országok menekülteire kényszerülő polgárainak, amelyek a háboru borzalmait végigszengették. Hivatalos becslés szerint az angol földre lépett menekültek száma meghaladja a 100.000-et. A tavaszi háboru megindulása után hollandok, dánok, norvégok, belgák, franciák özönlítették el a szigetországot, amely megnyitotta kapuit a szerencsétlen földönfutók előtt, hogy átmenetileg hajlékot adjon nekik, de élmezőnyük ruhával való ellátásuk és elhelyezésük egyre nagyobb gondot okoz.

HÁROM MILLIÓ BELGA...

Egyedül Belgiumból mintegy három millió ember kerekedett fel a német hadjárat megindulásakor. Ezek jórésze természetesen nem jutott túl az ország határára. Olyan arányú népvándorlás indult meg, amirőre a történelem folyamán még nem volt példa. A társadalom minden osztályából tömegesen hagyta el a lakosság otthonát a háboru első rémületében. Az ipari és pénzügyi élet nagybatalmasságai, a jómódú középosztály tagjai, az értelmiségi osztályhoz tartozó és egyszerű polgárok egyaránt. Cíkrös székértől, teherszállító kocsi-kon keresztül luxusautóig a legkülönbözőbb járműveken igyekeztek a háboru borzalmából kimenekülni, a lakosság tizezrei kerekedtek fel részint kocsin, részint gya-

log, hogy új, nyugodt otthont biztosítsanak maguknak. Hogy hol, maguk sem tudták. Az országuton a repülőkbombái pásztázták a menekülők karavánjait, de a páni hangulatban senki sem gondolt arra, hogy menekülés közben talán nagyobb veszélyek leselkednek rá, mintha otthon marad és a bombabiztos fedezékekben várja meg a háboru sötét fellegeinek elvonulását.

Akik autón vágta neki a bizonytalan utnak, azok is csak kis részben jutottak el célpontjukhoz. Olyan tömegekben szállták meg a járművek a főbb országutakat, hogy megakadt a forgalom. Autók ezrei rekedtek meg a nyílt országuton benzinhány miatt. Az utánpótlás lehetetlen volt, a hadsereg a meglévő kcs készleteket is elrekvirálta. Az autók utasai gyalog voltak kénytelenek tovább vándorolni. Örültek, ha felkaspaszkodhattak egy menekült-vonatra, vagy egy üresen visszaforduló katonavonatra.

GYERMEKEK, AKIK ELVESZTETTÉK SZÜLEIKET

Később rendszerezettek menekültvonatokat, mert a hajlékát vesztett lakosság oly tömegekben lepte el az országutakat, hogy a hadsereg előrehaladását veszélyeztették. Az állandó légitámadások, amelyek bombatüz alatt tartották az országutakat, a fontos vasuti csomópontokat, a legnagyobb zavart okozták a menekülők soraiban, szétszörték egymástól családok tagjait. Gyerekek bandukoltak az országutakon, akiket szüleiktől elszakított a sors, mentek előre céltalanul s nem tudták, vajon szüleik életben vannak-e még.

A breton nép önálló államot kap

Rennes. — A Rennesben megjelent »L'Heure Bretonne« című breton folyóirat jelenti: A német hatóságok jóvá akarják tenni azt az igazságtalanságot, amely a bretonokat 150 éven keresztül a francia közigazgatás részéről érte és hivatalosan is elismerték Bretagne azáltal, hogy Bretagne öt departementjének igazgatására kormányzót neveztek ki. Wayer kormányzó Rennesben helyezte el székhelyét. Potivy Rohan herceg kistélyában nyilvános gyűlést tartottak. Ezen elfogadták a breton nemzeti tanács végrehajtó bizottságának következő határozatát:

1. A breton nemzeti tanács a breton nép nevében kijelenti, hogy a háboru után Bretagne politikai helyzete semmiesetre sem marad olyan, mint eddig. Az a rendszer, amely Bretagne elnyomta, örökre elpusztult.

2. A breton nemzeti tanács adott időpontban nemzeti államot alkot Bretagneból. A breton állam alkotmány a következő alaptételeken

fog nyugodni: Bretagne a bretonoké — a breton közösség jóléte a legfőbb törvény és minden önzés fölött áll.

A határozat további tizenhat pontja kimondja, hogy a breton állam megalakulása államfő megválasztását tesz szükségessé, hogy a hivatalos nyelv a breton és a francia, hogy Bretagneben levő ingatlanok tulajdonosai csak bretonok lehetnek, hogy a Bretagne-tól elvett javakat a franciáknak vissza kell szolgáltatniok.

KÖNYVEK, amelyekről beszélnek

Bozay: Egy pár selyemharisnya. Bellec: A diktátor király. P. S. Buck: Sárga emberek. V. Wolf: Évek I./II. Bromfield: A farm. — és minden könyvujdonosság olvasható az

»UJ KÖLCSÖNKÖNYVTÁRBÓL«. Grünberg S. Szubotica, Pasicséva 6. (Uj üzlethelyiség.)

HIREK

— **MAGYAR SZÜLÖK, MAGYAR ISKOLABA IRASSÁTOK GYERMEKEITEKET!**

FELHÖS IDŐ

Tegnap a tengerparton és az ország északi részén derült idő volt, a hőmérséklet emelkedett. A hegyes vidékeken esőzés jelentkezett. A legalacsonyabb hőmérséklet Noviszádon volt 2 fok a legmagasabb Mosztárban 30 fok.

Várható időjárás: Felhős idő az egész országban. A hőmérséklet nem változik.

— **Miniszterek utazása.** Beogradból jelentik: Dr. Sutej Juraj pénzügyminiszter és Konsztantinovic tárcanélküli miniszter tegnap Blébe utaztak. Dr. Markovic Laza igazságügyminiszter pénteken éjjel a gyorsvonattal Zagreben keresztül Szplitbe utazott. Dr. Szmolyan Barisa tárcanélküli miniszter tegnap hétfői tartózkodásra Zgrebbe utazott.

— **Zagrebben összeírják a kereskedők készleteit.** A horvát bán rendelete értelmében Zagrebben összeírják az összes készleteket a kereskedőknél. Ezért felszólítást intéztek a kereskedőkhöz, hogy készleteiket azonnal irják össze és az erről szóló jelentést juttassák el az illetékes hatósághoz. A készletek összeírását minden hónap elején kell elvégezni és a jelentést tízedikéig beadni.

— **A noviszádi Női Mária Kongregáció** ezuton értesíti az érdeklődőket, hogy e hó 17-én este 7 órai kezdettel háromnapos lelkiyakorlatot tart a zárdában. Egyben felszólítja a tagokat, hogy használják ki a kegyelem napjait és lehetőleg mindnyájan vegyenek részt. A vidéki, nemkülönbön a helybeli bennlakók jelentkezzenek a zárda főnöknőjénél. — Előljárásság.

...Igen, de az *Talál* tapasztalás

— **Topolai felhívás.** Bács-Topola község előljárássága felhívta azokat, akik szalmát akarnak eladni, hogy jelentkezzenek a községházán.

— **Szele Mihály ugra szabadlábrahelyezését kérte.** Szuboticáról jelentik: Szele Mihály, a szuboticiai szénpanama gyanúsítottja ügyvédje, Doijanin Sztjepan utján ugra szabadlábrahelyezését kérte, tekintettel arra, hogy az ellene folytatott vizsgálat már befejezést nyert. A vizsgálóbíró hétfőn dönt a kérelem ügyében.

— **Szuboticiai hírek.** Szuboticáról jelentik: A szuboticiai rendőrségen Pavlovics Predrag rendőrbíró szombaton tárgyalta Torbai István magántisztviselő ügyét, aki ellen azért tettek feljelentést, mert július 4-én ittas állapotban a III. körben 24 darab akácfát kitört. A rendőrbíró ezért hat napra átváltoztatható 300 dinár pénzbüntetésre ítélte és kötelezte, hogy az okozott kárt fizesse meg a városnak. — Mayer Ferenc földműves 145 dinár pénzbüntetést kapott, mert a ferencendiek temploma előtt botrányt rendezett. — Miskolci Ferenc és Imre két legény társaságában botokkal összeverte Kopilovics Péter tavankuti legényt. A rendőrbíró fejenként 300 dinár büntetésre ítélte őket.

KÜLFOLDI TÖZSDEZÁRLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 9.70, London 17.50, Newyork 440, Milánó 22.20, Berlin 175.75, Szófia 5.25, Bukarest 2.30.

300 ÉVVEL EZELEŐTT

titokzatos erőknek tulajdonították Rogaska Slatina gyógyferrásait

MA

már orvosilag bebizonyították természetadta gyógyhatását és erejét.

DE EGÉSZSÉGESEK RÉSZÉRE IS

felbecsülhetetlen értékkel bír a Rogaska Slatina-i ásványvíz.

Szervezete ellenállóbb lesz, ha más víz helyett is Rogaska Slatina-i vizet iszik.

— Miért ivott zsírszódát Istenes Katica szubotica cselédlány? A szubotica rendőrségén szerdán délután jelentették, hogy Istenes Katica cselédlány, aki a Ciril és Metod tér 4. számú házában szolgál Braun Jenőnél, a Palyakovic cég üzletvezetőjénél, zsírszódával megmérgezte magát. A leányt beszállították a kórházba, ahol röviddel utána meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy miért követett el öngyilkosságot Istenes Katica. Megállapítást nyert, hogy a cseléd bizalmas viszonyban volt Steinhardt Sándor sofőrrel, aki Kalmár Elemérnél állott szolgálatban, annak Ciril és Metod tér 4. számú házában. A rendőrség Steinhardt feleségét is kihallgatta az öngyilkossággal kapcsolatban és ennek során a sofőr felesége elmondta, hogy szerdán férje munkahelyére, a Kalmár házába ment, ahol Braun is lakik. A ház előtt látta az autót, begyújtva, épen ezért gondolta, hogy férje is ott lesz. A házában férje keresésére indult és meg is találta a cselédlánnyal együtt. Erre jelenetet rendezett, mire férje elment. Nemsokkal utána a cselédlány megfitta a zsírszódát. A rendőrség most tisztázná ekarja Steinhardt Terez szerepét az öngyilkosság ügyében.

— Csábító fürdő a sztarakanizsai CSODAFÜRDŐ!

— SZTÁRIBECSEI HIREK. Sztáribecsen a jövő héten a Popovics gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot. — A sztáribecsei elemi iskolák igazgatósága a báni hivatal utasítására újabb bérleti szerződést kötött a hitközségekkel az igénybe vett iskolaépületek ügyében. — Az ipartestület mellett működő segédvizsgáztató bizottság előtt újabban a következő segédek tettek le írással az előírt vizsgát: Polyakovic János és Witmann István borbélyok Bácskogradiste, Horváth László borbély, Péntes Miklós géplakatos, Presznyák László bográr, Zsikéles D'imitrije cipész, Bastasics István pék Sztáribecse, Bóviz Pál rézműves Szentá. — A noviszádi ipari és kereskedelmi kamara megkeresésére Dodik Dusán báni főtitkár Sztáribecsen járt és felülvizsgálta a hatóságok munkáját a zugiparosok elleni küzdelem ügyében. A fűrés összes ipartestületeinek kiküldött konferenciát tartottak a becsői ipartestület nagytérjében. A konferencián megjelent a báni kiküldött is valamint Drágin Dragomir, Brandeisz Bernát és Ruff Antal kamarai tanácsstagok. Az értekezleten a testületi titkárok ismertették a kontáriparosok ellen életbeléptetett rendszabályokat, míg Dodik Dusán báni kiküldött felhívást intézett a járás iparosaihoz, hogy legyenek segítségére a testületeknek a kontárok ellen megindított küzdelemben. — A sztáribecsei községi előjáróság a legitimadás elleni védekezésről szóló tudnivalókat népszerűen írt füzetben adta ki. A füzet tartalmazza Sztáribecse térképét is. Ára mindössze két dinár. Kapható a községi kisbíróknál.

Furcsaságok

A bíróságon csirkepereknek nevezik azokat az apró-cseprő ügyeket, amelyeket végeredményben nem is lenne szabad a bíróság elé vinni. Amerikában most ugyanaz a bíróság két valódi csirkeper tárgyal. Az egyik tárgyaláson csirkelepásért ítélték el egy embert. A bíró kérdezősködésére kiderült, hogy a vádlott saját feleségének csirkéit lopta el. Az asszony a lopás felfedezése után lármát csapott, a közelben levő rendőr a menekülő tolvajt elfogta és az asszony csak a rendőrségen tudta meg, hogy a férje volt az, aki a csirkeólat megdézsmálta.

George Berryt azért panaszták be a szomszédai, mert csirkéi nagy lármát csaptak. Berry a bíró előtt azzal védekezett, hogy a csirkéket karácsonykor vásárolta és minden héten megesszik közülük egyet. A bíró nem szabott rá ki büntetést, de meghagyta, hogy fokozza a fogyasztást, mert így hamarabb végetér a láрма és a szomszédoknak nem lesz okuk panaszsra.

— Órajavítás — Hubert, Kr. Petra II. 26.

— VRBÁSZI HIREK. Lotz Jakab tanárt, a sztáribecsi tűzoltóegylet alparancsnokát az országos tűzoltó szövetség a III. osztályú érdemkereszttel tüntette ki. — A »Fruska Gora« turistaegetlet szombaton, augusztus 3-án este fél 9 órakor tartja évi közgyűlését a Greifenstein szállodában. — A sztáribecsi második nyári vásárt kedden augusztus 6-án tartják meg az állami selyemgubóvártó állomás épülete előtt. — Sугár Hermann vendéglőt 2000 dinár büntetésre és az összes felmerült költségek viselésére ítélték, mert egy tisztí társaságnak túl magasan számította fel az ételket és az italokat. — A báni hivatal 425.371.02 dinár összegben jóváhagyta a szőlőkertek iskola építési költségvetését és tervrajzát. A közműves, ács és bádógos munkát augusztus 9-én délelőtt 10 órakor adják ki a közszégházán. — Műtan Crvenkáról az idén mintegy 30 gyerek iratkozott be a novivrbecsi német magán polgári iskolába és gimnáziumba, az ottani szülők körében mozgalom indult meg közös autóbussz megvásárlására, amely mindennap áthozná gyermekeiket az iskolákba. A szülők számadása szerint a közpénzmegtakarítás fedezné már az első évben az autóbussz vásárlás költségeit, emellett gyermekeik továbbra is szülői felügyelet alatt állnának. — A katolikus hitközség új lelkészét, Schröder Pétert vasárnap, augusztus 4-én iktatja hivatalába dr. Aczél Gyula kerületi esperes. A lelkészért reggel autós küldöttség megy a kuaia plébánia hivatalára. Kísérőnek a cukorgyárnál kerékpárosok csatlakoznak. A kerékpárosok reggel 8 órakor a Katolikus Otthon udvarán gyülekeznek. Fél 10 órakor fogadja a hitközség vezetősége az új plébánost a templom előtt. Az ünnepi mise után a Katolikus Otthonban járunk a tisztelgő küldöttségek az új plébános elé. Az ünnepi bankett fél 10 órakor kezdődik a Greifenstein szállodában. — A községi előjáróság augusztus 7-én délelőtt 10 órakor elárverezeti a vasuti temető előtti park fűvét.

— Dr. Magasy Miklós belgyógyász és szívspecialista katonai gyakorlatáról visszaérkezve újból rendel 8—10 és 2—4 óráig. Szombor, Kr. Petra II. (Apatini ut) 7, telefon: 15.

— Börtönbe kerül az, aki éjjel »aratt«. Vörös Lajos szoborbráni földműves az idén nem ment ki a mezőre aratni, mert elhatározta, hogy sokkal könnyebb módon keresi meg a kenyérét. Feleségével együtt több éjszakán át felkereste Németh Márton csep-lőgéptulajdonos magtárát, ahonnan összesen hét métermáza búzát loptak. Legutóbbi látogatásuk alkalmával a csendőrség figyelmes lett rájuk és az uccán feltartóztatta őket. Vörös Lajos megszökött, míg a felesége a csendőrok kezei közé került. A szökevény tolvaj elfogatására körözlevelet adtak ki.

— Nagy tűz Krájevón. Beogradból jelentik: Krájevó városkában tegnap hatalmas tűz pusztított. Kigyulladt Bogdanovic Dragolyub krájevói kereskedő raktára. A tűzoltók gyorsan kivonultak a tűz színhelyére, azonban a raktárt már nem menthették meg. Közbejött a repülőter tűzoltósága is és így a tűzvész tovatérjedését sikerült megakadályozni. Megsemmisült két vagon pálinka, nagymennyiségű gyapju, dió és lekvár. A kár több-száz ezer dinár.

— Üde lehelet, kellemes szájiz. A legelőcsöb és legjobb szájviz és garatölblítő 3 csepp Növényharmat egy pohár vízben. Üdit, frissít, fertőtleníti s megóvja a fogakat a romlástól. Egy üveg ára 12 dinár s hónapokig elegendő. Eredeti zöld csomagolásban mindenütt kapható.

— Hölgy, mint utcai rabló. Szplítből jelentik: Nem mindennapi utcai rablótámadás történt tegnap délután Szplít egyik legforgalmasabb helyén, a Grgur Ninszki-téren. Két elegánsan öltözött fiatalember és egy szintén divatosan öltözött hölgy megtámadta Dragany Marin pénzkördő postást. A két fiatalember földreterítette a postást, a nő pedig ezalatt kinyitotta a zsákját és abból kivett egy pénzesomagot, amelyben 15.000 dinár volt. Utána mindhárom támadó eltűnt. A támadás olyan villámgyorsan zajlott le, hogy a járőrelőknek nem volt idejük közbelepní. A rablóknak Dioklécianusz rég palotájának zegzugos utcáiban sikerült olyan gyorsan kerekgetni, hogy a rendőrség nem tudta kézrekeríteni őket. A nyomozás folyik.

— Dr. Vigh Ágoston belgyógyász szakorvos v. klinikai tanársegéd katonai gyakorlatáról vizsziatért és rendelését folytatja. Szentá, Boska Jugovicsa ucca 9.

— Leváltották a beogradí francia követet. Beogradból jelentik: A vichy francia kormány Brugère eddigi beogradí francia követet, meghatalmazott minisztert rendelkező állományba helyezte s helyébe Maugras eddigi stockholmi követet nevezte ki.

— Adótárgyalások Kanizsán. A Kanizsai adótárgyalásokat augusztus 10-től augusztus 20-ig tartják meg. Az adókövetéseket minden érdekelt megtekintheti.

— A régi pénzek értékesítése. A Narodna Banka közli a következőket: A régi fél és két dinárosok augusztus 16-ig, a régi tíz dinárosok pedig augusztus 30-ig maradhatnak forgalomban. Utána ezeket a pénzeket a Narodna Banka és az állami pénzügyi intézmények még teljes értékben beváltják. A február 16-án forgalomból kivont régi 50 dinárosok augusztus 16-ig, a régi 20 dinárosok augusztus 31-ig, a régi egy dinárosok pedig október 1-ig válthatók be a Narodna Bankánál.

Sztáribecsen „kölcsön” lopják a kerékpárt...

Sztáribecsen egy idő óta (ki tudja meddig?) szünetelnek a kerékpárlopások. Mindez, azonban nem jelenti azt, hogy a boldog kerékpártulajdonosok most már mentesek minden meglepetéstől. Ha a biciklit nem is szöktetik meg az ismeretlen tettesek, annál inkább szemétketnek a kormányokra szerelt csengőkre és »dudákra«. Nincs nap, hogy egyik-másik kerékpárról le ne szereljék a csengőt vagy a dudu-gummit.

A biciklisták balszerencséje ezekkel az apró károkkal még nem merült ki. Újabban egészen eredeti kelemetlenségekben is van osztályrészüik. Egyes, ötletes kerékpárkedvelők, akiknek a sors még kerékpárra sem juttatott, úgy próbálják kielégíteni kerékpárosszenvédelnyüket, hogy egyszerűen elemelik az üzletek bejárata előtt hagyott bicikliket. Amikor aztán már megelégtették a karikázást, rábízák az uccán ténfergő kisfiukra, hogy szállítsák vissza a biciklit oda, ahonnan azt ők kölcsönlopták.

A mítsem sejtő fiucska, persze, vidám kedvvel tesz eleget a megbízatásnak, de még jóformán le se szállt a bicikliről, már is kapja az »atyai áldást« a bicikli igazi tulajdonosától... A kimagyarázkodás rendszerint a tettelegességgel fűszerezett fellélességre vonás után következik. A dolog nyitjára jutott biciklitulajdonos a maga módján igyekszik hirtelenedését jóvátenni, — s a legtöbbször kétszeres atyai áldásban szerelné részesíteni a kalamajka értelmi szerzőjét... (—)

— Petrovoszelói anyakönyvi hírek. Petrovoszelón a múlt hónapban 11 születés volt, házasságot két pár kötött, elhalálozott 5 férfi és 6 nő.

— Állami ünnepségek Görögországban. Görögországban ma, augusztus 4-én ünneplik negyedik évfordulóját annak, hogy Metaxas jelenlegi miniszterelnök a király fehatalmazása alapján átvette a kormányt és erélyes intézkedésekkel békét teremtett az országban. Az évforduló alkalmával a görög lapok hosszasan méltatják Metaxas és miniszter társainak érdemeit. Kimutatják, hogy az augusztus 4-iki kormány intézkedéseinek hatása alatt az ország mennyit fejlődött ugy a mezőgazdaságban, mint a gyáripárban és a gazdasági élet minden más terén. Metaxas igen sok egészséges reformot valósított meg a szociális életben is, ugyhogy a szociális életben biztosította. A munkásbiztosítónak összesen 1.700.000 tagja van. A kormány emellett különösen nagy gondot fordít az ifjúság nevelésére és a hadsereg fejlesztésére.

— Női fürdőruhák, női kabátok, güzők, meltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia. Novi Sad, Trg Oslobodjenja 2.

— FINNORSZÁG fővárosában Argentina önálló követséget állított fel. Az új argentin követ kedden érkezett repülőgépen Helsinkibe, ahol nagy lelkesedéssel fogadták.

1940
Hűvös i
nagy
„Egy
A Dalos
dés» előad
szinpadon
pedig a D
elő. Az el
kor kezdik
zónséget, h
denki hely
zárják a t
Az előad
pontosan k
tána is les
Jegyek
napon át
10, 8 és 5
G.
Kortarsa
nok, 6 eb
még mind
született,
éves és d
fanatikus
tatlanságá
Nem is
jobb bizo
életrajzok
rajzát. T
hogy min
életről.
— Senk
hoz — n
életben
gáról, ak
Ebben
berrel te
a kitűnő
életének
éit, Shaw
le, hogy
Shaw-élet
meghalt:
kéziratait
G. B. sz
segíti a
vet, amel
Megírja
szellemes
Ilyesm
biográfia
»Shaw
világ leg
Minden
oldalról
rendbeho
alakban
csodálko
előtt é
tulajdon
kaptad
Ezt is
gáról.
— »H
Meggyöz
lemhez«
mulja S
ját. Vis
és a Le
alkotás
— Eg
Shaw,
Hamlet
telmét.
Igy,
Harris
az irod
portré.
ról:
»Az
gyűlt
ma is,
lába,
nak tó

Hűvös idő esetén a Daloskör nagytermében tartják az „Egy kis tévedés” ma esti előadását

A Daloskör ma esti »Egy kis tévedés« előadását jó idő esetén a nyári színpadon, hűvös vagy rossz idő esetén pedig a Daloskör nagytermében adják elő. Az előadást pontosan kilenc órakor kezdik. A rendezőség kéri a közönséget, hogy addigra foglalja el mindenki helyét, mert kilenc órakor lezárják a terembe vezető ajtókat.

Az előadás kezdetét azért tüzték ki pontosan kilenc órára, mert utána még tánc is lesz.

Jegyek a ma esti előadásra egész napon át kaphatók a Daloskörben 15, 10, 8 és 5 dináros árban.

A halott, aki elbánik G. B. Shaw-val

Kortársai már nagyrészt halhatatlannak, ő ebben is más, mint a többi, ő még mindig csak halandó. 1856-ban született, most tehát nyolcvanhárom éves és dolgozik. Szorgalmasan, szinte fanatikusán. Szenvedéllyel. A halhatatlanságán dolgozik.

Nem is gondol a halálra, ennek legjobb bizonyítéka, hogy — utálja az életrajzokat. Különösen a saját életrajzát. Tulságosan korainak tartja, hogy mint lezárt egészről írjanak az életről.

— Senki sem elég jó vagy rossz ahhoz — mondja Shaw, — hogy még életében elmondja az igazat akár magáról, akár másról.

Ebben a tekintetben csak egy emberrel tett kivételt: Frank Harrisszel, a kitűnő publicistával, Oscar Wilde életének krónikásával. Amíg Harris él, Shaw elkéseredetten csatázott vele, hogy meghiusítsa szándékát: a Shaw-életrajz megjelentetését. Amikor meghalt: Shaw adta ki hátrahagyott kéziratát. Igazi shawi gesztus. A nagy G. B. szögére akasztja élvét és maga segíti a nyilvánosság elé azt a könyvet, amely kiméretlenül bánik el vele. Megírja az igazat róla. Nyersen, de szellemen.

Ilyesmik akadnak ebben a Shaw-biográfiában:

»Shaw sohasem mond ellent. Ő a világ legügyesebb irodalmi kalandora. Minden álláspontot k'sajátít, minden oldalról megvilágítja, kicsinosítja, rendezbehozza és olyan megvesztegető alakban nyújtja vissza neked, hogy csodálkozva torpansz meg szelleme előtt és nem is gondolsz arra, hogy tulajdonképpen a tulajdon ötletet kapd vissza.«

Ezt is Shaw jelentette meg önmagáról.

— »Hírhedt, szerénytelen ember. Meggyőződése, hogy »Vissza Matuzsálemhez« című drámája messze felülmúlja Shakespeare bármelyik munkáját. Viszont elismeri, hogy a Macbeth és a Lear a maguk nemében kitűnő alkotások.«

— Egyszer — ígérte egy alkalommal Shaw, — ha időm lesz hozzá, átírom Hamletet, hogy megmutassam igazi értelmét.

Igy, ebben a tónusban »meltatja« Harr's Shaw-t és Shaw közreadja ezt az irodalmi arcképet, az első Shaw-portrét. Nézzük, mit mond az iskoláról:

»Az iskola Shaw számára mindig gyűlölt börtön volt. Meggyőződése még ma is, hogy szülei azért küldték iskolába, hogy fél napra megszabaduljanak tőle.«

SZÍNHÁZ-FILM

Emlékezés a Városliget hársfái alatt a Horváth-kertről...

Beszélgetés Fejes Terivel a régi nyárról, a táncról, a humorról és az újra éledő operetttről

(Budapest, augusztus). Nem is olyan régen, alig mulott tíz éve, kijártunk egy kis romantikára a budai Horváth kertbe. A feledhetetlen Budai Szinkör minden nyáron hozott ujdonságot, amelynek slágereit két nap mulva egész Budapest fütyülte. Hozzánk tartozott a Szinkör; egy darab Budapest volt, amelyről egy beszélgettünk, hogy a »miénk«. Valóban az is volt, zöldre festett deszkapalánkjával, a furcsa színház szagával, ami az enyv, a festék, a puder és a naftalin keveréke. Ez a szag egy beitta magát az egész épületbe és lelknkbe, hogy nem tudjuk feledni soha...

Elmult az az idő is. Azóta csákány alá került a Budai Szinkör is. Halálra itelték a legszebb ifjúsági emlékünket, felhördültünk, de már későn, a második otthonunk helyén mélységes ür tátongott, mint egy sirgödör. Éjjel bontották le, mintha csak attól tartottak volna, hogy a multhoz görcsösen ragaszkodók megakadályozzák ezt a pusztítást. Kárpótlásul megígérték, hogy építenek újat, a Déryné Játékszínt, de eddig ez csak ígérlet maradt. Akik kijártak pihenni a Budai Szinkör árnyékában és elábrándozni a multon, azok most új teret kerestek, amely újra az övéké tudna lenni, mint hajdanában a Budai Szinkör: Igy váltotta föl a Horvát kertet a Városliget, a Budai Szinkört pedig az Erzsébetvárosi Színház.

Erdélyi Mihály — vagy röviden Miska, ahogy Pesten becézik — a régi Budai Szinkör gárdájában nevelődött. Ő jött rá először, hogy a régi idöket fel kell támasztani és elkezdte írni sajtóságos egyéni operettjeit. Eleinte bizony gyengén sikerültek ilyirányú vállalkozásai, a Horváth-kertről közönsége nehezen szokott át a Városligetbe, de aztán annál jobban a szeretetbe fogadta s ma már úgy néz ki esténként az Erzsébetvárosi Színház környéke,

mint aranykorában a Budai Szinkör. A Városliget hársfái feledtetik a horváth-kertről fákat, a színlap pedig egyenesen a megelevenedett régi nyárról: Honthy, Csontos, három Latabár és persze az örök fürge Fejes Teri, aki ugyancsak a Budai Szinkörben kezdte el pályafutását. Azokról a feledhetetlen idökről beszélgettünk a színház kisudvarán és itt mondta Fejes:

— Látjátok, ahogy így együtt ülünk, ez a legteljesebb régi nyár, csak be kell hunyni a szemünket néhány évet visszagondolni az éltünkéből és már nem is az Erzsébetvárosi udvarán ülünk, hanem kint a Budai Szinkörben. Ez a nagy hársfa ott akáca volt — mutat az udvaron álló nagy fára — és a kerítésen túl nem az Aréna-ut vezet, hanem a Krisztina-körut és mi nem a Sárogrigófészket játszuk, hanem az »Aki mer, az nyers«, vagy a »Csárdás«, a »Tabáni orgonák«, vagy egyenesen a »Régi nyár« háromszoros jubilált darabokat. Emlékeztek — folytatja Fejes Teri —, oda mindig mennyivel korábban mentünk ki, sokszor három órával is előadás kezdése előtt, mert annyira szeretjük azt a környéket, hogy majdnem szívesebben töltöttük ott az időnket, mint odahaza. Második otthonunk volt...

— Ugy él bennem az első fellépésem emléke, mintha ma történt volna, szövi tovább a régi nyár emlékeit s mi hallgatjuk, mintha vele együtt járnánk a rivalda világát. Szubrett szerepre készültem, tánc volt az életem és humor,

vidám volt az egyéniségem már születésemtől fogva,

jó szereppel volt alkalmam bemutatkozni a drága pesti közönségnek és én, a vidámkedélyű kislány, oly kegyetlen drukkban voltam, hogy inkább illetem volna tragédiába, mint operettbe. És csodálatosképpen eltűnt belőlem a szorongás, amint kiléptem a lámpák elé, az első tapsnál pedig már annyira elembem voltam, hogy éreztem, nyert ügyem van, a közönség megszeretett.

— Kár, hogy az operett műfaj egy időre vesztett az érdeklődésből. Akkor azt hittük: letűnt a korszaka, azonban ez tévhitnek bizonyult mert

most sokkal nagyobb lendülettel tör új utat magának,

remélhetőleg tartós utat...

Az előadást jelző csengő akasztott meg e rövid beszélgetésünkben, utána mi is beültünk a nézőterre és Erdélyi Miska fülbemászó melódiai mellett gondoltunk vissza a Horváth-kertrre, a régi nyárra és az öreg Budai Szinkörre.

Bihari Sándor

Café du Coin

Hullanak a bombák, dörögnek az ágyuk, a gépfegyverek és az összeomló városok, lövell a láng, olvadnak a vasbetonkupolák. Elöttünk alig tíz méternyire zuhan alá a bukórepülőgép, hogy halált vigyen az emberek ezreinek. Most dől össze a világ, ha az ég nem is szakad le, de füstös rommá válik minden a földön...

Moziban nézzük ezt a borzalmas pusztulást, de a veríték mégis úgy ül ki homlokunkra, a lélekzetünk úgy szorul el, mintha ott rejtőznénk valamelyik nagy rotterdami ház pincéjében és annak homályos ablakából leskelődnénk ki. Valaha majd muzeális értékű lesz ez a film, békés nyugalomban élő jölkött emberek úgy járnak csodájára, mint ahogyan mi néznénk az ősi mexikóiak élő emberei áldozatáról készült filmet. Mi azonban még nemcsak itt a moziban járunk túl közel ezekhez a borzalmakhoz, hanem az életben is. Joggal kapkodjuk fejünket a filmen száguldo ágyugolyók előtt, mert nem lehetetlen, hogy valóságos életünkben is kerülünk hasonló helyzetbe.

Uccai harc az egyik frandriai városkában. Mennyi ódon szépség a régi házak uccáin, minden ház remeke az elmúlt korok építészeti stílusainak. A templomok olyanok mint nagy virágos várak. Ezer esztendőskultúra tekint ránk minden köről. Bolondul kattognak a gépfegyverek, porzik a golyózápor. A legizgalmasabb filmdráma az, ahogyan a német katonák uccáról-uccára, házról-házra rohannak, hasravágódnak a kövezeten és tüzelnek. Nem játék ez, nem rendező utasítására történik, mert a rendező maga a világtörténelem. A film háttére percekig egy kávéház. Nagy betűkkel írja: »Café du Coin«. Nem diszlet és mégis úgy hat, mintha a realista rendezőművészet valamelyik nagymestere intézte volna így. Itt szimbólummá vált ez a kis kávéház, amelyben eddig belga kispolgárok itták feketéjüket és olvasták kedvenc újságjaikat. Még három hónap előtt is a csend és béke szigete volt, nagyképűségükben is kedves kávéházi Konrádok tanyája, világljáró kereskedők és a szomszédos szűk uccák mesterembereinek találkozóhelye. Nem véletlen, hogy most a háboru fergetegebe került. A világpolitikai erők ilyen epizódokban világítják meg a legfényesebben törekvésük irányát. Mert ez a kávéház is részese volt a belga gyarmatbirodalom bőséges javainak, tehát közvetve ez is ellenállt az új rend kialakulásának. A jólétben élő belga visszavonult a békének erre a szigetére, nem akart beleavatkozni a nagy vitába. Azonban hiába, a belga gazdagság utban állt magával azzal a ténnyel, hogy létezett és nem akart, nem tudott megváltozni. A világpolitikai erők nem szentimentálisak, a történelmi fejlődés nem akad meg néhány kis ember igazsága előtt. Ezért bár minden részvétünk a Café du Coin belga kispolgárai vendégeké, mégis felfogjuk, fel kell fogunk a harc távolabbi történelmi vonatkozásu értelmét. És ilyenkor ismét csak kívánjuk, hogy ha már ennek így kellett történnie, a ma áldozatainak sirja felett olyan egészséges új európai rend alakuljon ki, amely a hasonló harcokat örök időkre lehetetlenné teszi...

(t. b. i.)

Mai sport-tükör

AUGUSZTUS
4
VASÁRNAP

NOVISZADI ALSZÖVETSÉG

Noviszád: a Karagyorgye-pályán délután félöt óraker Vojvodina-SzAND barátságos, előtte Napred-Trgovacski a Livnicsár serlegért.

Vrdnik: Rudar-Teksztil (Noviszád), osztályozó-döntő.

Livnicsár-serlegertorna: a Karagyorgye-pályán délelőtt Rapid-Dunav, Petrovaradinban délután félnégy óraker ZsAK-Jelasics, utána Szlavia-Zrinszki.

LIGAMINOSÍTÓ-DÖNTŐK

Szkoplye: Szkoplyei SK—Jugoszlávia (Jabuka).

Szasák: Orient-Zseleznicsár (Zagreb).

PETROVGRÁDI ALSZÖVETSÉG

Pancevó: Bánát—Belackvai AK, osztályozó mérkőzés.

Petrovgrád: Schwaebische — Dedija (Mokrin), osztályozó mérkőzés.

BARÁTSÁGOS ÉS SERLEGMÉRKÖZÉSEK

Beegrád: BSK—Jugoszlávia, a BSK-pályán.

Bezdán: BSE—Rapid (Oszjék).
Milovansev-serlegertorna: Crvenkán Crvenkai SK—Dulcisz és Kulán JSK—topolai JAK.

Zemun: SK Zemun—Gragyanszki (Mitrovica).

Novivrbász: VSC—Szlávia (Sztáribecse).

Pasicsevó: Konkordia—NAK ifjusági.

Szobotica: ZsAK—Bata SK, a Duna Serlegért.

A NOVISZADI TEKSZTIL VRDNIKEN

A noviszádi alszövetség másodosztályú osztályozó mérkőzése eljutottak a döntőig. Az első osztály két várományosa eszerint a noviszádi Teksztil és a vrdniki Rudar. Hogy közülük melyik lesz a végső győztes, az ma és jövő vasárnap dől el Vrdniken illetve Noviszádon.

A noviszádi csapat a következő játékosokkal utazik Vrdnikre:

Sztójcsics, Grubics, Molnár, Diszkocs, Bural, Csillag, Szabljár, Jakus, Manojlović, Matheisz és Dejanović, tartalék Nedelyković.

A mérkőzést Sztarković vezeti, partjelzők Popović Csátó és Petrović (Pazova).

VIKTORIA—JUG 55:54

Szasákon, az Adria-bajnokságért folytatott egyetközi küzdelemben, most került sor a két legjobb tenger-melléki csapat: a szasáki Viktoria és a dubrovniki Jug összecsapására.

A versenyt a szasáki csapat nyerte meg erős küzdelem után 55:54 pontarányban. Vízilabdában a szasáki Viktoria, amely — úgy látszik — hasznosította a Budapesti SE-től elszenvedett kettős vereség tanulságait, 5:2 arányban főenyesen győzött. A győztes csapat valamennyi gólját Polics szerezte.

A szasáki verseny után valószínűnek látszik, hogy az Adria bajnokságát az idén is a Viktoria nyeri el.

SPORT

Puncsec holnap Noviszádon játszik

A noviszádi tenisz-sport idei legnagyobb eseménye lesz Puncsec sokszoros jugoszláv bajnok holnapi vendégszereplése.

Puncsecről a tenisz minden híve tudja, hogy egyike a világ legjobb játékosainak s a kontinensen az utóbbi években csak a magyar Asbóth József tudta legyőzni. Puncsecnek tehát a legjobb noviszádi játékosok sem lesznek veszélyes ellenfelei, csak arról lehet szó, hogy a bajnokot teljes tudása

kifejtésére sarkalják s ezzel ritka sportélvezetben részesítsék a közönséget.

Puncsec vendégszereplése Noviszádon és környékén hatalmas érdeklődést kelt s holnap délután bizonyára rekordszámú közönség jön össze az LTC-pályán a Dunaparkban.

A rendezőség még nem állította össze a nap végleges műsorát, bizonyos csak annyi, hogy Puncsec első mérkőzése délután 5 óraker kezdődik.

Vadászat

A Dunabánsági Vadászegyletek Szövetségének hivatalos közleményei — Rovatvezető: Csornai Richárd

»FATTYUHAJTÁSOK«

Minden társadalmi csoportnak megvannak a maga nemes hajtásai mellett az u. n. »fattyuhajtásai« is.

Egyik csoportban kevesebb ezeknek a ferde kinövésnek a száma, a másikban több. Bár minden társadalmi csoport igyekszik ezeket a nemkívánatos hajtásokat nyesegetésekkel eltávolítani, mégis marad belőlük több a kellenél. Mi vadászok — méregbe ne guruljon senki e megállapításra — talán valamennyi számottevő társadalmi csoport közül a legtöbb fattyuhajtás tulajdonosai vagyunk! Szomorkodhatunk ezen, mert egyáltalán nem-dicséretes dolog. Csodálkozni azonban ezen a körülményen mégsem lehet mert a nagytérmezt, a maga rejtélyes titokzatosságával és határtalan türelmességével a legjobb melegágya ezeknek a fattyuhajtásoknak. Mivel a nagytérmezt elsősorban a mienk, vadászoké... természetes tehát, hogy nekünk is termeli a legtöbb fattyuhajtást. A sok ferde kinövés közül most csak egyet foglalkozom. Sokat tűnődtem azon, milyen nevet adjak ennek a fattyuhajtásnak, hogy senkit meg ne sértsek. Végre is arra az elhatározásra jutottam, hogy »nevének

vezem a gyereket«, s bár fájo kimondani, ennek a mi fattyuhajtásunknak a neve, hazugság! Akinek nem inge, ne vegye magára! Éretlen fickók, az igazmondással hadilábon álló vén lehtők m'att nem viselhet »hazug« jelzőt Szent Hubertus birodalmának sok-sok ezer polgára.

Magának a fegyvernek pusztá birtoklása, kiemelő megkülönböztetést kellene hogy jelentsen a társadalom többi egyedei közül. Tehát a puska birtoklása kellene hogy megbecsülendő erkölcsi alapot és szavahihetőséget kölcsönözzön a vadásznak.

Vadászimbóráim! — Ösmerjük el, hogy a nagyközönség részéről minket ért sok csipkedés, a legtöbb esetben nem alaptalan, hanem teljesen jogos.

Igyekezünk tehát a sok fattyuhajtás közül a legveszedelmesebbet a vadász hazugságot kiírtani, vagy legalább is alaposan megítkítani s akkor a többi fattyuhajtás önmagától elpusztul.

Ha nem feledjük el, hogy »A hazug embert hamarabb utólerik, mint a sánta kutyát!«, akkor alaposan megítkíthatjuk ezeket a fattyuhajtásokat.

Tabakovics Gusztáv,
nyug. közs. jegyző, Pancevó.

VOJVODINA—SZAND MÉRKÖZÉS NOVISZÁDON

A noviszádi ligacsapat ma délutánra a szubotici bajnok SzAND első csapatát köttöte le barátságos mérkőzésre. A szubotici csapatok Noviszádon mindig jól szerepelnek s a mai Vojvodina—SzAND mérkőzés is szép sportot ígér.

A mérkőzés délután félöt óraker kezdődik a Karagyorgye-pályán, előtte Napred-Trgovacski mérkőzés lesz a Livnicsár-serlegért.

Rövid sport hírek

A noviszádi Radnicski új pályája, a Duna mellett a Diákstadion közelében, hamarosan elkészül. A játéktér máris használható állapotban van s a felavató mérkőzést már meg is tartották. Ezen az NFK 7:1 (3:1) arányban győzött a Radnicski ellen. A Radnicski újabb a következő 3 játékkal erősödött meg: Jóska Nikolics és Zsivanovics (Isztra), Vrbaski (Sztazsilovo),

ROK—Bohémia barátságos futball-mérkőzés lesz ma a ZsAK-pályán. A két egyesület vezetősége az alábbi játékosok megjelenését kéri reggel 6.45 órára: Haber, Czoczek, Kecskés, Schindler, Papp II, Ökrész I, Nyiró I, Armbruster, Farkas, Haller, Lepár, Szekeres és Bozó (ROK) illetve Jankovics, Annau, Antonics, Sánta, Biénig, Horváth, Vukmirica, Földesdi, Bátori I, Rajkó, Dejanović, Zsarkó és Stieber.

Lokn az ottani Szloga barátságos mérkőzésen 3:2 (2:2) arányban győzött a titeli Gragyanszki ellen.

Zsizsek a szasáki versenyen, a 4x200 m váltóban, 2 perc 11.8 mp alatt tette meg a 200 métert, Zsizsek ideje új jugoszláv csúcseredmény.

A Ferencváros—Gragyanszki első budapesti mérkőzése, a legújabb hírek szerint, augusztus 20-án, Szent István napján lesz. Az MLSz miniszteri biztosa ugyanis nem látná szívesen, ha a mérkőzést augusztus 18-án rendeznék, mert ezen a napon kupamérkőzések lesznek Budapesten.

Az Adria Gyöngye KASTELI RIVIERA

Grand-Hotel-Penzion „DANKA” Kaštel Stari, Dalmácia

Pompás fekvésű, gyönyörű vidék, csodálatos kilátással a kasteli öbölre, Szplit, Trogir és Szolin közelében, ahol szőlő védett helyen buján tenyészik a dalmáciai növényzet. A Grand Hotel-Panzion „Danka” közvetlenül a tengerpartján fekszik, amelyet saját strandjával együtt lenyomó park övez. Az újonnan épült szállodat minden komforttal felszerelték. Fürdőszobák, folyó víz, villany, Elsőrendű konyha. Saját termésű kitűnő borok. Vitorlázás, halászat, tánc, hangversenyek, zongora és rádió szórakoztatják a vendégeket. Autógarázs. A tengeri fürdő díjtalan.

Napi teljes ellátás 40,- dinár
Csoportoknak hosszabb tartózkodás esetén nagyobb árengedmény. — 12 év alatti gyermekek félárért fizetnek.
Kastel Stari állomáson minden vonat megáll. Szplit, Trogir és Szolin felé oránként van helyi hajó, autóbussz és vonat összeköttetés. Közelebbi felvilágosítással a Patnik iroda és a szálloda igazgatósága szolgál.
Tulajdonos KOVACEV MARIV

A VILÁG LEGJOBB EREDMÉNYEI 5.000 MÉTEREN

1.	14:08.8	Maeki finn	1939
2.	14:16.2	Pekuri finn	1939
3.	14:16.9	Lehtinen finn	1932
4.	14:18.3	Isohollon finn	1932
5.	14:18.8	Kaelarne svéd	1939
6.	14:20.6	Hellström svéd	1940
7.	14:21.2	Kurki finn	1939
8.	14:22	Salminen finn	1933
9.	14:22.2	Höckert finn	1936
10.	14:22.4	Tuominen finn	1940
11.	14:23	Kelen magyar	1940
12.	14:23.2	Ritola finn F.	1925
13.	14:24.2	Kusocinski lengyel	1939
14.	14:24.8	Tillman svéd	1939
15.	14:26.8	Nilsson svéd	1933

Ebből a rangsorból kitűnik, hogy Kelen János új magyar csúcseredményénél jobb időt az idén csak ketten s általában az egész világon csak tizen futottak. A csodafutó Nurmi ezt a tizedet 1924-ben 14 perc 28.2 mp alatt tette meg, amivel a világrangsorban most már csak a 18. helyen áll. Az országos csúcscok rangsora most az 5000 m síkfutásban: 1. Finnország, 2. Svédország, 3. Magyarország, 4. Lengyelország, 5. Németország, 6. USA.

ASZTALI TENISZ

A NOVISZADI KOK VERSENYE

A Katolikus Olvasókör mai propaganda-versenyének egyes számaina a következő sorrendben bonyolítják le:

Reggel 8 órától befejezésig ifjusági és férfi egyes, délután 2 órától női egyes, férfi-, női- és vegyespáros. Ha a sok nevezés miatt egyik-másik versenyszámot ma nem lehetne befejezni, a versenyt hétfőn este folytatják.

A díjak közül a férfi egyes győztes a KOK vándorserlegét nyeri, a legtöbb pontot szerzett csapat pedig Kiss Gyula alszövetségi elnök serlegét kapja. Kiosztásra kerülnek még oklevélek és különböző jutalomtárgyak.

KÜZGAZDASÁG

Tovább működik a magyarországi „Mezőgazdasági Segélyalap”

Magyarország gazdasági kapcsolatai a németek által megszállott területekkel — A magyar nemzetgazdaság nagyszerű fejlődése

— Magyarországi gazdasági levél —

(Budapest, augusztus 2). Magyarország gazdasági politikájának irányítói már huzamosabb idő óta, előbb személyes, majd diplomáciai tárgyalásokat folytatnak a németek által megszállva tartott területekkel való gazdasági forgalom rendezése tekintetében. A helyzet az, hogy Magyarország a megszállt lengyel területtel, tehát az ugynevezett Lengyel Főkormányzósággal nincs szabályozott áruforgalma, ugyanígy Norvégiával, Belgiummal, Luxemburggal, Franciaország megszállt területével sem. Ez utóbbira, mint hírlik, az események friss volta miatt nem is kerülhet hamar sor, de a többi országgal német közvetítéssel, mégis csak sikerülhet valami rendeződés. Érdekesebb, hogy

Dániával rövidesen megindul a magyar árucseré

s a számlázás mint eddig, dán koronában fog történni. Belgiumba elsősorban élő állatot, állati termékeket, mezőgazdasági termelvényeket, dohányt, gyümölcsöt és jelentősebb tételű villamosgépet lehetett a múltban kivinni, Hollandiába főleg vasárut, gépeket és készülékeket, Dániába pedig rádiócsövek, villamosgépek, prémőr és ágytoll ment. Belgium és Hollandia cserébe nyers és ócskavasat, tengerentuli tranzitcikket adott, Dánia is hasonló dolgokat, amelyekre természetesen az európai háboru tartama alatt Magyarország nem számíthat, Remélik azonban, hogy a kivitel ennek ellenére jelentős lesz s így ezekkel az országokkal a magyar árucseré aktívummal zárulhat.

★

A lispei olajforrásokat kezelő Magyar-Amerikai Olajipar Rt. most tette közzé első évi jelentését. A társaság az European Gas Co. (Standard Oil Konzern) érdekkörébe tartozik és a magyar államnak szerződéses viszonyban, végzi a zalamegyei olajmezők forrásainak megnyitását, valamint értékesítését. 14.4 millió pengő alaptőkéje mellett, bár már az első évben tekintélyes leírásokat végzett, adókat fizetett, nagy üzemi költséggel dolgozott,

kereken öt millió pengő tiszta hasznot mutat

ki. Ez az első évi jelentés 17 hónap munkájával ad pontos kimutatást és megelégedéssel hozzák a magyar gazdasági körök tudomására, hogy a próbaüzemeknek 90%-a szép eredménnyel végződött. Remény van rá, hogy ha egyes kutak apadnának is, az újabb forrásokból gazdag eresztek törhetnek majd felszínre. Érdekesebb, hogy a hatósági szabályozás következtében, a nyersolaj és a naftatermékek ára Magyarországon minden európai államénál olcsóbb. Ennek ellenére az egyetlen magyar belföldi naftaforrás ily kitünő eredményt tudott felmutatni. A társaság a nyereségből 3.5 millió pengőt külön investíciós alapra fordít, míg a megmaradt részből 10% osztalékot fog fizetni. A vállalat mai felszere-

lése, illetve beruházása a mérlegben 21 millió pengővel szerepel.

★

A »Mezőgazdasági Segélyalap« hatékonyságát egy legújabb rendelettel a magyar kormány további egy évre meghosszabbította. Ezt az alapot a harmincas évek elején az olyan súlyos jelenségeket felmutató magyar mezőgazdasági termelés felsegítésére létesítették. Dotálására a lisztforgalmi adó, a kartelldíjak és a szénadó nagyrésztet használták fel, továbbá sok olyan rendkívüli adót és illetéket, amelyeket a mezőgazdaság, főleg a nagybirtok és a mezőgazdasági ipar fizetett az államháztartás kasszáiba. Ebből az alpból évente

nagy összeget hasítottak ki a

mesterségesen tartott magas buzaárakra,

illetve a gazdától a világgiazi áron jóval nagyobb áron átvett gabonafélékre, azonkívül a törpe és a kisczadák földadója egy részét tértették ebből vissza, majd a mezőgazdasági termékek exportörzeinek különböző refakciákat juttattak.

A »Mezőgazdasági Segélyalap«-nak, az agrártermelésnek közvetlen anyagi eszközökkel való felsegítésén kívül, elsőrendű feladatát képezte a termelés szemmel tartása is. Így többek között, az éveken át erősen ingadozó rozstermelés stabilizációja érdekében nagy áldozatokat hozott

és sok más terménynél, így többek között a komlónál hathatós intervenciói intézkedéseket tett.

Ha ma a magyar agrártermelésnek nincsenek is elhelyezési, illetve árgondjai, a kormány mégsem kívánta az Alap működését megszüntetni. Tudatában van ugyanis annak, hogy az európai háboru megszűnésével a tengerentuli gabonakészletek áradata indul Európa kikötői felé s így a ma mesterségesen kialakított magas árakra zuduló olcsó gabona, ha a gazda segítség nélkül marad, ismét veszedelmes mértékű európai gabonaválságot okozhat.

Milyen változásokat okozott a háboru az ötvilágrész postaforgalmában

Ázsiával, Afrikával és Ausztráliával szünetel a légi postaforgalom — Táviratot fel lehet adni minden európai országba

Budapestről jelentik: Részletesen beszámoltunk legutóbb azokról a lényeges változásokról, amelyek az Amerika és Európa közötti hajóforgalomban beállottak. Természetes azonban, hogy a megváltozott viszonyok és a rendkívüli világpolitikai események egészen átforgalmazták az öt világrész közvetett érintkezését is és

lényeges változásokat idéztek elő a postaforgalomban.

Egész sereg olyan ország és terület rész van, amely e pillanatban teljesen kikapcsolódott Európa postaforgalmából.

A LEVÉL- ÉS CSOMAGFORGALOM

A helyzet — az illetékes információk szerint — az utóbbi hónapokban mégis lényegesen javult, mert most már legalább

Európának ugyszólván valamennyi pontjára felvesznek levelet Magyarországon,

kivéve Belgium és Franciaország megszállt tartományait és városait. Egészen más a helyzet a csomagforgalomban.

Az európai országok közül Franciaországba, Belgiumba, Hollandiába, Spanyolországba és Portugáliába éppen úgy, mint Oroszországba

nem továbbít csomagot a magyar posta.

Ugyancsak megszűnt a csomagforgalom ugyszólván teljesen az Európán kívüli viszonylatokban. Kizárólag Egyiptomba, Palesztinába és Szíriába vesznek fel csomagokat a postán.

Érdeklődünk aziránt is, hogy mi a jelenlegi helyzet a táviratforgalomban. Az információk szerint

távirat mindenhol feladható, kivéve Belgiumot és Franciaország megszállt részét,

így tehát kizárólag a levélpóstai korlátozások állanak fenn.

Az Európán kívüli üzleti és magánkapcsolatok apolására az utóbbi időben mindinkább a légipostát vették igénybe, hiszen egyébként rendes körülmények között is igen hosszú ideig eltart egy-egy közönséges levél útja a távoli világrészekbe. Különösen fontos szerepe van ma a légipostának, mikor a nemzetközi hajóforgalmat ezer akadály bénítja és sok valószínűsége van annak, hogy a rendes levél vagy egyáltalán meg sem érkezik, vagy pedig csak hónapokkal később jut el rendeltetési helyére.

Európa legtöbb országával zavartalanul fennáll Budapest légipostai összeköttetése.

Lengyelország és Franciaország felé szünetel a légiút, ugyanígy

nincs légipostaösszeköttetés Angliával, Hollandiával és Malta-szigetével.

Ezzel szemben Norvégiába szabályosan járnak a postarepülőgépek és Oroszországba is megérkezik a feladást követő levél. Törökországba is akadálytalanul küldhető levél légipostán, ugyanígy akár Albániába, Portugáliába, vagy Svédországba.

AMERIKAVAL ZAVARTALAN A POSTAÖSSZEKÖTTETÉS

Ázsiával teljesen megszűnt Európa légiposta-forgalma,

Japánba, Kinába, Palesztinába, vagy Szíriába nem mennek a postarepülőgépek, ugyanígy nincs légipostai összeköttetés Ausztráliával.

Nagy ártalanossággal Afrikába sem küldhető levél légiposta útján, kivéve Libiát, Spanyol-Marokkót, Portugál-Guineát és Mozambiqueot. Ezzel szemben

teljes épségében és zavartalanul működik a légiposta-összeköttetés Észak-Amerikával és Dél-Amerikával.

Azokat a leveleket, amelyeket »Európa és Newyork között hajóval« jelzéssel adnak fel, Lisszabonból továbbítják minden hét csütörtökjén.

Emelkednek a borárak

Igen gyenge lesz az idei szőlő termés

A szőlő termés az idén igen gyengének ígérkezik. A rendkívül kedvezőtlen időjárás következtében szokatlanul nagy károkat okozott a peronospora. Több helyen tetemes jégkár is volt. A hosszú tél és a hideg tavaszi időjárás, a sok esővel természetesen szintén nem volt jó hatással a szőlő fejlődésére.

A gyenge termés kilátások következtében a borárak állandóan emelkednek. A kora tavaszi árakhoz viszonyítva, eddig három dinárral drágult átlagosan a bor literje. A bortermelő: egy része, akiknek nincsen szükségük pénzre nem is adják el borukat, mert további áremereléssel számolnak.

Zöldborsó- és zöldbabaszalás. Körülbelül 3 kiló zöldborsót veszünk héjában, majd kifejtjük és egy 6 literes lábosba tesszük, úgyhogy előbb megmossuk és szitán lecsorgatjuk. Egy jó zománcos vaslábosba annyi vizet teszünk, hogy ellepje a lábos fenekét, majd 3-4 szem kockacukrot teszünk bele és a megszáradt borsót. Fedő alatt gyakori rázogatózás mellett nem nagy tűzön pároljuk, míg felig megpuhul. Ekkorra körülbelül el is főz a levél, ekkor szitára vagy tézstaszűrőre tesszük és otthagyjuk, míg lefolyik a leve. Ezután asztra vagy gyűrődészkára tiszta fehér ruhát terítve a borsót szellős helyen reárajuk szétterítve, úgyhogy a szemek ne legyenek egymáson és gyakori forgatás közben szárítjuk. Este a ruhát összefogjuk, hogy harmat ne érje. Reggel újra kiterítjük, míg zörgőre össze nem szárad. Ezután tarisznyába (zacskóba) tesszük, az éléskamrában felakasztjuk. Még két év múltán is jó, ha így bánunk el vele és szellős helyen tartjuk. Telen használat előtt a szükséges mennyiséget néhány órával előbb kissé langyos vízben megmossuk, áztatás nélkül, azután annyi langyos vizet töltünk reá, hogy éppen ellepje. Néhány óra múlva szépen kidagad. Akkor saját levét, melyben ázott, felhasználva éppen úgy járunk el tovább, mint a nyári friss zöldborsóval.

A NÉPSZÖVETSÉG PRINCETOWNBA TETTE ÁT SZÉKHELYÉT

E szövetségnek, mely most széthullt, mint fémü, amely darab-darabból van. Nem Princetownban volna a helye, hanem egyedül a norvég Oslóban.

FANYAR TÓBIÁS

Közeledünk a Napfolt-minimum felé!

Évek óta tartó erős Napfolt-tevékenység után normális lesz „az égi helyzet“

Budapest, augusztus 1

Rendkívüli időkben mindig hajlamos volt az emberiség arra, hogy az események és a természeti erők megnyilatkozásai között kapcsolatot keressen. A múltban inkább ösztönök voltak az efféle feltevések és kombinációk. Ma az összefüggések, az okok és okozatok keresése ebben a vonatkozásban is a tudomány területére tevődött át, amint ez a közelmúlt eseményekkel egyidejűen jelentkező, erős Napfolt-jelenségekkel is történt.

Korunk tudománya, — főképpen az orvosi kutatás — már régebben vizsgálat tárgyává tette az időjárás változásainak az ember egészségére gyakorolt hatását. Évtizedekkel ezelőtt kezdetleges tünetek fordították az orvos és a meteorológus figyelmét a kérdés felé.

AZ IDŐJÁRÁS ÉS AZ EMBERI SZERVEZET

Ilyen jelenség volt például az, hogy a nyári vihar kitörését megelőző órákban leküzdhetetlen álomosság fogja el az egészséges embert is, vagy hogy a reumatikuszászás betegek fájdalmi időlegesen megszűnnek, ha az időváltozás lezajlásaképpen ered az eső. Ennél is általánosabban ismert tünet volt, hogy nagyobb időváltozás előtt egyes állatok rendkívül nyugtalanul viselkednek.

A részlet-megfigyelések folyton gyarapodtak és tudós-specialisták kezdtek foglalkozni az időjárás hatásaival. Nálunk dr. Puipeszky fő-meteorológus hatásmunkát írt erről a kérdéskörrel, ismertette mindazokat az időjárás »front«-betegségeket, »főn«-hatásokat, praefrontális és postfrontális élettani jelenségeket, amiket a megfigyelők és kutatók feljegyeztek.

A bonvolult probléma kutatóinak egyelőre sikerült eljutniok ahhoz az alapmegállapításhoz, hogy — ellentétben a korábbi feltevésével — az időváltozásoknál nem a légnyomás változásai, hanem főképpen és elsősorban az időváltozással egyidejűen fellépő légköri elektromos hatások befolyásolnak mindenkit.

A hatások kutatásánál rájöttek, hogy az erős Napfoltok, — amelyek a Nap sugárzó felületének kisebbedését idézik elő — ezáltal a Föld légköri elektromosságára bonnyolult hatással vannak — kétségtelenül és rendkívüli módon befolyásolják a Föld élettani jelenségeit. Itt a tudomány bekapcsolódni látszik abba az évszázadokra visszanyúló tapasztalati adattömegbe, hogy az erős Napfoltok jelentkezése mindig egybeesett nagy háborúk, forradalmak és tömegnyugtalanóságok időszakával.

A NAPFOLT-MAXIMUM

A Napfolt-jelenségeknek s azok hatásainak megfigyelésére jó alkalmul szolgált a közelmúlt évek. Amint dr. Lassovszky Károly

professzor, az egyetem svábhegyi Csillagvizsgáló Intézetének igazgatója elmondja, az évek óta tömegesen jelentkező Napfoltok erősen csökkenőben vannak. 1933-ban még oly csekély volt a Napfolt, hogy 240 napon át egyáltalán nem volt észlelhető, s mindössze 125 napon jelentkezett, 1934-ben már 154 napon át jelentkezett, 1935-ben már mindössze csak 20 napfoltmentes nap volt. 1936-tól kezdődően minden nap a Napfoltok jegyében telt el. 1937-ben, évi átlagban, eljutottunk a maximumhoz, 1938-ban és 1939-ben is minden nap jelentkeztek a Napfoltok. S tekintettel arra, hogy a Napfoltok aktivitására nemcsak a foltok száma, hanem azok nagysága is jellemző. 1940 március 25-én — amikor Magyarországon és Európa nagy részében az erős »északi fény«-jelenségek is voltak! — elérkeztünk a kulminációhoz! Azóta a csökkenés fokozatosan észlelhető és haladunk a Napfolt-minimum felé!

— A tudomány milyen hatásokra észlel a Napfoltok és a Föld vonatkozásaiban? — kérdeztük Lassovszky professzortól.

— A foltok hatása sok mindenben észlelhető! Kétségtelenül elektromos hatásokról van szó, de egyelőre a »sarki-fény«-jelenségek meteorológiai részét sem sikerült tisztázni! Ujabbban erősen kutatják a Napfoltok élettani hatásait is!

MIT MOND A METEOROLÓGUS?

A Meteorológiai Intézet egyik kiváló, fiatal tudósa az alábbiakban jellemezte a Napfolt-hatásokat:

— Élettani vonatkozásban nem tartozik feladataink közé a Napfolt-hatások kutatása. Annyi azonban kétségtelen, hogy a tél végén, amikor a Napfolt-kulmináció jelentkezett, a légköri elektromosság erős hatásváltozásai az »időérzők«-re kellemetlen következményekkel jártak, legalább is annyiban, hogy betegségük, vagy egészségi állapotuk lényegesen rosszabbodott. A Napfolt-jelenségek időszakát Európában több specialista- orvosprofesszor felhasználta arra, hogy a mai tudomány eszközeivel és lehetőségeivel megfigyeléseket végezzen. Magyarországon dr. Belák Sándor orvosprofesszor, az egyetem Bakteriológiai Intézetének igazgatója végzett ilyen megfigyeléseket.

A NAPFOLTOK ÉS A DIFTERIA

Dr. Belák professzor nyári szabadságon van. Helyettese: dr. Ludányi György egyetemi magántanár az alábbiakat mondja:

— Tíz év óta végez kutatásokat Belák professzor ur a Napfoltokkal kapcsolatos élettani hatásokról, főképpen a difteria-megbetegedésekkel kapcsolatosan. Dabre-

cen, Budapest és Bécs difteria-statisztikájának felhasználásával megállapította, hogy a difteria jelentkezési és lezajlási görbéje tökéletesen igazodik a Napfolt-jelenségekhez. A Napfolt-maximummal egyidejűen megállapítható volt a difteria-maximum is!

— És egyéb hatások?

— Egyéb, biológiai jelenségek-nél is megállapíthatók a hatások. Legszembetűnőbbek a periódikus relációknál! Valószínű, hogy a Napfolt a legkülönbözőbb élettani és fiziológiai jelenségekre is kihatással van. Mindez azonban, a probléma nehézségei miatt, a kutatásnak még csak a kezdetét jelenti.

Kenessey Péter

Aranyat legmagasabb áron vesz, karikagyűrűt gyári áron ad
BLAHA ékszerész, **SZUBOTICA**, Pasiceva ul.

KÖLCSÖNT
nyujt állami és önkormányzati tisztviselőknél és nyugdíjasoknál
Petrovaradinska Š edionica
Petrovaradin

UJ beres-, zsíros-, olajos, gyümölcsös hordák 25-1000 literig, kiváló minőségben, szolid áron kaphatók:
Pfeifer Károly, Sztári Vrbász. Telefon: 87

Értesíték mindenkit,

hogy néhai Kellermann Henrik kárpitosműhelyét, kinél 15 éven át első segédként dolgoztam, átvettem. Nb. üzletfeleim a jövőben is ugyan azt a lelkiismeretes, pontos és szakszerű kiszolgálást fogják tőlem kapni, mint amilyenhez boldogult főnökömtől hozzászoktak. További partfogást kér

GLASZTA FERENC
Novisád, Kr. Petra I. 27 (udvar)

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó anya, testvér, sógorom és rokon

Özv. Kovács Ferencné

szül. Brezovác Mária
életének 52-ik évében hosszú kinos szenvedés és a halotti szentségek átátás felvétele után f. hó 3-an reggel 7 órakor jobblétre szenderült.
Drága halottnak földi maradványait f. hó 4-én d. u. 4 órakor a rom. katolikus temető kápolnájából helyezték örök nyugalomra. A szentmise-áldozatot 1940 augusztus 20-án reggel 7 órakor a belteri r. k. piébániatempiómban fogjuk az Urnak bemutatni.
Áldás és béke lebegjen porai felett
A gyógyszer-család

Novisád, 1940 augusztus 3.
Bárony testv. tem. vállalata,
Novisád, Dudarszka 28

NYILTTÉR

Esküdöt feleségem Balla Julianna szül. Sipos, elhagyott. Esetleges adósságaiért, tetteiért, kórházért nem felelek. Anyák vigyázatok!

Rumenka, 1940 augusztus 3.

Balla Mihály kocsmáros

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

BUTOR és épületasztalos munkák legelőnyösebben megrendelhetők
László András asztalosnál
Mall Idjosen

Ufázók és kereskedők egolcsóbb és legjobb találkozó helye „BEOGRAD” szálloda és étterem Petrovgradon. Tulajd.: Baranyai László

Szeplők, pattanások eltüntetésére: csak Popović-féle **Deszanka krém**
(Kérjen ingyen mintát.)
JUGOFLORA A. D. BEOGRAD
Cetinjska ul. 26.

SIRKÖVET

műköből, márványból és gránitból izléses kivitelben és a legolcsóbban készítenek
Göz - Oláh
Novisád, Dudarszka u. 44

FIAT **DKW WANDERER** **AUDI-HORCH** **PIRELLI-AUTOGUMI**
AUTÓ ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK
AUGUST KUTALEK-NOVIŠAD
KRALJA PETRA II. 04-08. TELEFON 31-00
WARTA ACCUMULATOR WALVOLIN AUTO-OLAJ
ALLANDÓ NAGY KÖZTÁRSASÁG ÉS HASZNÁLT AUTÓKÉNY

REGGELI UJSÁG
A MAGYARSÁG NAPILAPJA

Irógépet
a legszakszerűbben javít, tisztít, átalakít latinról cirilre vagy viszont, irógépek havi jókarban tartását a legjutányosabban vállalja
„**BIRO**” speciális irógépjavitó műhely
Novisád, Kr. Petra II. 03. Telefon 23-82

Figyelem!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy **speciális órásműhelyemet** megnyitottam. Átveszek mindennemű órák, chronometerek, chronografok, stopperok, zseb és karkötő órák javítását.

Szolid kivitel garancia mellett, mérsékelt árak.

Kiváló tisztelettel

WEINSAUER FERENC

órák, Novisád, Cara Lazara I. Habaónál

KÖLCSÖNT - készpénzt

80.000 dinárig, hosszú lejáratra kaphatnak betáblázásra az összes kereskedők, iparosok, földbirtokosok, valamint az állami, bányi, városi, községi és magántisztviselők és alkalmazottak, nyugdíjasok, tanítók, tisztek, altisztek, vasutasok, csendőrök, finanszok. Azok a tisztviselők és magánalkalmazottak, valamint nyugdíjasok kiknek nincsen ingatlanuk 5.000 dinár kölcsönt kaphatnak azonnal a fizetésükre, illetve nyugdíjukra. Felvilágosítással szolgál: **Dusan Cvetnar**, felhatalmazott képviselő. Novisád, Gunduliceva u. 20. Vidékiek kölcsöntvevétel mellékeljenek.
2923

HIRDETESEKET A MÁSNAPI LAPRA DELUTAN 3 ÓRAIG. SZOMBATON DELI 12 ÓRAIG VESZÜNK FEL. A HIRDETESI ADÓ A HIRDETŐT TERHELI.

Apróhirdetések

UGY HÉTKÖZNAP, MINT VASARNAP EGY SZÓ 1.- DINAR. VASTAG BETŰS 2.- DINAR. A LEGKISEBB APRÓHIRDETES ÁRA 12.- DINAR.

I.
»Ki ne hinne erdők-mezők sok csodás fűvében? Biznak is a NÖVENYHARMAT bűvös erejében! Ara patikákban, boltokban 14 dinár. 1879

HÁZASSÁG

CSINOS földbirtokos lány férjhez menne 25-40 év körüli földbirtokoshoz. Leveleket: »Buzakalász« jellegre a kiadóba kér. 4465

ALLÁST KERES

FIATAL házaspár állást keres augusztus 15-re. Az ember kocsinak, az asszony mindenesnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 4454

JÓ BIZONYTAVANNAL, óvadékkal és kerékpárral rendelkező fiatal ember pénzbeszedői vagy kifizetői állást keres. Cim a kiadóban. 4462

BÁCSKAI SZÁRMAZÁSÚ, németül, magyarul, szlovénul beszélő intelligens, jó fellépésű 27 éves katolikus vallású fodrász, Szlovénia egyik legszebb fűrdőhelyén, havi 3000 dinár tisztá jövedelemmel keresi 18-25 éves, házias és komoly gondolkodású nő ismeretségi 40-50.000 dinár hozománygyal. Leveleket: »Biztos jövő« jellegre a kiadóhivatal továbbít. 4464

TANONCNAK adnám 14 éves két középiskolát végzett fiamat, lehetőleg fekereskedésbe. Teljes ellátással. Gombár József, Temerin. 4492

KÖZÉPKORU jó megjelenésű magányos nő házvezetőnőnek menne, esetleg vidékre is nyugdíjashoz. Házasság nincs kizárva. Rendelkezem teljes berendezéssel és némi készpénzzel. Érdeklődni özv. Pozsony Rajmondánál. Szombor Kapetanova u. 11. 4495

JÓZAN fiatal ember állást keres sör- vagy szodagyárban. Esetleg gyógyszerárban laboránsnak. Cim a kiadóban. 4519

TISZTVISELŐNŐ, többévi gyakorlattal állást keres. Cim a kiadóban. 4513

INTELLIGENS, egyedülálló özvegy, a háztartás minden ágában jártas, házvezetőnői állást keres. Megkereséseket L. O. jellegre a kiadóba kér. 4506

ELADÓ

NOVISZÁDRÓL való elköltözés miatt eladók: 1 luxus ebédlő keményfából, boros hordók és kádak stb. Megtekinthető naponta 8-12-ig, Monasevics, Pasiceva 9, Noviszád. 3974

ELADÓK, elköltözés miatt magyar és német regények és olvasmányok. Monasevics, Noviszád, Pasiceva 9. 4091

II emeletes bérház 42.000 dinár hozadékkal 630.000 din. Üzletsarok 3 parcellára osztható 48.000 dinár jövedelemmel ára 520.000 dinár. Kitünő helyen áron alul eladó szép 3 szobás családi ház, hatalmas telekkel din. 250.000-ért. Kitünő uccában eladó családi ház 4 szobás 165.000 - dinárért. Bérház 35.000 din. hozadékkal 450.000 dinárért. Telkek 35.000 dinártól feljebb a legjobb helyeken

Ingatlanforgalmi iroda
Noviszád, Zeljeznicka 1. Tel. 21-51

KIRAKAT redőnyvel 120x200 cm eladó. Megtekinthető: Noviszád, Kralya Petra II. 30. szám. 4228

JÓFORGALMU mézségető Novibecsen más elfoglaltság miatt eladó. Parkas Mihály, Novibecsej. 4438

PALMA-FICUSOK, valamint komplett üzleti berendezés olcsón eladó. Monasevics, Noviszád, Pasiceva 9. 4412

TÉGLÁT szállít azonnal Schmidt, Noviszád, Jana Kopitara 32. 4422

JÓL BEVEZETETT fűszer- és rövid-áru kereskedés, forgalmas helyen trafikál együtt eladó. Cim a kiadóban 4451

JÓFORGALMU szódagyár szabad kézből más vállalkozás miatt eladó. Miksics Sándor, Bánát, Padej. 4264

KISEBB új családi ház e'adó a Telepen, a Kraxner-uton. Érdeklődni: Noviszád, Kisfaludijeva 3. 4477

HÁZ TISZTVISELŐNEK: 2 czoba, előszoba, vízvezeték, kanalizáció, nagy kert a hálter közelében. 160.000 dinárért eladó. — UJ HÁZ 3 parkettás szobás lakással, teljes komfort, 250.000 dinárért eladó. — JÓL BEVEZETETT étterem-kávéház, 12 szobával az állomással szemben elköltözés miatt sűrűn eladó. Ara: 410.000 dinár. Jövedelme: 45.000 dinár. — SZALLÁS, 23 hold elsőrendű föld szükséges épületekkel, obor 200 sertés részére, 250 darab különböző gyümölcsfa, Noviszádtól 3 kilométernyire sűrűn eladó. Ara: 450.000 dinár. Kizárólagos megbízott: Mijatovics Sztevan közvetítő irodája, Noviszád, Mileticseva 12. Telefon: 23-23. 4476

ELADÓ új családi ház a Futaki-uti villamos megállótól 15 perenyire, az Adamovics-telep legmagasabb részén. Paunova 24. 4473

PÉZSMABUNDA, kitünő állapotban, olcsón eladó Urosevics szücsnél, Noviszád, Mileticseva 2. 4467

1/2 HOLD SZÖLLŐ, takaros villával, jó helyen sűrűn eladó potom áron, 85.000 dinárért. Ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Zselezniciska 1. 4461

ELADÓ szabó-varrógép, Noviszád, Laze Koszticsa 4. 4459

EGY SZANDOLIN és egy csónak eladó. Wentzl Viktor, Noviszád, Brancsics telep. 4455

CSEMEGÉS PULT, üveg kazetták, mézeskannák eladók. Helmer, Noviszád, Kralya Petra II. 34. 4481

»EIFEL« Ford-autó 34 HP. 22.000 kilométer futott, teljesen jó állapotban eladó. »Metalika« Noviszád, Dunavszka u. 29. Telefon: 29-28. 4482

ANTIK Biedermeier íróasztal székel és Empire óra eladó. Bővebbet a kiadóban. 4483

HÁZ Sztáribecsen, 360.000 dinárért eladó. Eladja Baracska Milan, Sztáribecsej, Dosztijeva u. 2. Ugynökök kizárva. 4493

HASZNÁLT egy fenekű hordók és kád eladó. Érdeklődni: Noviszád, Szlovácska produsenye, az üzletben 4496

HEGEDŰ, kijátszott, jóhangzású, ugyanott kanapé, asztal, tükör eladó Noviszád, Kr. Petra II. 37, a kapu alatt ba'ra. 4497

HÁZ negyed hold teleppel a Darányi telepen, Rudniciska u. 11. sz. eladó. Érdeklődni ugyanott. 4489

TÖBBEZER hódfarku kis cserép eladó 30 parájával. Volt Mihajlovics malom, Noviszád, Szérumgyár mellett. 4488

A TEMERINI Gazdakör szarvasmarha tenyésztési szakosztálya augusztus 6-án délelőtt 10 órakor árverés útján eladja tenyész bikáját. 4487

HÁZ, új, adómentes, 3 lakással eladó. Ara: 145.000 dinár. — HÁZ, bérház, 1.600 dinár havi hozammal 130.000 dinár. — HÁZ, új, egyemeletes, 2 üzlethelyiséggel és 2 komfortos lakással a város szívében 520.000 dinárért eladó. — TELEK, 12 méter uccai front, 106 méter mély, két uccára nyílik, 45.000 dinár. — TELEK, 9 drb. telek, 14 m. uccai front, 30 m. mély, 18.000-24.000 dináros árban eladó. Aká ingatlant olcsón akar venni és gyorsan eladni forduljon: BIRO, ingatlanforgalmi irodához, Noviszád, Ilije Ognjanovicsa 18, Tanurdzics palota mögött. 4491

SÜRÖGÖSEN ELADÓ egy szép villa a Futaki uccában: 3 szoba, teljes komfort, ivóvíz, két házhely. — Ara 240.000 dinár. Ezenkívül több bérház családi ház, házhely a központban. Kizárólagos megbízott: »DUNAV« közvetítő iroda, Noviszád, Trg Oszlobogeyeva 3. Telefon 30-94. 4527

BÉRHAZ, kétemeletes, a banovina mellett, 4 lakással 700.000 dinárért. — Kisebb BÉRHAZ 3 lakással 180.000 d.n. CSALÁDI HÁZ komfortos nagy telekkel a Futaki uton 240.000 din. — Kisebb CSALÁDI HÁZ 400 négyzetföldtel 60.000 din. Nagyon szép HÁZHELY a kis limánon, mély kuttal 200.000 eladó. Kizárólagos megbízott »IMOBILIA« közvetítő iroda, Noviszád Katoliciska porta. Telefon 40-26. 4526

KÖNNYŰHAJTASU, teljesen új fűfűkerékpár eladó. Cim: Krečsmár János, Groblyanszka 5. 4525

MOTORKERÉKPÁR, 250 ccm. angol gyártmányú, kitünő állapotban, jutányos áron eladó. Érdeklődni Pataki villanyserelőnél, Noviszád, Kralya Petra II. 39. 4517

ELADÓ D esel-motor 16 HP. Megtekinthető Morvai gépműhelyben, Noviszád, Aleksza Santicsa ucca. 4523

ELADÓ különböző szoba-butor, üzleti üveg-pult stb. Noviszád, Szremszka 4. 4502

KLUBGARNITURA olcsón eladó. Érdeklődni: Wekerle József faszobrász, Noviszád, Kralya Petra II. 90. 4512

CSAKNEM teljesen új, mély gyermekkocsi eladó. Radoszavlyev, Noviszád, Kralya Petra II. 160. 4515

ELADÓ egy elsőrendű német gyártmányú pianinó. Hangja kitünő. Cim a kiadóban. 4500

BEOGRÁDBAN háromemeletes palota 10 lakással, a legmodernebb hat éves épület 150.000 dinár évi lakbérrel sűrűn eladó. Megbízott: Agenciya Mirkov Dusan, Noviszád, Kralya Petra I. 3. Telefon: 29-54. 4505

JÓL BEVEZETETT ócskaruha kereskedés betegsége miatt eladó. Bővebbet: »Express« hirdető iroda, Noviszád, Póstaflók 64. 4510

A SZTÁRIBECSEJI ipartestület szabadkézből eladja a tulajdonát képező házat, amelyben az otthon van. Bővebb felvilágosítással a hivatalos órák alatt szolgálnak az ipartestület irodájában. 4503

SZALLÁS, 35 hold föld Noviszád közelében. tejgazdaságnak alkalmas, bérbe kiadó. Strangarov, Noviszád, Kralya Petra II. 162. 4528

JÓKARBAN lévő 3 tonnás teherautó eladó. Érdeklődni: Piry József, építész, Apatin. 4529

AUTÓ, Fiat 501-es kitünő karban, új gumikkal jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 4531

FIGYELEM! Hihetetlen olcsó áron eladó egy Singer-azsurozógép, egy szabó-varrógép és egy balkaros cipészgép nagyon jó állapotban. Vukovics Millán, Noviszád, Kneza Milosa u. 11 szám. 4532

HÁZ 2x3 szobás, fűrdőszobás lakással, W. C.-vel eladó. Braun Lázár, Szubotica, Boska Vujicsa ul. 21. A személypályaudvar mellett. 801

CSERÉP és használt vályog és egy új ház eladó. Egner bádogos, Noviszád, az orosz temetőnél. 4534

KIADÓ

IDŐSEBB komoly ur'embernek butorozott szoba kiadó. Noviszád, Petra Zrinyszkog 58. 4458

KIADÓ különbejáratu szoba előszobával és fűrdőszoba használattal, augusztus 15-re, Noviszád, Dudarszka u. 5. 4480

KIADÓ SZEPTEMBER 1-re új házban 3 szobás komfortos lakás ivóvízzel, ugyanott 3 üzlethelyiség a baromfi'ac közelében. Noviszád, Szvetozár Markovics u. 17. 4486

MAGÁNYOS HÁZ üzlethelyiséggel, mindennek alkalmas, azonnal kiadó. Érdeklődni: Alekszander Szviderszki, Noviszád, Kralya Petra II. 121. 4524

FIATAL HÖLGY, diák vagy diáklány teljes ellátással (kitünő kosztal és fűrdőszobával) otthon található a belvárosban. Cimeket: »Otthon« jellegre a kiadóba kérek. 4504

BUTOROZOTT SZOBA, fűrdőszoba használattal kiadó. Sztreljacska 3. Megtekinthető délelőttönként.

AZONNAL kiadó felesbe vagy árendába 30 hold szántóföld és 8 hold rét egy tagban, Noviszádtól 5 kilométernyire, fő-ut mellett. Leveleket: »Feles« jellegre a kiadóhivatal továbbít. 4532

KERESLET

ÜZLETVEZETŐT keres azonnali beépítésre felső dunabánsági városba rőfős- és divatáru kereskedés. Lehetőleg szakembert. Készpénz és ingatlan garancia kell. Ajánlatok a fizetési igény és a garancia megjelölésével: »Textile« jellegre a kiadóba küldendők. 4332

ÖNÁLLÓ vasestergályosokat felvesz: »Jugoalat« Noviszád, Zselezniciska 91. 4339

FODRASZ-SEGED, minden munkában jártas augusztus 14-re felvétetik. Mészáros Antal, Senta, Pasiceva 4. 4494

Plissirozást nem kell Zágreba vagy Beogradba küldeni
Sugar PLISSZÉT (Plissée du Solet)
 készíti a legolcsóbb áron
Kuća Ručnih Radova
 (azelőtt BUN) Noviszád, Kr. Petra II 7
 Üzletvezető: Kaulmann Emil

LEINER RÁDIÓKLINIKA
 Végez: Villanszerelést, motorjavítást és tekercselést
 Új címe: Kralja Petra II. u. 69, Noviszád

STEYR autók
PAFF
 varrógépek és a legjobb morkajú kerekpárok állandóan raktáron:
„JUNG“ SZUSZEDSZKY
 Noviszád, Satarikova 9. — Telefon 32-69.

Hölgyek, ha szép és fiatal arcot akarnak, látogassák meg a legmodernebbül berendezett
„LOTOS“
 kozmetikai intézetet, Noviszád, Tanurdzics palota II. em. Tulaidonos H. Szmljanczai.
 Megvizsgálás és tanácsok díjlanul!

Egy tehén
 4.000 dinár évi ívédelmet biztosít
 Ennek, ha a tejet „Westfalia“ szeparátorral lefölözi és a lefölözött tejet sertések takarmányozására fordítja. — 50 liter óránkénti teljesítményű „Westfalia“ tejfölző gép ára 930 dinár.
 Használati utasítással is szolgál
SZELES SÁNDOR
 tejgazdasági gépek és cikkek lerakata
 Szombor, Laze Koslića 2

KERJEN INGYENES TANULSÁGOS ÁRJEGYZÉKET
 VILÁGHIRŰ HANGSZEREIRŐL
 LEGNAGYOBB HAZAI HANGSZERCEGTELE
SCHNEIDER
 KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
ZAGREB
 NIKOLIĆEVA 10

Bérbe adó Novisz. don leltárral együtt jól bevezetett
FATELEP
 forgalmas helyen, villamos megálló mellett. Bővebbet: „EX PRESS“ hirdetőiroda, Noviszád, postafiók 64

„GOLGOTA“
 TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
 Olcsón és figyelmesen szolgálunk. Adott alkalommal kéjük meggyőződni
LENKEY IMRE és FIA
 Noviszád, Uspenszka u. 12
 Telefon 26-90

RITKA ALKALOM!

Eladásra kerül gyári áron alul
 9000 méter mintás selyem anyag csodás választékban

- Crépe de chine . . . 34 helyett **24**.-
- Peltyes szatin . . . 50.- „ **32**.-
- Georgette imprimée 56.- „ **36**.-
- Satin Poignoir . . . 56.- „ **36**.-
- Cloquée des. 64.- „ **36**.-
- Satin Georgette imp. 70.- „ **44**.-
- Mohás crépe 70.- „ **44**.-

HOLIK RUDOLF

divat áruházában, Noviszád

JELSZÓ:

*Jöjjön!
 Vegyen!
 Mondja el
 másnak is!*

Tekintse meg **INDANTHREN** osztályunkban
Indanthren anyagainkat

HENTES-SEGÉD azonnal felvétetik.
 Pintér József, Kula. 4439

ÁRPÁT VESZEK egész éven át 100 kg-tól feljebb, Noviszád, Adamovics-va 43. 4457

SZABÓSEGÉD, aki konfekciós szabóságban szabni tud, keresek állandó munkára. Özv. Dobó Andrásné, Horgos. 4448

MEGVÉTELRE keresek szelektort motorral vagy motor nélkül. Szántó Károly, Molvölgy. 4440

KERESEK jobb fiút tanoncnak. Ácin Szvetozár, cipész, Noviszád, Pastics-va 12. 4431

PERFEKT SZAKÁCSNÖT keresek. Szegő Noviszád, Kralya Alekszandra 17, II. em. 4483

KERESEK komfortos háromszobás lakást, fődszintest, közel a belváros-hoz. Ajánlatokat hétfőig kér: Licht trafik, Noviszád, Nyegoseva 2. 4490

KISEBB kölesönt betáblázásra keresek. C m a kiadóban. 4518

FIATAL lakatosok sparherdt munkára felvétetnek. Noviszád, Kralya Petra II. 54. 4520

HÁZMESTERT keresek augusztus 15-re, gyermektelen, igazolvánnyal. Hirschliné, Noviszád, Zselezniczka 40. 4521

WERTHEIM KASSZÁT kb. 10-es nagyságú megvételre keres: »Házépítő Hiteleszövetkezete«, Noviszád, Uspenszka 7/a. 4522

JÖMUNKÁS fodrásznőt felvesz »Vilma« szalon, Noviszád, Petra Zrinyi-szög 3. 4511

NAPSZAMOS famunkás felvétetik. Noviszád, Maszarikova 4. 4514

KÉT JOBBHÁZBÓL való fiút tanoncnak felvesz Meini, Noviszád, Kralya Alekszandra 3. 4516

KERESEK nagy műhelyhelyiséget lakatosüzemnek. Ajánlatokat kér Turóczy Gyula lakatos- és villanyhegesztő. Noviszád, Gajeva u. 5. 4507

HAZMESTER — mindenek keresek gyermektelen házaspárt 15-re. Cím a kiadóban. 4508

KERESEK állandó munkára fiatal kovácssegédet. Tolnai András, Szrbo-brán. 4501

FIATAL üveges segédet azonnali be-lépésre keres Klein Frigyes üveges. Novivrbász. 4530

KÜLÖNFÉLE

VÁLLALOM új malmok szerelését, régi malmok ujjaszerelését a leggazdagságosabb kiírás szerint, készítik mindenféle új malomgépeket is. Fodor Lajos, Sztáribecsej. 1638

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrretikülök, bőrkabátok, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak. Noviszád, Postanszka 14. 7045

MA MEG VAN ALKALOM arra, hogy bárki mérlegképes könyvelővé képeztesse ki magát, (később már kétséges). Tanulni szándékozók irjanak prospektusért: Borbély Lajos profesz-ionista könyvelési szakértőnek, No-szád, Postafiók 75. Lakás: Kralya Pet-ra II. u. 160. d.

SZÖNYEGEK szövését és javítását házaknál olcsón vállalom. Cím a ki-adóban.

Jégszekrényt bármilyen használatra jótállással készít Ujvári Ferenc, Temerin. Figyeljen e címre. Árjegyzéket ingyen küld. 2097

ANGOL és francia nyelvórákat ad diplomált tanárnő. Cím: Mojzes Edith, Noviszád, Kralya Petra II. 59. 4415

MOSÁST, vasalást, takarítást stb. vállalom házaknál. Bővebbet: Noviszád, Luja Bartua 45. 4466

Pékek figyelmébe!
 Használjon »PENDOR« sütőport, mely szép, jó és kiadós kenyeret biztosít gyenge lisztből is. Kérjen árajánlatot. Jany Albert, Szombor. 4447

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban és kereskedésekben. **APOTEKA KÜCHLER. VRSAC. 2474**

ZENEKEDVELŐ FAMILIA
 — Mit csinál kedves neje, Pri-tyők ur?
 — Zongorázik egész nap.
 — S a kedves leánya?
 — Hegedül egész nap.
 — S a fia?
 — Harmonikázik egész nap.
 — Na és maga?
 — Füttyölök rájuk egész nap...

Nagyigényű?

Ha igen...
 úgy használjon csak **„Salva“**
 kozmetikai készítményeket, amelyek nagy igényeit mindenben kielégítik!
 »SALVA« LABORATÓRIUM
 Főlerakat: ZAGREB, Varsavska 3.
 Minden szaküzletben kapható!

Nem éri kór

az építkezések alkalmával, ha a most megjelent 130 oldalas

Hogyan építsünk? A gazda építkezése

című könyvet beszerzi. — A könyv a Jugoszláviában eddig megjelent magyar szakirodalom legértékesebb darabja. A nagyszerű könyv 80 ábrával, finom fementes papírosan készült s ára a mai viszonyok mellett nagyon olcsó, csak: **40— anár.** Megrendelhető: A MUNKÁ kiadó-hivatásban, **Szabotica**, Kr. A ek-szandra 5. A pénz előre beküldendő, a könyvet portómentesen, ajánlva küldjük vidékre is.

Bársony testvérek

Noviszád, Dudarska u. 28
 Asztalos és temetkezési vállalat. Saját-készítési fa-koporsók nagy választéka. Rak-taron tartunk érckoporsókat, koszorúkat, minden temetéshez való cikketek. Pontos kis-olgalás. Ekszhumálás.
 Szállítás bárholnan bárhova

Zsák

ponyva, zsineg
 legolcsóbban **AVRAM SCHIFF**
 zsák- és ponyvaköloszónál
Afrik, lószőr és lótakarók
 gyári lerakata
Hevederek, tömlők stb
NOVISAD TELEFON 24-03
 Kralya Petra II. 22.
 Kérjen árajánlatot!

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futolski put) 50
 Telefon: 21-37, éjjel 20-53
 Felelős kiadó: **André Dezső**
 A kiadóhivatal vezetője: **Elizsák Ferenc**
 Pretpiata — Előfizetés:
 Egy hónap 28— dinár
 (kihordó útján 30 din.)
 Három hónap 80— dinár
 (kihordó útján 86 din.)
 Félévre 160— dinár
 (kihordó útján 172 din.)
 Helyi svakodnevno - Megjelenik naponta
 Post. čekovni račun — Postacsekkszámia:
 Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692

Jacki több lesz a királynál

Írta: SZITNYAI ZOLTÁN

1894-ben született.

A szomszédasszony, aki jósláshoz is értett, azt mondta, hogy nagy és dicső dolgok vannak megírva számára a csillagokban. Hogy mik azok a nagy és dicső dolgok, arról nem beszélt, de elmondta, hogy harangok zugása, puskák sortüze és ágyulövészek közben fogják eltemetni, majd ha meghal, mint a királyokat. A Westminster apátság előcsarnokában lesz a ravatal és kivont karddal, négy tábormok fog őrt állni a koporsója mellett. Koporsóján brokátselyem terítő lesz a Westminster apátság címerével, hitvalló Eduard címerével és Szent Péter kulcsával az ujjnyi vastag himzésen, amivel csak a királyok koporsóját szokták betakarni. Érsekek, apátok szentelik be és az Opera kórusa éneklő bucsuztató dalát. A temetési menetben királyok, a birodalom minden részének alkirályai, hercegek, miniszterek, lordok, tábormok, sokezernyi katonaság, százezernyi nép vonul fel a közvetlenül a koporsó után maga a király fog lépkedni gyászszalaggal a karján. Ahol eütemetik, a város szívében, az szent hely lesz, amit emlékművel fognak megjelölni. S ha idegen országokból nagyurak érkeznek majd a fővárosba, első utjuk önzőz vezet, hogy koszorúval róják le előtte hódolatát. Így lesz ez bizony, ez mind így van megírva a csillagokban. De hogy mégis mi lesz belőle, mielőtt meghal, király-e vagy valami más nagyur, ezt a szomszédasszony nem tudta, vagy talán csak nem akarta megmondani.

Simon Michelnét, amikor felkelhetett, első útja a Westminster apátság templomába vezet. Törékeny, erőtlén teste a nagy márványkockákön odaomlott a Mária-szobor elé. Ő is anya volt, az ő egyetlen fiáról is szóltak jóslatok. De minő jóslatok! Mennyi szenvedést és megpróbáltatást ígérte a beteljesedésben. Szegény Mária! Szinte szégyelte magát előtte, hogy ő, aki csak édesen gyarló, emberi léleknek adhatott életet, majd a világ legboldogabb anyja lesz. Ő igen, a kis Jacknak csupa tündöklet, dicsőséget ígérnek a jóslatok. Alighanem király lesz, vagy még annál is több. Lehajtottá fejét a túlaradó boldogság szégyenkezésével a legboldogtalanabb anya lába előtt.

Aztán a kis Jacket, aki valóban szépen fejlődött, hat éves korában beadták az iskolába. Alighanem híres tudós lesz belőle, ő fogja megtalálni az aranycsinálás titkát, vagy valami más igen nagy dolgot reménykedett Simon Michelné, amikor a kisfiu tanulni kezdte a betűvetést. De mikor kijárta az elemi iskolákat, azt mondták a tanítók, hogy jószívű és igen engedelmes fiúcska ez a Jack, a tanulás azonban kár erőltetni nála, hiszen az életben annyi sok más hasznos foglalkozás van, amivel boldogulhat, a sok könyv, elmélet, tudomány nem neki való.

Igy hát a kis Jacket nem tanították tovább, hanem inas lett apjának műhelyében, aki ács volt és örült, hogy a fiából is ács lesz. Az anya, aki nem felelte el a jóslatot,

jövöbetekintő szemmel, titokzatosan és büszkén mosolygott. Jackból sohasem lesz ács. Már hogyan is lehetne, amikor olyan nagy dolgok vannak megírva számára a jövő könyvében? Az nem baj, ha kitanulja az ácsmesterséget, hiszen Krisztus Urunk is kitanulta. Amikor elérkezik az ideje, ugyanis az fog bekövetkezni vele váratlanul és csodálatosan, amit a Gondviselés írt elő.

Azt persze nem tudhatta Simon Michelné, hogy miként fog bekövetkezni a csoda. Hiszen, annyi utjómódja van a csodáknak. Hallott ő már olyan császárról is, egyszerű ügyvéd fiáról, aki maga illesztette homlokára a koronát és a római pápa térdepelt mellette. Hát ha Jackiből is császár lesz? Büszke, anyai pillantását sűrűn vetette Jackre, amint izmos karja szaporán járt fel-alá a gyalupad fölött. Majd egyszer bíborpalást fogja takarni sudár alakját és díszes hadizászlók borulnak le előtte a földig.

A szomszédok, akik tudtak a rég meghalt szomszédasszony jóslatáról, némi sajnálkozással és vigasztalásképpen mondogatták:

— Lásza Simonné, ez már csak így van, az ilyen jóslatok sohasem teljesülnek. De nem is baj, Jack dolgos, iparkodó fiu, derék ácsmester válik majd belőle, aminő az apja is.

Simonné nem vitatkozott. Minek is vitatkoznék egy anya, akitől irigylük a fia számára ígért dicsőség jóslatát? Meg az emberek csak azt látják, hogy Jack most ácslegény, de Simonné azt is tudta, hogy amíg az ember él, minden lehet és semmi sem késett el az időben. Tovább mosolygott titokzatosan s legfeljebb ilyeneket felelgetett nagynéha:

— Jack még fiatal, nem lehet tudni, hogy mit tartogat számára az idő. Jack még minden lehet.

Husz éves volt Jack, amikor kitört a nagy háború. Mindenütt a világon rettegve összeszorult az édesanyák szíve, akiknek szép, erős, 20 éves fiuk volt, talán egyedül Simon Michelné szíve dobant meg boldogan. Valami sejtelem azt sugta neki, hogy most kezd teljesülni a jóslat. Talán már közel az idő, amikor bekövetkeznek a beígért nagy és di-

cső dolgok. Mert annak, akit majd egyszer királyok pompájával fognak eltemetni, hosszú életen át sok dicső cselekedetet kell végbevinni, hogy méltó lehessen arra a nagy dicsőségre.

Jack meg szorgalmasan küldögette haza a nehézkes betűkkel teleirt tábori lapokat. Szépen ment előre: tizedes lett, káplár, majd őrmester. Simonné meg mind boldogabb izgalommal kérdegette a szomszédokat, akik értettek a katonai dolgokhoz, hogy az őrmester után mi is a következő rang és mi jön a hadnagy után, meg mi a kapitány után, fel egészen a tábormokig, akitől már csak egy lépés van ahhoz, hogy a katona király legyen s aztán a legeslegutolsó lépés, amikor magánál a királynál is több lesz.

— Simonné, — lepődtek meg a szomszédok, akik sohasem látták busulni vagy aggódni — hát maga nem is félti a fiát?

Simonné mosolygott és a fejét rázta tagadóan:

— Nem.

Aztán egyszerre elmaradtak Jack tábori lapjai. Hónapok teltek el és nem érkezett róla semmi hír.

— Eltűnt, szegény — mondogatták a szomszédok, akik valamilyen szerették Jackot és sajnálták az anyát is, aki egyetlen fiát vesztette el.

Simonné mosolygott:

— Nem tűnt el. Ő, dehogya! Talán valahol messze, Oroszországban jár, nagy seregek élén, hogy azt a földet is a birodalomhoz csatolja. Majd ha elvégezte küldetését, harsonzóval, diadalmenetben fog visszatérni.

Ezt mondogatta akkor is, amikor hosszú évek teltek már el és öreg, tőporodott anyóka lett belőle, akit már rég özvegy Simon Michelnének irtak leveleken és hivatalos iratokon. A régi szomszédok is elhaltak lassan vagy elköltöztek mellőle s az újak csodálkozó szájalommal néztek, amint özvegy Simonné naponta többször is kiállt a kapu elé és messze-messze tekintett sokáig, mintha várna valakit.

Husz esztendeje nem tudott már semmit Jackról, amikor meghalt a

király. Az egész ország zokogott érte. Egyedül Simonné nézett tünődő, fásult mosolyával maga elé. Csak arra figyelt fel, amikor a szomszédok a király ravataláról kezdtek beszélgetni.

— Hogy mondja lelkem, — és a közös folyosón izgatottan tüpegett a beszélgető csoporthoz — brokátselyem terítő volt a király koporsóján, a westminsteri apátság címerének ujjnyi vastag himzésével?

— Igen, igen Simonné asszony. Az volt rajta. Meg a hitvalló Eduard címere is.

— Talán szent Péter kulosa is oda volt himezve? — kérdezte az öregasszony egyre izgatottabban.

— Az is, az is, a saját szememmel láttam, apróra megnéztem mindent. Csupa arany és ragyogás a négy gyertya lángjában.

— Mondja — és halálos rémület üt ki Simonné szemében — biztos az, hogy a király feküdt alatta?

— Ó Istenem, már hogy kérdezhet ilyet? Azzal csak a királyok koporsóját takarják be.

— Csak a királyokét? — ismételte Simonné, mintha az élete múlta a válaszon.

— Várjunk csak, — szólt közbe akkor Crowley, a kalapos —, Simonnének igaza van! Olvastam ugyanis az ujságban, hogy ugyanezzel a lepellel takarták be az Ismeretlen Katona koporsóját is.

— Az Ismeretlen Katonát? — nézett rá Simonné tóra meresztett szemmel. — És hogy hívták az ismeretlen katonát?

— Ezt nem tudni, Simonné, hiszen épp ezért hívják Ismeretlen Katonának. Talán közlegény volt, talán őrmester. Ki tudja? Esetleg, eltemették egy közös sírba és hazahozták a háboru után. Harangok zugása, puskák sortüze és ágyulövészek közben ravatalozták fel a Westminsteri apátságban. Kivont karddal négy tábormok állott őrt a ravatala mellett.

— Négy tábormok? — s az öregasszony ujjai remegve kulcsolódtak össze.

— Igen, Simonné, négy tábormok, amint mondom s maga a király lépkedett a koporsó után, fekete szalaggal a karján. A birodalom minden részéből alkirályok, hercegek, miniszterek, lordok, tábormokok követték és sokezernyi katonaság, meg százezernyi nép. Ugy temették el, mint a királyokat. Érsekek, püspökök szentelték be földi porait s az opera kórusa énekelte bucsudalát, pedig csak szegény ember lehetett, talán valami iparos, vagy munkás, a mi szegény negyedükből, mert másként nem lett volna ismeretlen. A kalapos elhallgatott. Aztán döbbsenten és csodálkozva nézett az öregasszonyra, akinek kis teste egészen meggörbült a hangtalan sírásban és így még kisebbnek látszott, mint aminő különben volt.

— Miért sir, Simonné? Hisz ez már rég volt, tizenöt éve már, hogy az Ismeretlen Katonát eltemették. Az özvegy felnézett a kalaposra, pillanatokig nyitott szájjal, amint a szavakat kereste, aztán alig lehetett érteni a hangját:

— Az én fiam volt az az Ismeretlen Katona.

Vidám sorok

NEM VOLT TÁJÉKOZOTT

Nagysága: Mondja, Julesa, miért jött el maga tulajdonképpen az előbbi helyéről?

Julesa: Mert akkor még nem tudtam, milyen rémes ez a hely.

A PRECIZ EMBER

— Ez a Rembrandt festmény ötszáz ezer dinárba került.

— Kerettel, vagy keret nélkül?

NEM LÁT A JÖVŐBE

Mici: Ki miatt csinostottad ennyire ki magadat?

Muci: Még nem tudom.

JÓ ORVOSSÁG

— A dohányzás megrövidíti az életet!

— Tévedés. Ellenkezőleg, — meghosszabbítja.

— Hogyan?

— Ha pipára gyujtok, az anyósom rögtön elmegy hazulról.

Bodrogyhy Szabolcs:

Szentté avatnak egy XIV-ik századbéli, magyar származású szerzetest!

... A múlt év őszi havának 14-én Szeptinac Alajos dr. zágrebi érsek vezése alatt tekintélyes számú zarándokcsoporthoz jelent meg XII-ik Prus pápánál, hogy a már boldogávvá avatott Tavilei-Tavilics Miklós, XIV-ik századbéli Ferences szerzetes szenttéavatását kérelmezze.

A Szentatya a kérést szívesen hallgatta és kijelentette, hogy a szenttéavatás, ha helyet foglal az Ur terveiben, minket is, titeket is egyformán fog megörvendeztetni.

E szenttéavatás lehetősége minket, magyarokat, különösképpen is érdekelhet, mivel

az említett Tavilei-Tavilics Miklós anyai ágról magyar származású volt.

Ugyanis amint már a nagy Canavelli költőről szóló értekezésünkben is említettük: amikor IV. Béla a tájárjárásakor 1242-ben a dalmáciai Trogirba jött, több magyar nemes is elkísérte. E főemberek a királyt aztán visszautaztatásban is követték. Mégis néhány magyar nemes ott maradt Trogirban: a királytól ott birtokot kapott, majd megnősült és családot alapított. E többek egyike volt Andreisz nevű főnemes is. Ettől származtak azután az Andreis, majd a Cippico, Casotti, Quarchi, Canavelli és a — Tavilei családok.

HÖSI VÁGYAK...

A Tavilei család később Sibenikbe származott át. Itt született a XIV-ik század elején — a pontos évszám ma már kideríthetetlen — Tavilei Miklós.

Már ifjú korában elfogta őt a vágy az igazi nagyvonalú élet után. Szeretne lépni tehát: a dalmáciai Bribir helységben hallgató Ferences zárdába vonult vissza a világtól.

Háromszáz méter magas sziklaormon merednek az égnek e helység ősi falai, szűk közű, magas házsorai, dicsőséges zárdája.

Fényes, nagy időkre emlékeznek ezek vissza... 1193-ban még III. Béla király magánbirtoka volt e vadregényes tájék. Ekkor Subich Gergely dalmát nemesnek adományozta. Sok harc folyt ezután több, mint 200 éven keresztül e vidék birtoklásáért. A mi Miklósunk korában Velence már az egész dalmát tengerpartra rátette kezét: de Bribir és környéke megmaradt továbbra is a dicső Subichok birtokában. Mig végre 1347 nyárhó 31-én Nagy Lajos király Bribir akkori urát: III. Subich Györgyöt a szlavóniai Zerín várával ajándékozta meg. Így lett a Subich névből a későbbi halhatatlan fényességű Zrinyi név...

... De e nagy multu, szent örökon mégsem találta meg a mi Miklósunk azt, amit keresett... Térdreborult hát előjárói előtt: engedjék el az olaszországi Rivotortóba, ahol ama szerzetesek élnek, akik még mélyebb lelkiség után vágyakoznak...

... Megengedték neki... Asszisi mellett rejtezik e kis zárdá, alig 1 kilométernyire a várostól. Itt húzódott meg egykoron a nagy Rendalapító: Asszisi Szent Ferenc 12

társával; innen indult el az evangéliumi szellemet megújító nagy útjára...

... Itt pihent meg most Miklósunk is még mindig a »több«-re szomjas, lobogó lelke... Távol teljesen a világ zajától lassan mind közelebb érezte lelkében a Végtelet...

De amikor már azt hitte, hogy elérte vágyát: a Végtelességgel való összehangolódást, látta, hogy az nem egészen béke... Mert az igazi béke a lélek mélyén nem természetlen, hanem teremtő béke: kitörni vágyik, hogy másokat is meghódítson a békének...

Végtelesség vágya vitte hát tovább... De a rivortortói zárdá falán még ma is áll a felirat:

HIC FECIT POENITENTIAM
FRATER NICOLAUS
DE SEBENICO

Azaz: »Itt élt bűnbánatban a sibeniki Miklós testvér.«

HÖSI KÜZDELMEK...

Most már a még nagyobb lánggal lobogó lelke Boszniába hozta...

Ugyanis itt még a VII-ik században egy fölötté különös, új vallás ütötte fel fejét: a patarén. Ennek alapelve: a dualizmus. Azaz: 2 erő teremtette — ugymond — a világot: a lelket Isten, az anyagot a Sátán. Minden tehát, ami anyag, az rossz. Elítéltek ezért minden testi örömet, főképp a házasságot, husevést, vagyont stb.

Világos, hogy az egész társadalmi rend fennállását veszélyeztette e felfogás. Ezért úgy az egyházi, mind a világi hatalmak állandóan azon fáradoztak, hogy Bosznia népét e téves felfogástól eltérítsék.

A pápa először hittérítőket küldött közéjük: Prensztini Jakab bitorost, majd boldog János dómés szerzetest, később Dalmáciából több Ferences atyát. De munkájuk eredménye csak addig tartott, míg köztük voltak. Azután újra maradt minden a régi ben.

Mindezt látva, eljött hát ide Miklós testvér... 12 hosszú évig lángolt itt e nagy szív... Fáradhatatlanul járt Bosznia erdei, hegyi útjait, a völgyek füves rétjeit... Szemeinek, szavainak varázsa alól nem szabadulhatott senkisésem... Ha nem is keresztekedtek meg, de mély tisztelettel emlegették nevét... Róla beszélt minden hegyi »sasfészek« vár és folyóparti vizimalom népe...

Ő meg csak ment, sietett tovább... De nagyszomju lelke még itt sem találta meg a legnagyobbat: az el-lángolást, elemésztdést Isten tüzeben... Mert ahogy lángolóbban érzett és beszélt, mint hatalmasabb lett vágya a legnagyobb után: meghalni Istenért...

Boszniában mind szelidebbre csitulnak a patarének. Itt nem találhat rá a vértanuhalál. Elment hát oda, ahol ez bizonyos: a muzulmánok közé, a Szentföldre.

... De a boszniai patarének még sokáig visszasírták azt a férfit, kibem semmi sem volt a »gonosz« testből: aki »maga az égi angyal lehetett«...

HÖSI HALÁL...

1391 őszi 11-én végre elérte végső vágyát a nagy Miklós testvér.

E napon a későbbi, dicső szigetvári Zrinyi Miklós módjára bátran, felülmulhatatlan hősiességgel, csak 3 társa kíséretében nekirentott az óriási tulsulyban levő ellenségnek: az egész muzulmán világnak! Ez pedig így történt:

E napon egyszerűen odaállt a kádi elé és keményen szemébe nézve, ezt mondta:

— Kádi ur és ti mind, kik itt körülöttünk vagytok, kérünk engedjétek meg, hogy beszéljünk. Hallgassátok meg szavainkat, mert mindaz, amit mondani fogok, minden csalás nélküli igazság és fölötté hasznos lelketek javára. Ime, ezt akarjuk nektek megmondani: először: a ti vallástok nem Istentől való. Másodszor: kijelentjük nektek, hogy a ti

vallástok a legrosszabb vallás, mert a testiségen alapszik és nem pedig a lelkiségen; hazugságon és nem igazságon; ezért kárhozható vizbeneteket és nem üdvösségre!

Erre, természetesen, a szitkok és fenyegetések egész özöne zudult rájuk. De Miklós atya rendületlenül egész részletesen is kifejtette állításának bizonyítékait.

Hallatlanul merész fellépésének híre futótüzként terjedt el Jeruzsálemben. Mire a számtalanszor félbeszakított bizonyításait befejezte, már 30 ezer főnyi tömeg állta körül. A kádi szinte elsápadt dühében, de végre megszólalt:

— E szavakat, miket elmondtatok, előre megfontolva, vagy csak meg-gondolatlanul mondtátok el?

Erre mind a négyen egyhanguan válaszolták:

— Mindazt, amit mondtunk, megfontolva, teljes öntudattal a ti lelketek üdvének érdekében mondtuk!

A kádi erre azonnal visszavonult tanácsosaival a halálos ítélet megtárgyalására. Erre a nép rárohant a négy szerzetesre és addig botozta őket, míg moccani tudtak. A kádi ekkor bőrtönbe vetette őket.

Három napos éhezés, szomjazás után ismét elővezették őket. Most nagy tüzet gyújtottak előttük.

A kádi ekkor még egyszer felszólította őket, hogy vonják vissza a muzulmán vallásról tett állításaikat.

Amikor a gyengeségtől alig hallhatóan, de mégis egyhangú biztossággal most is »nem«-et mondtak, a nép ekkor rájuk rohant és úgy összemarcangolta őket, hogy ép porci-kájuk nem maradt. A jeruzsálemi ferences zárdá e tárgyú krónikája így folytatja azután:

»Ez összemarcangolt testeket ekkor ama nagy tűzbe vetették. És amikor a tűz elaludt, a testeket teljesen érintetlenül, a tüztől meg sem pörköltlen találták ottan. Ezért a testeket másodsor is és még nagyobb tűzbe vetették és így ismétlen harmadsor is, de a testek még sem égtek el. E látványon sokan álmélkodának, mert habár egész estig éleszgették, ama testek a tüztől érintetlenek maradtak. Nagyön álmélkodott vala a kádi is és minden jelenlevő. Végül a kádi a tüzet eloltatta, a hamut elvitte, az említett testvérek testeit pedig titokban eltemettette, nehogy a keresztények megtalálják és ereklyeként tiszteljék«.

★

E hős szerzetes emlékét XIII. Leó pápa 1889 nyárelő 6-án azzal tisztelte meg, hogy neve elé a »boldog« jelzőt engedélyezte. Nemkülönbben arra is engedélyt adott, hogy szülővárosának, Sibeniknek egyházmegyéjében tiszteletére énekeljenek és miséket mutassanak be.

Most szenttéavatásán dolgoznak... Ez azt jelenti, hogy el fog jönni a nap, amikor az egész katolikus világ miséikkel és dicsőenekkel dicsőítheti azt a férfit, aki bár fajtától oly irdatlan távol látta meg a napvilágot, mégis híven hallgatta annak a nemes vérenek szövegét, mely anyai örökségképpen lüktetett szívében...

Ez a vér pedig mindig és mindenütt egyforma fájdalommal és gyöngörűséggel zenélj Domonkos István igéiben a mindenségnek. »Egyetlen gyönyör van, mely a mindenhatóság gyönyörével ér fel; egyetlen boldogság van, mely minden boldogság fölött lobog tüzes lánggal: másért élni és ha kell: meghalni!«

WELLNER ALBERT

A keserű ember

Irtta: HARSÁNYI ZSOLT

— Nem bánok én már semmit, — szólt ismerősöm, a keserű ember, — csak attól menten meg engem az Isten, hogy az emberek jók legyenek hozzám.

(— Tessék? — néztem rá csodálkozva.)

— Jól értetted: én hozzám ne legyen jó senki. Ha valaki rossz hozzám, azt valahogy csak elintézem. Védekezem, ahogy tudok. De ha jó hozzám valaki, az ellen nem tudok védekezni.

(— Miért kell az ellen védekezni?)

— Majd elmondom sorjában. Hallgass ide.

— Kezdem az előzékeny emberrel, aki tüzet ad. Én nagyon szeretek szivarozni és értek is a szivarhoz. Igen kifinomodott gusztsom van jó szivar dolgában. A zamatos, jól szelelő szivar nekem százszor akkora élvezet, a kellemetlen ízű, hibás szivar nekem százszor akkora bosszuság, mint másnak. Most tegyük fel, hogy nagy gyönyörűséggel élvezem a legjobb, külön ebéd utánra elkészített szivaromat. Előre örülök a rágyújtásnak, az első szippantás remek jóízének. Akkor jön az előzékeny ember és az orrom alá dőfi az öngyújtóját. Az öngyújtó nem gyullad meg. Pattant rajta megegyeszer. Nem gyullad meg. Nekem várni kell, míg ő kinlódik vele. Elvette a szép, nyugodt rágyújtásom kis élvezetét. És az még a jobbik eset, ha az öngyújtó nem gyullad meg. Mert ha aztán negyedszerre meggyullad, akkor megfertőzi a szivaromat azáltal az utálatos benzin-izzal, ami a világ legjobb szivarját is tönkretenné.

Aztán jön a kedves ember, aki fölsegíti a kabátomat. Ha nem segítené fel, egy-kettőre kényelmesen belebujnék, de így topogunk körbe ketten, mint két boxmérkőző, az egyik karom már bent van a kabátban, a másikkal azonban teljesen lehetetlen eltalálnom a kabátujj nyílását. Mikor végre rajtam van a kabát, egész biztos, hogy a kiskabátom ujja belül felcsuszott a könyökömig, a nyakamon a kiskabát akasztója úgy áll ki, mint az ágrólszakadtnak, egy jó negyedóráig tart, míg helyrehozom magam és végül le vagyok kötelezve.

— Aztán jön az egészségemet féltő jóbarát, aki nyáron nem enged a vendéglőben a remek jó kolbászból enni, mert husmérgezést kaphatok, pedig rettentően vágyom a kolbászra, de ómiatta borjuvesést kell rendelnem, amit utálok. Télen ugyancsak ő az, aki gondosan bezárja a taxi ablakát, hogy meg ne hűljek, pedig majd megfulladok az ő rossz cigarettájától és különben is sál van a nyakamon.

— De ha mégis beteg leszek, akkor aztán igazán tönkretesznek a jó emberek. Mikor egész éjszaka nem aludtam és reggel hétkor végre sikerül nagynehezen bróm-mal elszenderülnöm, ő nyolckor felkölt telefonon, mert gyöngéden tudni akarja, vajjon jól aludtam-e.

Mikor pedig délután nagyboldogan nekifogok annak az érdekes könyvnek, amihez sok dolgom miatt csak a betegágyban juthatok hozzá, személyesen is eljön érdeklődni, tiszta jóságból ott ül másfélóráig és olyan holtfáradtra feccseg, hogy estére fölmeleg a lábam.

A jó ember találkozik a hivatalfőnökömmel és agyba-főbe dicséri neki, hogy hasznomra legyen. Azt is elárulja, hogy igen művelt ember vagyok titokban és például nagyszerűen tudok angolul. Ebből az származik, hogy az iroda forgalmában előforduló angol leveleket mind nekem hozzák oda lefordítani, minnek folytán részint egy félórával tovább kell a hivatalban maradnom ingyen, részint marhaságokat fordítok bele a levelekbe, mert nem is tudok olyan jól angolul és a cégnek már két ízben sikerült igen nagy üzleti kellemetlenséget okoznom.

— A jó ember mutat be önzet-

lenül, protezsá'ásból befolyásos barátainak, akik negyedket keresnek a bridzshez s egy órán belül részint mind a három befolyásos ur lep'ezetlen dühvel néz rám, részint elvesztek husz pengőt. A jó ember hajlik le gyorsan leejtett kalapomért és úti összeponyáját az enyémmel úgy, hogy az eget is bögőnek nézem. Nem is fejtegetem tovább, mert olyan méregbe jövök, hogy megpukkadok. Szervusz.

(Öszinte részvétellel tekintettem az indulni készülő keserű emberre. Szegény, ideges, meghasonlott, ingerlékeny lélek. Igazán megsajnáltam. Tőlem telhető melegséggel szoritottam meg felém nyújtott kezét. Erre vadul felordított.)

— Mi az? — kérdeztem rémülten.)

— Semmi, — felelte ő foglaltsággal mosollyal, — csak belecsorítottad a gyűrűm kövét a fájós ujjamba.

Ejnye be jó...

DE JOUVENEL HENRY (1867—1936)

francia újságíró, politikus és diplomata szellemes ember volt. Amikor Franciaország római nagykövete volt, megkérdezte tőle egy francia politikus:

— Csakugyan oly rengeteg petróleum van Abessziniában?

De Jouvenel így felelt:

— Éppen elegendő ahhoz, hogy az egész világot lángba borítsa, ha nem tudjuk lokalizálni a tüzet.

Mire a francia politikus felsóhajtott:

— Tul sok a petróleum mindenfelé...

★

LABOUCHER HENRY (1831—1912)

angol államférfiu és diplomata sok sikerült tréfának volt a szerzője. Amikor fiatal korában Drezdában volt követségi titkár, kormányja Konstantinápolyba helyezte át s erről Labouchert csak távlatban értesítette. A fiatal titkár azonban nem mozdult. Néhány hét múlva külügyminiszterre kérdést intézett hozzá, hogy miért nincs még Konstantinápolyban? Laboucher azonnal felelt, hogy mivel az utazásra nem kapott a kormánytól pénzt, hát gyalog kénytelen az utat Drezdából Konstantinápolyig megtenni. Kéri tehát a miniszter szives türelmét, egyszer majd csak odaér.

Egy más alkalommal, amikor a washingtoni angol követség titkára volt, egy angol alattvaló berontott a hivatalba:

— A nagykövettel akarok beszélni — szólt minden köszönés nélkül.

— A nagykövet nincs itt — felelte a titkár.

— Nem baj — ordított az önértetes honfitárs — Majd megvárom.

— Tessék helyet foglalni — szólt Laboucher és nyugodtan irt tovább.

Egy félóra múlva megkérdezte a látogató, hogy mikor jön meg már a nagykövet?

— Nem tudom bizonyosan.

— De, ugy-e, vissza fog jönni?

— Remélem — szólt Laboucher és irt tovább.

Ismét eltelik egy félóra, a nyugtalan angol fölugrik és rákiált a titkára:

— Mit gondol, egy órán belül itthon lesz a nagykövet?

— Nem hiszem — szólt barátságosan a titkár — Szerdán utazott Európába és csak holnap érkezik Londonba. De ha meg akarja várni, mindenesetre jó lesz, ha helyet foglal.

★

Helvetius meséli »De l'esprit« című művében a következő esetet:

Egy férj meggyőződött felesége hűtlenségéről és ezért szemrehányásokkal illette. Az asszony azt válaszolta, hogy badarság, amit a férj mond.

— De a magam szemével láttam! — kiáltott fel a férj.

— Na látod, hogyan szeretsz te engem. — válaszolt az asszony, — te jobban hiszel a szemednek, mint az én szavamnak!

Atképeztem magamat

No, igen. Az ember nem várhatja, hogy a sült galamb a szájába repüljön. Nem olyan világot élünk. De nem ám! És mert a humor mezején mostanában nem sok babér terem, egyet gondoltam és felcsaptam szakácsnak. Így talán könnyebben jutok babérhoz. Mert a babér kell a főzelékhez.

Azt is mondják egyesek, hogy humoreszkjeimmel a közönség már torkig van és sokaknak gyomrában vagyok. Boldog lennék, ha ugyanezt mondanák rólam, mint szakácsról. Én lennék a világ legelbizakodottabb szakácsa, ha az olvasóközönséget meg tudnám főzni.

Ezennel feltálatom tudományomat.

Kirántott ökor libával

Végy libát, kopaszd meg, keresd hozzávaló ökröt, főzd meg, közben engedd, hogy a liba annak rendje és módja szerint piruljon és ha az ökor már puhára, főtt, rántsd ki, vidd az anyakönyveshez, savanyítsd be és süsd meg a tudományodat.

Vagdalt hus

Vágy sértést ellenfeled arcába, esetleg előzd meg nyaklevessel, foggadd el a kihívást, rántsd ki a kardodat és kész a vagdalt hus.

Tészta

Végy egy adag bátorságot és ha az urad kérdőre von, gyurd meg jól, forrázd le, törj borsot az orra alá és leszürve a tanulságot, add be neki a tészta.

Fogolypecsenye

Fogd meg, mártsd be és gyorsan előállítva tedd hűvöstre. Ajánlatos sokáig zárva tartani.

Kacsa

Előbb törd a fejedet és ha kész az anyag, öntsd formába és süsd ki valami okosat. Az így elkészített eledel mint szellemi táplálék szóda-bikarbónával csak keveseknek rontja el a gyomrát.

NYÁRI HIDEG LEVESEK

Kánikulában valóságos jótétemény, ha a háziasszony hideg gyümölcslevesvel üdíti fel a családot vagy vendégeit. Hideg levest készíthetünk többféle gyümölcsből (alma, meggy, cseresznye, ribizke, egres stb.). Zsírnak, vajnak nem szabad a levesbe kerülni. A leves sűrűségét rántás helyett rizs- vagy burgonyaliszttal való habarással pótoljuk.

RIBIZLILEVES

A megmosott és leszemezett ribizkét valamilyen fatörővel vagy porcelláncsészével öblös porcellán- vagy cseréptálban összenyomkodjuk (vasal nem szabad érintkezni a lének), aztán víz hozzáadásával felforraljuk és szitán áttörjük. Egy kiskanál burgonyalisztet leveses tányérban 2 deci hideg vízzel simára keverünk. Az áttört ribizlilevet újból felforraljuk és folytonos kevergetés közben belecsurgatjuk a habarékot a ribizlileveshez, 10 percnyi forrás után elveszük a tűzhelyről, izlésünk szerint megédesítjük és hidegre tesszük. Tálaláskor adunk bele vagy 2 deci tejszínt.

Rejtélyes ember a csavargók országútján

Amikor az első világháború kitört, Párizsban végeztem tanu mátyi évemet és így én sem kerülhettem el sorsomat. Fogságba kerültem: huszazred magammal előbb Párizsban, ahol öt napot töltöttünk egy iskolaépületben, majd egy hónapot Párizstól nyugatra egy kis faluban, végül hosszú éveket Dél-Franciaország különböző helyein.

Az internáltságban nagyon érdekes emberekkel kerültem össze. Érdekesebbek voltak olyan szempontból, hogy ilyen emberekkel a sors azelőtt sohasem hozott össze: hivatasos csavargókkal, különféle büncselekmények miatt megszökött emberekkel. Kevésbé utóbb pedig bizonyos tekintetben feltebbvalójuk lettem ezeknek a nem egészen tisztamultu embereknek, mert hálósobánk százhusz lakója, köztük ez a társaság is. — különös megtiszteltetésképpen — engem választott meg szobafőnöknek és így én lettem sok ügyesbajos dolguk szószólója az internálótábor parancsnoksága előtt.

Uj »meltóságom« révén több különböző nemzetiségű internáltársam megtisztelt a bizalmával és elmondott egyet-mást sokszor bizony sötét multjából. Ezek a dolgok lassan elmosódtak az emlékezetemben, de egy név, egy fogalom megmaradt teljesen tisztán, mert arról minden zavaros multu fogolytársam a legnagyobb tisztelettel, sőt hálával beszélt. Ez a személy a Stempelfritz volt.

Stempelfritz. A név nem magyarul meg mindent. Stempelfritz létező személy volt, akinek nevét, nemzetiségét senki sem tudta. Ő volt az az ember, aki nélkül talán megszűnt volna az országok közti csavargás, — különösen az ipari munkások közt, — és aki nélkül egy csomó ember sohasem futott volna be olyan pályát, mint amilyent az ő segítségével befutott.

Stempelfritz volt az, akivel hétnyolc nyelven lehetett beszélni anélkül, hogy az ember megtudta volna, hogy tulajdonképpen melyik az anyanyelve? Ő volt — nagyon szerény díjazás mellett, — az országutak vándorainak védőangyala, mert ő szerzett nekik mindenféle bizonyítványt, mindenféle szükséges okmányt és így ő juttatott évenként több ezer embert kenyérhez. Hogy a bizonyítványok egytől-egyig hamisítványok voltak, — az már igazán nem volt fontos.

Stempelfritznek nem volt állandó székhelye. Egy-egy helyen legfeljebb napokat töltött. De utatért kidolgozta az egész évre, mert ez az üzletéhez tartozott. Ha két csavargó iparoslegény valahol Közép-Európában az országutakon találkozott, akkor a kölcsönös üdvözlés után feltétlenül ez a kérdés következett:

— Hol van most a Stempelfritz?

A válasz meg ilyenforma volt:

— A mult hónapban Mánóban járt. Ennek a hónapnak a végén Luganóban lesz, onnant Strassburg felé megy.

Az országut utasai minden percen tudták, merre jár a Stempel-

fritz, aki hol kocsin, hol vonaton, hol pedig gyalog járta az utakat. Két utitáska volt nála. Egyikben a cökmökjait vitte. A másik táská a műhelye volt. Ennek a táskának a tartalmát soha senki sem látta. Még sürgős esetben sem nyitotta ki táskáját mások előtt és ezt a szabályt tiszteletben tartotta minden ügyfele, úgy hogy még kíváncsiak sem akadtak, akik mindenáron bele akartak volna az ő titkos műhelyébe tekinteni.

Stempelfritznek minden városban meg volt a megszokott szállodája. Természetesen kis külvárosi szálloda volt ez, ahol már évek óta ismerték. Amint megjött, már fogadta is az ügyfeleket. Jött hozzá például egy szabóegény, aki jó helyre tudott volna jutni, ha felmutat egy bizonyítványt, hogy legalább öt évig dolgozott Németországban. Stempelfritz ránézett a »kérelmezőre« és csak ennyit kérdezett:

— Augsburg jó lesz?

— Jó. Magyon jó!

Másnap már ott volt a bizonyítvány, amelynek értelmében Augsburg város polgármesterei hivatala bizonyítja, hogy X. Y. a városban Hubert Schmidt mesternél hét évet töltött és ez alatt az idő alatt a polgármester részéről két ízben részesült dícséretben és jutalomban. Mindez új kenyeret, megélhetést, esetleg nőülési lehetőséget, családalapítást jelentett a szegény szabóegénynek, aki ezzel talán végleg szegre akasztotta a vándorbotját.

Más esetben csak egy községi pecsét kellett valamilyen bizonyítványra, amelyről ez a pecsét »véletlenül« elmaradt. A derék Stempelfritz két napon belül szállította a pecsétet. A tökéletes, a hiteles pecsétet, amelynek valódiságában senki sem mert kételkedni. Hogy hogyan csinálta?

Senki sem tudta, de nem is kutatta senki. Napközben az »ügyfelekkel« volt elfoglalva, a rendeléseket vette fel. Éjjel pedig szobájában dolgozott. Elkészítette a pecsétet, az okmányt és potompénzért szolgálta ki ügyfeleit. Ha egy-egy nehezebb megrendelést kapott, akkor így válaszolt:

— Ezt az okmányt csak tíz nap múlva tudom szállítani. Tíz nap múlva pedig itt és itt lesznek. Gyere oda érte.

Mert Stempelfritz minden ügyfelét tegezte, azt is, akit először látott életében. Ő csak egyet nem ismert: hogy ne tudja az ügyfelet kiszolgálni. Olyan okmányt, olyan pecsétet nem kérhettek tőle, melyről azt mondta volna, hogy nem szolgálhat vele.

Stempelfritz teljes biztonságban dolgozott. Soha nem jött elene feljelentés. Ügyfelei nem jelentették fel, mert pontosan kiszolgálták őket. Ha valamelyik bizonyítványára rásütötték a hatóságok, hogy hamis, a bizonyítvány tulajdonosa szépen leülte a büntetését, de nem árulta el, honnét jutott hozzá. A hatóságok pedig nem üldözték, mert nem volt feljelentő. A határokon a különböző országok vámőrei ismerték, sosem

bántották. Ugy járt egyik országból ki, a másik országba be, mint más ember a kávéházba. Königsbergtől Sziciliáig, Bretagnetől Atféniig mindenütt otthon volt, bár legszívesebben Svájc körül s az azzal szomszédos országokban járt, mert ott volt a legtöbb keresete.

Abban a társaságban, ahová a háború kitörésekor kerültem, minden ismerőse, minden volt ügyfele a legnagyobb tisztelettel, mondhatnám hálával beszélt róla. Szinte aggódva hangzott el a kérdés többek részéről:

— Vajjon hol fogjuk őt megtalálni, ha vége lesz a háborúnak?

Stempelfritz volt az a bizonyos támaszpont, amely ezer és ezer csavargó iparoslegénynek tette a szabad életet, a csavargást lehetővé és nagyon sok esetben a letelepülést és a kenyeret biztosította. Ő volt a hatóság, a konzulátus, az ipartestület, a gazda egy személyben. Az ő táskája volt a városháza, a sokféle hivatal, a munkaadó műhely.

Igaz, hogy ez egy nyugodtabb, egy más atmoszférájú világban volt még. Hogy most mi van vele, nem tudom. Azt sem tudom éle még, merre folytatja mesterségét. Lehet, hogy már nem is él. De vajjon akadt-e megfelelő utódja?

Ezekre a kérdésekre csak volt ügyfelei tudnának válaszolni. Velük pedig — beismerem mulasztásomat — mostanában már nem szoktam összejönni.

Selymes Rezső

D I V A T

Masni itt, masni ott...

Egy kis celluloid-csokor karrierje

Tavaly tavasszal kezdte meg hódító körútját a masni és azóta mindenki neki hódol.

Ugy kezdődött, hogy az utcai árusok készletében megjelent a hajcsattokra szerelt kis celluloid-csokor. Először csak néhány diáklány vette meg és tüzte a hajába. Rövidesen megteit a város úde, kacagó, szines aprómasnis kislányokkal. A nagyok természetesen megirigyelték a kicsinyeket, ráéreztek ők is a fiatalos masnira, viselet kezdtek s rövidesen óriási nőtt a masnisok száma. Később a masni-láz lelohadt. Csaknem teljesen megszűnt, de aztán lehiggadt formában, mint csinos, díszkrét ruhadisz jelentkezett a bevárosi kirakatokban. Azóta cél tudatosan terjeszkedik és igyekszik elfoglalni minden helyet. Ma már szinte lehetetlen masni nélkül

kimenni az utcára. Legalább egy masni — majdnem kötelező. Ha másutt nem, legalább a cipőn, vagy a kalapon. Kalapjainkon nem is egy, nem is kettő, hanem sokszor megszámlálhatatlan sokaságu masni díszel. Néhány jólismert kreáció: dobozos kiskalap két masnival, Girardi-szerű formán körben ismeretlen mennyiségű masnival, magastetejű kalap három szalagsokorral.

Nem szabad lecsépelni a kis masnikat, mert valóban kedves, fiatalos viselet. De ha ilyen tömegesen fordul elő egy-egy ruhadarabon, hamarosan lehetetlenné válik a viselése. Elgondolni is szörnyűség: valaki felveszi a párisi mester masnis modelljét, hozzá egy három masnis kalapot és egy csokros cipőt...!

F. M.

A frizura nyári problémái

— Fésüljem fel a hajamat, mit gondolsz?

Ezt a kérdést manapság elég gyakran hallják férjek, mamák és barátnők.

Forradalmi jellege nincs már a dolognak, hiszen a merészek már tavaly is fejük bubjára biggyesztették a ha akarom lokni, ha akarom kontyot. A statisztikai helyzet az, hogy a városi nők egyharmada visel felfelé fésült frizurát. Azonban a nők, mint mindig, most sem konzervensek és aki tegnap még felfelé fésülte a haját, az ma már lengő és romantikus hajjal jelenik meg. És fordítva.

A csupasz nyaknak azonban vannak megrögzött hívei is: a fodrászok. Olyan igazi, jó fodrászfrizura ez. Először felfelé kell szoktatni tarkón a haját, aztán a tetőn be kell gondöríteni és miután ez a frizura fárasztó és bonyolult, a nők másodharmadnaponként rohannak a fodrászhoz: »Ugyan kérem, hozza rendbe a hajamat!« felkiáltással.

Watteau képein találkozunk ezekkel a tarkóból felfésült frizurákkal, de bizony XV. Lajos udvarhölgyei szintén mindennap fodrászhoz jártak. Bocsánat, hozzájuk járt a fodrász. Sőt, a hajbodorítás reggeli unalmát társasággal fűszerezték, szabónők, lovagok, barátnők ültek és pletykáltak a hölgy körül, amíg a dáma haját szálanként helyére igazgatták.

A hajviselettel párhuzamosan fejlődik a kalap-probléma. Leeresztett hajhoz való az amerikai forma, arcból ki, hátul mélyen a tarkón ül és elől az arcot a karima bekeretezi. Ugyanez felfelé fésült hajhoz lehetetlen. A pötty homlokba húzott dobozok mindkét frizurához elég jók. A szabad nyakhoz és a fejtetőn lévő bodrokhoz tulajdonképpen csak kis kalapszimbólumokat kellene viselni, hol egy virág, hol egy csokor homlokba csapva és a haj ornamentikájába elvegyülve. Aztán ezt a kalaphelyettest egy szalaggal vagy fityollal odaerősítik a tarkóhoz.

A csodálatos pálma

A jó Nimród bácsi, megint adott valamit sok világot bejárt vadász-tarisznyájából.

Hát, hogy az elején kezdjem, mint ő mondja, egyszer a napsütötte legsötétebb Afrikának olyan helyére került, ahol majdnem annyi az oroszlan, mint nálunk például a macska. S ezek az oroszlanok megteszik azt is, hogy meglátogatják a bennszülöttek tanyáit is. Néha azzal a szándékkal, hogy éhségüket csillapítsák, mert hát a szerencsésnyákon si akad az oroszlan-nak tetsző falat, úgy, mint miféle az oroszlan, azt mondja Nimród bácsi, elég kedélyes, úgy, hogy akár melyik állatkertnek díszül szolgálhatna.

Egy ilyen jóllakott oroszlanról szól a mese, amely kódogása után letelepedett egy kunyhó ablaka alá. A kunyhóban a szép szerencsésné, a Katykutyi volt csak otthon, az ablak téhát, mely alá a hatalmas sörényű állatkertény elhelyezkedett, a Katykutyi ablaka volt. Az ablaka szerencsésnének men virító muskátlikát szoktak tenni, mint nálunk, hanem apró kicsiny pálma díszlett.

Az oroszlan nem sokat törődött sem a kunyhóval, sem a pálmával, de még Katykutyival sem, hanem mikor jól elhelyezkedett, csakhamar mélyen elaludt, olyan mélyen, amelyben mélyen csak egy meglegedett, jóllakott oroszlan aludni tud.

A hatalmas hortyogásra elősörfordult a haszontalan Guriguri, a pajkos, de bátor szerencsésné, Fekete ábrázata úgy fénylött az örömtől, mintha éppen az imént kente volna be magát valami nagyon finom cipőpasztával s két pár kék koptattat volna el rajta a fenyvesítés alkalmával. Hogyne hiszen ilyen pompás falat nem akad mindennap! A fekete fejben ugyanis hamar világozás gyulladt ki, mert hát a szerencsésnyéreknek is van magához való esze.

Nem sokat gondolkozott, ed nem is igen volt rá idő. Fogta az egyik pálmás-cserépet, kidobta belőle a pálmát, kiütötte a cserép alját s aztán a pálma helyett beledugta az oroszlán farkát, amely bojtos vegevel most már az egyik pálmát helyettesítette. A cserépet visszahelyezte az ablakba s mivel eszébe jutott, hogy az alvó oroszlan sem jó ingerelni, szépen elősörfordult azon az uton, amelyen jött. Az oroszlan pedig aludt nyugodtan tovább, legfeljebb azt hitte, valami szunyog okvetetlenkedik körülötte.

Nem is történt semmi baj egész addig, míg a bájos Katykutyinak eszébe nem jutott, hogy meg kellene öntözni a pálmákat az ablakban. Előszedte féltett kincset, az öntözőkannát, melyet még a nagypapja szerzett valami afrikai

utazóársaságtól, meglátotta a környéken talált, a legfrissebb vízzel, aztán gyanúlanul ment öntözni.

Mikor az első cserépre ráöntötte a vizet, abban a pillanatban hatalmas oroszlanbögés reszkettette meg a levegőt, a meglöcsölt pálmák cserépeitől leugrik az ablakról, mert hát véletlenül épp a pálmává előlépett oroszlan farka volt, amit meglöcsölt, de vele repült a másik cserép is.

Az oroszlan hátsó lábaira állva meglehetősen barátságosan tekintett Katykutyira, aki ijedéiben gyu kiejtette kezéből a féltve őrzött öntözőkannát, mintha sohase lett volna benne. De szép göndörfürtjei is annyira kiegyenesedtek, hogy minden haja az ég felé állt. Az oroszlan pedig bölcshöz illő nyugalommal rázta le a virágcserepet s aztán ment tovább a maga útjára, a sivatagba, ahol esetleg bátor vadászokkal kerül szembe s nem teszik csuffá olyan alattomosan, mint Guriguri tette.

Hármat nem szerettefő Mátvás király

Egynehány kedves főemberével valahol a bécsi hegyek alatt vadászgatott Mátvás, mikor arra felé vitte a hadait Podjebrád György ellen. Beverté a vihar az urakat egy este az erdei csösz kúvjához. Nem akadt már egyik tarisznyába se egy falat elemósi, az éhes vadászoknak be kellett érni arról az egyszerű ciberelevessél, amit a csösz felesége főzött nékik vacsorára. Jó étvágyat felhőrpögtették, ott is maradtak éjszakai szállásra a kunyhóban, mert zu eső cudarul esett odakinn.

Reggelre kelve kitisztult az idő, de a csösz vendégeinek früstök is kellett volna, a tarisznyáik meg éppen olyan üresek voltak, mint az este, ha nem üresek. Mit volt mit tenni, csoráról maradt ciberefő.

Mikor másodszor is a ciberefő kanalazták, Mátvás király elhuzta a száját:

— Három dolog, uraim — azt mondja — amit nem szeretek. A felmelegített levest, a megbékelt barátot, meg a szakállas asszonyt. A másodszor melegített levestek bizony már elveszett az igazi ize; annak a barátunknak, akitől ellenség lett és azután újra megtért hozzánk, annak a lelkenek es érezzük már a hűség jó ízét; a szakállas asszonyon nincs mit magyarázni, hét országban se találni olyan férfit, aki szakállas asszonyt kívánna magának.

Mátvás királynak ezt a kedves okos mondatát tovább adták az urak, fel is jegyezte az udvari krónikás, így maradt meg azután az országban egyik százesztendőről a másik százesztendőre.

Dörmögő úr esefe Róka Miskával

Egy jó öreg tölgyerdő szélén, a domb oldalában, ahol az erdő után a lankáson káposztásföldek következnek, nagy busan kullogott Dörmögő bácsi.

— Sehol semmi! Hiába kutatok, hiába szimatolok. Tovább pedig már nem megyek, mert a fák közt mégis kacs biztonságosabb egy jóraváló macskó élete, mint a káposztafelék között.

S amint dörmögte, ugys cselekedett. Szép csendesen megfordult, s fordulás közben egy félre dőlt öreg fába ütközött bele.

— Hát ez meg nem tud kitérni az utamból?! — tekintett rá haragosan, de abban a pillanatban meglegedett mosoly sugárzott le ábrázatáról. Amire nagy oka volt, mert a jó öreg fa oldalából valami aranyszínű folyadék csepegett ki.

— Itt még talán akad valami, — kapott a jobbik szemébe Dörmögő ur. — Ez a faodu egész olyan, mintha nekem készítették volna ide. Hiszen ide méhek szállásolták be magukat, s annyi benne a méz, hogy már ki is csorog. Eppen ez kell nekem!

Nem sokat gondolkozott a dolgon, hanem annak rendje és módja szerint, mint egykorlott méh-vadászhoz illik, letelepedett a fa tövébe, s hogy még kényelmesebb legyen, egész úgy, hogy csak a száját kellett kitátni, s a nyelvet megmozgatni, nagy úri kényelemmel szedhetette magába a pompás édeséget.

Dehát, amint mondják, nincsen róza tövis nélkül. Dörmögő ur lakmározása se tartott valami nagyon sokáig, s hogy hamar felbeszakadt, annak oka az a minden hájjal megkent Róka Miska volt. Róka Miskának ugyan s megvan az a jó szokása, hogy mindig odakerül, ahol men látják valami nagyon szivesen.

Most is úgy volt. Nyomon követte Dörmögő urat, s egy másik fa tövében meghúzódva ingkedett a szerencsésén.

— No megállj, Dörmögő! Okoztal már te nekem elég bosszúságot, mikor a multkor a káposztásból eljarszotad a csirkéket. En ugyan jobb szeretem a csirkepecsenyét még nyersen is, de hát a méz se olyan utolsó esemege, ha te olyan jóízűen nyalogatod.

Róka Miska a gyors cselekvés mestere, s amint meglátta, hogy a káposzták között ott helykedik egy szabályszerű maskarának felöltözött madárfejű, amely azonban a félnék nyulsziveket is megdobogtatja szükség esetén, ötlagya rejtkehelyet.

Szépén kisuvarint az erdőből, s futott egyenesen a káposztá-örzö maskarához. Először ugyan maga is szemügyre vette, hogy nem csalódik-e, s nincse-e a kopott gúnya alatt ellenség. Pár róka lépésnyire megállt, s mikor látta, hogy nem lesz belőle veszedelem, szépen kihuzta a káposztafelék közül, vigyázva, nehogy valamelyik óda-bordájában hiba essék.

Mikor ezzel a nagy munkával készen volt, jött a gem nagyobb. Szájába vette a bábót s azután szép csendesen vonult vele a nagy tölgyfa felé,

ahol Dörmögő ur még mindig gyanúlanul élvezte a szorgalmas méhek édesességét. De nem sokáig, mert amint éppen egyet hörpintett, felült a fa másik oldalán az ijesztő, Dörmögő urnak szerencsése volt, hogy a méz nem szokott a torkán akadni, mert akkorát bamszkodott, hogy csakhogy éppen ráért egy nagyot nyelni, s aztán itt hagyva a kincset, hozzá illő stiesseggel fordított hátát méznek, fának, mindennek, de leginkább a furcsa káposztá-csösznek.

— Hát még itt sem hagynak békében? — tört ki belőle a méltatlankodás — Igazán annyi el-lensége van még az ilyen békés mackónak is, hogy az ilyen ártatlan gyönyörűségében is megzavarják. Azután elhallgatott s még egyszer visszafordulva, sóvár pillélnást vette az elvesztett gyönyörűsége, vissza-bandukolt közeli odujába.

Róka Miska pedig, mint aki dolgot jól végezte, elfogalta a fa alatt Dörmögő ur helyét s vígan nyalogatta tovább a csorogó mézet.

— Jobb szeretnék ugyan egy kis csirkepecsenyét, ed hát ilyen a szegény Róka sora! Ha csirke-nincs jó lesz a méz is.

Dörmögő ur könnyező szemekkel nézte a rossz fiut, a Róka Miskát, s csak azon csodálkozott, hogy az az ármányos káposztá-csösz, aki őt el-raszottta, miért hagyja Miskát nyugodtan lakmározni.

Hogy járta meg a hízalgő német Mátvásal

Eljött egy lantos is Németországából a messze földön híres garallér Mátvás király udvarába, már előre olyan hosszú dicső éneket font a magyarok nagy királya felől, egy rófnig-re huzta magaután az uton a pergamentet, amelyre a versét leírta. Jó nagy zacskó aranyat álmódott a német lantos az énekéért.

Mikor azután egy lakoma végivel a királyi asztal elé bocsájtják a németet, az elkezdte a szép énekét. Először is még szebb hadítetteket, még hatalmasabb hódításokat jövendőt a dicsőséges Mátvás királynak, azután égis magasztalta, mint böles uralkodót és mint tudósok tudósát; mind nem elég, elkezdett lautozni Mátvás rettenő testi erejéről és orciájának apollói szépségéről.

Mátvás kacs túrte valahogy idáig a hízalgő éneket, de mikor a lantos az erejét, szépségét emlegette, rákiáltott:

— No már megállj, jámbor német! Bölcsnek nevezél az előbb: nem akarám, hogy holnap azután bolondnak nevezze, ha szó nélkül államam, hogy az erőmet meg a szépségemet magasztalod. Elmehelesz, lantos, a jutalomért akkor gyere, mikor majd beteljesednek a jövendő felől való dicső jóslataid.

Igy piritotta meg Mátvás a hízalgő éneket és ezen módon adott példát a körülötte ülő nagyoknak, hatalmasoknak, hogy mennyit hajtsanak a szárnyaló mézes nyelvekre.

Pityu méhészkedik

Ne gondoljatek, hogy a ti Pityu pajtásoktok min-
dig csak olyan eseményeken töri a fejét, melyeknek
adatát másokon próbálja ki. Nem bizony. Pityu-
nak sokszor jönnék hasznos gondolatok is, csak
sz a baj, hogy mikor meg akarja őket valósítani,
egy kis hiba csuszik be a számjába. Ez azonban
nem olyan nagy csoda, mert egy kis diák, aki most
mondott bucsit a harmadik eleminek. Ha még
olyan jól tud is bínni az egyszerűséggel, könnyen
elcsúszhat magától.

No, de hát kezdjétek elutálni, mert aminek vé-
ge van, eleje si akad.

A múltkoriban egy nagy eső után, mikor még
ez utca közepén erősen ott állott a pár óra előtti
zapor maradványa, hazafelé mentem. A gyalog-
járó mellett a kocsiton egy kis jártkálit lát-
tam s csakhamar melléte termelt Pityu is, husá-
gas segítségével. Béla pajtással s nagy munkára gyur-
közve térdeltek a talpa mellett.

Mit csináltak, gyerekek? — szótlan hoz-
zájuk

— Kitapasztaltuk a méh-kast.

— A méh-kast? Hát méheknek is van?
Pityu nem hagyta magát zavartatni munká-
jában a kérdéssel, hanem a közben, hogy
gyönyörzöltek a sarat a talpába, szóba ereszkedtek
velem.

De még mennyi! Ma reggel fe mentem a
padlásra s tartalmam a gerendák közt egy egész
csomag méhét. A jó leszi Mofa olyan drága a
csokoládé meg a cukor, ugyis napjában csak két-
szor tudom rávenni anyukámra, gyoh cukorra va-
lót adjon. Ezután csak oda kell menni egy kártyá
kenyérrel a méh-kashoz, azután kivenni egy kis
mézet. Edesebb lesz, mint a cukor, azán meg ol-
csóbb.

Meglelt a kis taliga jöfőle szárral, szállították
a fiuk s egy ócska cukorivog papírjából olyan
méh-kast készítették, hogy a legelőjáróságból me-
hel is jó kedvvel eltarthaták benne a mai lakás-
inségek időben.

Mikor kész volt a kas, a padlásra egy edény-
ben feltölték a méheket, azán rájuk borítottá-
ták a kast.

Másnap reggeltől vártam a két méhész. Pityu
már előre esettintett a nyelvével, mikor a jöfőle
mez eszébe jutott s biztos volt benne, hogy a hi-
jadatos méhek, melyeknek a kellenetlen padlás-
zuga helyett olyan pompás palotát épített, már
amolyra szorgalmasak lesznek, hogy a tízórát ke-
nyerre lesz mit rákenni.

Pajtásával együtt oda sora fordult a kashoz.
Tanakodtak rajta, hogy vegyék ki a mézet, ugy-
hog a méhek ki ne repüljenek, hogy nehez volt
a kérdés megfőlése, de nem lehetetlen; kerítették
egy ócska kesti, kis nyílást vágták a méh-kas ol-
daldán, amelyiken ki lehet kenneini, melyik sarok-
ban van a méz?

Igen ám, de hogy? Berühni tán meg sem
lehet, nehogy nagyon jarnak egy pár mézgyá-
ros! Legjobb lesz bekukucsálni.
Pityu odahajolt a lyukhoz, de alig érintette
oda za orra hezével, a kas lakói megrözdültek s

T Ü N D E R O R S Z A G

Röpültek kifelé egyenesen a Pityu arcának Béla
pajtás látva a veszedelmet, kereklet oldott, de Pi-
tyunak még a veszedelem pillanatában is a méz íze
volt a szájában s nem tudott zonnal lemondani
a pompás uzsonnáról. A kas lakói pedig nem rö-
pültek mind el, hanem egynehány, ahol érte, ott
eresztette fulánkját a Pityu sebezhető testrészebe.
Azután szétrepültek a méhek, melyekről ki-
derült, hogy csak darazsak voltak, de Pityu paj-
tás arca azért úgy feldagasztották szurásalkat,
hogy a feje inkább látszott egy jókora futball-
labdának, mint egy olyan derék fitu fejének, mint
Pityu.

Rejtvenyek,

látók, mőkák és egyéb nunciusaink
Me ejsze a fénáforaszaj mul ne i szim bi
Betűregények: 1. Felteletes. 2. Szerecsse fel
3. Torontal. 4. Kegyelem.

Oszloprekény: 1. Lina. 2. Egér. 3. L. pe. 4.
Eger. 5. Sziv. 6. Zsák. 7. Ilka. 8. Buzó. 9. Eger. 10.
Lila. 11. Alma. A vaslagon rajzo 1. sor: Lelcsi Béla.
Névteljesregény: Miska.
Rácsregény: Füg. 1. Bara. 2. Orsz. 3. Ri-
dó. 4. Denev. A vízintesi: 1. Beográd.

Keresztrejtvény: Vízintesi: 1. Koma. 6. Str.
8. Za. 10. es. 11. A Zsuzsi. 13. Mo. 14. Ok. 15. Rák.
17. A zsák. — Függőleges: 2. US. 3. Mikulás. 4.
Ar. 5. Szam. 7. Cs. kó. 9. Szó. 10. Eső. 15. RZ.
16. Ra.

A HIBAKERESŐ PÁLYAZAT MEGFUTTÁSA

A Tünderország meséiben több szói kész-
akarva fordítva nyomunk s a gyemeket fel-
adata. A megtalált hibákat azután beírják a
"Megfőlése" szelvénybe, a szelvény aláírva
beküldik Dezső bácsinak postán vagy bedobják
a Tünderország postaszekrényébe a szerkesz-
tőség folyosójára szerda estig, legkésőbb csütörtök
reggelig. A hibakereső pályázat megfőlése,
továbbá a rejtveny és festményt beküldői között
jutalmakat sorolunk ki.

A multheti Tünderországban a következő
hibák fordultak elő. Gyoh men. kacs. za. nem. st.
ch. nav. sé. A hibakereső pályázat nyertes: Po-
lyák Erzsike és Elke. Könyvtudalmat postán küld-
jük el. Beográd, Sz. Szefanovicsa 29.

A REJTVENYEKET EGÉSZBEN VAGY RÉSZBEN MEGFUTTÁK. SZEP FESTMÉNYT KÜLDTEK BE:

Spek Pista és Bandi Szilák Pista és Julis-
ka. Baumgartner René Lila. Zegnál Elzike. Né-
meth Margitka. Vucskovics Nikola. Vucskovics
Szaveta. Burtis testvérek. Maurics Bandi. Me-
száros Misi. Teichmann Jaksi. Maurics Márta.
Hever Mihály. Bozsik Ilonka. Crepajac Lyubó.

T Ü N D E R O R S Z A G

Ez ugyan a vágyakozás mellett a jó ba-
rát né dicserete is volt egyszerű mind, de Maki
gyerekeknek, aki nagy lurkó már, s üres órái-
ban sokat rajzolgat meg festget, szeged ütött
a fejébe, amit a nyitva hagyott ajtónál be-
kukucsált. Ha szégyen is ilyen nagy fiúra, bi-
zony hallgatózott, mert a lelkiismerete nem
volt egészen tiszta. Azt gondolta, hogy a két
jó néinek nincs egyéb dolga, mint, hogy ötlet
szapulják valami csinyje miatt, melyet Stanci
néni talán elárult.

No, de nem róla folyt a beszéd, mert a
drágaság meg más hasonló rossz elég anyagot
ad a két néinek Maki nélkül is.

Végül is kijelentette Stanci néni, hogy ő
is csináltat hasonló ruhát, ha még úgy kell is
rája takarékoskodni.

A két baráté, mikor kibeszélgette magát,
elbucsuozott, Cenci néni ment tovább folytatni
a látogatását az új ruha tiszteletere, Stanci
néni pedig hamar összecsapta az ebédet.

Ebéd után, hogy a fáradságot kipihen-
je, beledőlt a konyhában levő karosszékbé, s
eliszunyvadt. Beh jól esett benne a szunyóká-
lás, hiszen az is szép pettyes szövettel volt be-
huzva, könnyen álmódhatott benne tovább az
új ruháról, a szép pettyesről, amelyik éppen
olyan lesz, mint a Cenci nénié.

Makinak mes kellett több, mikor látta az
alkalmas pillanatot. Hamar esetet és festé-
ket vett elő, s hozzáfogott, hogy mihamarabb
teljesüljön a Stanci néni vágyakozása: a szép
pettyes ruha. Neki állt s olyan akkurátusan rá-
pingálta a pettyeket a Stanci néni fehér ruhá-
jára, hogy a ruhafestő sem csinálta volna meg
különb.

Stanci néni pihenője jó sokáig tartott,
vagyis éppen elég ideig arra, hogy Maki még
a ruha alját is szépen átpingálja. Mikor egé-
szén készen volt, mint aki dolgot jól végzete,
visszavonult a tei szimhelyéről, mert ott még-
sem lett volna jó maradnia. Biztosabb volt az
ajtónyílásnál elhelyezkedni, s ott várni a ha-
tást.

A hatást nem sokára tapasztalhatta, mert
mikor Stanci néni felebredt, le akarja simítani ru-
felkelye, szokása szerint, le akarja simítani ru-
hája ráncát, majd hogy sobólánnyá nem vált.
Nem akart himni a saját szemének sem, akát-
nyen tágra nyitotta őket. Csak akkor vette
esze, hogy mi történt, mikor az ajtóban meg-
pillantotta Maki vigyorogó arcát. De kacs meg-
pillantotta, mert a jökedvű arc találdomosa,
mikor Stanci néni a seprű után kezdett kutató-
ni, jobbnak látta egy kicsit a szabadabb le-
vegőre menni, annál inkább, mert eszébe ju-
tott, hogy a seprűnek nyele is van. Stanci né-
niől pedig kitélt, hogy a seprűnek a nyelvé-
vel fogja megfűzteni a Maki csinyjét.

T Ü N D E R O R S Z A G

Afrikai kaland

Van nekem egy jó ismerősem, Nimród bácsi,
aki mikor idehaza megunta mindentéle apróvadásra
puffogtatni a puskaporát, nekifutott a világnak s
meg sem állt Afrikáig, ahol végére is még min-
dig érvényben van az igazság, hogy »nem szől
gyáva nyulat Nubia párdúca«. Annnyira nem, hogy
bizony ott iedős tapsifülesek helyett oroszlá-
nokra sé hasonló félelmes pusztalakkokra va-
dászhat.

Egy ilyen afrikai utjából visszatértekor be-
szélte el nekem Nimród bácsi ezt a históriát,
amelyet most nektek el akarok mondani.

Napokig tanyázott már a sivatagnak egy
olyan részén, ahol azelőtt nem egyszer tett szert
szép zsákmányra, de nem jött semmi puskája tá-
jékára. Holdvilág feljöttkor, messziről ha néha-
néha hallott egy-két orosziant haragosan hangot
adni, de ezek sem akartak közelebb jönni, ugy-
latszik annyira féltek tőle. Már-már azon gon-
dolkozott, hogy ha az oroszlanok nem jönnek
őhozza, majd ő megy hozzájuk, hátha gyi mégis
sikerül valahogy találkoznunk velük. Eppen fel akar-
ta szedni sátorláját, mikor nem messzire hozzá két
pompás oroszlanoktól tünt fel, amit a forró ho-
mókból egy hatalmas struccotjást kapargáltak elő
és melle állva gyönyörködtek benne.

De nem sokáig tartott a csendes szemlélődés,
egyiküküknek eszébe jutott, hogy ha feltörnek, ott
a jó forró homokban talán hirtelenben jó riantó-
lást is lehetne betőle csinálni. Egyik járával el-
kezdte kopogtatni a jökorra tojást; ed hát a strucc-
tojásnak vastagabb a heja, mint a tyuktojásnak
s így a rántottából nem lett semmi.

Mikor látták, hogy a struccotjás milyen ke-
mény dió, hogy a szeggy felszereket legalább nyele
legyen, furbalozni kezdtek vele a maguk módja
szerint. Ide-oda kezdték görgetni. Az egyik, a
amelyiknek nem sikerült a felőres, haragos képet
vágott a játekhöz, a másiknak nagyon tetszett a
játék és a mosolygástól szélesre húzta arcát. Vi-
dánan bokkósate vissza a tojásból. Olyan pom-
pásan mutatták, hogy a sivatagban nem is lehet
jobb kivánni.

Minden jól ment egész addig, amíg egyszer
csak valahogy meg nem repedt a labda. Mert egy-
szer csak megrepedt, sőt nagyon is megrepedt,
mert csakhamar darabokra törve szétvált és gye
valóságos eleven struccotjás ágaskodott fel belőle.

Az oroszlanokból bátorasága is csak odáig
tartott. Amikor a kétlébő tojáscsudát megpillan-
tották, az egyiknek a harag; a másiknak a jókedv
ugy eltűnt az arcáról, mintha jöfőle sportyvával
törték volna le. Se szó, se beszéd, megfordultak
s olyan gyors tranban hagyták ott a struccot, hogy
meg sem álltak, míg a mamujához nem értek.

Fiatl bíró meg öreg bíró

Nem tudom már, hol volt, gyerekek, mondjuk, hogy Nekerésdén volt, volt egy fiatal bíró, az vigyáztott a községbeli népre. De hogy hogy vigyáztott, azt mindjárt meglátjátok.

Mert egyszer azon a tájékon talált dolog lenni Mátyás királynak, hát hü emberrel belkocsikázott Nekerésdre is meg nézni, hogy endben tartják-e azt a szegény kicsi középet.

Hát ott olyan rendet találtak a király meg a többi urak, hogy az udvarolónak men volt kerítésök, amelyik ház tavaly légett, annak az égett vályogját meg a pernyéjét még el nem takarították, az egész község mérges kutyái ott marakodtak az utca közepén, a szomszédasszonyok mind úgy csatítottak egymásra, hogy attól alig lehetett hallani a részegeket, akik végig acsarokdáltak a községet.

Elkiáltotta magát Mátyás király:

— Hun itt a bíró? Ide jöjjen izibel!

Elojött a bíró, látja a király, hogy az olyan egy fiatal ember, a bajuszában több a bajuszkenő, mint a szőr.

Azt mondja neki Mátyás:

— Hogy lettél te már bíró, öcsém — azt mondja — mikor még ilyen fiatal ember vagy?

Megmondták az emberek akkor a királynak, hogy volt nekik egy öreg bírójuk, de ez a fiatal volt a legnagyobb gazda Nekerésdén, kiálto a bíróságból az öreget, magamagát tette meg bírónak.

— Hallod öcsém — azt mondja Mátyás király — nem való ám a fiatal bíróságra!

De a fiatal bíró kidüjtötte a mellét:

— En pedig való vagyok felséges király, mert nékem több eszem van, mint annak az öreg bírónak volt!

— No majd meglátjuk, mennyi eszed van. Azt parancsolom, holnap reggelre ide állíts a templom elébe harminc farkast, negyven okost, hatvan bolondot. Itt leszek reggelre, ha parancsamat nem teljesíted, ki leszel lökve a bíróságból.

Felült Mátyás az urakkal, elkocsikáztak, másnap reggelre visszajöttek. Oda csődült az egész népség a templom elébe, de se a harminc farkast, se a negyven okost, se a hatvan bolondot nem lehetett látni sehelse. Csak a fiatal bíró állott egyedül a nép előtt, mikor a király ott termett.

— Nohát öcsém bíró, hun a harminc farkasod, meg a negyven okosod, hatvan bolondod! A fiatal bírónak olyan veres volt az orrja, mint a tűz. Nem tudott felelni, kacs leborult a koci mellé, irtalom, kegyelem!

De ni csak, ebbe a szempillantásba jön a templom háta megöl előfelé az öreg bíró, az öreg után jön szép rendbe harminc fiatal em-

ber, azok után negyven meglett ember, a negyven meglett ember után hatvan darab öreg rend ember. Ezeket az öreg bíró összeszedte a szomszéd helyekről, ügyesen odavezette a templom háta megé.

— Itt vagyok én, felséges királyom, előhoztam akit parancsolád, a harminc farkast, negyven okost, hatvan bolondot.

Ott a királynak, meg az uraknak, meg a népségnek megmagyaráta az öreg, hogy azt mondja:

— Ez a harminc emberem harminc esztendő, ez mind olyan erős, mint a farkas. A negyven emberem negyven esztendő, ezek az okosok, mert negyven esztendő korára megjön az esze az embernek. Emaz a hatvan emberem mind hatvan esztendő, ezek a bolondok, mert mind bolond, aki hatvan esztendő korára is szegény marad.

Nagyot csapott az öregnek a vállára Mátyás:

— Ez a beszéd, ezt vártam én! Mától fogva megint te vagy itt a bíró, te meg öcsém, megtanulhatod, hogy bírónak jobb az öreg, mint a fiatal.

A pettyes ruha

Cenci néni meg Stanci néni fiatal koruk óta jó barátságban vannak, ami nem valami kis dolog, mert mindketten túl vannak már életük javán, s ameddig eljutottak odáig, gyoh pápaszemen keresztül nézik a világ folyását, elég alkalmuk akadhott volna, hogy, amint jó barátok között is megtörténik, néhanapján összebördüljenek. De ő közöttük efféle sohasem történt meg.

Hajdanában éppen olyan békeséggel beszéltek meg egymás ügyét-baját, mint most; soha a divaton nem versenyeztek, ami az egyiknek megnyerte a tetszését, abban a másik is éppugy gyönyörködött.

Igy van ez most is.

A multkoriban Cenci néni parádéba csapta magát, felöltözött szép, új, pettyes ruhájába, s teljes díszben így látogatta meg Stanci néni. Stanci néni majdhogy hová nem lett az örömtől a váratlan kedves látogatásra. Letelepedtek s megindult a szokásos tere-tere, mert hát, ugy-e, ha két jó ismerős csak rövid ideig nem látja is egymást, akad bőven mindenféle megszélni való.

Stanci nem győzte eléggé dicsérni a szép új ruhát, s ah nem lakozott is benne irigység egy mákszemnyi sem, mégsem tudta megállni, hogy egy halk sóhajlás kíséretében el ne szólja magát:

— Igazán, ilyen ruhára magam is régen vágyakozom. Azok a fekete pettyek olyan széppé teszik ezt a ruhát.

Szabadi Lacika és Valika, Csáti Bandi, Dre-nyák Erzsike, Polják Erzsike és Elilke, Ruesz Gyurika, Zimmer Olga, Kaszás Zsófia és Ocsi-ke, Svajda Valéria, Király Magda, Dropka testvérek, Koperce Péter, Kormányos Magduska, Koperce András, Bi-ó Danika, Morgenstern Gyuri, Szuhai Pistika, Szöllösi Rózsika, Ökrész Károly, Sziráki Rózsika, Gazsó Jenika, Hajzer Öcsi és Pisti, Balla Zsófi, Lukács Pali és Mária, Szegi Boriska, Hegymás Viktória, Gönci Mária, Papp Ilonka, Fehér Kató, Müller Irénke, Németh Péter és Bözsike, Fehér István és Arisztid, Molnár Anna és Zsuzsika, Kiss Annuska és Józsi, Lahos Bözsike, Ökrész Károly, Mészáros Laci, Bertl Ferenc, Jonics Szvetozár, Rácz Gizi, Papp Vera, Erős Zsófia és Gretike, Szerb Magduska, Jung Józsi és Petyike, Noll Ibolyka, Ertl Aranka, Szilák Jolánka, Kovács István, Öcsi és Tibi, Makó Lacika, Ugranic Mihály és Pista, Straub Mariska és Lizike, Varga Pistike, Barta Viktória és Annuska, Jasni-ger Laci, Balogh Eszti és Dezsőke, Górrész Mariska, Lotz Rózsika, Viczkó Veronika, Werner Ilonka, Dezső Jenika, Gojnic Mira, Majner Béla, Brittig Hilda, Szilágyi László, Kovács Csilla, Novák Vera és Katica, Müller Mariska és Margitka, Girc Ilonka, Jovanovics Nadó, Czoll-ner Rudolf, Temesberger Bendi és Pipi, Palics Bözsike, Kuszi testvérek, Szűcs Ida, Vida Károly, Ács Sánta János, Czolnerr Julis, Nagy Dudi, Kelemen Ilonka, Bosnyák Mimike, Vas-tag Ilonka, Tóth Katica és Öcsike, Horváth János és Margit, Pető Józsi, Sánhá Ferike, Mészáros Károly, Knebel Béla, Lerch Hilda, Albert Rózsika, Budai Bözsike és Margit, Horváth Lacika, Pálinkás Péter, Mészáros Annuska, Mészáros Ilonka, Schmidt Józsi, Schinagl Maca és Franci, Botka Klárka és Lacika, Gertner Feri, Mari és Pisti, Huff Mariska, Szűcs Ibolyka.

A sorshúzásnál Novák Zora és Katicának (Sz. Glavasa 52) kedvezett a szerencse a Wähl-ble desserteukorára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Werner Ilonka (Dudárszka 4) a Hering Studio fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Papp Ilonka (Karbon fetelep) a Martin Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Jassnger Laci (V. Knicsanina 17) a Scháde Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Buresz testvérek (Lyubjanszka 8) a Lido fagy-aitozó 3 adag, Vucskovics Nada és Szaveta, Cara Dusanana 36) a Lido fagyaitozó 2 adag fagyaitjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Garszó Janika (J. Vatroslava 11) a Mignon cukrászda öt sütemenyére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Pálinkás Péter (J. Babunskozog 31) a Lerch Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Makó Lacika (A. Santicsa 42) a Globus könyvkereskedés ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Jonics Szvetozár (Duna u. 28) a Golyabazar ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Péterfi Ilonka (Safarikova 29) a Holik Bácsi

ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Polzovics Dusan (K. Szacska 18) a Konzun-ület ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Szabadi Lacika és Valika (M. Di-mitrijevic 36) az Union cukorkauzlet csokoládé-jára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Riemann testvérek (Primorszka 23) a Fleischmann cég ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át.

Mikulás utvestője kikeresésének nyertese Molnár Anna és Zsuzsika (Petra Zi ryszkoz 48) a Mignon cukrászda öt sütemenyére szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Schelb Tibike (Hilendarszka 5) az Osznovics foto fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Papp Vera (Bitolyszka 32) a Menahem Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Vczko Veronika (Sz. Szavszka 19) és Mészáros Miki (V. Knicsanina 40) az Ella szalon hajápolására szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Turzal Pannika (Laza Koszticsa 6) a prva jug. kem. fab-rika ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Pálics Eszke (Karagorogveva 27a) a Royal Foto fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Tandri György (Matijevicsa 79) a Truppel Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Ökrös Ilonka (Kr. Petra II. 32) a Szóter Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Srek Pista és Bandi (Toiszojeva 46) a Konsztantinovics cég ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Szűcs Ida (A. Santicsa 42) a Schön Mária kézimunkauzlet ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Morgensterm Gyuri (Kr. Petra II. 3) a Perepatics Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Hevér Mihály (Primorszka 16) az Irsay Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Gyerekek ügyeljete, hogy a nyermény-szelvény legkésőbb péntek estig vigyétek el, mert különben érvényét veszti.

BETÜREJTVE NYEK

1. Fekete Imre
2. Szilágyi Mimi
3. Ságbi Boriska
4. Virág Béla

Tölgy — é — sz

Te g

NÉVJEGYREJTVE NY

Közi: Fehér Kató

FEDAK OSZKAR

Benne van a fia neve is.

TUNDEORSZÁG

OSZLOPREJTVÉNY

Közi: Szegi Boriska

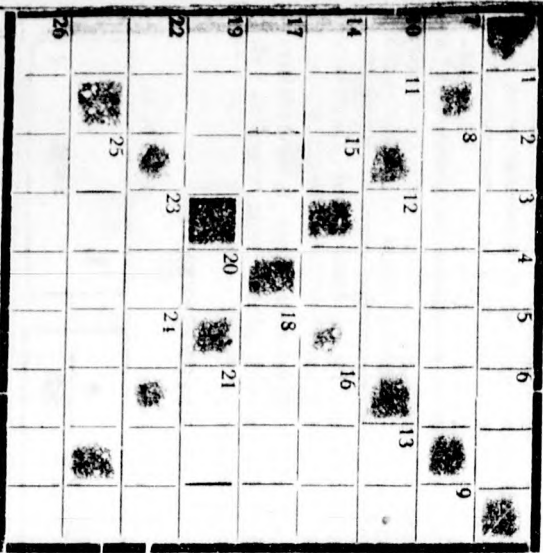

1. Gyerek szórakoztatás
2. Kutyá teszi
3. Siklás
4. Este jön ránk
5. Szülő becenév
6. Női név
7. Fia becenév
8. Tanuló dolga
9. Szia
10. Faisi lánynev

A vastagon rajzolt sor magyar filmszínész neve.

KERESZTREJTVÉNY

Közi: Olga és Gabi

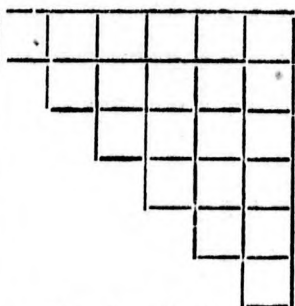

Visszintes sorok: 1. Nyári szórakozó esztendő, 8. A teatrosz színe, 10. Közlekedéshez kell, 12. Főn log, 13. Eneklang, 14. Téli ital, 16. Némzet, 17. Az egyik beklődő neve, 18. A másik beklődő neve, 19. Futballbírók kell, 21. Kis ház, 22. Kertőzt missalhangzó, 23. Földbe vetik, 25. Delgyűmölcs, 26. Augusztus végén lesz (már min a kinek).

Függőleges sorok: 2. Földmives teszi, 3. Hátra-ale jár, 4. Cukrász töltelék, 5. ACP, 6. Felháló-za, 7. Gépkezi állj! (nemzetközi nyelven), 9. Nyári nagy hőség, 11. Ort, 13. Konnyhadány, 15. Műnt az 5. függő egés, 16. Ének, 20. Fia becenév, 22. Magyar ál am vasut, 24. Légszész, 25. Bot-ak vége.

FOGYOREJTVÉNY

Közi: Lázár Jolán

1. A tiszt is ez
2. Nemes fém
3. Szülő becenév
4. Ő állományon
5. Kettős másallhangzó
6. Magánhangzó

MEGFETES

Jelrejtvevények:

1. 2.
3. 4.

Ozloprejtvevény

Fogyorejtvevény: 1. 2.

3. 4. 5. 6.

Névjegy-rejtvevény

Hibakeresés:

A beklődő neve és címe:

Dezső bácsi postája

Gyerekek!

A nagy szünetben az idén sem üzenek, mert jól tudom, hogy a vakáció a vidámság, játék, fürdés és egyéb szórakozás ideje. Ezekben a hónapokban az olvasás csak olyankor izlik, ha esik az eső, s nem lehet játszani, vagy fürdeni.

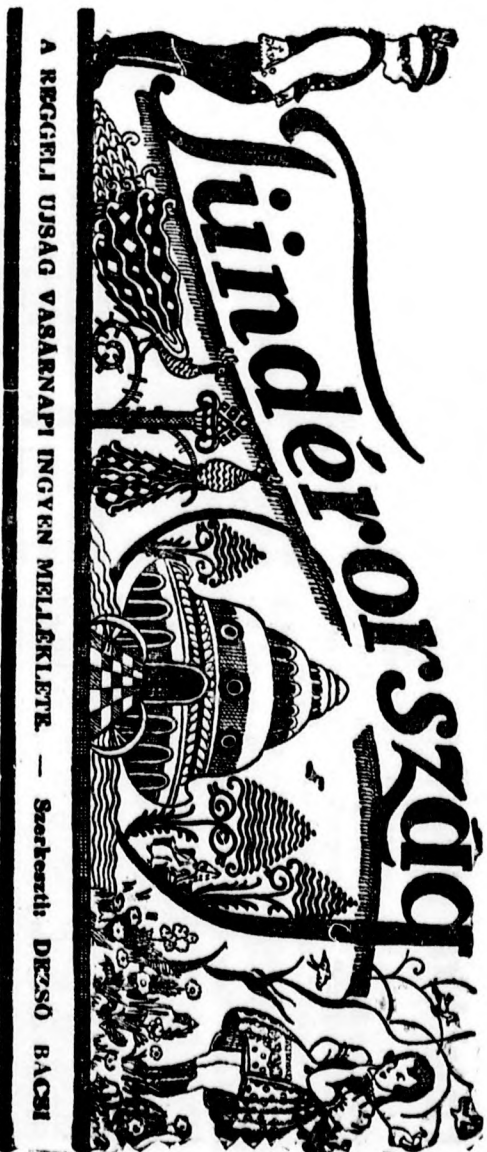
Akinek azonban kedve tartja, írjon levelet a Tündérországnak! A beérkezett leveleket összegyűjtöm, s szeptemberben valamennyire vaszolólok.

Addig mindannyitoknak kellemes, vidám vakációt kívánok.

DEZSŐ BÁCSI.

Szűk Jolánka, Noll Ibolyka, Biró Danika, Szuhai Pistika, Majer Béla, Baumgarten Renée Lia (Bogolyó), Majer Béla, Colner Gyula.

Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérorság táborában. Aki közületek eddig elmulasztotta, írja meg pontos címét és hogy hány esztendő.

A REGGELI USÁG VASARNAPI INGVEN MELLÉKLET — Szerkesztő DEZSŐ BÁCSI

Novelszad, 1940 augusztus 4

Istenem, mi történt?

Istenem, mi történt?
Ki tesz itt most törvényt?
Elszakadt a
Katica kötője:
Bizonyos, hogy
Sírás lesz belőle!

Végig alig mondtam:
Sír Katica nyomban,
De sírása
Aranyos kedvesség:
— Jó anyukám,
Mégverni ne tessék.

Játszadotlam drótest,
A hibás a drót most;
a tepte el
Kötöm, a rendellen,
Ől verje meg,
Anyukám, helytelen!

Pesszélés bi a képet izléslele szerint! Allessimény, azután küldjélek el a Tündérország szerkesztőségébe.

A beklődő neve és címe:

A festményt és rejtvevény- megjelölést beklődők részéről több alkalommal sor-sólinnk Rt.

A REGGELI UJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

Közben 12.40: Hírek.
 13.20 (1.20): Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
 13.30 (1.30): Hanglemek. 1. Grieg: Sigurd Jorsalfar — hódolati induló (Szimfonikus zenekar, vezényel Barbinolli). 2. a) Kít kéne elvenni?; b) Apró ama (Kodály feldlg) (Páló Imre dr.). 3. Csajkvszki: Melódia — gordonkaszóló (Gaspar Cassado). 4. G-annini: Luisa — nappolyi dal — (Dusolina Giannini). 5. Turina: Szimfonikus tánc (Madri szimfonikus zenekar, vezényel Fernandez Arbos). 6. Muszorgszki: Bolhadal (ének: Lawrence Tibbet). 7. Liszt—Schubert: Változatok A vándor molnár/egény c. dalra — zongoraszóoló (Rachmaninov). 8. a) Elindultam szép hazámbul; b) Által mennék én a Tiszán; c) A gyulai kert alatt (Bartók Béla feldlg) — (Medgyaszay Vilma). 9. Strauss Richard: Intermezzo — keringő (Berlini állami Opera tagjai, vez. Knap-pertusch). 10. Nin: Malaguera — spanyol tánc-dal (Feta). 11. Kreisler: Szép rozsmaring (Hegedű: a szerző). 12. Kreisler: Bécsi capriccio — dal (Ellisabeth Schumann). 13. Boka: Régi magyar tánc (Loránd Edit zenekara).
 14.30: (2.30): Hírek.
 14.45 (2.45): Műsorismeretítés.
 15 (3): Ártolyműsirek, piaci árak, élelmiszerek.
 16.10 (4.10): Ifjusági rádió. A leghíresebb erdélyi tudós, Bolyai János gyermekora. Kilián Zoltán beszélgetése gyermekszereplőkkel.
 16.45 (4.45): Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 (5.15): Katonáné Varga Irén és Varsányi Rudolf magyar nótákat énekel, kísérő Vidák József előgánzenekara. K. Varga Irén dalai: Népdalok: Vérgimentem az ormódi temetőn; Darumadár utánk indul; Gyászban van a falu népe; Erőss Béla: Elmegyek az életből; Hoppe Rezső: Lakodalmom van a mi utcánkban; Népdal: Ezért a legényért; Hevesi József: Paprika, só (Marcell Frigyes). Varsányi Rudolf dalai: Fráter Loránd. Mít susog a fehér akác (Balázs István szöveg); Thege-Gerber Miklós: Gyógyítgatom a lelkemet (Sághy Iona verse); László Imre: Csendes lett a falurossza; Arkolják a budapesti temetőt (népdal). Balázs Árpád: Bimbófadáskor (Fényes Loránd szöveg). Kis—Angyal Ernő: Somogyban van Nagyatád; Tul a Tiszán favagnak az ácsok.

Szűnetben kb. 21 (9): Lóversenyeredmények, 21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 22.10 (10.10): A közönség kedvelt hanglemezei.
 23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.20 (11.20): Közvetítés a Hungária-szallóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
 0.05 (éjeli 12.05): Hírek.
BUDAPEST II.
 18.30—19 (6.30—7): A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 20 (8): Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): 1. Leánykérés, 2. Szőkevény. Lovass Gyula elbeszélései. (Felolvasás).
 20.55 (8.55): Mai magyar szerzők. Geszler György, Farkas Ferenc és Horusitzky Zoltán művei.
 21.40 (9.40): Időjárásjelentés.

NEMET MŰSOROK 4: Jelmondat, reggeli zené. ● 5: Gazdáknak. ● 5.10: Könyvü zene. Közben 6: Szórakoztató zene. (A hét bizonyony napjain és bizonyony átomásokon műsor házasszonyoknak) ● 8: Kamarazene. ● 8.30: Iskolai rádió. ● 9: Szórakoztató zene. ● 9.30: Keddén és pénteken: Tarkakafőrá kcs-nyeknek, utána szórakoztató zene. ● 11: Déli zene. ● Közben 11.30: Hírek. ● 12.55: Időjezés (csak Deutschlanosender). ● 13.00: A német és olasz harctéri jelentés. ● 13.15: Hangverseny. ● 14.00: A harctéri jelentés lassu megisméltése. ● 14.15: Dalok. Apró zeneművek. ● 15.00: Délutáni zene. ● Közben 16.00: Hírek. ● 17.30: Időszertű eseményekről. ● 18.00: Helyszini közvetítés a harcterről. (Hangfelvételek). ● 18.45: Politikai vagy katonai tárgy előadások. (Hétfőn a szárazföldi, szendán a tengeri, pénteken a légi haderőről). ● 19.00: Hírek. ● 19.15: Szórakoztató zené. ● 19.50: A politikai helyzet. ● 20.00: A harctéri helyzet. ● 20.15: Hangverseny. ● 21.00: Hírek. ● 21.15: Esti zene. ● 23.00: Hírek, majd zarási éjféli hangverseny. ● 24.00—0.55: Bajtársi szolgálat. (Csak Deutschlandsender és Brema I.).

OLASZ MŰSOROK. 18 óráig minden műsor közös. 19-től zarási két párhuzamos műsor van. Az első műsört 420.8 m, 491.8 m és 263.2 méteren adják. A második műsör 230.2 m és 221.1 méteren megy.
 17.30: Kivánsághangverseny.
I. műsor:
 17.15: Kedveit dalok lemezen ● 19: Hírek ● 19.30: Hangverseny ● 20.40: Kamarazene ● 21.20: Hangverseny ● 22: Hírek ● 22.15: Könyvü zene 263.2 méteren 20.45-kor hírek magyarul.
II. műsor:
 17: Zenekari hangverseny ● 18.30: Operett-észletek lemezen ● 19: Hírek ● 19.30: Szemle ● 20.15: Könyvü zene ● 21.10: Jelenet ● 21.20: Énekkar ● 21.50: Lemezek ● 23: Hírek.
PRÁGA I. 19.30: Tyl: A strakonici dudás, népmese Foerster zenéjével. ● 21.30: Egy nyári éjszaka, rádiórevü a Fok-zenekar, operacénekes és énekkar közreműködésével. ● 22.30: Indulólemez.
SZOFIA. 19.50: Fibich: Tavasz, szimfonikus költemény ● 19.50: Könyvü zene ● 21: Könyvü- és tánczene ● 21.45: Hírek ● 22.05: Népies zene.

18 (6): Rádiópostá.
 18.30 (6.30): Rossini—Respighi: A búvós bolt — baletzene (Londoni szimfonikus zenekar, vezényel Eugene Goossens). (Hangfemez).
 19 (7): Parádi séták. Nagy Béla László dr. főorvos előadása.
 19.15 (7.15): Hírek magyar és román nyelven.
 19.25 (7.25): Szent István heti ünnepi játékok. Cs. Szabó Kálmán előadása.
 19.40 (7.40): Tánccoló zongorák. Polgár Tibor és Meceki Rudolf kétzongorás műsora.
 20.05 (8.05): Aratók dalolnak. Vályi Nagy Géza ver-seből ad elő Fáy Béla.
 20.15 (8.15): Közvetítés a székesfővárosi Növény-barabás Sára (ének) és a Székesfővárosi Zenekar, Fridl Frigyes vezénylésével.

1940. augusztus 4-től 10-ig

BEOGRAD, RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

VASÁRNAP: 6.45: Első hírek, pontos idő ● 7.00: Reggeli hangverseny ● 7.45: Lapszemle ● 9.30: Görögkeleti istentisztelet ● 13.30: Rádiónapló ● 13.50: Hírek francia nyelven ● 14.00: Hangverseny ● 14.40: Hírek ● 19.00: Jugoszláv zene ● 19.10: Hírek ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra ● 19.40: Hírek szlovén, albán és görög nyelven ● 20.10: Felolvasás ● 20.20: Hírek török, román, magyar és német nyelven ● 21.20: Felolvasás ● 21.40: Hírek ● 21.55: Hírek francia, olasz és angol nyelven ● 22.40: Utolsó hírek, pontos idő.
KÖZNAPOKON: 6.45: Első hírek, pontos idő ● 7.00: Reggeli hangverseny ● 7.45: Lapszemle ● 9.30: Rádiónapló, pontos idő ● 13.50: Hírek francia nyelven ● 14.00: Hangverseny ● 14.40: Hírek ● 19.00: Jugoszláv zene ● 19.10: Hírek ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra ● 19.40: Hírek negyedórás időközökben szlovén, albán, görög, török, román, magyar és német nyelven ● 21.20: Felolvasás ● 21.40: Hírek ● 21.55: Hírek francia, olasz és angol nyelven ● 22.40: Utolsó hírek, pontos idő.

BEOGRAD

6.15—7.20: Induló, torna, hanglemek, hírek.
 9.25: Pontos idő, műsorközlés.
 9.30: Istentisztelet a görögkeleti székesegyházból. Énekel az Első Beográdi Dalárda.
 11.50: Vizállásjelentés.
 11.59: Pontos idő.
 12.00: Harangszó a görögkeleti székesegyházból. Szórakoztató lemezek.
 12.35: Reklámok. — Táncklemezek.
 13.00: Vera Cvethkovics népdalokat énekel, kísérő a rádió népies zenekara. 1. Szeja brata na veceru zvala. 2. Angyuske. 3. Lena majka lyuto kune. 4. Marijo düber devojko. 5. Sto sze zalyubih. 6. Szvekrvice.
 13.30: Pontos idő, hírek.
 13.40: Hanglemek.
 14.30: Beograd vasárnap, riport.
 14.40: Hírek.
 14.50—15.00: Hanglemek.
 15.50: Pontos idő, műsorközlés.
 15.55: Aleksza Petrovics felolvasása a cséplésről.
 16.15: Közvetítés a népnél. Közreműködik: Emilia Pavlovics és Miodrag Gatalica (ének), Szava Jev-

remics (furuja), Drago Jovanovics (gajda), Lyubirako Jovanovics (harmonika), a rádió népies és tambura-zenekara.
 Közben 17.15: Popovics Koszta mezőgazdasági szaktanácsai.
 18.00: Hanglemek.
 19.00: Reklámok.
 19.10: Hírek.
 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Milovan Riztica professzor felolvasása: Az első szerb hadi kölcson.
 19.40: Seherovics Vukné és Mile Janyics népdalokat énekel, kísérő a rádió népies és tambura-zenekara. 1. a) Mene majka neguje; b) Po meszse-csini. 2. a) Cvetała mi ruza; b) Miszilo szam szvalki dan. 3. a) Pod Szokcsityem; b) Aoj Alyo. 4. a) Kollika je nojca; b) Od kako szam szevdah szvezo. 5. a) Gde szí dragi; b) Aksam mracse. 6. a) Ima l jada; b) Bona Jelo.
 20.40: A királyi gárda fuvós zenekarának hangversenye, vezényel Dragolyub Zlatovics főkarnagy.
 21.40: Pontos idő, hírek, sporteredmények, rádiónaplár.
 22.00: Kávcházai zene.
 22.40: Hírek.
 22.50: Táncklemezek 23 óráig.

ZAGREB. 20: Kamarazene ● 20.45: Manosevicski Anatól hangversenye ● 21.15: Boszniai dalok ● 21.30: Divatos dalok ● 22: Hírek Táncczene.

2 A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMŰSORA

BUDAPEST I.

- 8. Ébresztő. Szózat. Hanglemek. 1. Hubay. Hül- János Balaton. (Géczy-Ritter földolgo.) (Géczy Barnabás Szalonzenekar), 2. Katona György és. (Kodály népdolgozása), (Székelyhády Ferenc dir.) 3. a) Most jöttém Erdélyből; b) Csángóruhá. (Kodály földolgozása) (Medgyessy Vilma) 4. Repülő fecske (Reményi Ede földolgo.) (Magyar Imre cigányzenekar), 5. Nagypál Béla: Arany- kalásos rónaság — dal (Kalmár Pál), 6. Lu- kács Aladár: Fülembé cseng egy dal (Nagy M.), 7. a) Nagy a feje busujon a lá, b) Egy csilla- got nézek; c) A szegedi nagytemplomban (Szen- de Ferenc), 9. Erős Béla: Egykötés levei — papír — dal (László Imre), 10. Pécsi József: Vigyázz! Indulj! — egyveleg (Boutanger zenekar)
- 8.45: Hírek.
- 9-9.55: Unitárius istentisztelet a kohárutcai templomból. Prédikál Ferenc József központi misszió lelkes.
- 10-11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a Koroná- s6 Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. Kiss István egyi teológiai tanár mondja. — Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezetésével. Előadásra került: Su- gár Viktor: Hárszajlek; Vitorio Gnechi: Szalburgi mise; Hozzád fohászkodunk; Boldog- asszony Anyánk; Hangszerrel Sugár Viktor; A magánzólamokat énekli: D. Pálffy Mária. Ha- rangzó János és Thury Gizella. Orgonál Vár- helyi Antal.
- 11.15-12.15: Evangélikus istentisztelet a bécsi kapu- kérti templomból. Prédikál Németh Károly jedé- nyi esperes lelkes. Énekeszámok a Dunántúli énekeskönyvből 287, 336 és a Himmusz Orgonál Várkonyi Endre.
- 12.20: Időjelzés, időjárás- és virálásijelentés.
- 12.30: Budapesti Hangverszenyek. — Vezényel Beck Miklós. 1. Vincze Ottó: V é g l é k nyitány, 2. Sándor Jenő: Operett- és filmzene, 3. Eisenmann Mihály: Crescendo — egyveleg, 4. Buday Dénes: Csárdás — nyitány, 5. Beck Mik- los: Huszárpárdé — egyveleg, 6. Kiszeley Gyu- la: Fehér orchideák — egyveleg, 7. Huszka: Dr- zsebet — egyveleg, 8. Luxemburg grófia — egy- veleg.
- Közben kb. 13.05 (1.05): Rádiókrónika. Elnömdia Papp Jenő.
- 13.45 (1.45): Hírek.
- 14 (2): Hanglemenczel. I. rész: Művészelmezek. 1. Mozart: Székletés a szerályból — ária az I. felvonásból (Helge Roswaenger), 2. Weber: A bűvös vadász — ária az I. felvonásból (Erna Sack), 3. Verdi: Aida — kérés a III. felvonás- ból (Svilarova és Vanelli), 4. László: Manók tán- ca — zongoraszó (Sauer Emil), 5. Leoncaval- lo: Bajazzók — ária az I. felvonásból (Peca- lugó), 6. Mascagni: Frits barátunk — ária (Ma- rta Cantiglia), 7. D'Albert: Hegyek alján — kérés (Margarete Baumer és Gerhard Hüsch), 8. Tarraga: Tremolo tanulmány — gitárszó (Anders Segovia) — II. rész: Részletek Kodály Háy János c. daljátékából, 9. Bordal (Páló Béla és Páló Imre), 11. a) Pircs alma; b) Fel- szántom ec sászar udvarát (Páló Imre), 12.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMŰSORA

- Közene (az Operaház zenekara, vezényel Rékai Nándor), 13. Szegény vagyok, szegények szü- lettem (Nagy Izabella), 14. Tóborzó (Páló Imre) 15 (3): 1. Halászlánk kérését, Heinz Pál mi- niszteri osztálytanácsos előadása, 2. A nők ház- tartási-gazdálkodási képzése. Banke Antal m. kir- gazdasági tanár előadása. A földművelésügyi mi- niszterium rádióelőadásorozata.
- 15.45 (3.45): Szalonitűs. 1. Mcheli: Vidám társ- ság, 2. Huszka: Keringő a Gül Baba c. ope- rettből, 3. Schubert: Két szerenád, 4. Lehár: Táncezz, 5. Vladigerov: Kedveskedés, 6. To- seli: Szerenád, 7. Ráthi György: Alakó — bívés, 8. Morena: Halló, Bécs — egyveleg.
- 16.30 (4.30): A magyar falu 1848-ban. Kring Mik- los dr. előadása. Közművelődési előadásorozat.
- 17 (5): Hírek magyar szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 (5.15): Kékes Iren és Orban Sándor magyar dalokat énekel. Kiséri Perits Jenő cigányzene- kara. Kékes Iren énekeszámait: Huber Gyula: En- is csak úgy jártam; Balázs Árpád: Hallod-e kis- madár; Kárpát Zoltán: Nagyvárosban (Szigedi szöveg), Kubányi György: Nincs abban semmi, Huber Gyula: Ne jart arra. Népdalok: Edel- anyám mondanék...; Énekek a barna lányokról; Rengő, ringó néd. Orbán Sándor énekeszámait: Népdalok: Alacsony ház, füstös kamrány; Három betű, hogy a vízen halászk; Tejhez-Gerber Miklós: Bátorom, bátorom (Sighy szöveg), Ker- kes Zsigmond: Székelyek jár (Herodoté szöveg) Derzsyne Dobos Erzs: Hét csillagból van a gön- cöl sekeri; Anyám anyám édesanyám. Dóczy József: Náddeleles kis házunk. Járossy Jenő: Volt ez rosszabbul is.
- 18.15 (6.15): Vallomások a Balatonról. Mai költők balatonai versei. Irta Kerestury Dező dr. (Fél- olvasás). A verseket előadja Ujváry László.
- 18.50 (6.50): Hanglemek. Olasz dalok. 1. Gioffi-Coppolochia: Comme a ra voda — (Vittorio Parisi), 2. Philippini: Estasi chanson (Myriam Perrelli), 3. Toschi: Ideál (Stracardi), 4. Pesta- lozza: Csibiribin — dalkever (Lucrezia Bort), 5. Mascagni: Szerenád (Cesarecci), 6. Brog- Erhini: In la Lucola — Told dal (Monte), 7. Ros- sini: La danza (Benjamo Gigli).
- 19.15 (7.15): Hírek magyar és román nyelven.
- 19.25 (7.25): Közvetítés a Varosligeti Tejsarnokból. Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó, 1. Keller Béla: Csokorai — nyitány, 2. Kol- tai-Kohl Sándor: Részletek a „Fenséges szere- lem c. operettből.
- 19.55 (7.55): Sportjelentések. Aldbolyi Nagy Miklós előadása.
- 20.25 (8.25): Bisztriczky Tibor hegedűi zongoraki- sértel. 1. László: Szerelmi álm (Larsen átirat), 2. Kazacsay Tibor: Partium, 3. Zsolt Nándor: I. Szalir és Dávidok; II. Valse caprice.
- 20.50 (8.50): Lovversenyjelentések.
- 21 (9): Kovary Gyula vidán jelenetel.
- 21.29 (9.29): Éhn Marietta dalokat énekel, zongora- rfiár- nagybőgőkísérettel. 1. Lehar: Giuditá — Olyan forró ajkannál a csók, 2. Horváth Jenő: Ma este nem gondoltam rád (Rákosi János szöveg), 3. Martini: Szerelmi érem (Kardos István ford.), 4. Fényes Szabolcs: Egyszer még (Mihály István

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMŰSORA

- ből. 3. Dostaj: Magyar lakodalm. 4. Dostaj: Dal a Velgeliebbe c. operettből.
- 22.40 (10.40): Közvetítés az EMKE-kávéházából. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.
- Közben 23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 0.05 (éjjel 12.05): Hírek.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMŰSORA

- 19.25 (7.25): A Vöröskereszt szerepe a háboru- ban. Auer György dr. előadása a nemzetközi Vöröskeresztől.
- 20 (8): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven
- 20.25 (8.25): Szalonzenekar. 1. Strauss János: Egyiptomi induló, 2. Polidini: Keringőző ba- ba, 3. Kálmán: Ördöglovag — egyveleg, 4. Pécsi: Induló, 5. László: II. magyar rapszódia.
- 6. Polgár Tibor: Megy a gőzös.
- 21.35 (9.35): Időjárásjelentés.
- NEMET MŰSOROK 4: Jelmondat, reggeli ze- ne. ● 5: Gazdának. ● 5.10: Könyvt. zene. Köz- ben 6: Szórakoztató zene. (A hét bizonyos napjain és bizonyos állomásokon műsor házasszonyoknak), ● 8: Kamarazene. ● 8.30: Iskolai rádió. ● 9: Szó- rakoztató zene. ● 9.30: Kedden és pénteken: Tar- ka felőra klesnyeknek, utána szórakoztató zene. ● 11: Dali zene. ● Közben 11.30: Hírek ● 12.55: Időjelzés (csak Deutschlandsende). ● 13.00: A né- met és class harctéri jelentés. ● 13.15: Hangver- seny. ● 14.00: A harctéri jelentés lassu megismét- lése. ● 14.15: Dalok. Apró zeneművek ● 15.00: Délutáni zene. ● Közben 16.00: Hírek ● 17.30: Időjelzés eseményekről. ● 18.00: Helyszíni közve- tités a harcterről. (Hangfelvételek). ● 18.45: Poli- tikai vagy katonai tárgy előadások. (Hétón a szá- razföldi, szerdán a tengeri, pénteken a légi had- erő-0). ● 19.00: Hírek. ● 19.15: Szórakoztató ze- ne. ● 19.50: A politikai helyzet. ● 20.00: A har- kérti helyzet. ● 20.15: Hangverseny. ● 21.00: Hi- rék ● 21.15: Esti zene. ● 23.00: Hírek, majd zá- rásig éjféli hangverseny. ● 24.00-0.55: Bajjársi szolgálat. (Csak Deutschlandsender és Berma I.).
- OLASZ MŰSOROK. 18 óráig minden műsor között. 19-10-11 zártasig két párhuzamos műsor van. Az első műsört 420.8 m, 491.8 m és 263.2 méteren adják. A második műsor 230.2 m és 221.1 méteren megy.
- 17.15: Brunelli hármass.
- I. műsor: ● 18.15: Ghezzi Emma Mária énekesnő ● 19: Hírek ● 19.30: Könyvt. zene ● 20.15: Szinfonikus zene Nemzetiszágból ● 21: Jelenet ● 21.30: Vo- dónégyes ● 22: Hírek ● 22.15: Könyvt. zene ● 263.2 méteren 20.45-kor hírek magyarul.
- II. műsor: ● 17: Vonósnégyes ● 18.30: Énekek ● 19: Hi- rék ● 19.30: Zenekar ● 21: Lemékek ● 22: Hírek ● 22.15: Hírek ● 22.35: Nemzetiszágból ● 23: Hírek ● 23.15: Nemzetiszágból ● 23.35: Nemzetiszágból ● 23.55: Nemzetiszágból ● 24: Hírek ● 24.15: Hírek ● 24.30: Hírek ● 24.45: Hírek ● 24.55: Hírek ● 25: Hírek ● 25.15: Hírek ● 25.30: Hírek ● 25.45: Hírek ● 26: Hírek ● 26.15: Hírek ● 26.30: Hírek ● 26.45: Hírek ● 26.55: Hírek ● 27: Hírek ● 27.15: Hírek ● 27.30: Hírek ● 27.45: Hírek ● 27.55: Hírek ● 28: Hírek ● 28.15: Hírek ● 28.30: Hírek ● 28.45: Hírek ● 28.55: Hírek ● 29: Hírek ● 29.15: Hírek ● 29.30: Hírek ● 29.45: Hírek ● 29.55: Hírek ● 30: Hírek ● 30.15: Hírek ● 30.30: Hírek ● 30.45: Hírek ● 30.55: Hírek ● 31: Hírek ● 31.15: Hírek ● 31.30: Hírek ● 31.45: Hírek ● 31.55: Hírek ● 32: Hírek ● 32.15: Hírek ● 32.30: Hírek ● 32.45: Hírek ● 32.55: Hírek ● 33: Hírek ● 33.15: Hírek ● 33.30: Hírek ● 33.45: Hírek ● 33.55: Hírek ● 34: Hírek ● 34.15: Hírek ● 34.30: Hírek ● 34.45: Hírek ● 34.55: Hírek ● 35: Hírek ● 35.15: Hírek ● 35.30: Hírek ● 35.45: Hírek ● 35.55: Hírek ● 36: Hírek ● 36.15: Hírek ● 36.30: Hírek ● 36.45: Hírek ● 36.55: Hírek ● 37: Hírek ● 37.15: Hírek ● 37.30: Hírek ● 37.45: Hírek ● 37.55: Hírek ● 38: Hírek ● 38.15: Hírek ● 38.30: Hírek ● 38.45: Hírek ● 38.55: Hírek ● 39: Hírek ● 39.15: Hírek ● 39.30: Hírek ● 39.45: Hírek ● 39.55: Hírek ● 40: Hírek ● 40.15: Hírek ● 40.30: Hírek ● 40.45: Hírek ● 40.55: Hírek ● 41: Hírek ● 41.15: Hírek ● 41.30: Hírek ● 41.45: Hírek ● 41.55: Hírek ● 42: Hírek ● 42.15: Hírek ● 42.30: Hírek ● 42.45: Hírek ● 42.55: Hírek ● 43: Hírek ● 43.15: Hírek ● 43.30: Hírek ● 43.45: Hírek ● 43.55: Hírek ● 44: Hírek ● 44.15: Hírek ● 44.30: Hírek ● 44.45: Hírek ● 44.55: Hírek ● 45: Hírek ● 45.15: Hírek ● 45.30: Hírek ● 45.45: Hírek ● 45.55: Hírek ● 46: Hírek ● 46.15: Hírek ● 46.30: Hírek ● 46.45: Hírek ● 46.55: Hírek ● 47: Hírek ● 47.15: Hírek ● 47.30: Hírek ● 47.45: Hírek ● 47.55: Hírek ● 48: Hírek ● 48.15: Hírek ● 48.30: Hírek ● 48.45: Hírek ● 48.55: Hírek ● 49: Hírek ● 49.15: Hírek ● 49.30: Hírek ● 49.45: Hírek ● 49.55: Hírek ● 50: Hírek ● 50.15: Hírek ● 50.30: Hírek ● 50.45: Hírek ● 50.55: Hírek ● 51: Hírek ● 51.15: Hírek ● 51.30: Hírek ● 51.45: Hírek ● 51.55: Hírek ● 52: Hírek ● 52.15: Hírek ● 52.30: Hírek ● 52.45: Hírek ● 52.55: Hírek ● 53: Hírek ● 53.15: Hírek ● 53.30: Hírek ● 53.45: Hírek ● 53.55: Hírek ● 54: Hírek ● 54.15: Hírek ● 54.30: Hírek ● 54.45: Hírek ● 54.55: Hírek ● 55: Hírek ● 55.15: Hírek ● 55.30: Hírek ● 55.45: Hírek ● 55.55: Hírek ● 56: Hírek ● 56.15: Hírek ● 56.30: Hírek ● 56.45: Hírek ● 56.55: Hírek ● 57: Hírek ● 57.15: Hírek ● 57.30: Hírek ● 57.45: Hírek ● 57.55: Hírek ● 58: Hírek ● 58.15: Hírek ● 58.30: Hírek ● 58.45: Hírek ● 58.55: Hírek ● 59: Hírek ● 59.15: Hírek ● 59.30: Hírek ● 59.45: Hírek ● 59.55: Hírek ● 60: Hírek ● 60.15: Hírek ● 60.30: Hírek ● 60.45: Hírek ● 60.55: Hírek ● 61: Hírek ● 61.15: Hírek ● 61.30: Hírek ● 61.45: Hírek ● 61.55: Hírek ● 62: Hírek ● 62.15: Hírek ● 62.30: Hírek ● 62.45: Hírek ● 62.55: Hírek ● 63: Hírek ● 63.15: Hírek ● 63.30: Hírek ● 63.45: Hírek ● 63.55: Hírek ● 64: Hírek ● 64.15: Hírek ● 64.30: Hírek ● 64.45: Hírek ● 64.55: Hírek ● 65: Hírek ● 65.15: Hírek ● 65.30: Hírek ● 65.45: Hírek ● 65.55: Hírek ● 66: Hírek ● 66.15: Hírek ● 66.30: Hírek ● 66.45: Hírek ● 66.55: Hírek ● 67: Hírek ● 67.15: Hírek ● 67.30: Hírek ● 67.45: Hírek ● 67.55: Hírek ● 68: Hírek ● 68.15: Hírek ● 68.30: Hírek ● 68.45: Hírek ● 68.55: Hírek ● 69: Hírek ● 69.15: Hírek ● 69.30: Hírek ● 69.45: Hírek ● 69.55: Hírek ● 70: Hírek ● 70.15: Hírek ● 70.30: Hírek ● 70.45: Hírek ● 70.55: Hírek ● 71: Hírek ● 71.15: Hírek ● 71.30: Hírek ● 71.45: Hírek ● 71.55: Hírek ● 72: Hírek ● 72.15: Hírek ● 72.30: Hírek ● 72.45: Hírek ● 72.55: Hírek ● 73: Hírek ● 73.15: Hírek ● 73.30: Hírek ● 73.45: Hírek ● 73.55: Hírek ● 74: Hírek ● 74.15: Hírek ● 74.30: Hírek ● 74.45: Hírek ● 74.55: Hírek ● 75: Hírek ● 75.15: Hírek ● 75.30: Hírek ● 75.45: Hírek ● 75.55: Hírek ● 76: Hírek ● 76.15: Hírek ● 76.30: Hírek ● 76.45: Hírek ● 76.55: Hírek ● 77: Hírek ● 77.15: Hírek ● 77.30: Hírek ● 77.45: Hírek ● 77.55: Hírek ● 78: Hírek ● 78.15: Hírek ● 78.30: Hírek ● 78.45: Hírek ● 78.55: Hírek ● 79: Hírek ● 79.15: Hírek ● 79.30: Hírek ● 79.45: Hírek ● 79.55: Hírek ● 80: Hírek ● 80.15: Hírek ● 80.30: Hírek ● 80.45: Hírek ● 80.55: Hírek ● 81: Hírek ● 81.15: Hírek ● 81.30: Hírek ● 81.45: Hírek ● 81.55: Hírek ● 82: Hírek ● 82.15: Hírek ● 82.30: Hírek ● 82.45: Hírek ● 82.55: Hírek ● 83: Hírek ● 83.15: Hírek ● 83.30: Hírek ● 83.45: Hírek ● 83.55: Hírek ● 84: Hírek ● 84.15: Hírek ● 84.30: Hírek ● 84.45: Hírek ● 84.55: Hírek ● 85: Hírek ● 85.15: Hírek ● 85.30: Hírek ● 85.45: Hírek ● 85.55: Hírek ● 86: Hírek ● 86.15: Hírek ● 86.30: Hírek ● 86.45: Hírek ● 86.55: Hírek ● 87: Hírek ● 87.15: Hírek ● 87.30: Hírek ● 87.45: Hírek ● 87.55: Hírek ● 88: Hírek ● 88.15: Hírek ● 88.30: Hírek ● 88.45: Hírek ● 88.55: Hírek ● 89: Hírek ● 89.15: Hírek ● 89.30: Hírek ● 89.45: Hírek ● 89.55: Hírek ● 90: Hírek ● 90.15: Hírek ● 90.30: Hírek ● 90.45: Hírek ● 90.55: Hírek ● 91: Hírek ● 91.15: Hírek ● 91.30: Hírek ● 91.45: Hírek ● 91.55: Hírek ● 92: Hírek ● 92.15: Hírek ● 92.30: Hírek ● 92.45: Hírek ● 92.55: Hírek ● 93: Hírek ● 93.15: Hírek ● 93.30: Hírek ● 93.45: Hírek ● 93.55: Hírek ● 94: Hírek ● 94.15: Hírek ● 94.30: Hírek ● 94.45: Hírek ● 94.55: Hírek ● 95: Hírek ● 95.15: Hírek ● 95.30: Hírek ● 95.45: Hírek ● 95.55: Hírek ● 96: Hírek ● 96.15: Hírek ● 96.30: Hírek ● 96.45: Hírek ● 96.55: Hírek ● 97: Hírek ● 97.15: Hírek ● 97.30: Hírek ● 97.45: Hírek ● 97.55: Hírek ● 98: Hírek ● 98.15: Hírek ● 98.30: Hírek ● 98.45: Hírek ● 98.55: Hírek ● 99: Hírek ● 99.15: Hírek ● 99.30: Hírek ● 99.45: Hírek ● 99.55: Hírek ● 100: Hírek ● 100.15: Hírek ● 100.30: Hírek ● 100.45: Hírek ● 100.55: Hírek ● 101: Hírek ● 101.15: Hírek ● 101.30: Hírek ● 101.45: Hírek ● 101.55: Hírek ● 102: Hírek ● 102.15: Hírek ● 102.30: Hírek ● 102.45: Hírek ● 102.55: Hírek ● 103: Hírek ● 103.15: Hírek ● 103.30: Hírek ● 103.45: Hírek ● 103.55: Hírek ● 104: Hírek ● 104.15: Hírek ● 104.30: Hírek ● 104.45: Hírek ● 104.55: Hírek ● 105: Hírek ● 105.15: Hírek ● 105.30: Hírek ● 105.45: Hírek ● 105.55: Hírek ● 106: Hírek ● 106.15: Hírek ● 106.30: Hírek ● 106.45: Hírek ● 106.55: Hírek ● 107: Hírek ● 107.15: Hírek ● 107.30: Hírek ● 107.45: Hírek ● 107.55: Hírek ● 108: Hírek ● 108.15: Hírek ● 108.30: Hírek ● 108.45: Hírek ● 108.55: Hírek ● 109: Hírek ● 109.15: Hírek ● 109.30: Hírek ● 109.45: Hírek ● 109.55: Hírek ● 110: Hírek ● 110.15: Hírek ● 110.30: Hírek ● 110.45: Hírek ● 110.55: Hírek ● 111: Hírek ● 111.15: Hírek ● 111.30: Hírek ● 111.45: Hírek ● 111.55: Hírek ● 112: Hírek ● 112.15: Hírek ● 112.30: Hírek ● 112.45: Hírek ● 112.55: Hírek ● 113: Hírek ● 113.15: Hírek ● 113.30: Hírek ● 113.45: Hírek ● 113.55: Hírek ● 114: Hírek ● 114.15: Hírek ● 114.30: Hírek ● 114.45: Hírek ● 114.55: Hírek ● 115: Hírek ● 115.15: Hírek ● 115.30: Hírek ● 115.45: Hírek ● 115.55: Hírek ● 116: Hírek ● 116.15: Hírek ● 116.30: Hírek ● 116.45: Hírek ● 116.55: Hírek ● 117: Hírek ● 117.15: Hírek ● 117.30: Hírek ● 117.45: Hírek ● 117.55: Hírek ● 118: Hírek ● 118.15: Hírek ● 118.30: Hírek ● 118.45: Hírek ● 118.55: Hírek ● 119: Hírek ● 119.15: Hírek ● 119.30: Hírek ● 119.45: Hírek ● 119.55: Hírek ● 120: Hírek ● 120.15: Hírek ● 120.30: Hírek ● 120.45: Hírek ● 120.55: Hírek ● 121: Hírek ● 121.15: Hírek ● 121.30: Hírek ● 121.45: Hírek ● 121.55: Hírek ● 122: Hírek ● 122.15: Hírek ● 122.30: Hírek ● 122.45: Hírek ● 122.55: Hírek ● 123: Hírek ● 123.15: Hírek ● 123.30: Hírek ● 123.45: Hírek ● 123.55: Hírek ● 124: Hírek ● 124.15: Hírek ● 124.30: Hírek ● 124.45: Hírek ● 124.55: Hírek ● 125: Hírek ● 125.15: Hírek ● 125.30: Hírek ● 125.45: Hírek ● 125.55: Hírek ● 126: Hírek ● 126.15: Hírek ● 126.30: Hírek ● 126.45: Hírek ● 126.55: Hírek ● 127: Hírek ● 127.15: Hírek ● 127.30: Hírek ● 127.45: Hírek ● 127.55: Hírek ● 128: Hírek ● 128.15: Hírek ● 128.30: Hírek ● 128.45: Hírek ● 128.55: Hírek ● 129: Hírek ● 129.15: Hírek ● 129.30: Hírek ● 129.45: Hírek ● 129.55: Hírek ● 130: Hírek ● 130.15: Hírek ● 130.30: Hírek ● 130.45: Hírek ● 130.55: Hírek ● 131: Hírek ● 131.15: Hírek ● 131.30: Hírek ● 131.45: Hírek ● 131.55: Hírek ● 132: Hírek ● 132.15: Hírek ● 132.30: Hírek ● 132.45: Hírek ● 132.55: Hírek ● 133: Hírek ● 133.15: Hírek ● 133.30: Hírek ● 133.45: Hírek ● 133.55: Hírek ● 134: Hírek ● 134.15: Hírek ● 134.30: Hírek ● 134.45: Hírek ● 134.55: Hírek ● 135: Hírek ● 135.15: Hírek ● 135.30: Hírek ● 135.45: Hírek ● 135.55: Hírek ● 136: Hírek ● 136.15: Hírek ● 136.30: Hírek ● 136.45: Hírek ● 136.55: Hírek ● 137: Hírek ● 137.15: Hírek ● 137.30: Hírek ● 137.45: Hírek ● 137.55: Hírek ● 138: Hírek ● 138.15: Hírek ● 138.30: Hírek ● 138.45: Hírek ● 138.55: Hírek ● 139: Hírek ● 139.15: Hírek ● 139.30: Hírek ● 139.45: Hírek ● 139.55: Hírek ● 140: Hírek ● 140.15: Hírek ● 140.30: Hírek ● 140.45: Hírek ● 140.55: Hírek ● 141: Hírek ● 141.15: Hírek ● 141.30: Hírek ● 141.45: Hírek ● 141.55: Hírek ● 142: Hírek ● 142.15: Hírek ● 142.30: Hírek ● 142.45: Hírek ● 142.55: Hírek ● 143: Hírek ● 143.15: Hírek ● 143.30: Hírek ● 143.45: Hírek ● 143.55: Hírek ● 144: Hírek ● 144.15: Hírek ● 144.30: Hírek ● 144.45: Hírek ● 144.55: Hírek ● 145: Hírek ● 145.15: Hírek ● 145.30: Hírek ● 145.45: Hírek ● 145.55: Hírek ● 146: Hírek ● 146.15: Hírek ● 146.30: Hírek ● 146.45: Hírek ● 146.55: Hírek ● 147: Hírek ● 147.15: Hírek ● 147.30: Hírek ● 147.45: Hírek ● 147.55: Hírek ● 148: Hírek ● 148.15: Hírek ● 148.30: Hírek ● 148.45: Hírek ● 148.55: Hírek ● 149: Hírek ● 149.15: Hírek ● 149.30: Hírek ● 149.45: Hírek ● 149.55: Hírek ● 150: Hírek ● 150.15: Hírek ● 150.30: Hírek ● 150.45: Hírek ● 150.55: Hírek ● 151: Hírek ● 151.15: Hírek ● 151.30: Hírek ● 151.45: Hírek ● 151.55: Hírek ● 152: Hírek ● 152.15: Hírek ● 152.30: Hírek ● 152.45: Hírek ● 152.55: Hírek ● 153: Hírek ● 153.15: Hírek ● 153.30: Hírek ● 153.45: Hírek ● 153.55: Hírek ● 154: Hírek ● 154.15: Hírek ● 154.30: Hírek ● 154.45: Hírek ● 154.55: Hírek ● 155: Hírek ● 155.15: Hírek ● 155.30: Hírek ● 155.45: Hírek ● 155.55: Hírek ● 156: Hírek ● 156.15: Hírek ● 156.30: Hírek ● 156.45: Hírek ● 156.55: Hírek ● 157: Hírek ● 157.15: Hírek ● 157.30: Hírek ● 157.45: Hírek ● 157.55: Hírek ● 158: Hírek ● 158.15: Hírek ● 158.30: Hírek ● 158.45: Hírek ● 158.55: Hírek ● 159: Hírek ● 159.15: Hírek ● 159.30: Hírek ● 159.45: Hírek ● 159.55: Hírek ● 160: Hírek ● 160.15: Hírek ● 160.30: Hírek ● 160.45: Hírek ● 160.55: Hírek ● 161: Hírek ● 161.15: Hírek ● 161.30: Hírek ● 161.45: Hírek ● 161.55: Hírek ● 162: Hírek ● 162.15: Hírek ● 162.30: Hírek ● 162.45: Hírek ● 162.55: Hírek ● 163: Hírek ● 163.15: Hírek ● 163.30: Hírek ● 163.45: Hírek ● 163.55: Hírek ● 164: Hírek ● 164.15: Hírek ● 164.30: Hírek ● 164.45: Hírek ● 164.55: Hírek ● 165: Hírek ● 165.15: Hírek ● 165.30: Hírek ● 165.45: Hírek ● 165.55: Hírek ● 166: Hírek ● 166.15: Hírek ● 166.30: Hírek ● 166.45: Hírek ● 166.55: Hírek ● 167: Hírek ● 167.15: Hírek ● 167.30: Hírek ● 167.45: Hírek ● 167.55: Hírek ● 168: Hírek ● 168.15: Hírek ● 168.30: Hírek ● 168.45: Hírek ● 168.55: Hírek ● 169: Hírek ● 169.15: Hírek ● 169.30: Hírek ● 169.45: Hírek ● 169.55: Hírek ● 170: Hírek ● 170.15: Hírek ● 170.30: Hírek ● 170.45: Hírek ● 170.55: Hírek ● 171: Hírek ● 171.15: Hírek

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

szó), 5. Pártos Jenő: Dizőz, a pódlumon, 6. Horváth Jenő: En nem fogok utánad járni (Rákosi János szöve).
 21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 22.10 (10.10): Közvetítés a margitszigeti Parisien Grill-ből, Chappy tánczenekara játszik.
 23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.20 (11.20): Közvetítés a Baross-kávéházból. Tokl Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
 9.05 (éjfel 12.05): Hírek.

szó), 5. Pártos Jenő: Dizőz, a pódlumon, 6. Horváth Jenő: En nem fogok utánad járni (Rákosi János szöve).
 21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 22.10 (10.10): Közvetítés a margitszigeti Parisien Grill-ből, Chappy tánczenekara játszik.
 23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.20 (11.20): Közvetítés a Baross-kávéházból. Tokl Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
 9.05 (éjfel 12.05): Hírek.

szó), 5. Pártos Jenő: Dizőz, a pódlumon, 6. Horváth Jenő: En nem fogok utánad járni (Rákosi János szöve).
 21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 22.10 (10.10): Közvetítés a margitszigeti Parisien Grill-ből, Chappy tánczenekara játszik.
 23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.20 (11.20): Közvetítés a Baross-kávéházból. Tokl Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
 9.05 (éjfel 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BUDAPEST II.
 11—12: Hanglemek. 1. Vörös bort ittam az esze; b) Haragszik az edesanyám — népdalok (Cselényi-József). 2. Nevem: Narcissus — orgonaszó (Horst Hans S eber), 3. Buday Dénes: Ne álmodoz szívenem tovább — dal (Zarah Leander), 4. Pécsi József: Kelti esküvő (Radioia Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár), 5. Waldeslust — német dal (Robert Koppel), 6. Bosc: Moharossa — vibratonszó (Herbert Hertrampf), 7. Kramer: Un giorno ti diro — tangó (Gina Akullj Oliver), 8. Strauss János: Csapongó lelkem — keringő (Dajos Béla zenekara), 9. Kalmár Tibor: Összel arra ebredtem (Kovács Károly szöve), (Kalmár Pál), 10. Gangelberger: »Marczó ur» fagotszó (Paul Godwin zenekara), 11. Grothe: Filmdal (Eggerth Maria), 12. Lange: Keleti ábránd (Red Roberts Ultrafon zenekar), 13. Bus József: Egy kádár fröccs és egy sósperrec (Linitszky László szöve) — keringő (Sabb Miklós), 14. Eismann Mihály: Könyvü magának (Szilágyi szöve) — tangó (Fekete Pál), 15. Kálmán: Fortissimo — egyveleg (Berlín Filharmonikus zenekar, vezényel Gross).
 12.05—12.35: Levente rádióóra. Hangképek a budapesti X. kerületi Ganzgyári és a tatabányai leventék labdarúgócsapatjáról. Közvetítés a Ganz sporttelepről. Beszél Legényei József dr. 15.05—15.40 (3.40—3.40): A Magyarországi Munkásdalogytelek Fjvettsége képviselőiben a Grafikai Munkások Szövetkezet Dalaudója, Vezényel Fasang Árpád, 1. Grégg: Köszöntők (H. Novák Károly szöve), 2. Flotow: Gonduló, 3. Nagy Sándor: Két percz dal, 4. Horváth Ákos: Ózkar, 5. Akom I. S: Magyar szerenád (Kulinyi Ernő szöve), 6. P. Gyereen: A banya ördöge, 7. Tarnay Alajos: M... (Jókai verse), 8. Krizantém — orosz dal, 9. Kodály: Est-dal.
 18.15 (6.15): Wagner Siegfried halála 10. évfordulóján: A wagnerburgi kovács — nyitány (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen). (Hans emez)
 19.25 (7.25): Bayka Gábor, Irta Baróti Dezső dr. (Felsővárosi)
 20 (8): Hírek, lövversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Magyarok a kanadai határvidéken — Tóth Kálmán előadása.
 20.50 (8.50): Közvetítés a Városligeti Tejasarnokból A Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép, 2. Lehár: Arany — ezüst keringő, 3. Growald Ernő: Magyar táncok, 4. Lehár Eva — egyveleg.

BEOGRAD
 6.00—6.50: Induló, torna, hanglemek, hírek.
 11.50: Vizálásijelentés, műsorközlés.
 11.59: Pontos idő.
 12.00: Oplenei harangszó. — Szvetiszlav Vrbaski népdalokat énekel, kísér a rádió népies zenekara.
 1. Kad sze szetim mlja duo. 2. Sztudena me kisa siba. 3. Kad ja pogoyh na Bombasu. 4. Devojcse plavojcse. 5. Gyaurko mlja. 6. Idi kutiyi obuci sz.
 12.35: Reklámok. — A rádiózenekar hangversenye.
 13.30: Pontos idő, hírek, tőzsde.
 13.50: Schubert-dalok lemezekről.
 14.20: Jehudi Menuhim hegedű (lemezek).
 14.40: Hírek.
 17.40: Pontos idő, műsorközlés.
 17.45: Muharem Zaimovics tamburakísérettel népdalokat énekel.
 18.00: Dr. Szmilyanis-Bradins felolvasása: Gyuresin Kokale, lazarpolyei vojvoda.
 18.00: Reklámok.
 19.10: Hírek.
 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. A testnevelési minisztérium előadása.
 19.40: Népdalok. Énekel Lyubica Gyokics és Pavle Radosevics, kísér a rádió tambura- és népies zenekara. 1. a) A sto zsvim; b) Csarne ocsi. 2. a) Tesko je lyubit tajno; b) Ne voli me ni otac ni majka. 3. a) A sto szi me razmazio; b) Kad szam szinoty szedela. 4. a) Nebo je tako vedro; b) Kunem ti sze. 5. a) Zorule pusztó ne szvanti; b) Szad moj dragi na Drini na strazai. 6. a) Szagradityu sajku; b) Haj.
 20.40: Brahms-művek lemezekről. 1. IV. szimfonia. 2. Téli utazás a Harz-hegységben.
 21.40: Pontos idő, hírek, rádiónaptár.
 22.00: Táncelemezek.
 22.40: Hírek.
 ZAGREB. 20.30: Muszorgszkij-lemezek • 22: Hírek. Táncczene.

BUDAPEST I
 6.40: Ébresztő. Torna.
 7: Hírek. Közlemények. Étrond. Hanglemek.
 1. Pazeller: vitéz Pávai Mátyás Sándor induló (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Serégi Artúr). 2. a) Nagybonyonban; b) Verje meg az Isten; c) Ledüllött, le-düllött; d) Szánt a babám — katonanóták. (Honvéd cserkész orszervezői kar). 3. Huber Sándor: Magyar hősök — induló (Rendőreznekár, vezényel Szöllösy Ferenc). 4. Gallo Csak szorosan — keringő (Callo harmonika zenekár). 5. a) Erdélyi Mihály: Országuton hosszú jegenyesor; b) Szántó Mihály: Pénztárcámnak tús a belseje — csárdások (Magyari Imre cigányzenekara). 6. Nánássy-Magyar. Honvéd akadémikusok indulója (Mária gay.

BUDAPEST I
 6.40: Ébresztő. Torna.
 7: Hírek. Közlemények. Étrond. Hanglemek.
 1. Pazeller: vitéz Pávai Mátyás Sándor induló (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Serégi Artúr). 2. a) Nagybonyonban; b) Verje meg az Isten; c) Ledüllött, le-düllött; d) Szánt a babám — katonanóták. (Honvéd cserkész orszervezői kar). 3. Huber Sándor: Magyar hősök — induló (Rendőreznekár, vezényel Szöllösy Ferenc). 4. Gallo Csak szorosan — keringő (Callo harmonika zenekár). 5. a) Erdélyi Mihály: Országuton hosszú jegenyesor; b) Szántó Mihály: Pénztárcámnak tús a belseje — csárdások (Magyari Imre cigányzenekara). 6. Nánássy-Magyar. Honvéd akadémikusok indulója (Mária gay.

BUDAPEST I
 6.40: Ébresztő. Torna.
 7: Hírek. Közlemények. Étrond. Hanglemek.
 1. Pazeller: vitéz Pávai Mátyás Sándor induló (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Serégi Artúr). 2. a) Nagybonyonban; b) Verje meg az Isten; c) Ledüllött, le-düllött; d) Szánt a babám — katonanóták. (Honvéd cserkész orszervezői kar). 3. Huber Sándor: Magyar hősök — induló (Rendőreznekár, vezényel Szöllösy Ferenc). 4. Gallo Csak szorosan — keringő (Callo harmonika zenekár). 5. a) Erdélyi Mihály: Országuton hosszú jegenyesor; b) Szántó Mihály: Pénztárcámnak tús a belseje — csárdások (Magyari Imre cigányzenekara). 6. Nánássy-Magyar. Honvéd akadémikusok indulója (Mária gay.

BUDAPEST I
 6.40: Ébresztő. Torna.
 7: Hírek. Közlemények. Étrond. Hanglemek.
 1. Pazeller: vitéz Pávai Mátyás Sándor induló (József nádor 2. hon

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

- 17.40: Pontos idő, műsorokozás.
17.45: Janny Gavrilovics harmonikán népdalokat játszik.
18.00: Dr. Vinke Vitezica felolvasása: Ámenet a bizánci stílusból az olasz realizmusba.
18.20: Cyrill Boriszov énekel. Rimszki-Korszakoff, Balakireff, Cui, Mussorszki és Borodin szerzeményei.
18.50: Hanglemezek.
19.00: Reklámok.
19.10: Hírek.
19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Antun Dobronics (Zagreb) felolvasása: Hannibal Lucics »Robihyva« című művéről.
19.40: Vera Kokosevics népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara. 1. Szadila moma lojze. 2. Janinke beogradyanke. 3. Na srzce mi lezsi. 4. Zakarale sze.
20.00: Napi riport.
20.10: Olasz vígjáték a Studióból.
20.10: Konstantinová Popes Lili énekhangverseny.
21.00: Pontos idő, hírek, rádiónaplár.
22.00: A bolgár vonósnégyes hangversenye.
22.40: Hírek.
ZAGREB. 20: Bellini: Norma, lemezen.

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébredés. Torna.
7: Hírek. Közlönyek. Estend. Hanglemezek. 1. Ovári József: Puthoki emlékek — induló (Mária Terézia 1. honvédszolgálat) zenekeze. 2. D. Erika: Olasz ifjúság — induló. (A római pénzügyi honvédszolgálat zenekeze. 3. a) Súdár magas a nyárfa; b) Édesanyám, ha bejön Egertbe; c) Édesanyám, csak az a kéresem — népdalok (Cséleányi József). 4. vitéz Nárai Antal: A 17. honvédszolgálat indulója (Mária Terézia 1. honvédszolgálat zenekeze. vez. Pongrácz Géza). 5. Dawson: Keringő (Bohém zenekeze. énekel). 6. Dvorák János. 9. honvédszolgálat zenekeze. vez. Fricssy F.)
10: Hírek.
10.20: Corisca és Pasquale Paoli. Irla Hegyessy Jolanda. (Felolvasás).
10.45: A soproni Magyar Társaság 150 éve. Irla Hanvas József. (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízeljárásjelentés.
12: Harangszó. Himnusz időjárásjelentés.
12.10: Lakatos Floris és fia cigányzenekara.
Közben 12.40: Hírek.
13.20 (1.20): Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30 (1.30): A Mária Terézia 1. honvédszolgálat zenekeze. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Pongrácz Géza: Előre honvédek — induló. 2. Lehar Ferenc: Giuditia — keringő. 3. Pares: Babettán. 4. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő — fox-trottegyveleg. 5. Jaczók Rezső: Palotás. 6. Ruszinkó Nándor: Virágkorzó — inermezzo. 7. a) Thurzó Nagy László: Horthy Miklós tiszete (Tunul madár). b) Novák János: Nagymajtényi síkon (tárogatószerű: Egervári József). 8. Fricssy R. óhár: Lathadlóm — induló.
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

- 16.15 (4.15): Hírek iskolák. A 350 éves losonci gimnazium. Irla Marek Antal dr. (Felolvasás).
16.45 (4.45): Időjárás, időjárásjelentés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): A libai hadsereg. Melocco János dr. előadása.
17.35 (5.35): A m. kir. honvédelmi minisztérium II. regős csoport műsora. Tagjai: Köbös József Szűcs D. Péter, Tamay Béla (énekl), Sarvati János (tárogató), zongorán Kiser Karácsonyi István. 1. Virágénekek: a) Gyenge rózsabokor; b) Mig élek; c) De mit töröm fejemet. 2. Egressy Béni: Bucsudal Sárváry). 3. Légytérő Zoltán: Székely föld (Szűcs). 4. Kacsóh: Késő ősz van (Tamay). 5. Kacsóh: Faj, faj (Köbös). Katona-nóták: a) Márványkőből van; b) Kolozsvári kasszárnya; c) Mikor mentem Galicia felé; d) Vitéz magyar honvéd.
18 (6): Erdély Széchenyije. (Énekezes gróf Mikó Imre). Jancsó Elemér dr. előadása.
18.30 (6.30): Közvetítés a Palatinus-szallóból. — Weidinger Ede szalonzenekara játszik.
19.15 (7.15): Hírek magyar és román nyelven.
19.25 (7.25): Egyszerűségi kalendárium. Az Orsz. Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvasa Faragó Ferenc dr.
19.40 (7.40): Bajszók. Dalnői két felvonásban. Zenejét szerelte Leonovalló. Szerkesztés: Nedda — Iva Pacetti; Carlo — Gigli; Tonio — Mario Bastola; Peppe — Nessi; Silvio-Paol és a Milánói Scala ének- és zenekara. Francho Ghione vezénylésével. (Hanglemez).
21 (9): Bihari János. Pataky József előadása hanglemezzel.
21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
22.10 (10.10): Hangképek a WMFC-Klaspert Szent István-kupa labdarugómeztől. — Közvetítés az Elektrómos sportról. Beszél: Legényei József dr.
22.25 (10.25): Szentgyörgyi-vonósnégyes. — Tagjai: Szentgyörgyi László (I. hegedű); Dömötör Tibor (II. hegedű); Kocsis László (melyhegedű) és Hütter Pál (gordonka). Schibert: D-moll vonósnégyes.
23 (11): Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
23.25 (11.25): Tánclépek.
0.05 (éjfel 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.

- 17.15—17.35 (6.15—6.35): Schumann: Gyermekjelentések. (Zongorán előadja Dohnányi Ernő). (Hanglemez).
19.30 (7.30): Öreg mesterek, haladók iparok. — Irla Bakó Mária. (Felolvasás).
20 (8): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25 (8.25): Közvetítés a Czifler-étteremből. Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál.
21.10 (9.10): A rádió szalonzenekara. 1. Huszka: Induló. 2. Losonczy Dezső: Kis nyitány. 3. Strauss János: Cigánybátó — egyveleg. 4. Kálmán: Dal és eszperantó nyelven.
Szlára Sándor: Balczene. 6. D'Ambrósia: Napolyi szereződ.
22 (10): Időjárásjelentés.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

- Azt üzent a babám — induló. (Rendfűrészt zenekeze. vez. Szöllösy Ferenc).
10: Hírek.
10.20: 1. Névtelen. 2. Péter keze. Bartók József elbeszéléseiből. (Felolvasás).
10.45: Költő Ferenc (születése 150. évfordulóján). Szilvay Jenő előadása.
11.10: Nemzetközi vízeljárásjelentés.
12: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Molnár Klára hegedű, Kerényi György énekel zongorakísérettel. 1. Haendel—Hubay: Larghetto (Molnár). 2. I. a) Szól a kakas már (Demény feldolgoz.) b) Ellopják szívemet (Csiky feldolgoz.) II. Liszt: Csodálatos dolog lehet (Kerényi). 3. Bartók—Országh: Magyar parasztdalok (Molnár). 4. a) Harky Endre: Mikor nagyon nehéz a szíved; b) Kemény Egon: A tápai Krisztus (Juhász Gyula verse); c) Clement Károly: A gond (Kerényi). 5. Hubay: II. csárdáskirálynő (Molnár). 6. a) Kuruz János: Add nekem a te szememet (Ady verse); b) Hubay: Hagyj almodni; c) Drenzi: Lilomszál (Kerényi).
Közben 12.40: Hírek.
13.20 (1.20): Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30 (1.30): A rádió szalonzenekara. 1. Doppeler: Ilka — nyitány. 2. Buday Dénes: Slow-fox. 3. Eisenmann Mihály: Három kis darab. 4. Paksy József: Mert szeretlek — tangó. 5. Jacoby: Sybill — ábránd. 6. Majorossy Aladár: Foktrot.
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
16.15 (4.15): Ruszin halgatóinknak. 1. Bacsin-szky Sándor: »XX. század embere« Előadás 2. Hanglemezek.
Peredacs diya podkarpatskich ruszinov. 1. Alexander Bacsin-szky: Cselovik XX. vika. Doklad. 2. Muzsika po gramofonnoj zapisi. 16.45 (4.45): Időjárás, időjárásjelentés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): Szép magyar novella. »Oliver Jovag«. Chohnoky Viktor elbeszélése. (Felolv.)
17.45 (5.45): Mursi Elek cigányzenekara.
18.30 (6.30): Az olombetűk a nemzet szolgálatában. Irla Móricz Miklós. (Felolvasás).
19 (7): Bobula Lajos harmonikaharmasa.
19.15 (7.15): Hírek magyar és román nyelven.
19.25 (7.25): Keringő jár a föld. Varga Rezső előadása hanglemezzel.
20.40 (8.40): Magyar tájak balladái. Ignácz Rózsa előadása.
21.10 (9.10): Anda Géza zongorizál. 1. Liszt: Hangversenyszülő. 2. Stefánai Imre: Magyar szerenád.
21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
22.10 (10.10): Közvetítés a Gellért-szallóból. P. niozky László jazz-zenekara játszik.
23 (11): Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
23.25 (11.25): Közvetítés a Vadász-kürt-szallóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
0.05 (éjfel 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.

- 16.15—16.45 (4.15—4.45): Hanglemezek. Géczy Barnabás zenekezezenél műsorából. 1. Mozart: Bolcsédal. 2. Sinding: Tavasz zong. 3. Fribich: Poéma. 4. Waldteufel: Mindig vagy soha — keringő. 5. Midgley: Kubai szerenád. 6. Rixner: Gyorspolka. 7. Rianer: Kék égtangó. 8. Heuberger: Részletek az Operabál című operettből. 9. Olivieri: »Adua« — induló.
19.30 (7.30): Petry Kató, az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Pongrácz István. 1. Liszt a) A kankalin; b) Oh ha egyszer boldog állom; c) Szerenád (Szabó Miklós ford.) 2. Kodály: Faj a szívem. 3. Kapi-Kritlik Jenő: Gyermekemmel. 4. Pongrácz Géza: Nagy Istent kerjében. 5. Clement Károly: Kettőnk éneke.
20 (8): Hírek, ügélversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
20.25 (8.25): Film- és jazzszámok hanglemezzel.
21.10 (9.10): Domaházi nőiák. Dincser Oszkár néprajzi előadása hanglemezzel. (Felolv.)
21.45 (9.45): Időjárásjelentés.
NEMET MŰSOROK 4: Jeimondat, reggeli zene. 5: Gazdáknek. 6: 5.10: Könyv zene. Közben 6: Szórákzórtató zene. (A hét b. zonyos napján és bizonyos állomásokon műsor haziaszozonyoknak). 8: Kamarazene. 8.30: Iskolai rádió. 9: Szórákzórtató zene. 9.30: Kedden és pénteken: Tarká főóra kies nyeknek, utána szórákzórtató zene. 11: Déli zene. Közben 11.30: Hírek. 12.55: Időjárás (csak Deutschlandsender). 13.00: A néme és olasz harctéri jelentés. 13.15: Hangverseny. 14.00: A harctéri jelentés lassu megismétlése. 14.15: Dalok. Apró zeneművek. 15.00: Delnánti zene. Közben 16.00: Hírek. 17.30: Társzerü eseményekről. 18.00: Helyszíni közvetítés a harctéri (Hárgyvetételek). 18.45: Politikai vagy katonai tárgyú előadások. (Hétón a szatrárdi), szerdán a tengeri, pénteken a légi had-erőről). 19.00: Hírek. 19.15: Szórákzórtató zene. 19.30: A politikai helyzet. 20.00: A harctéri helyzet. 20.15: Hangverseny. 21.00: Hírek. 21.15: Esti zene. 23.00: Hírek, majd zene. 23.15: Hangverseny. 24.00—0.55: Bajlártszolgálat. (Csak Deutschlandsender és Bréma I.).
OLASZ MŰSOROK. 18 óráig minden műsor közös. 19-től zárásig két párhuzamos műsor van. Az első műsört 420.8 m, 491.8 m és 263.2 méteren adják. A második műsor 230.2 m és 221.1 méteren 17.30: Hangjáték.
I. műsor:
18.30: Operaszíndarabok lemezen. 19: Hírek. 19.30: Hangjáték. 21: Braun Emy zongoránművészt. 21.40: Énekek. 22: Hírek. 22.15: Könyv zene. 263.2 méteren 20.45-kor magyar negyedóra.
II. műsor:
18: Orgonahangverseny. 18.30: Jelenet. 19: Hírek. 19.30: Operettzáró. 21: Zene-kari hangverseny. 21.45: Könyv zene. 22: Hírek.
SZÓFIA. 19.50: Könyvzene. 20: Indulók és szvittek. 21: Yanikova Privova énekesnő. 21.20: Könyv- és tánczene.

BEOGRAD

6.00-6.50: Induló, torna, hanglemmek, hírek. 11.50: Vizáltsjelentés, műsorokozás. 12.00: Hangverseny a görögkeleti székesegyházból. A rádiózenekar hangversenye. 1. Frekeriksen: Hégyek és völgyek, sorozat. 2. Suppé: Leányin-tézet. 3. Kostal: Tonka, cseh polka. 4. Jessel: A rózsák lakodalmi menete.

BUDAPEST II.

19.15 (7.15): Budai Mandolin Zenekar. — Vezényel Horváth Zoltán. 20 (8): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 20.25 (8.25): A népmesék, mesélője és hallgatói. Ir-ta Dégh Lúda. (Féltőlvasás). 20.55: Hanglemmek, Operéttársulatok.

NEMET MŰSOROK 4: Jelmondat, reggeli ze-

ne. ● 5: Gazdáknak. ● 5.10: Könyvű zene. Köz-ben 6: Szórakoztató zene. (A hét bizonyos napjain és bizonyos állomásokon műsor háziasszonyoknak). ● 8: Kamarazene. ● 8.30: Iskolai rádió. ● 9: Szórakoztató zene. ● 9.30: Kedden és pénteken: Tar-ka féltóra kicsinyeknek, utána szórakoztató zene. ● 11: Déli zene. ● Közben 11.30: Hírek. ● 12.53: Időjezés (csak Deutschlandsender). ● 13.00: A né-met és olasz harctéri jelentés. ● 13.15: Hangver-seny. ● 14.15: Dalok. Apró zeneművek. ● 15.00: Délutáni zene. ● Közben 16.00: Hírek. ● 17.29: Időszerről eseményekről. ● 18.00: Helyszíni közve-títés a harcterről. (Hangfelvételek). ● 18.45: Pol-i-tikai vagy katonai tárgyú előadások. (Hétfőn a szá-radzói, szerdán a tengeri, pénteken a légi had-erőről). ● 19.00: Hírek. ● 19.15: Szórakoztató ze-ne. ● 19.50: A politikai helyzet. ● 20.00: A harc-téri helyzet. ● 20.15: Hangverseny. ● 21.00: Hí-rek. ● 21.15: Esti zene. ● 23.00: Hírek, majd zá-rásig éjféli hangverseny. ● 24.00-0.55: Bajtársi szolgálat. (Csak Deutschlandsender és Bréma I.)

OLASZ MŰSOROK. 18 óráig minden műsor van.

Az első műsort 420.8 m, 491.8 m és 263.2 méteren adják. A második műsor 230.2 m és 221.1 méteren megy. 17.30: Wagner: Rajna kincse, egyfelvonás. 18.15: Zenekari hangverseny ● 18.45: Kama-razene lemezen ● 19: Hírek ● 19.30: Operett-résztételek ● 20.15: Michelangeli Arturo zongora-művész ● 21.15: Hangjáték ● 22.15: Könyvű zene. II. műsor: 18: Vonósnyegyes ● 18.30: Énekegyüttes ● 19: Hírek ● 19.30: Hangverseny ● 20: Jelenet ● 20.20 Zenekar ● 21.30: Lemezek ● 22: Hírek ● 263.2 méteren 20.45-kor hírek magyarul. PRÁGA I. 19.30: Foltlov, Sarasaté, Micheli, Straus- és Moor-művek ● 20.30: Fok-zenekar szölistákkal. Lemezek ● 22: Férfi énekek. For-ster: A szánlovató. Smetana: Parasztdal. Kam-peisheimer orgonaművész és a rádiózenekar. Klies-ka: Orgonaverseny. SZOFIA. 19.50: Könyvűzene ● 20: Számfo-nikus zene ● 21.20: Könyvű- és tánczene ● 22.05: Tánczene.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

NEMET MŰSOROK 4: Jelmondat, reggeli ze-ne. ● 5: Gazdáknak. ● 5.10: Könyvű zene. Köz-ben 6: Szórakoztató zene. (A hét bizonyos napjain és bizonyos állomásokon műsor háziasszonyoknak). ● 8: Kamarazene. ● 8.30: Iskolai rádió. ● 9: Szórakoztató zene. ● 9.30: Kedden és pénteken: Tar-ka féltóra kicsinyeknek, utána szórakoztató zene. ● 11: Déli zene. ● Közben 11.30: Hírek. ● 12.53: Időjezés (csak Deutschlandsender). ● 13.00: A né-met és olasz harctéri jelentés. ● 13.15: Hangver-seny. ● 14.15: Dalok. Apró zeneművek. ● 15.00: Délutáni zene. ● Közben 16.00: Hírek. ● 17.29: Időszerről eseményekről. ● 18.00: Helyszíni közve-títés a harcterről. (Hangfelvételek). ● 18.45: Pol-i-tikai vagy katonai tárgyú előadások. (Hétfőn a szá-radzói, szerdán a tengeri, pénteken a légi had-erőről). ● 19.00: Hírek. ● 19.15: Szórakoztató ze-ne. ● 19.50: A politikai helyzet. ● 20.00: A harc-téri helyzet. ● 20.15: Hangverseny. ● 21.00: Hí-rek. ● 21.15: Esti zene. ● 23.00: Hírek, majd zá-rásig éjféli hangverseny. ● 24.00-0.55: Bajtársi szolgálat. (Csak Deutschlandsender és Bréma I.)

OLASZ MŰSOROK. 18 óráig minden műsor van.

Az első műsort 420.8 m, 491.8 m és 263.2 méteren adják. A második műsor 230.2 m és 221.1 méteren megy. 17.30: Wagner: Rajna kincse, egyfelvonás. 18.15: Zenekari hangverseny ● 18.45: Kama-razene lemezen ● 19: Hírek ● 19.30: Operett-résztételek ● 20.15: Michelangeli Arturo zongora-művész ● 21.15: Hangjáték ● 22.15: Könyvű zene. II. műsor: 18: Vonósnyegyes ● 18.30: Énekegyüttes ● 19: Hírek ● 19.30: Hangverseny ● 20: Jelenet ● 20.20 Zenekar ● 21.30: Lemezek ● 22: Hírek ● 263.2 méteren 20.45-kor hírek magyarul. PRÁGA I. 19.30: Foltlov, Sarasaté, Micheli, Straus- és Moor-művek ● 20.30: Fok-zenekar szölistákkal. Lemezek ● 22: Férfi énekek. For-ster: A szánlovató. Smetana: Parasztdal. Kam-peisheimer orgonaművész és a rádiózenekar. Klies-ka: Orgonaverseny. SZOFIA. 19.50: Könyvűzene ● 20: Számfo-nikus zene ● 21.20: Könyvű- és tánczene ● 22.05: Tánczene.

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

NEMET MŰSOROK 4: Jelmondat, reggeli ze-ne. ● 5: Gazdáknak. ● 5.10: Könyvű zene. Köz-ben 6: Szórakoztató zene. (A hét bizonyos napjain és bizonyos állomásokon műsor háziasszonyoknak). ● 8: Kamarazene. ● 8.30: Iskolai rádió. ● 9: Szórakoztató zene. ● 9.30: Kedden és pénteken: Tar-ka féltóra kicsinyeknek, utána szórakoztató zene. ● 11: Déli zene. ● Közben 11.30: Hírek. ● 12.53: Időjezés (csak Deutschlandsender). ● 13.00: A né-met és olasz harctéri jelentés. ● 13.15: Hangver-seny. ● 14.15: Dalok. Apró zeneművek. ● 15.00: Délutáni zene. ● Közben 16.00: Hírek. ● 17.29: Időszerről eseményekről. ● 18.00: Helyszíni közve-títés a harcterről. (Hangfelvételek). ● 18.45: Pol-i-tikai vagy katonai tárgyú előadások. (Hétfőn a szá-radzói, szerdán a tengeri, pénteken a légi had-erőről). ● 19.00: Hírek. ● 19.15: Szórakoztató ze-ne. ● 19.50: A politikai helyzet. ● 20.00: A harc-téri helyzet. ● 20.15: Hangverseny. ● 21.00: Hí-rek. ● 21.15: Esti zene. ● 23.00: Hírek, majd zá-rásig éjféli hangverseny. ● 24.00-0.55: Bajtársi szolgálat. (Csak Deutschlandsender és Bréma I.)

OLASZ MŰSOROK. 18 óráig minden műsor van.

Az első műsort 420.8 m, 491.8 m és 263.2 méteren adják. A második műsor 230.2 m és 221.1 méteren megy. 17.30: Wagner: Rajna kincse, egyfelvonás. 18.15: Zenekari hangverseny ● 18.45: Kama-razene lemezen ● 19: Hírek ● 19.30: Operett-résztételek ● 20.15: Michelangeli Arturo zongora-művész ● 21.15: Hangjáték ● 22.15: Könyvű zene. II. műsor: 18: Vonósnyegyes ● 18.30: Énekegyüttes ● 19: Hírek ● 19.30: Hangverseny ● 20: Jelenet ● 20.20 Zenekar ● 21.30: Lemezek ● 22: Hírek ● 263.2 méteren 20.45-kor hírek magyarul. PRÁGA I. 19.30: Foltlov, Sarasaté, Micheli, Straus- és Moor-művek ● 20.30: Fok-zenekar szölistákkal. Lemezek ● 22: Férfi énekek. For-ster: A szánlovató. Smetana: Parasztdal. Kam-peisheimer orgonaművész és a rádiózenekar. Klies-ka: Orgonaverseny. SZOFIA. 19.50: Könyvűzene ● 20: Számfo-nikus zene ● 21.20: Könyvű- és tánczene ● 22.05: Tánczene.

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

BUDAPEST I.

6.40: Ebrészti. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemmek. 1. Seregi Artúr: Szent István-induló. (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. a szerző). 2. a) Vitéz Kókay: Messze van a nyi-regyházi kaszárnya; b) Vékony deszka kerítés — népdal. (Kalmár Pál). 3. Teike: Régi baj-társak — induló. (Berlín filharmonikus ze-nekar). 4. Pongrácz Géza: Vitéz Littyay An-drás induló (Mária Terézia I. honvéd gy. e-zenekara, vezényel a szerző). 5. Freundorfer: Nászkerítgő (Freundorfer zenekar). 6. Fiala:

Ponchelli: Gioconda — kettős a II. felvonásból (Irene Minghini-Cattaneo és Lionello Ceccil). — 6. Lortzing: Undine — ária (Karl Schmitt-Wal-
te). 7. Verdi: Trubadur — ária a II. felvonásból (Louise Homer). 8. Liszt: Ad nos salutem un-
dam — bevezetés és fuga (orgona; Fernando Ger-
mani). 9. Wagner: A bolygó hollandi — részlet
(Peter Anders). 10. Giordano: André Chenier —
kettős a IV. felvonásból (Stacciatini és Merli).
Közben 12.40: Hírek.

13.20 (1.20): Időjelzés, időjárás- és vizáltsági jelentés.
13.30 (1.30): Országos Postászenekar. Vezényel Eör-
dögh János. 1. Bellini: Norma — nyitány. 2. Kal-
man: Cirkuszhercegnő — egyveleg. 3. Lehár: Mo-
soly ország — egyveleg. 4. Meyeri Jenő: Hej-
rá, víteztek.
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Arfolyamhírek, piaci árák, életmészterák.
16.15 (4.15): Vidám beszédlet a régi Pesten. Siklóssy
László előadása.
16.45 (4.45): Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): K. Füzessy Mária zongoránál. — 1.
Liszt: Hárfaelőd. 2. Kodály: a) Eső a városban;
b) Székely keszerves. 3. Dohnányi: a) Esz-moll-
rapszódia; b) Rurália hungarica 2. tétel.
17.15 (6.15): Farkas Jenő előadásai. —
Gillán Pál tárogatózó. — Tárogatózószámok: Novák
Sándor: Nagymajthényi síkron; Dankó Pista: Most
van a nap lemenőben; Farkas Jenő: Előőtt az
elsőhangú tülkölöm; Népdalok: Ígyál betyár, mu-
lik a nyár; Feckémi; Feckémi; Ehrbeolta a Ba-
laton a békámat; Jaj de régen volt, de soká lesz.
19.15 (7.15): Hírek magyar és román nyelven.
19.25 (7.25): I. rész: Patria táncemlékek. II. rész:
Kihirdeti táncemlékek.

20 (8): Lovasnyeredmények.
20.10 (8.10): A egyőri kaland. Játék három felvonás-
ban. Irtá: Kürthy György és Barjay Oskó. Ren-
dező: Kisszely Gyula. Személyek: Napoleon —
Uray Tivadár; Pápa Károly — Perényi László;
Kriszta — Egri Mária; Julie — Agny Erzi; Et-
kényi — Kürthy György; Bordás — Kalla István;
Levenwehr — Ross Jenő; Márton — Gabányi
László; Guillauméné — Kökény Ilona; Bremont
— Altay Andor; Denise — Medek Éva; Guillau-
me tábornok — Rubinyi Tibor; Városhíró — Ba-
zsay Lajos; Jandóné — Lakatos Ilonka; Annálka
— Révész Zsuzsa.
21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák
és ruszin nyelven.
22.10 (10.10): A rádió szalonzenekara. Vezényel Raj-
ter Lajos. Közreműködik Lauer Mária (ének). 1.
Poldini: A vadrózsa c. tündérválték nyitánya. 2.
Grieg: a) Solveig dala; b) Szeretlek (Laver). 3.
H. Laver György: Négy kis darab. 4. Huszka:
Gül Baba — Lella bekezdje (Laver). 5. Szamba-
ti: Gavotte. 6. Lehár: Paganini — keringő —
(Laver). 7. Losonczy Dezso: Alfródi képek. 8. de
Falla: Spanyol tánc.

23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyel-
ven.
23.20 (11.20): Közvetítés a Florián-kávéházából. Gás-
pár Lajos előadásai. —
23.45 (11.45): Hírek

17.15—17.45 (6.15—6.45): Ruszin hallgatónknak. Ru-
szin népdalok harmonikán. Peredaca dlya pod-
karpatszkich ruszinov. Narodnja pjesni podkar-
patszkich ruszinov na harmoniki.
17.45 (6.45): Beethoven: Vonósnégyes. — (18. máj 1
szám. F-dúr) (Calvet Quartett). Hangtétel.
18.45—19.15 (6.45—7.15): A földművelésügyi minis-
terium mezőgazdasági felőrája.
19.25 (7.25): A központi Magyarországi az olasz iro-
dalomban. Várady Imre dr. egyetemi tanár elő-
adása.
20 (8): Hírek, lovasnyeredmények, hírek szlovák
és ruszin nyelven.
20.25 (8.25): Hangtétel: Baletzene. 1. Schubert:
Rosamunda (Bostoni szimfonikusok, vezényel Ku-
szewicz). 2. Ponchelli: Gioconda (Berlini ál-
lam opera zenekara, vezényel Wolfgang Beu-
ler). 3. Lajo: Namouna — szvit (Conservatoire
zenekar, vezényel Coppola). 4. Csajkovszkij: Csip-
kerózsza részletek (Hollwyer-Bowl zenekar). — 5.
Dohnányi: Pierrette fityola — népszerű (Ber-
lini állami opera zenekara, vezényel Abendroth
Hermann). 6. Lortzing: Cár és ács — facipő (Ber-
lini Filharmonikusok, vezényel Schmidt-Is-
serstedt). 7. Smetana: Az előtört menyeszovny.
Furiant (Berlini Filharmonikusok — vezényel
Schmidt Isserstedt). 8. Verdi: Aida — a paprok
és a néger rabszolgák tábca (Berlini Filharmonia-
kusok, vezényel Schmidt Isserstedt).
21.10 (9.10): Mi minden történt 6. évvel ezelőtt.
Elmondja a régi idők krónikása.
21.40 (9.40): Időjárásjelentés.

NEMET MŰSOROK 4: Jelmondat, reggeli ze-
ne. ● 5: Gazdaknak. ● 5.10: Könyvü zene. Köz-
ben 6: Szórakoztató zene. (A hét bizonyos napján
és bizonyos alkalmakon műsor haziaszónokoknak
● 8: Kamarazene. ● 8.30: Iskolai rádió. ● 9: Szór-
akoztató zene. ● 9.30: Kedden és pénteken: Tar-
ka felőra kitesnyelnek, utána szórakoztató zen-
e. ● 11: Dali zene. ● Közben 11.30: Hírek ● 12.55:
Időjelzés (csak Deutschlandsender). ● 13.00: A ny-
met és olasz harctéri jelentés. ● 13.15: Hangve-
seny. ● 14.00: A harctéri jelentés lassu megism-
lése. ● 14.15: Dalok. Apró zeneművek. ● 15.00:
Delutáni zene. ● Közben 16.00: Hírek. ● 17.30:
Időjelzés és eseményekről. ● 18.00: Helyszíni köz-
vetítés a harcterről. (Hangfelvétel). ● 18.45: Po-
litikai vagy katonai tárgyú előadások. (Hétfőn a sz-
razföldi, szerdán a tengeri, pénteken a légi har-
teről). ● 19.00: Hírek. ● 19.15: Szórakoztató ze-
ne. ● 19.50: A politikai helyzet. ● 20.00: A har-
téri helyzet. ● 20.15: Hangverseny. ● 21.00: H-
rások. ● 21.15: Esti zene. ● 23.00: Hírek majd z-
rásig éjféli hangverseny. ● 24.00—0.55: Bajtár-
szóglát. (Csak Deutschlandsender és Bfema 1)

OLASZ MŰSOROK. 18 óráig minden műsor
közös. 19-től zártan két párhuzamos műsor van.
Az első műsort 4208 m, 4918 m és 2632 méteren
adják. A második műsor 2302 m és 2211 méteren
17.30: Szimfonikus zenekar.
1. műsor:
18.15: Kézvezék ● 19: Hírek ● 19.30: Zeneke-
ri hangverseny ● 20.15: Szimfonikus hangverseny
● 22: Hírek ● 22.15: Könyvü zene ● 23.2 m-
teren 20.45-kor magyar negyedóra.

18.15: Kézvezék ● 19: Hírek ● 19.30: Zeneke-
ri hangverseny ● 20.15: Szimfonikus hangverseny
● 22: Hírek ● 22.15: Könyvü zene ● 23.2 m-
teren 20.45-kor magyar negyedóra.

BEograd
6.00—6.50: Induló, torna, hangtétel, étrend.
11.50: Vizáltsági jelentés, műsorjelzés.
11.59: Pontos idő.
12.00: Oplendai baranzsó. — Lyubica Mihajevics
tamburkisértel népdalokat énekel. 1. Zadu-
nuse szaba gorszki vetulvi. 2. Kad szam szinoty
ovde bila. 3. Kolika je u Prijedoru csarsija. 4.
Gorom jezde kitveni szavovi. 5. Uzmi Szlanu. 6.
Tri sze plice szasztanle.
12.25: Reklámok. — A rádiózenekar hangverseny.
1. Suppé: Bocaccio, nyitány. 2. Lindner: Liral
sorozat. 3. Planquette: Cornevillei harangok.
4. ábránd. 4. Strauss József: Bécsi gyermekék. Ke-
ringő. 5. Eulenberg: Erdel kovács.
13.30: Pontos idő, hírek, tészte.
13.50: Hangtétel.
14.20: Haydn: D-dúr szimfonia (Jeney).
14.40: Hírek.
17.40: Pontos idő, műsorjelzés.
17.45: Egészségügyi előadás.
18.05: A rádiózenekar hangverseny. 1. Granich-
stedten: Orlov, nyitány. 2. Barbieri: Perdita
3. Czibulka: Női ravaszág, gavott. 4. Waldteu-
fel: Most vagy soha, keringő.
19.00: Reklámok.
19.10: Hírek.
19.20: Jugszláv nemzeti óra. Sztrojadin Sztamen-
kovic felőlvadása. A falu polgári mozgósítása.
19.40: A rádió népies zenekara játszik.
20.00: Donizetti: Don Pasquale, opera 3 felvonás-
ban a milánói Scala előadásában (Jeney).
A színházban 21.40: Pontos idő, hírek, rádióműsor.
22.40: Hírek.
ZAGREB. 20.15: Grieg-Jenyezék ● 22: Hírek.
Tánczene.

BUDAPEST I.
6.40: Ebrészió, Torna.
7: Hírek. Közlemények. Erend. Hangtétel. — 1.
Borsani: Kólozsvári induló. (Hunyadi János 9. hon-
véd gyalogezred zenekara, vezényel Fricsey Fe-
renc). 2. Csárdás-egyveleg. (Kiss Lajos cigány-
zenekar). 3. Márk Béla: Magyar sportinduló.
(Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara,
vezényel Pongrácz Géza). 4. Er-chsen: Tenge-
reskerülő (Odeon harmonikagépes). — 5. a)
Horlhy Miklós Dumánitón; b) Hájnalodók; c)
Szárnya, szárnya, kezánnya telege; d) Recce
non vagyok én kapitány — katonanóták (Hon-
véd cserkész őrsvezetői kar). 6. Müller József:
Jász-kun induló (Hunyadi János 9. honvédgya-
logezred zenekara, vezényel Fricsey Ferenc).
10: Hírek.
10.20: Inyencok eseménye. Irtá Mezerics Ilona dr.
(Felsőváros).
10.45: Balatonfüred a XVIII. században. Irtá Mor-
lin Adorján dr. (Felsőváros).
11.10: Nemzetközi virágszólóglát.

12: Haranzsó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc.
1. Suppé: Pique Dame — nyitány. 2. Kraul An-
tali: Kulturképek — keringő. 3. Szöllőssy Fe-
renc: Balázs-nóták. 4. Kálmán: Egyveleg a
Montmartrei ibolya című operettből. 5. Sándor
Jenő: Horlhy Miklós katonája vegyök — Induló.
Közben 12.40: Hírek.
13.20 (1.20): Időjelzés, időjárás- és vizáltsági jelentés.
13.30 (1.30): Csorba Gyula előadásai.
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Arfolyamhírek, piaci árák, életmészterák.
16.15 (4.15): Kormány munkaszázadok. Tharóti Tar-
nói László dr. előadása.
16.45 (4.45): Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): Balatoni horgásznapok. Igali Mészáros
József előadása.
17.35 (5.35): Horváti Karola, az Operaköz tagja
énekel zongorkakísérettel. 1. Liszt: Halkszitu. 2.
Tarnay Ágost: Egy dal. 3. Székács Aladár: Er-
dén. 4. Rekal Nándor: Szerelem Drakóczy ver-
se). 5. Lehár: Vilja-dal. 6. Kaesch: Nem tudom
feledni. 7. Kun László: Sohasem nyit. 8. Dösch
Zoltán: Azert (E. Sárkány Sándor verse). 9. Ra-
day László: Hányzozor mondjuk azt egymásnak.
10. Liszt: Szabó Gábor: Tavasz szél.
18.05 (6.05): Gépkocsivezető újoncok iskolájában.
Közvetítés az állami gépjárművelelképző tan-
folyamról. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfel-
vétel).
18.30 (6.30): A rádió szalonzenekara. 1. Lehár: Mi-
lato istenek — nyitány. 2. Erdélyi Mihály: a) Az
ember léha — angol keringő; b) Kincses Kóloz-
vár — slow. 3. Huszka: Huszár dalok. 4. De-
Fries: Tudna-e maga boldog lenni — tangó. 5.
Paksy József: Szerelem keringő. 6. Kacsón:
Részletek a János vitéz daljátékából. 7. Loson-
czy Dezso: Rapszódia. 8. Szirmai: Galopp.
19.15 (7.15): Hírek magyar és román nyelven.
19.25 (7.25): Hangtétel. Magyar nóták. 1. Rácz
Pál: Lehullott a rezgőnyátra (László Imre) 2.
a) A virágnak megfőrtani nem lehet; b) Be van
sz én szűrtöm ujja köve (Magyar Imre c-gány-
zenekara). 3. a) Tordai Borbély Pál: Előőtt a
keretlem (Várdányi verse); b) Révész Lajos:
Ököl iszik magában (Cselényi József). 4. Mur-
gás Kálmán: Dér hullott már a rőzsára —
Ágyagfalvi Hegyi verse) (Kálmár Pál). 5. László
Imre: Sajó kutyám (László Imre). 6. Thegze-
Gerber: Sargul már a kukoricaszár — csárdás
(Farkas Lajos cigányzenekara). 7. Kovács Kor-
né: a) Acsi, acsi; b) Nyitárbortban van egy asz-
szony (Kálmár Pál). 8. Br. Bányfi György: a)
Kék nevelés; b) Huzzad csak huzzad csak ke-
servesen (Magyar Imre cigányzenekara). 9. Háj-
du András: a) A sívegem; b) Zene-zene — csár-
dások (Cselényi József).

19.55 (7.55): Külföldi negyedóra.
20.10 (8.10): Budapesti Hangverseny Zenekar. Ve-
zényel Rajter Lajos. Közreműködik Végő Sám-
dor (hegedű). 1. Schubert: D-dúr nyitány. 2.
Mozart: Esz-dúr szimfonia (K 543). 3. Gluck —
Mottó: Baletszvit. 4. Siklós Albert: Eregta. 5.
Strauss Richard: Hegedűverseny.

12: Haranzsó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc.
1. Suppé: Pique Dame — nyitány. 2. Kraul An-
tali: Kulturképek — keringő. 3. Szöllőssy Fe-
renc: Balázs-nóták. 4. Kálmán: Egyveleg a
Montmartrei ibolya című operettből. 5. Sándor
Jenő: Horlhy Miklós katonája vegyök — Induló.
Közben 12.40: Hírek.
13.20 (1.20): Időjelzés, időjárás- és vizáltsági jelentés.
13.30 (1.30): Csorba Gyula előadásai.
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Arfolyamhírek, piaci árák, életmészterák.
16.15 (4.15): Kormány munkaszázadok. Tharóti Tar-
nói László dr. előadása.
16.45 (4.45): Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): Balatoni horgásznapok. Igali Mészáros
József előadása.
17.35 (5.35): Horváti Karola, az Operaköz tagja
énekel zongorkakísérettel. 1. Liszt: Halkszitu. 2.
Tarnay Ágost: Egy dal. 3. Székács Aladár: Er-
dén. 4. Rekal Nándor: Szerelem Drakóczy ver-
se). 5. Lehár: Vilja-dal. 6. Kaesch: Nem tudom
feledni. 7. Kun László: Sohasem nyit. 8. Dösch
Zoltán: Azert (E. Sárkány Sándor verse). 9. Ra-
day László: Hányzozor mondjuk azt egymásnak.
10. Liszt: Szabó Gábor: Tavasz szél.
18.05 (6.05): Gépkocsivezető újoncok iskolájában.
Közvetítés az állami gépjárművelelképző tan-
folyamról. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfel-
vétel).
18.30 (6.30): A rádió szalonzenekara. 1. Lehár: Mi-
lato istenek — nyitány. 2. Erdélyi Mihály: a) Az
ember léha — angol keringő; b) Kincses Kóloz-
vár — slow. 3. Huszka: Huszár dalok. 4. De-
Fries: Tudna-e maga boldog lenni — tangó. 5.
Paksy József: Szerelem keringő. 6. Kacsón:
Részletek a János vitéz daljátékából. 7. Loson-
czy Dezso: Rapszódia. 8. Szirmai: Galopp.
19.15 (7.15): Hírek magyar és román nyelven.
19.25 (7.25): Hangtétel. Magyar nóták. 1. Rácz
Pál: Lehullott a rezgőnyátra (László Imre) 2.
a) A virágnak megfőrtani nem lehet; b) Be van
sz én szűrtöm ujja köve (Magyar Imre c-gány-
zenekara). 3. a) Tordai Borbély Pál: Előőtt a
keretlem (Várdányi verse); b) Révész Lajos:
Ököl iszik magában (Cselényi József). 4. Mur-
gás Kálmán: Dér hullott már a rőzsára —
Ágyagfalvi Hegyi verse) (Kálmár Pál). 5. László
Imre: Sajó kutyám (László Imre). 6. Thegze-
Gerber: Sargul már a kukoricaszár — csárdás
(Farkas Lajos cigányzenekara). 7. Kovács Kor-
né: a) Acsi, acsi; b) Nyitárbortban van egy asz-
szony (Kálmár Pál). 8. Br. Bányfi György: a)
Kék nevelés; b) Huzzad csak huzzad csak ke-
servesen (Magyar Imre cigányzenekara). 9. Háj-
du András: a) A sívegem; b) Zene-zene — csár-
dások (Cselényi József).

19.55 (7.55): Külföldi negyedóra.
20.10 (8.10): Budapesti Hangverseny Zenekar. Ve-
zényel Rajter Lajos. Közreműködik Végő Sám-
dor (hegedű). 1. Schubert: D-dúr nyitány. 2.
Mozart: Esz-dúr szimfonia (K 543). 3. Gluck —
Mottó: Baletszvit. 4. Siklós Albert: Eregta. 5.
Strauss Richard: Hegedűverseny.

18.15: Kézvezék ● 19: Hírek ● 19.30: Zeneke-
ri hangverseny ● 20.15: Szimfonikus hangverseny
● 22: Hírek ● 22.15: Könyvü zene ● 23.2 m-
teren 20.45-kor magyar negyedóra.

18.15: Kézvezék ● 19: Hírek ● 19.30: Zeneke-
ri hangverseny ● 20.15: Szimfonikus hangverseny
● 22: Hírek ● 22.15: Könyvü zene ● 23.2 m-
teren 20.45-kor magyar negyedóra.

LANT ÉS TOLL

A VILÁGIRODALOM REMEKEI

Amerikai költők verseiből

Walt Whitman

Walt Whitman 1819-ben született West-Hillsben (Long Island). Irnok, majd falusi tanító, később könyvnyomdász és újságszerkesztő volt. A polgárháborúban betegeket ápolt, minden pénzt szétosztotta, elszegényedett és újra hivatalt vállalt. Bejárta Közép- és Délamerikát. Jellegzően amerikai költő, az újvilág lírikusa. Elemi erő lüktet benne. Az amerikaiak sokáig »örült költő«-nek nevezték formátlan versei miatt, de ma már a tankönyvek is igazat adnak őseredeti költészetének, apostolian egyszerű és következetes életének. 1892-ben, tiszta szegénységben halt meg.

Valakinek, aki nemsokára meghal

Mindenek közül téged választalak ki, mert hirt hozok tenéked
Meg fogsz halni — bármit beszéljenek a többiek, én nem körtönfalazok.
Kemény vagyok és határozott, de szeretlek téged — nincs a számodra [menekvés.

Lágyan fejedre teszem jobbomat, hogy érezd.
Én nem papok, lehajtom a fejem és félig eltakarom.
Nyugodtan üldögélek és hűséges maradok,
Én több vagyok az ápolónál, több a szüléknél és szomszédoknál,
Én feloldalak téged mindentől, csak önmagadtól nem,
Csak a testedtől és lelkedtől nem, mely örökkévaló, te biztosan meg- [szabadulsz.

Csak hulládat hagyod itt, mint csunya szemetet.
A nap sose látott utakra sít,
Edző gondolatok töltnek meg, bizalom: és mosolygasz,
Elfelejtetted, hogy beteg vagy, mint én is elfelejttem, hogy beteg vagy,
Már nem is látod a gyógyszeredet, már nem is törödsz síró barátjaiddal: [veled vagyok.

A többieket nem is engedem hozzád, mert nincs helye számalomnak,
Én se számlak, de véled újjongok.

Téli mozdony

Téged dalolok,
A tomboló viharban, a hóban, a hanyatló téli nap alkonyatán.
Teljes fegyverzettedet, mértékes kattogásod és forradalmas dübörgésed.
Fekete, hengeres tested, aranyos bronzod és ezüst acéled.
Sulyos haránt-rudaidd, párhuzamos-egyforma kerekeid, forgó, oldalt [csikorgó kerekeid.
Ütemesen neki dagadó dohogásod és hortyogásod, távolba vesző zaka- [tolásod.
Előre meredő nagy lámpásodat,
Hosszu, halványan libegő füstbokrétádat, melyet gyengéd bíbor színez,
A kéményből kipöfékelő sűrű-sötét füstfellegeidet,
Remekbe kovácsolt testedet, rugóid és szelepeid, kerekeid remegő ra- [lyogását.

Engedelmesen utánad kocogó vidám kocsiaidat,
Melyek csendbe-viharba, lassan vagy gyorsan mindig követnek.
Te a modern élet példája, — jelképe a mozgásnak s erőnek — száraz- [föld ütere.

Téged dalol ez egyszer a muzsám, versekben énekel, ahogy lát
Birkózva az ölelő szélrohamokkal és hófúvással,
Amint nappal fütttyentve rohansz tovább,
Éjjel pedig néma lámpáid lengeted.
Tűztorku szépség,
Dübörögj végig az énekemen garabonciás muzsikáddal, lobogó éji lám- [páiddal,
Örülten vihorászó kacajoddal, visszhangzó és mindent megingató föld- [rengésszerű robajoddal.

Te önmagad törvénye, mindig tulajdon nyomodat őrző
(A könnyes hárfá s a nyafka zongora beteg érzékenysége nem a tiéd)
Rémült trilláidat a szikláknál s a dombok fordulójánál
Röpítsd a pusztá vidékre, a pusztá tavakra,
A nagy szabad égre bátran, vidáman és erősen.

Szép asszonyok

Asszonyok ülnek vagy mennek — egyikőjük öreg, másikuk fiatal.
Szépek a fiatalok! de az öregek még szebbek!

ÉRDEKES A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

Amerikában, mint már beszámoltunk róla, nagyszabású népszámlálás folyik. Ezzel kapcsolatban a lapok állandóan az érdekes esetek egész sorát közlik. Így például Illinois állam egyik kisvárosában, Sandovalban az orvos későn érkezett egy szüléshez. Amikor a reményteljes anya ágyához lépett, egy hölgyet pillantott meg. Megkérdezte tőle, hogy ő-e a baba, mire a hölgy így válaszolt:

— Én a népszámláló biztos vagyok.

Bridgeportban egy Mamie Broussant nevű nő a tulzott lelkiismeret áldozata lett. A népszámláló-biztosnak azt mondta, hogy hetenként hét napot dolgozik. Csak utólag jutott eszébe, hogy hetenként csak hat munkanap van. Ez annyira kétségbeesztette, hogy megmérgezte magát. Szerencsére az öngyilkossági kísérletet még idejében felfedezték és az asszonyt megmentették az életnek.

Milwaukee-ben egy 21 éves népszámláló-biztos annyira elkeseredett amiatt, hogy rengeteg böbeszédű nővel kellett beszélnie, hogy iratait apró darabokra tépte és szélnek eresztette. Emiatt a kerület lakóit újból ki kellett kérdezni.

New-Yorkban egy asszony azonnal egy kancsó vizet öntött a biztos nyakába, mihelyt kinyitotta az ajtót. Azután udvariasan bocsánatot kért azzal, hogy azt hitte, férje jön haza.

Bridgeportban a fiatal biztos felhívta a főnökét, mert nem tudta, hogy mit csináljon. Az egyik közeli farmon az asszony azt mondta a jószágga, hogy tehén, a farmer azt állította, hogy bika. Mit csináljon? A főnök utasította, hogy nézze meg az állatot és döntsön maga. A fiatal számláló-biztos erre azzal válaszolt, hogy ő városi ember és nem tudja megállapítani, hogy az állat bika-e vagy tehén.

Keleten még ma is millió és millió dzsinriksa gurul, amelyeket a riksavonó kulik húznak végig Kína, Japán, India vagy akár Ceylon utcáin. A dzsinriksa a Kelet autója és bérkocsija együtt. A riksahúzó kulik néhány fillérért kilométernyi távolságra elszaladnak utasukkal és azt sem bánják, ha a kétkerekű személyszállítón ülő utas utközben pálcával veregeti az ő vállát. Az a legfurcsább, hogy a dzsinriksa nem kínai és nem japáni, hanem amerikai találmány és még ma is New-Jersey államban vannak a legnagyobb riksagyárak. Onan exportálják távoli vidékre Keletnek ezt a sajátságos személyszállító kocsiját.

Amerikában a fiatal párok még mindig a jittersbugot táncolják, mégpedig igen hevesen és szenvedéllyel. Hogy a jittersbugot Amerikában hogyan táncolhatják, arra következtethetünk abból, hogy Annie Anderson portlandi leány ötezer dolláros kártérítési pert indított az egyik táncterem tulajdonosa ellen. A lány elpanaszolta, hogy az egyik táncos lábát a levegőbe rugva, körözött mozdulattal elgáncsolta őt és ennek következtében Anderson kisasszony súlyos sérüléseket szenvedett a térdén.

Valentine, newyorki rendőrfőnök most hozta nyilvánosságra annak a 26 newyorki rendőrnek a nevét, akiket bátorságukért külön kitüntetésben részesítettek. A kitüntetettek között van Nicholas Moreno is, aki halála után részesült a kitüntetésben. Az érmet özvegyének fogják átadni. Collins rendőrhadnagy azért kapott kitüntetést, mert pusztá kézzel fegyverzett le egy veszedelmes gonosztevőt. A banditát felfedezte az uccán, üldözőbe vette, de a forgalmas helyen nem merete fegyverét használni és inkább életveszélynek tette ki magát. Sweeney közrendőr áruházban egy egész ópiumcsempész bandát tett ártalmatlanná. A közelharcban megsebesült és két hónapig fektült. Valentine rendőrfőnök különös dicséretben részesítette New-York motorkerékpáros rendőreit, akik az elmúlt esztendőben 150.000 letartóztatást eszközöltek. A motorkerékpáros rendőröknek nagy részük volt New-York közbiztonságának megjavításában.

Amerikában minden furcsaságot nyilvántartanak. Így aztán nem csoda, hogy James Hess losangelesi polgárról megállapították, hogy ötven éven át viselte egy és ugyanazt a gallérgombot.

Donald Minster mediai polgár vádlókeresetet adott be a felesége ellen és keresetében a következő vádlókat sorolta fel. 1. Az asszony egész éjszaka hangosan bömbölteti a rádiót. 2. A pénzt, amit ad neki, kidobálja az ablakon, mert kevesli. 3. Reggelit sohasem főz neki és amikor egy reggel sajátkezüleg tojást süített magának, az asszony szappandarabkákat hintett rá. 4. A tisztára mosott autót mindennap sárral és homokkal kente be.

A boldogtalan férjet a bíróság elválasztotta becses nejétől.

Az egyik előkelő newyorki klubban zártkörű ünnepélyt rendeztek, amelynek keretében műsort is adtak. A műsoron szerepelt Chico, a verkliző majom is. Előadás után az egyik vendég két pohár pezsgővel kínálta meg a majmot és Chiconak utána olyan jókedve támadt, hogy megharapta Allne Kotzebue grófnő kezét. William Douglas sportember el akarta csipni a pezsgőtől megvadult majmot, de Chico őt is megharapta. Az előhívott rendőrök végre elfogták a majmot és a Pasteur-intézetbe szállították, ahol megállapították, hogy nem volt veszélyes, hanem csak részeg.

Az egyik amszterdami kikötőben szokatlan kalandban volt része egy teherautó sofőrjének, aki nagyobb halzállítmányt vitt a kocsiján. Az áru berakodása után néhány perccel a kiegészített sárlyok szárai támadták meg a teherautót és rövid idő alatt minden halat felfaltak. A sofőr először védekezni próbált az éhes madarak ellen, hatalmas ládát dobott feléjük, de ezzel csak azt érte el, hogy a láda eltalálta és összetört a szélvédőt. Amint az utolsó hal is elfogyott a teherautóról, a madarak szépen elrepültek.

Bélyeg

A NOVISZADI FILATELISTA
EGYLET KÖZLEMÉNYEI

Új jugoszláv bélyegkiadások

Országunkban a posta fokozott fejlődése következtében (újabb postahivatalok megnyitása), továbbá légi-posta vonalaink egy bel-, mint külföldi irányban történő kiépítése miatt, számtalan új és magasabb értékű bélyegekre van szükség. A régi postai sorozat legmagasabb értéke a 20 koronás szlovén bélyeg volt. Később már 10 dinárig terjedt ki a sorozat, majd pedig 30 dináros postabélyeg volt a legmagasabb érték. A mostani új postai sorozatban szintén 30 dináros a legnagyobb érték, azonban a közép értékek is elég magasak, parás érték most csak egy van (50 parás). Igaz, hogy a postai tarifák az általános drágulással lépést tartanak, de nem lehet a nagyobb méretű forgalmat sem figyelmen kívül hagyni, amiért főleg ilyen magas értékek eladását bevezették. A repülő posta bélyegeinknél épp mostan ugyanez a példa.

A régi sorozat, amelyik 10 dinárig megy, még kapható részben egyes kisebb postahivatalnál. Az új, tájképes repülőbélyeg sor, amelyik 50 parától 30 dinárig terjed, a nagyobb forgalom szüksége miatt, két utóérték kiadásával kibővült. E két érték kiadása a postaugyminisztérium június 1-én kiadott rendelete alapján augusztus 15-én lesz kiadva. 40 dináros érték zöldszinben Zagreb képpel és az 50 dináros érték, kék-

szinben Beográdot ábrázolva. A bélyegek fekvő téglalap alakúak 36x25 mm. nagyságban, offset-mélynyomással. A felírás ciril és latin betűs mindkét bélyegen. A kiadott mennyiség 100.000 darab, fel lesz az utolsó darabig használva. E bélyegeket csakis repülőposta küldeményekre lehet felhasználni. Újabb miniszteri rendelet szabályozza azt is, hogy minden repülőposta küldeményre rá kell írni: Sa avionom-Paravion szót. Amennyiben a feladó csakis repülőpostán kívánja továbbítani a levelet úgy még külön is rávezetendő: »Samo avionom — Seulement par avion«. Az eddigi 50 parás portóbélyeg, Wagner gravör nélkül, újabban két féle világosabb színárnyalatban jelent meg. Az 1 dináros portóbélyeg, sötét borvörös színben ismeretes.

A P. T. T. alkalmazottak zágrebi szekciójának sorozata 1940 május 16-ki miniszteri rendelete értelmében 1941 május 1-én lesz kiadva és aug. 31-éig lesz érvényben. A sorozat 50+25 p. sárga szlavóniai paszettel; 1 din. +25 p. zöld színben, plitvicai tavakat; 1.50 + 50 p. vörös Szplít és Dubrovnik képpel; 3 + 3 din. sötétvörös, a zágrebi katedrális fogják ábrázolni. A kiadott mennyiség a három kis értéknél 200—200.000 drb a 3 dinárosnál pedig 100.000 darab lesz.

KÜLÖNFÉLE:

Eupen és Malmedy megszállásának emlékére két 6+4, 12+8 pf. alkalmi bélyeg adott ki a német posta.

Az első német bélyegárjegyzék egy leipzig bélyegkereskedő adta ki 1863-ban.

Állítólag a »kart csomagok eladása szeptember hó folyamán lenne. Ha biztosat tudunk, úgy jelentjük majd.

Dr. A. Schröder Berlin: Schach der Faelschungen I. kötete után (Albániától—Lengyelországig), most a II-ik kötet is megjelent (Romániától—Thráciáig). A könyv ára márka 3.50 nincs arányban a könyv értékével és jól sikerült tartalmával. Komoly gyűjtőknek ajánlatos e munka megvétele.

A cseh-morva protektorátus területén, továbbá Dánia valamint Esztország és Anglia területén a postatarifát felemelték. A török posta július 1-től kezdve a postai díjakat részlegesen csökkentette.

A legmagasabb postahivatal Tibetben fekszik. 5100 m. magasságban van a faridzsongui postahivatal.

Bulgáriában a bélyegkiadás 100 éves évfordulója alkalmával különleges nyolcszögletű speciális lebetűzést használtak.

A legelső tíz legöregebb bélyeg 1840. május 1-én megjelent 1 pennys angol bélyeg fekete színben 2. 1843-ból Kanton Zürich 4 Rappen fekete. 3. Brazília 60 Reis fekete. 4. Kanton Genf 5+5 centimes zöld színben 1843-ban lett kibocsájtva. 5. Kanton Bazel 2.5 Rappen vörös és fekete szinnel 1845 július 1-én jött ki. 6. Egyesült Államok 5 cent. kávébarna 1847 július 1-én jelent meg. 7. Mauritius fekete és narancsszínű 1 pennys 1847 okt 1-én jött ki. 8. francia 20 cent Ceres fejjel fekete színben 1849 január 1-én kiadva. 9. Belgia 20 c. kék 1849 július 1-én lett kibocsájtva. 10. Bajor 1 krajcáros fekete színben 1849 nov. 1-jei kiadásal.

A világ különféle tábori postáiról a legfontosabb adatokat tartalmazó katalógus 1913-ban jelent meg A. E. Glasewald. Gössnitz bei Altenburg (Thüringen), Németország. Ujabban a berlini Infla (Inflation) Egyesület

külön lebetűzési szakosztálya nagy buzgalommal folytatja e gyűjtési terület kidolgozását.

A jugoszláv gyermeksorozat és a zágrebi posta-sorozat bélyegeinek gumija nagyon érzékeny. Hőmérsékleti és nedves időváltozásoknak befolyása alatt könnyen összeragad. Azért ajánlatos ezeket a bélyegeket különösen száraz és nem túl meleg helyen tartani. — E helyen megjegyezve a tiszta, használatlan bélyeggyűjtésnek általában a gumi érzékenysége és könnyű változása nagy kárára van. Sokszor nem törődve ilyen csekélynek tűnő dologgal, az illető gyűjtő érzékenyen károsodhat.

A balkáni egyezmény bélyegeinek kiadása napján külön alkalmi borítékot is használtak. 1. dubrovnik kiadás »A balkáni egyezmény« felirat mellett balra az illető tagországok színei, jobbra dubrovnik képpel »1940 Dubrovnik« átnyomva »1940 Beograd«-ra. 2. beográdi kiadás franciául: »A balkáni egyezmény tagállamainak gyűlése Beograd«, alatta az illető államok címerei és a közgyűlés dátuma. 3. zágrebi kiadás »A balkáni egyezmény« horvátul, alatta franciául és a közgyűlés dátuma.

Bolgár filatelista körökben szintén állásfoglalnak a túl sok újdonság kiadása ellen. Az újdonságtól megkivánják a bélyeggyűjtők elsősorban, hogy szép kivitelű és nyomásu legyen, ne legyen spekulatív karaktere, mert ez előbb-utóbb csak káros lehet; továbbá az ára sem legyen túl magas. Ami a kiadott mennyiséget illeti, a célhoz és szükséghez képest legyen megállapítva. A mi hivatalos fórumaink már régebben hoztak ilyen alkalmi és más kiadások rendezésére szükséges rendeleteket; ami most a bolgár filatelista körökben

— Irma meg van mentve, ezt mint kétségtelenül nagy sikert elkönyvelhetjük a magunk számára — vette át a szót Emil. — Maga Mallóry azonban csak ideiglenesen van ártalmatlanná téve. Az ő részéről fenyegető veszély még nincs elhárítva azzal, hogy ezidő szerint eszméletlenül hever a szőnyegen!

A férfiak sötét pillantást vetettek a szőnyegen magatehetetlenül heverő alakra s a mellette vérében fekvő titkára.

— Ha az a golyó történetesen Mallóryt éri, a keserű probléma most meg volna fejtve, — jegyezte meg Feri, ádázul tekintve gyűlölt ellenségére.

Emil most szükségesnek tartotta, hogy az apjával lefolyt beszélgetés alapján Ferivel és Rókéval röviden közölje Mallóry bosszútervét a Rác- és Biró család ellenében.

— Kétségtelen tehát — vetette hozzá —, hogy ő mindannyiunk erkölcsi elpusztítására tör, mitsem törődve azzal, hogy én a fia vagyok és hogy engem is a mélységbe taszít. Attól félek, hogy szegény anyám belepusztul, ha megtudja a valót!

— Mallóry egyszer már hajlandó volt arra — jegyezte meg töprengő arccal Róka, — hogy megfelelő vagyoni kárpótlás fejében örökre eltávozzék Budapestről, mert égett talpa alatt a föld. Helyezte most nem olyan kétségbeejtő ugyan, de azért rendkívül súlyos. Mi ugyan nem léphetünk fel vele szemben azzal a leleplezéssel, hogy ő volt a »Fekete Ember« s

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

»A bűnösök megakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

(128)

hogy annak összes büntetési öt terhelik. De mint Madeiro konzulra, a leányrablások rábizonyíthatók.

— Ó, én minden áldozatra kész vagyok — kiáltotta Emil, — hogy eltávolíthassuk közelünkől. Főljajánlom neki vagyonunk felét, vagy akár összes vagyonunkat is, csakhogy békét hagyjon nekünk örökre.

— Egyelőre az a legokosabb, amit e pillanatban tehetünk, hogy visszavonulunk a harctérről — állapította meg Róka.

Már éppen indulni akartak, amikor Irma váratlan közbelépése más irányt adott szándékuknak.

A fiatal leány visszanyerte eszméletét Emil karjai között és amikor a beszélgetésre figyelve megértette, hogy megmentői vele együtt távozni akarnak, érzékeny szíve összefacsarodott arra a gondolatra, hogy azok a szerencsétlen teremtetek ott lenni a föld alatt, Reims grófnő virágos kertjében továbbra is rabságban maradjanak, akiknek huszonnegy-

órág szerencsétlen társnőjük volt. — Ó, drága Emilem, ó kedves uraim — esengett összekulcsolt kezekkel, — ne hagyják itt azokat a szegény leányokat, akiket mindennap korbáccsal ütnek-vertnek. Most megtehettek, szabadítsák ki azokat is.

A négy férfi egymásra nézett. Becsületérzésük azt sugallta, hogy Irma helyénvaló kívánságának elegend kell tenniük.

— Valóban, itt az alkalom, embertelenség volna, ha félmunkával megelégednénk — kiáltotta Emil — még akkor is, ha újabb veszélyeknek tennék ki magunkat.

— Hol vannak azok a szegény leányok? — kérdezte Róka Irmától.

— Itt a szomszédos házban, a föld alatt. Egész lakosztályok vannak ott berendezve és külön-külön elzárható, tömlöcszerű hálófülkék. A rettentő Borcsa ott alszik a nagyteremben, őnála vannak a fülkék kulcsai.

— Szabadítsátok ki őket, uraim! — folytatta Irma könyörgő han-

gon —, mert máskülönbön örökös rabságra hurcolják őket, valahova a Keletre!

A férfiak rövid tanakodás után elhatározták, hogy kiszabadítják a lányokat.

— Én kitapasztaltam, merre van a titkos átjáró — mondotta Emil.

— És én utmutatójuk leszek, — örvendezett Irma — hiszen a grófnő a rejtekátjárón tuszkolt föl engem ide ma este. Én rémületem dacára is jól megfigyeltem, hogy mily helyiségeken jöttünk keresztül.

— Először a konzul személyezte felől kell biztonságban lennünk — mondta Róka. — De meg gondoskodnunk kell arról is, hogy ez a bandita itt, akit a báró iránytvesztett golyója leterített, valamelyes ápolásban részesüljön. Jöjjön Kolonti mester, próbáljunk a személyzetből előkeríteni valakit.

— Oh, itt az én Paoló barátom — szólt élénken Kolonti, — majd övele próbálom szerencsét.

Mig a többiek az ebédőben maradtak, Róka és Kolonti elindultak, hogy az elmenekült cselédség hol-létét kifürkésszék.

Az első emelet egészen kihalt volt, de egy hátsó folyosó végén hangok hallatszottak.

A komornyikok szobája volt. Hárman vagy négyen idefutottak a konzul emberei közül s éppen azon tanakodtak, hogy mitévők legyenek. Hallották a kettős pisztolylövést és teljes zavartságban voltak a töltetek felől.

Kolonti lelépett ajtón, de az ajtó belülről zárva volt.

□ 1940 A
Lejátszódik
adásának el
is csakis üd
nincs mérhe
Litvánia
val 15, 30
lyegyet adott
badítás ent
álló blokkot
nagysága 1
mennyiség
A norvég
földre újra
Román ut
rendes post
pedig 3, 8,
8-án egy fé
jelent 1, 2.
— Az állam
adott felár
vetkezők: 1
14 le
A négy ó
pek Ameri
106.000 kg
továbbított
569.800 reg
Newyork
évfordulója
»Collector
kus bélyeg
dezett. Csa
kiadott bé
ki. Pl. Ma
rich stb.
A Pánar
most sorba
lamok al
nem egyic
évforduló
jelentek.
kongresszu
dányban.
tes 100. é
via: 9 bo
fogazással
zília: 50
400 Reis
Róka t
masan be
— Ki
Kolont
Róka m
— A
ver, a fi
deiro. A
ország itt
hiábaval
Megérte
Nagy
odabent,
beszéd l
— Mi
mi ártat
zolt azt
— Pa
— Pa
— M
aki csal
lábát, a
rendőrs
— N
— mon
sük me
Az é
sem ta
másik
de a
kásba t
Ezek
kor K
és beb
tudott
lévő c
milyos
dáván
elaludt
Mos
félign
az ije
menek

Lejátszódik a túl sok újdonság kiadásának ellensúlyozására, általában is csakis üdvös lehet. A gyűjtőknek nincs mérhetetlen zsebük!

Litvánia Vilna átvétele alkalmával 15, 30 és 60 centes alkalmi bélyeget adott ki. Ugyancsak a felszáradás emlékére, e három értékből álló blokkot is adtak ki. A blokk nagysága 147:105 mm. Kibocsájtott mennyiség 40.000 darab.

A norvég postai közlekedés külföldre újra megnyílt.

Román utóértékek jelentek meg a rendes postabélyeg sorozathoz. És pedig 3, 8, 12 leies értékek. Junius 8-án egy félaras ifjúsági sor is megjelent 1, 2, 3, 4, 5, 8, 12, 16 lei-ig.

Az állami repülőalap javára kiadott félaras sorozat értékei a következők: 1, 2.50, 3, 3.50, 4, 6, 8, és 14 lei.

A négy óceánrepülő »Clipper«-gépek Amerikából Európába összesen 106.000 kg. postát és 2774 személyt továbbítottak. A múlt évi összvonal 569.800 repülő mérföldet tett ki.

Newyorkban a bélyeg 100. éves évfordulója alkalmával az ottani »Collector Club« egy csak klasszikus bélyegekből álló kiállítást rendezett. Csak az első harminc évben kiadott bélyegek legjavát állították ki. Pl. Mausitius, Jöreményfok, Zürich stb.

A Pánamerikai nagy értekezletre most sorban kiadják az amerikai államok alkalmi bélyegeiket. Csaknem egyidőben a 100. éves bélyegévforduló alkalmi kiadásai is megjelentek. **Argentína:** 15 centavos kongresszusi bélyege 2 millió példányban. Előkészületben egy 30 centes 100. éves évforduló blokk. **Bolivia:** 9 boliviar, ofset nyomás, 10^{1/2} fogazással, kongresszusi bélyeg. **Brazília:** 50 éves kongresszusi bélyeg, 400 Reis kék. **Dominikai köztársaság:** 3 és 7 c. Sir Rowland Hill képevel. **Guatemala:** 1 és 5 centes 100. éves jubileumi évforduló bélyeg. **Venezuela** a Pánamerikai kongresszus részére egy 15 centes bélyeg.

Afrika, Ázsia és Ausztrália részére repülőpostaküldeményeket egyelőre a mai helyzet miatt nem fogadnak el. (Hrvatszki fil. Vesnik-ből.)

A repülőforgalom Berlin és Kopenhága közt újra megindult.

A filatelista juliusi—augusztusi számának tartalma: Osztójics: A 100. éves régi szerbiai posta. E. Derocco: A legértékesebb szerb bélyeg 1869-ből. Az első dináros kiadás gravőr jelzéséről. Bulka Mrdja: Alkalmi és jótékonyági bélyegeink statisztikája. Ing. Petrovics: Európai írók a bélyegeken. Jugoszláv és újdonság bélyegrovat. Hamisítványok. Szövegségi és egyesületi hírek; könyvek és folyóiratok áttekintése. Különféle. **Dr. G.**

Braziliában

mint ismeretes, hosszú idő óta válsággal küzd a kávétermelés. Ezen először úgy próbálták segíteni, hogy a felesleges kávé a tengerbe öntötték, vagy elégették. Mivel a válságot így sem oldották meg, alacsonyra szorították le az árakat. Ez sem használt, ezért most egy brazilai kávészakértő azt a tervet vetette fel, hogy a válság megoldása érdekében a kávéból más árucikkeket állítsanak elő. Hosszabb időn át kísérletezett és megállapította, hogy a kávéból ét- és kenőolajat, glicerint, sőt cellulózt és benzint is elő lehet állítani. Lehetségesnek tartják, hogy rövidesen egy sereg gyárat fognak berendezni és megkezdik az óriási kávéfelesleg ipari feldolgozását.

JÓ NYARALÁS

— *Hogyan töltötöd el a nyári szabadságod?*
— *Félóráig vadásztam s utána egy hónapig kórházban fekiüdtem.*

A BÚSZKE MUNKAADÓ

Bíró: Mi a foglalkozása?
Betörő: Munkaadó.
Bíró: Micsoda munkaadó?
Betörő: Na, hát a rendőrségnek, meg a bíróságnak nem adok rengeteg munkát?

JÓ CSERE

Kérem, szeretném kicserélni ezt az autót, mert nem tetszik a feleségemnek.
— *Ez pedig egy olyan gyönyörű és elsőrangú autó, hogy ajánlatosabb lenne, ha a feleségét cserélné inkább ki.*

A KISERLETI MÓRICKA

— *Miért vagy úgy elkeseredve, Móricka?*
— *Miért? Mert a papa feltalált valami szappanpótlékot.*
— *Na és?*
— *Mit, na és? Na és ha valaki érdeklődik, hogy a gyakorlatban hogyan válik be, mindég rajtam próbálja ki.*

SZABADSÁG MINDEN ELŐTT

Nagysága: Mari, adok magának egy szabadjegyet a holnapi énekhangversenyemre.
Mari: De nagysága kérem, holnap csütörtök van s ilyenkor kimenőt szoktam kapni.

ÁRVIZI SZERENCSETLENSÉG

— *Sokat szenvedett az árvíz miatt?*
— *Rengeteget. Két hétig megszakítás nélkül egy helységben kellett lennem a feleségemmel és az anyóssommal.*

Tanitónő: Móricka: Ma nem tudtál felelni s ezért megbüntettek. Mindenki hazamehet, de te ittmaradsz két óráig.
Móricka: Én nem bánom kérem, de hogy az emberek ezt félre fogják magyarázni az biztos.

— *A statisztika szerint csak minden tizennyolcadik házasság boldog. Mit szól Ön ehhez?*
Amerikai primadonna: Honnan tudjam még? Eddig csak kilencszer mentem férjhez.

Róka utasításához képest hatalmasan bekopogott tehát.

— *Ki az? —* riadoztak odabent. Kolonti beordította olaszul, amit Róka mondott neki:

— *A konzul eszméletlenül hever, a fia parancsol, a másik Madeira. A titkár lelőtték. A rendőrség itt van. Minden ellenállás hiábavaló. Aki ellenáll, halálra! Megértettétek?*

Nagy csöndesség támadt erre odabent, majd azután zűrzavaros beszéd hallatszott.

— *Mi nem csináltunk semmit, mi ártatlanok vagyunk! —* hangzott aztán több kiáltás.

— *Paoló nincs köztetek?*

— *Paoló? Nincs!*

— *Moccanni se merjetez, mert aki csak megpróbálja is kitenni a lábát, annak meggyűlik a baja a rendőrséggel.*

— *Na ezek el vannak intézve, —* mondotta Róka, — *most keressük meg a többieket.*

Az épület földszinti részében sem találtak senkit. A cselédség másik része idemenekült ugyan, de a belső kapun át a portálakásba futott és ott zárkózott el.

Ezek közt volt Paoló is, aki mikor Kolonti este hazatámogatta és bebocsáttatást nyert, már nem tudott fölvánszorogni az emeleten lévő cselédszobáig, hanem betámolyogva a portás lakásába, ott a divánra vetette magát és mélyen elaludt.

Most aztán, az elmúlt órák alatt félig-meddig kialudva mámorát, az ijedt szaladozásra és a lakásba menekült szolgák lármájára föl-

ocsudott kábultságából és csodálkozva értesült a történetekről.

Itt is megisméltődött az előbbi jelenet.

Kolonti hasonlóképpen megtiltotta ezeknek is, hogy a helyiséget elhagyni merészeljék.

A kucséber hangjára fölfigyelt Paoló.

— *Mi az ördög, —* gondo'ta — *Atanázio volna ez?*

— *Itt vagy Paoló? —* kiáltotta be a kucséber.

— *Itt, Atanázio. Csakugyan te vagy az? Honnét a patvarból kerülisz te ide?*

— *Hát csak értesd meg jól a többiekkel, Paoló, hogy a kapitányt elvitte az ördög. Nem számíthatok több óréa. Fia, Mallory báró parancsol már itt és ha jók lesztek, számíthatok jöndulatára. Abbahagyhatjátok ezt az ocsmány mesterséget.*

— *De hát ki vállalja a biztosítékot erre nézve?*

— *Kicsoda? Hát én, Kolonti Atanázio. Becsületemmel kezkeskedem érte.*

— *Akkor jól van, —* kiáltotta Paoló, — *tudom, hogy nem akarod megcsalni földijeidet.*

— *Hát csak jól vegyétek az eszetekbe, amit mondtam. De te egyedül, Paoló, gyere csak ki, terád szükségünk van.*

A többiek rövid tanakodás után csakugyan kiengedték Paolót, aki biztosította őket, hogy Atanázio derék fiu és nem forralhat rosszat ellenük.

— *Na te vén fiu, most gyere föl velünk az ebédőbe, —* mondotta

barátságosan Kolonti, — *ott szükség lesz reád.*

Mindhárman visszatértek az emeletre.

Utközben Kolonti a maga módja szerint megmagyarázta Paolónak a történeteket és közölte vele, hogy ápolás alá kell vennie a titkárt, akit a konzul eltévedt golyója eltalált.

— *Ugyis mindig én voltam a felcsér a hajón, —* mondta Paoló — *mindjárt meglátom, lehet-e még rajta segíteni.*

Az ebédőbe érve, megdöbbenve látta Paoló, hogy gazdájuk se holt, se eleven, a titkár körül pedig már egész vértócsa van.

Mindjárt lehajolt hozzá s ruháját kigombolva, vizsgálgatni kezdte.

— *Ámbár sok vért vesztett, —* mondta aztán fölemelkedve, — *azt hiszem, még nem ütött a végórája. Mindenesetre be kell kötözn.*

Mindjárt hozzá is fogott orvosi működéséhez. Divánpárnát tett a titkár feje alá s asztalkendők-ből nagy ügyességgel kötést alkalmazott a sebre.

A többiek ezalatt megkötözték Mal'óryt, aztán egy sarokszobába átcipelve, ott divánra fektették és rázárták az ajtót.

Ennek a szobának nem volt más kijárata.

Róka zsebébe csuszította a kulcsot, aztán Kolonti által megparancsolta Paolónak, hogy a konzulnak reggelig ne adjon segítséget a kiszabadulásra, akárhogy dörömböl és fenyegetőzik is.

— *Itt már semmi tennivalónk*

nincs ma többé — *mondotta Róka —* Előre tehát, a szomszédba, hogy a leányokat kiszabadítsuk! Megindultak a rejtekátjárás felé.

Irma volt a vezetőjük, ő mutatta meg azt is, hogyan kell a titkos lépcsőjáratot elfedő kőkockát mozgásba.

Csak lassan, óvatosan haladtak előre, nehogy valamiképpen rejtett kelepcebé jussanak.

Elhaladtak amellett a folyosó mellett, amely Reims grófnő öltözőszobájába szolgált s tovább bocsátkoztak lefelé a földalatti hárembe vezető garádcsonkon.

GYÉMANTOS PALI BOSSZUJA

Ugyanezen az estén, amikor a különben is csöndes Budán már megritkultak a járókelők, egy eltűntünk ismerős alak osont föl a vár egyik elhagyatott nyugati gyalogjáróján az Uri-uccába.

A minden levélzörrenésre összerézzenő, láthatólag riadt lelkiismeretű ember Gyémantos Pali volt.

Miután a kriptából kimenekült, esze nélkül futott egy ideig, aztán lecsillapodva, külsejének elváltoztatására gondolt.

Először is egy estilapot vásárolt s riadtan olvasta benne körtetését és teljes személyleírását.

— *A szakállamat és bajuszomat le kell borotváltatnom! —* ez vilant eszébe.

(Folytatjuk)

Rovatvezető: Vig Erzsébet

Vízszintes sorok:

1. Hévízü fürdőhely Szlovéniában a 6.vízszintessel folytatólag
11. Két egyforma magánhangzó
12. Fémkiválasztó gyár (több. szám)
14. Azonos betűk
15. Játékszer
18. Vissza: vágóeszköz
19. Gyógyfürdőhely Hevesmegyében
21. Kutya
22. Három egyforma mássalhangzó
24. Hangszerkellék
25. Japán játék
26. Nyelvtani fogalom
28. Ólommal vegyítve betűöntésre használják
31. Tud
32. Kettőzve divatos játék volt
34. Világtáj
35. Gyökér
36. A görög városok vásártere
39. Vének
40. Nyugalom
43. Simaszöru
44. Például
46. Kötőszó
47. Dunántuli folyó
48. Július és augusztus az ideje
51. P. G.
52. Izelt lábu
53. Évszak
54. Nagyon régi
56. Folyóparti rágcsló emósállat
57. Közteher
59. Egyforma betűk
61. Idegen Pál
63. Beborít
65. Nulla
67. Azonos mássalhangzók
68. Névelővel szipka és pipagyártásra használják
70. Régi hosszsmérték
71. Á. E.
72. Német kötőszó
73. Lejt

KERESZTREJTVÉNY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11		12	13			14		
15	16		17	18		19		20	
21		22	23		24			25	
26	27	28	29	30			31		
	32	33	34				35		
36	37		38	39		40		41	42
43		44	45		46		47		
48	49						50		
51		52			53			54	55
	56		57	58	59	60			
61	62		63		64	65	66		
67		68			69	70			
71		72			73	74	75		
76					77			78	

75. Allóviz
76. Mocsaras terület E.-Indiában
77. Névelővel szinpadí műfajok

Függőleges sorok:

1. Az első vízszintessel azonos
2. Angol mérnök, a modern ut feltalálója
3. Társasjáték
4. Egyforma mássalhangzók
5. Hajnalpir gör.
6. Etui
7. Mindennek a rugója

8. Legendás brit király
9. Eri anagrammája
10. Meseország
13. Az 1. vízszintes nevezetessége
16. Szt. István sógora
17. Kereskedelmi suly
19. ...pe, szivattyu
20. A kis Ágnes
23. Kevert »kén«
24. Kath. hitszónok és író (k=ck)
27. Van ilyen fü és viz
29. T. S. B.
30. ...king, európai város

31. Tág
33. Fonetikus francia arany
35. T. S.
37. Harangjelzést adó ércfal
38. Régi vitéz
40. Ór
41. Es, é
42. Szerbiai város
45. Luk ikerszava
46. Sosem áll
49. Vigyáz a betegre
50. Azonos mássalhangzók
51. Folyó a Magas Tátrában
55. Üdülőhely a Balaton mellett
56. U. a. mint vízszin. 24.
57. Szerint, közismert idegen kifejezés
58. Hullajt
60. Vissza: fém
62. Görög hadisten
63. Német kacsa keverve
64. A comb és alszár közti terület
66. Piros
68. ...ur madárjós
69. Éra
72. A névtelen aláírása
74. Köszöntés
78. Az ábécé második betűje

A mult vasárnapi számban megjelent keresztrejtvényünk helyes megfejtése: Vízszintes sorok: Holipni, Blama-ge, Os, Robot, Eb, Canzi, Ker, Atarb, Ir, Rot, Kas, Ba, Far, Lítania, Bär, Ub, Kiván, Ló, Dumas, Pip, Serpa, Arni, Iá, Si, SOS, Kulesár Miklós, Ba, I, d, o, Roi, A, a, Orr, Iza, SBT, Dora, Vampi, A, E, S, U, Mat, Rét, Ra, Al-kazar, Révened. — Függőleges sorok: Hacienda, Lon, Iszr, NR, Sok, Bor, LT, Mets, Aba, Embarras, Behaviorizmus, Ara, Iol, A, a, a, Rbá, Tik, Kin, Rum mu, Tip, Náp, Borsó, Ba, Le, Ur ka, Sicár, Sikos, Pósa, Aso, Sir, Lira, Liba, Brdica, A du vad, Osa, Iab, Apa, Tea, Opal, Vita, Imre, Göre, Laz, Rév, Te.

A TUNDERORSZAG NYEREMÉNYEI:

Fűszer csomag
MARTIN MIRKO
(azelőtt Gausz Viktor)
fűszer és csemege üzletéből
RIBNYI TRG 5 — TELEFON 33-66

Vilány zseblámpa
IRSAY JÓZSEF
sporti és vadászfelszerelési
cikkek szaküzletéből
KRALYA PETRA II UL 32

Allandóan a legjobb minőségű friss
csokoládé és keksz kapható
UNION bonboniérában
Noviszád, Trg Oslobodjenja 3.
Tulajdonos: Kelemen Gábor — A helyes
megfejtőnek csokoládét ad

Egy szép képkeretet ajándékoz
LERCH JOVÁN
Blondel keretek, üveg és porcellán
áruk legdusabb szaküzlete Noviszád,
Kr. Petra II. 21 — Telefon 30-74

FOTO STUDIO ROYAL
Noviszád legmodernebb fényképező
műterme egy fényképfelvételt,
Trg Oslobodjenja 2, Matica-épület

3 drb. »Indanthren« szintartó zsebken-
dő, vagy egy gumilabda »Indanthren«
áthuzattal
HOLIK BACSI »Indanthren« osztályá-
ból, Noviszád, Kralya Alekszandra 12.

Egy pár gyermekharinya
vagy kesztyű az
„OLCSÓ PEREPATIC“
kötött és szövött áru Üzletéből
Futoski put 37.

Öt adag finom fagyaltot ad az ujon-
nan megnyitlt és fagyalt specialitásai-
ról már is közismert és kedvelt
»L I D O«
fagyaltszalon, Kralya Petra II. 2.

Változatosan szép aján-
dékcsomagot ad a
»KONZUM«
kávé és tea szaküzlet
Noviszád, Kr. Petra II. 3

Egy szájharmonika vagy okarina
Schade Ádám
hangszerüzletéből, Noviszád, Kralya
Petra II. 52. Nagy választék, olcsó
árak, szolid kiszolgálás.

Egy szép ajándékcsomagot ad
KONSTANTINOVIC,
Noviszád legdusabban felszerelt fűszer-
és csemege-üzlete
KR. ALEKSZANDRA U. 19

Hajnyírást, vagy kislány frizurát csinál
egy kis ányának és kisfiúnak
az **»ELLA« SZALON,**
Kr. Petra II. 62. Külön pedikűr osztály

Ajándékkönyvet ad a
GLOBUS
könyvesbolt
Novi Sad, Kr. Petra II, 42

Egy doboz legkiválóbb
desszert cukorka a
WAHL-féle »CONFISERIE«
üzletéből
NOVISZÁD, KRALYA PETRA II. 73

Fényképfelvétel
Studio Heringnél
Apostó udvar! Amatőr képek kidolgozása

Ajándék-csomagot ad
FLEISCHMANN I.
csemegekereskedő, Kralya Petra II. 18
Telefon 25-18.

Szép ajándékot ad a
NAGYFEJEŐ (»SZNEZSANA«)
tulajdonos: Schön Márta, kézimunka-
üzlet, Noviszád, Bulvar, Matica épület.

Szép ajándékot ad
»PAPIRUS« — BUZA ERNŐ
Petrovgrad és környéke legna-
gyobb könyv és papíráru üzlete.

EGY SZEP KÖNYVET AD
MENAHÉM J.
antikváriuma, — Noviszád, Vesz- elad
minden nyelvű használt könyvet.

Truppel Béla

az ország legnagyobb hangszerüzlete,
a »Hohner« harmonikák vezérképvisel-
lete és lerakata ajándékoz egy finom
szájharmonikát, Noviszád, Duna ucca.

Készlet 80-85 darab nignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos: Harvath Károly, Kralya Pet-
ra II. 13. — Allandóan friss sütemény

Jó kidolgozású fényképet csak a 20
éven át dolgozó

OSZNOVITY MÜTERMÉBEN
kap. Forduljon bizalommal hozzánk.
Noviszád, Zselezniczka ul. 5.
Árvizkárosultaknak kedvezmény.

Egy olcsó és
szép játéktárgy a
»GOLYA«
bazar játéktáru
és jax cikkek
üzletéből
Kralya Petra II. 7

Egy negyed tucat finom piperezap-
pant ad a
**PRVA JUGOSZLOVENSZKA
KEMICSNA TVORNICA
NOVISZÁD,**
gyártja a legjobb cipókrémet, az
IDOL-t és a híres **KLEIN ÉS FIA-féle**
piperezagapantot

Egyesületi közlöny

MŰKEDVELES TÖRTÉNELMI NÉPNEVELÉS KÖNYVTÁRELET

A magyar irodalom története

Mindenki ismerje nemzetének irodalmát!

(2. közlemény)

Középkori mondaköltészetünk nyomai szintén csak a latin krónikákban bukkannak fel. Ezek a mondák valószínűleg az énekmondók verseiből szivárogtak át a krónikákba, ahol történelmi elemekkel keveredtek össze. A királyokról, főképpen pedig a szent királyokról szólnak. Legnépszerűbb hősiük szent László, aki vizet fakaszt kardjával a sziklából, kavicsá változtatja az ellenség pénzét, megmenti a magyar szüzet a rablókun vitéztől, sirjánál csoda történik, holta után megelevenedett szobra siet a szorongatott magyarok védelmére. Maradtak ilyen mondák a vegyesházi királyok korából is. Zách Klára és Kont vitéz mondáin kívül egész mondakör veszi körül a Hunyaidakat, a Mátyás király tréfáiról és Kinizsi vitézségéről szóló mondákban már a népies elemek is felbukkannak.

Az énekmondók énekeiből mégis fennmaradt kettő eredeti formájában. Az egyik, a Szabács viadaláról szóló töredék 1476-ból való s ez a legrégebb magyar elbeszélő költemény. A másik az Ének Pannónia megvételéről. Ennek szerzője egyes tudósok szerint Csáti Demeter ferencendi szerzetes. Mind a két költeménynek verselése igen kezdetleges és dőcögős első olvasásra. De ha Gábor Ignác újabb verselési elmélete szerint olvassuk, vagy a régi dallamok szerint énekelni próbáljuk, egyszerre kicseng belőlük a sajtóságos magyar ütem.

A legendák szentek csodálatos történetei. Legendáink közül legjelentősebbek a magyar szentekről szólók: Szent István, Szent Imre, Szent Gellért és Szent László legendái. Különös fontossága van a Margit-legendának. Ez IV. Béla szentéletű lányának története, aki a Nyulak szigetén, mint domkosrendű apáca halt meg. Ebben a legendában kibontakozik az egész magyar kolostori élet. Újabb irodalmunkban forrásul szolgált Gárdonyi gyönyörű regényének, az Isten rabjainak. A legenda magyar nyelven, önálló könyvben maradt fenn. Szövegét Ráskai Lea domkosrendű apáca másolta 1510-ben. Költői szépségeivel fog meg a Szent Erzsébet-legenda. Az idegen szentek legendái fordítások. Ilyen fordítás a magyar vallásos elbeszélő költészet egyik legnevezetesebb emléke, Alexandriai Szent Katalin verses legendája, amely 4000 sorból áll. Az Ersekújvári Kodex őrizte meg.

A középkor különben is a vallásos költészet kora nálunk. Kedves műfaja volt a középkornak a Mária-síralom. Gragger Róbert berlini egyetemi tanár fedezett fel egy gyönyörű magyar Mária-síralmat a XIII. századból. A lefordított egyházi énekek, s a szent királyokról szerzett himnuszok átmentek a nép tudatába. Ezekben a magyar szenténekekben a hit a hazafias érzéssel keveredik. A középkor egyik legdivatosabb és legdemokratikusabb műfaja a Haláltánc. Arról szól, hogy a halálban mindnyájan egyformák vagyunk. Maradt emléke a magyar haláltánc énekeknek is.

A világi dalköltészet csekélyszámu maradványa az Emlékdal Mátyás halálára, a

Both János és Beriszló Péter veszedelméről szóló ének. Ide tartoznak a feddő énekek, amelyek a régi jó idők mulását siratják s az egykoru bajokat panaszolják, mert nagyon sok baja van az országnak a Jagellók gyönge uralkodása alatt. Igen érdekes régi vers-töredék a Pesti gyerek uccai éneke Mátyás megválasztásáról.

A magyar színjátszásról a középkorban beszélni sem lehet nálunk. Magyar nyelvű misztériumjátékok nem fejlődtek. Egyetlen magyar drámai szöveg maradt a középkorból, Hrosvitha német apáca egyik párbeszédés legendájának fordítása.

A középkor utolsó éveiben a renaissance nálunk csak gyönyörű fellángolás, egy idegen kultúra csodálatos tűzijátéka, amelyet Mátyás hatalmas uralkodói akarata gyújtott fel. Merőben idegen volt. A tündöklő Corvina tartalma idegen. A művészek és tudósok, akik Mátyás udvarát ellepik, idegenek. Bonfinius, aki századokra irányt szab a történetírásnak, idegen. Csezmicei János (Janus Pannonius) az egyetlen magyar humanista, latin verseket ír. A nemzet lelkéig sohasem ért el ez a ragyogó renaissance. Nem volt ideje rá. Virágjában elsöpörte a török vihar, még mielőtt gyümölcsöt hozhatott volna.

A reformáció és az ellen-reformáció kora

(1526—1711)

A mohácsi veszedelem után küzdelmes, nehéz kor sulyosodott Magyarországra. Az ország területe három részre szakadt és meghomlik a lelkek egysége is. Három harcot folytat a magyar faj: harcol az országért a törökkel, folyik a lelkek harca a katolikusok és protestánsok között és a nemzeti függetlenség szakadatlanul küzd a nyugati elnyomás ellen. De a folytonos fegyvercsörgés közt nem hallgatnak a muzsák. Fellendül az iskolák ügye. A reformáció gondjába veszi az iskolákat. Az ország általános műveltségére nagy hatással van a könyvnyomtatás terjedése. A protestánsok mindenfelé nyomdát alapítanak. Híres a debreczeni, kolozsvári és a bártafi nyomda. Vándornyomdák járnak faluról falura. A katolikusok alapítása a nagyszombati nyomda, a mai egyetemi nyomda őse. Szépen fejlődik az irodalom is, különösen a dalköltészet és az elbeszélő költészet.

De azért, akárcsak a középkorban, most is a vallási kérdések érdeklik legjobban a lelkeket. Folytatja a hitviták a protestánsok és a katolikusok közt. Durva, népies hangu pörcpatvarok ezek a viták e' nte és irodalmi értékük nincs. Csak akkor emelkednek magasabb színvonalra, mikor a XVII. század elején a protestáns tulsullyal szemben a katolikusok is kezdenek előretörni és feltűnik Pázmány Péter. Pázmány maga is a református hitről tért vissza a katolikusra. Belépett a jezsuita rendbe. Nagy tudásával, kiváló képességével hamar magára vonta a figyelmet. Fiatalon esztergomi érsek lett belőle s ettől kezdve igazi vezére volt a magyar katolikusoknak s a legféltettebb ellenfele a protestánsoknak. Mint hitvitázó

kezdte. De óriási szellemi fölényben volt ellenfeleivel szemben. Elméjének élessége, tudásának gazdagsága és nyelvének ereje kibontakozik műveiben: Az isteni igazságra vezérlő kalauzban, a Predikáció-gyűjteményben és Kempis Tamás Krisztus követéséről szóló művének fordításában. Ez a fordítás ma is mintaképe lehetne minden magyar műfordításnak. Pázmány nyelve különben az első élvezetes, nagyszerűen lüktető magyar próza, amelynek zamatosságába már népies elemek is keverednek. Sajnos, ez a próza nem fejlődött tovább. Pázmány prózájából ugyszólván Faludiig nem tanult senki, pedig újabb íróink is nagy haszonnal forgatják. Pázmány hűséges tanítványa, Káldy György jezsuita, a Szent Biblia lefordításával örökítette meg nevét. A katolikusok ma is ezt a Bibliát használják. A bibliafordításokat különben a protestánsok kezdték meg. Komjádi Benedek, Pesti Gábor és Sylvester János, Heltai Gáspár, Meliusz Juhász Péter kísérletei után az egész Szent Bibliát először Károli Gáspár gönci református lelkész fordította le. Ezt a bibliafordítást Vizsoly község sajtóján nyomtatták ki, azért hívják vizsolyi Bibliának is. A reformátusok ma is ezt a Bibliát használják, ódonveretű nyelve példája a protestáns biblikus stílusnak.

A protestánsok nem tudnak Pázmánnyal szemben hasonló erejű vitázót állítani. Mégis kitűnik közülök a kalandos életű Szenci Molnár Albert, akinek szép zsoldárfordítása éppen olyan kedvelt könyve a reformátusoknak, mint Károli Gáspár Bibliája. Kiváló protestáns hitvitázó még Geleji Katona István és Alvinczi Péter kassai lelkész, Pázmány híres ellenlábasa. A vallásos költészet megnyilvánulásai még a protestánsok istenes énekei, amelyekben az ó és új testamentum szelleme lángoló hazafisággal olvad össze.

Eros lendületet vesz már ebben az időben a világi költészet is. A nép mindenféle énekelte a szabadon termett szerelmi dalokat, amelyeket virágénekeknek neveztek, mert sok volt bennük a virághasonlat. Ezek a virágénekek azonban elpusztultak. Nem csoda, hiszen egyformán üldözte őket a katolikus és protestáns papság erkölcstelen tartalmuk miatt. Ebben a korban lép fel az első európai mértékkel mérhető magyar költő, Balassa Bálint, akinek költészete legnagyobb részben meg is maradt.

Balassa előkelő és igen gazdag felvidéki nemesi családból származott. Kötőnevelést kapott. Korának egyik legműveltebb embere volt, de nyugtalan vére a vitézek közé hajtotta. Eger várában beleszeretett Ungnad Kristóf várkapitány feleségébe, Losonczy Annába, akihez szerelmi költeményeinek nagy részét írta. Később feleségül vette unokanővérét, Dobó Krisztinát. De házassága szerencsétlen volt. Házasságát érvénytelennek nyilvánították. Folytonos perben élt felesége családjával. Erőszakos, garázdá természetű ezenkívül is sok bajba keverte úgy, hogy tarthatatlanná vált a helyzete. Kimenekült Lengyelországba, Krakótól Danzigig bujdosott.

(Jövő vasárnap folytatjuk)

Mesél a nép

Magyar népmesék

Ortutay Gyula gyűjtése

FÉDICS MIHÁLY MESÉL

Az Ur Jézus Krisztus és a parasztyerek

A lovászmester jön-megyén, tőri a markát. »Milyen nyertes ember vónék, ha mán én ezt megtehetném!« Mer nőtlen vót a lovászmester is, ű is megszerette vóna a dógot tenni. Jön-megyén a lovász, bemegy a konyhára gondolkozva. Láttya, az inasnak nagyon jó kedve van. »Na, — azt mongya, — neked jó kedved van.« »Van, — azt mongya, — hát mit busujjak? Tán lesz, mit enni, innya, azon nem töprékedek, hogy éhen maradok. En is kiségitő lesz az ételhordásba, ha másképpen nem én is megszopok egy csontot, amiről leeszik a húst, meg kitérülök egy tánygyért, csak éhen nem maradok.« »Hallod, hallod, ne mélláz mán, gyere sugok neked valamit, mondok neked valamit.«

Elhitta félre, mongya neki: »Hallod, itt nagy baj van.« »Micsoda?« »Hn, ha te azt tudnád, nem kérdeznéd! Gondold meg, — azt mongya, — ejtöttünk hazurul a háboruba, osztán felséged nagyon szomorú lett.« »Mijér?« »Hm, otthon hagyta a győző gyűrűt.« »Á! — összezsapta a bokáját, — a csak kis gond, nem nagy bánat, legyen nyugott, maj meghozom én.« Kicsit vigasztalódott a lovász, de nem monta neki az ígérést.

A lovász lement oszt az istállóra, ű meg kijött a konyhábul később. Annyi üdö alatt ű oszt meglette, mintha kimegy az ember gondolkozva peselni. Nekigondolta magát aranyzarvasnak, szalad, ugrik, halad, lesuhintya magát, de mán evvel is nagyot halatt. Rágondol a vaddisznóra, hujj, hajgázza magát! Az is csak elfárad, de mán közel vót a határjokba. »Hát nem muszáj nekem ojan nagyon megszorítani magamat, tudok én magamon könnyebíteni.« Elgondolta az arany sajómadár. Felcsapódott, összezsapta a szárnyát, nekifutólte magát, rögtön otthon vót.

Még a kirájkisasszony stikkelt a szobájában, odaszállott az ablakra, elfutólte magát. Mikor az azt meglátta, örömebe nem tudott mit tenni. »Ugyan, miféle madár, — gondolta magába, — hogy tudnám bekecsgetni a szobába?« Csendesesen odahuzódott, az ablakot kinyitotta, de hogy az a madár meg ne ijegyen tülle, el ne repüjjön. »Hátha bejönne énnám.« Kinyitott az ablak, bejött a madár. Jaj, örömebe surlódik az ablak fele, észre ne vegye a madár, becsukta. »Na, madaram, az Isten nekem adott!« Simon-gattya a madarat. Micsoda madár ez?

Tyű! Eccer csak rágondolta magát, hát az inast simongattya. Akkor mongya: »Hát te vagy az?« »En bizony!« — azt mongya. »Ejnye, be gyönyörű madár vótál, tudnál még ojan madár lenni?« Rágondolta magát, rögtön arany sajómadár lett belüle. »Jaj, de gyönyörű farkod van, — azt mongya, — nem fáj, ha kitépem?« »Nem.« Hát kitépte szép farkát. Na akkor rágondolta magát,

visszavált inasnak. Kérdezte a kisasszony: »Tudnál még valami más figurát?« »Hogyne.« — azt mongya. Akkor rágondolta magát aranyzarvasnak. Akkor a gyönyörű szarvast simongatta. »Nem fáj, — azt monta, — be gyönyörű szarvad van, ha le-töröm?« »Nem.« — azt mongya. Letörte mind a két szarvát, hát suta lett. »Jaj, nem tuc meg valami egyebet?« »Dehogynem, — azt mongya, — tudok én.« Akkor rágondolt az arany vaddisznóra. »Jaj, — oszt simongatta, — be gyönyörű sertéid vannak, nem fáj, ha kicibálom?« »Nem.« Kicibálta a sertéjét.

Akkor rágondolta magát, visszavált inasnak. »Na, most mondok meg, minek jöttem Felsőged itthon-hagyta a győző gyűrűjét, azér jöttem.« — azt mongya. Az is oszt kapta magát a szobájába szalanni, rögtön megtanálta a mosdóasztalán. Előhozta. »Na, itt van.« Zsebre pakolta. »Na, isten velle, én velem is.«

De ott meg, ahonét jött, csak azt gondolták, kiment széjjelnézni, peselni. Rágondolta osztán magát, mikor kívül ment az aranyzarvasra. Ugrált oszt, ment egy darabig. Elfárasztotta magát, de nem várta, hogy nagyon elfáraggyék. Rágondolt az arany vaddisznóra. Akkor megén hajcsa magát, de sebesen. Avval se várta magát, hogy nagyon elfáraggyon, megváltoztatta magát arany sajómadárnak! Füttyentett egyvet, mingyárt az udvarra leszállott.

Rágondolta az inasra magát, azzal csak belépett, mintha csak kinn vót. Rákezdett mingyán a cselédekkel jobbrul-balrul ugrándozi. Eszébe jut osztán a lovászmesternek az inasnak a szava. »Be kén mán menni!« Hát ugrándozi az inas, ű meg ott busonkodik. »Hej, ha ezt meg tudnám tenni, miben jó vóna, fele kirájság, meg a jány.« Jobbrul-balrul ott tünölődik. Eccer csak szól hozzá, az inashon, ahogy ott figurázik: »Haj, gyere csak! Odapattan hozzá melázva: »Minek híj?« »Hát mit montál az előbb?« — sugja neki. »Hász mán itt van!« Megjött oszt a kedve a lovászmesternek. »Acide hát!« Zsebbenyul, odaaggya neki. Héj, annak se kellett több! Mijet nőtt a lovász! Alig van kinn egy kis korig az istállóba, mán megyen nagy busan a kiráj, suhajtozva. »Hej, mi lesz most velem? mi lesz most velem?« Azt mongya arra: »Hát felséged, egy kérésem van.« »Micsoda, he?« »Az ígérést csinájuk meg, hát akkor meg lesz.« »Micsoda ígérést?« »Mit ígért az előbb?« »Ezt meg ezt ígértem.« »Nahát akkor csinájuk meg, akkor meglesz.« Ott megcsinálta előtte a kontraktust: »Aki a kezembe aggya a győző gyűrűt, a jányomat ajánlom neki, meg a fele birtokomat.« Megírta, a gyűrű kövébe benne vót a neve, avval lepecsételte.

A lovászmesternek meg mán a markába vót a gyűrű. Mikor a kezébe att a kontraktust, ű meg akkor nyuította a kezét. »Tessék! Ke-

zébe nyomta a gyűrűt. Meg lett a nagy öröme a kirájnak is, de a lovászmesternek is. Nem tudott örömebe micsinálni, még a nyugodalom se fogta. Majd oszt behitták űtet vacsorára, örömebe enni se tudott, hiába kínálgatták. »Tessék, tessék, lovászmester ur! talán beteg?« »Nem, jól érzem magamat, beteg nem vagyok, csak hogy otthon nem vagyunk, nem érzem magamat jól mégse. Majd a hónapi nap mi történik vellünk.« »Mégis a vacsorából ojasmit csészébe, papírba lehetett pakolni, vegye ki magának az istállóba, hátha megjön az étvágya.« Ett, amit ett, kóstolgatta, addig-meddig, elmúlt a vacsora. Keresztülestek rajta.

Ű osztán csak felállott, jóéccakát köszönt. »Megyek már ki az istállóba, mer nekem a lovak közt a hejem, valami hiba ne történjen. Mer lehet képzelni, idegen hejen a jószág sem úgy viselkedik. Hát arra nagyon kell vigyázni.«

Jóéccakát köszönt, ki is lépett, örömebe nem tulta, hogy megyen kifele. Csak egész éccaka mindég örvendett, hon bánatnak esett. »Ez mán csak meg van, de egy görcs van előttem, ezt hogy bontom ki. Ezt vóna mán jó kigondolni, hogy az inast hogy kéne elsikkasztani? Mer még ha kijönne, hát én csak valahogy elrejténem, meg megfojtánam, és a lu faráhó lökném. Beszaladnék, jelenteném, hogy az inast megiugta a lu, de meg is hótt. Mán akkor rendbe vónék a dógommal. De tudom, hogy nem jön ki. Megpróbálkozok velle, csalom ide ki, hátha rá tudnám venni. Mán ha jó éccakát köszöntem is, de ennek a daccára megyek vissza. Mondom neki: Héj, tudod-e minek jöttem?«

»Meg tudom, lovászmester ur, ha megmongya.« — nagy büszkén feleli. »Hallod, unom magamat, nagyon nyughatatlan vagyok, gyere ki hozzám az istállóba. Hátha nyugottabban tudok nyugodni. Beszélgetek egyet-mást, tésis, hátha álom ereszkedik a szememre.« »Na, azt mán csak nem teszem, mer mán az én órom a luszagtul el van szokva — feleli az inas. — Mán én nem megyek. Ez az istállóság sért éngemet nagyon. Mán bocsánat, engegyen meg nekem abba, mindent megteszek, de azt sehogyse tehetem.« »Ejnye, ejnye, — azt mongya, — de meg is nyugodnék, ha kijönnél.« »Mán nem tudom cselekedni, hogy kimennyek.« Kiment osztán nagy szomorán, elkészönt.

Gondolkozik magába, menésébe: »Na, itt mán nem sikerült a tervem, mi történik felőlem? Hogy is fog e nekem jóra kijönni? Így nem fogom tudni, kinek is fog e használni, amit most én csináltam? Nem tudom osztán magamnak vettem-e fejjét, vagy annak? Csak még valamékönknek bukni kell ebbe.« Ezen vergődött, ezen esgödött az eszmélettye. Vagy egyyiknek, vagy másoknak rossz fog lenni. »Merha hazamegyünk is mindaketten, majd a kisasszony megmongya, hogy ki vót otthon. Mán akkor én bukni fogok. Nem is tudom, mi fog vellem történni, biztosan a fog ebbül kijönni, jó előre magamnak megástam a vermet, bele fogok bukni. Hogy is gondolkozzak, hogy is csinájjam magamnak? Ezt is eszelem magamnak, elibe kén állani a kirájnak, kimondani a véleményemet: Kérem, felséged, bocsánatot kérek. Feleli a kiráj, hogy: Mit? Hát egy példát mondok. Nem én hoztam elő a gyűrűt. Kérdezi a kiráj: Ki hozta elő?

Az inas. Így se jó lesz. Mostmán akkor is meg fog rám neheztelni. Mit is csinájjak, hova is csavarjam az eszem, hogy ez jóra jöjjön nekem? Sehogy se tudom elsütni magamnak, hogy micsinájjak?«

Addig-meddig tünődik, megint észbe kap. »Mér nem is mondtam azt először, — mongya magába, — itt legalább tiszta lettem vóna, de így magamat tettem a zavarba. Edes, jó Atyám, tekincs énrám, mostmán a kirájom előtt sem lesz becsületem, ha ez a dolog létre fog jönni, hogy nem én hoztam a gyűrűt, hanem az inas hozta. Istenem-uram, nem tudom az eszem megállítani. Na, de hasztalan az én dógom, hiába ötölök-hatolok, csak a Jó Atya az igasságontra fogja igazítani. Ühm, hasztalan az én fejtörésem, más parancsol abba! Hiába töröm én a fejemet, csak az igasságot más fogja előállítani. Mán mindegy e. Ebbe a zavarba bele kellett nekem esni. Ha odakerül a dolog, kiigazul világosra, hát nem tudom, élethe maradok-e? De mán mindegy, ennek mán csak így kell lenni. Mint a nő-tába van, hosszú szeretetnek csak el kell eccer szakadni. Hm, hát fennhagyok mindenem. Uccu te, fenn is hagyhatok mán, hisz megvirratt. Adom mán a lunak az abrakot, itt mán nincs tovább a gondolkodásra, csak hozzáfogni a dologhoz. Legyen úgy, ahogy a Jó Atya akarja. Végzem mán én a dógomat, majd megvigasztal valaki, vagy megszomorít, de inkább előfordul a szomorítás, mint a vigasztalás. Elvégzem a dógom csendesem, keféletgek, pucolgotok, nyilik az ajtó, ki jön be az ajtón, mint a kiráj.«

»Na, hallod, meg van a nagy örömom!« »Miér, felséged?« »Hm! el-múlt a csatát.« »Hálistennek akkor.« »Na, jobb szeretem én ezt, — azt mongya, — mint harcba keveredni, hát kibékültünk. De azér, amit megígértem neked, hü cselédem vótál, nem is mondhatod, sértelettek meg valamikor, nem cáfolom meg a szavam. Mer ha gondolnám, emijen-amojan cselédem lettél vóna, nem régi, hát még én megcáfolhatnám a szavamot. De azér hogy sose bosszantottál meg, te se mondhatod, hogy rossz vótam hozzád.« »Nem, nem mondom én.« »Hát csak úgy készüj el. Utnak indulunk, de hazafelé. Majd otthon osztán maj lesz, várj, ahogy sose vót.«

Megjött a lovászmesternek valahogy a kedve. Effelől mán nincs semmi hiba. Pucolásába megint a fejébe csapott a gőz, hogy a görcs még sincs kibontva. Emmán lesz a hiba. E hogy bomlik ki simára? Ezen töprékedett az egész pucolásba, a görcs kibontásába. »Na, de megláttyuk utazás közbe, hátha fordul valami elő. Bizzuk Istenre.«

Az inas is kiugrott nagy hálálkódva, mer ő még hamarabb odabenn megtutta. »Hajja, lovászmester ur, jóreggelt aggyon Isten! Jött ránk egy szép reggel. Nem buslakodhatunk, hanem nagy örömet nyertünk.« Feleli a lovászmester: »Mit hé, — azt mongya.« Hm, ha kimondom, — azt mongya, — örömebe kiugrik az ajtón, meg beugrik.« »Mongyad hát, mit teketóriázol!« »Na, ki is mondom hát. A felségünk kibékült a többivel, nincs háboru, hazafele megyünk.« »Hej, baszuti!« előbb tuttam én azt mán, mint te.

(Jövő vasárnap folytatjuk)

* bolondos.